Załącznik nr 1
do uchwały nr ……
Rady Miejskiej w Kozienicach
z dnia …… r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY KOZIENICE

OPRACOWAŁ ZESPÓŁ INSTYTUTU GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ I MIESZKALNICTWA:

mgr Wanda Stolarska - kierująca pracami zespołu projektowego; członek Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Warszawie, wpisana pod numerem WA - 258

mgr inż. architekt krajobrazu Karina Konarzewska; członek Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Warszawie wpisana pod numerem WA - 348

dr inż. Sławomir Anusz

dr inż. Marek Sitarski

mgr inż. architekt krajobrazu Alicja Zdrodowska

mgr inż. Anna Makowska

mgr Zofia Bida

mgr Ewa Tarchalska

inż. Olga Prusinowska

Warszawa 2008

TEKST JEDNOLITY
uwzględniający:

Zmianę Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy Kozienice, uchwaloną uchwałą nr XXXVI/327/2017 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 29 listopada 2017 r.

Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy Kozienice została opracowana przez zespół autorski pracowni projektowej MPZPlan we Wrocławiu:

- *mgr inż. Grzegorz Kołosionek Z-545 – główny projektant,*
- *inż. Wioletta Hanusiewicz,*
- *mgr inż. Sylwia Kręzel,*
- *mgr inż. Ewelina Leśniewska,*
- *mgr inż. Paulina Jędrzejczyk.*

Tekst wprowadzony niniejszą zmianą został wyróżniony kursywą i kolorem czerwonym.

Częściową zmianę Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy Kozienice, zwaną dalej II zmianą studium, przyjętą uchwałą nr ….. Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia ….. 2019 r.

Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy Kozienice została opracowana przez zespół autorski pracowni projektowej MPZPlan we Wrocławiu:

- *mgr inż. Grzegorz Kołosionek Z-545 – główny projektant,*
- *inż. Wioletta Hanusiewicz,*
- *mgr inż. Ewelina Leśniewska,*
- *mgr inż. Zuzanna Prochera,*
- *mgr inż. Aleksandra Maćkowiak-Bacik,*
- *inż. Katarzyna Krycka.*

Tekst wprowadzony niniejszą zmianą został wyróżniony kursywą i kolorem zielonym.

Wrocław, 2019 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA I GMINY KOZIENICE

UWARUNKOWANIA ROZWOJU

SPIS TREŚCI:

1. PODSTAWA FORMALNO - PRAWNA 6
2. CEL I ZADANIA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 6
3. MATERIAŁY WEJŚCIOWE 7
3.1. Przepisy gminne 7
3.2. Opracowania i akty prawne dotyczące miasta i gminy Kozienice 11
3.3. Opracowania inne 12
UWARUNKOWANIA ROZWOJU 13
I. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA MIASTA I GMINY 13
1. POŁOŻENIE MIASTA I GMINY W STRUKTURACH PONADLOKALNYCH 13
2. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z POLITYKI PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO 15
2.1. Kierunki zagospodarowania przestrzennego 16
2.2. Rozwój ponadlokalnych systemów infrastruktury technicznej 17
2.3. Poprawa warunków funkcjonowania środowiska przyrodniczego 18
2.4. Obszary proponowane do wdrażania programów rolno – środowiskowych 19
2.5. Ochrona i wykorzystanie wartości kulturowych 20
2.6. Przeciwdziałanie największym zagrożeniom 20
2.7. Przeciwdziałanie nadmiernym dysproporcjom rozwojowym 20
3. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z POLITYKI ORGANÓW UZGADNIAJĄCYCH I OPINIUJĄCYCH STUDIUM 21
II. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE WYNIKAJĄCE Z ANALIZY STANU ISTNIEJĄCEGO 24
1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE TERENÓW NA OBSZARZE MIASTA I GMINY 24
1.1. Planowanie na obszarze miasta i gminy 24
1.2. Analiza wniosków złożonych do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kozienice 25
1.3. Analiza decyzji o warunkach zabudowy oraz pozwoleń na budowę 30
2. DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE MIASTA I GMINY 37
2.1. Przeznaczenie terenów 37
2.2. Układ przestrzenny 44
2.3. Przestrzenie publiczne 45
3. UZBROJENIE TERENÓW NA OBSZARZE MIASTA I GMINY 45
3.1. Komunikacja drogowa 45
3.2. Komunikacja kolejowa 46
3.3. Infrastruktura techniczna 46
3.3.1. Gospodarka wodno – ściekowa 46
3.3.2. Gospodarka odpadami 49
3.3.3. Zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i ciepło 50
3.3.4. Telekomunikacja 51
4. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY 52
5. STAN PRAWNY I UŻYTKOWANIE GRUNTÓW 52
6. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, *WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGOW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO* 54
6.1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego 54
6.2. Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów ochrony przyrody 62
6.3. Wytyczne Krajowego Programu Zwiększenia Lesistości 74
6.4. Rolnictwo 75
7. ŚRODOWISKO KULTUROWE, OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 78
7.1. Rys historyczny Kozienic i regionu 78
7.2. Historyczne układy przestrzenne na terenie miasta i gminy Kozienice 80
7.3. Wykaz obiektów i obszarów chronionych na terenie miasta i gminy 82
Kozienice 82
8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI I WNIOSKÓW ZAWARTYCH W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIA PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH 96

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA ... 96
10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY ... 97
10.1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne ... 97
~~10.1.1. Ujęcie ekonomiczne~~ ... 97
10.1.1.a Analizy ekonomiczne ... 97
10.1.1.a.1. Podmioty gospodarcze ... 97
10.1.1.a.2. Turystyka ... 99
10.1.1.a.3. Ekonomiczne skutki rozwoju obszarów zurbanizowanych ... 101
~~10.1.2. Ujęcie środowiskowe~~ ... 102
10.1.2.a. Analizy środowiskowe ... 102
10.1.2.a.1. Zasoby środowiska przyrodniczego gminy Kozienice ... 103
~~10.1.3. Ujęcie społeczne~~ ... 112
10.1.3.a. Analizy społeczne ... 112
10.1.3.a.1. Warunki i jakość życia mieszkańców ... 112
10.1.3.a.2. Zatrudnienie i problem bezrobocia ... 115
10.1.4. Wnioski ... 116
10.2. Prognozy demograficzne ... 118
10.2.1. Wariant zerowy ... 118
10.2.2. Wariant alternatywny (rozwojowy) – linia trendu ... 119
10.2.3. Wybór scenariusza rozwoju ... 119
10.3. Możliwości finansowania inwestycji ... 120
10.4. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę ... 124
~~10.4.1. Metodologia~~ ... 124
~~10.4.2. Zapotrzebowanie na nowe budynki~~ ... 125
10.4.2.a. Zapotrzebowanie na nową zabudowę ... 126
~~10.4.3. Chłonność terenów i zapotrzebowanie na nową zabudowę~~ ... 127
10.4.3.a. Chłonność terenów w podziale na funkcje zabudowy ... 127
10.4.4. Zapotrzebowanie na nową zabudowę poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz obszarami wyznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ... 145
10.4.5. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę ... 147
11. OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA WODNEGO 150
12. OBSZARY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA GÓRNICZEGO, ZŁOŻA KOPALIN, ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA ... 152
13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH ... 152
14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI ... 153
15. OBSZARY WYSTĘPOWANIA NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH ... 153
16. TERENY ZAMKNIĘTE ... 153
17. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONA ICH ZDROWIA ... 154
17.1. Rozmieszczenie ludności ... 154
17.2. Struktura gospodarstw domowych i aktywność zawodowa mieszkańców ... 156
gminy Kozienice ... 156
17.3. Wyposażenie w infrastrukturę podnoszącą standard zamieszkiwania i ... 160
pracy ... 160
17.4. Ochrona zdrowia ... 160
18. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH ... 161
19. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ ... 164

WSTĘP

1. PODSTAWA FORMALNO - PRAWNA

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (zwane dalej studium), jest dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy, sporządzanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. 2003 nr 80 poz. 717).

Przedmiotowe opracowanie jest zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kozienice uchwalonego 23 grudnia 1999 r. Uchwałą Rady Miasta i Gminy Kozienice Nr XV/196/99.

Niniejsze studium sporządzone jest na mocy uchwały Nr XLV/713/2006 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 30 marca 2006 r. w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kozienice. Zmiana poprzedniego studium podyktowana jest przede wszystkim wnioskami mieszkańców gminy Kozienice, zmianami aktualnych przepisów prawa, uchwaleniem nowego planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego oraz chęcią wprowadzenia zmian w polityce przestrzennej gminy przez jej władze. Zawartość merytoryczna studium została określona w art. 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Opracowanie projektu studium powierzone zostało Instytutowi Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa na podstawie umowy Nr 1/GS/06 zawartej w dniu 28 lipca 2006 r. pomiędzy Burmistrzem Gminy Kozienice a Kierownikiem Instytutu Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa w Warszawie.

Podstawę prawną zmiany Studium stanowi:

1) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. 2017 poz. 1073 z późn. zm.),

2) Uchwała Nr VII/56/2015 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 2 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kozienice.

Podstawę prawną zmiany II zmiany studium stanowi:

1) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. 2018 poz. 1945 z późn. zm.),

2) Uchwała Nr XLII/398/2018 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kozienice, zmieniona Uchwałą Nr VI/48/2019 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 28 lutego 2019 r.

2. CEL I ZADANIA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Studium nie jest aktem prawa miejscowego, ale jest podstawowym aktem planistycznym określającym politykę przestrzenną i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy. Studium opracowywane jest obligatoryjnie dla obszaru całej gminy. Ustawa z 27 marca 2003 roku wzmacnia znaczenie studium, które staje się opracowaniem wiążącym przy sporządzaniu planów miejscowych. Plan musi być zgodny z ustaleniami studium, jest jednak opracowaniem bardziej szczegółowym, co często skutkuje większą skalą opracowania i znacznie bardziej szczegółowymi rozwiązaniami przestrzennymi.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, Studium uwzględnia ustalenia przestrzenne zawarte w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, strategii rozwoju województwa, strategii rozwoju gminy oraz zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju. Zasadniczym celem studium jest prowadzenie wewnątrz gminy spójnej polityki przestrzennej, powiązanej z rozwojem gospodarczym i społecznym. Studium nie stanowi podstawy do wydawania decyzji administracyjnych, powinno być jednak aktem koordynującym politykę przestrzenną organów gminy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest podstawą:

- podejmowania uchwał o przystąpieniu do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- planowania i realizacji zadań własnych gminy związanych z zagospodarowaniem przestrzennym,

- wewnętrznej kontroli uchwał o miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod kątem ich zgodności z polityką zawartą w studium,
- posługiwania się przepisami ustaw odrębnych, które mając swój aspekt przestrzenny na obszarze gminy wpływają na ustalenia studium i wiążą organy gminy w postępowaniu administracyjnym,
- podejmowania działań związanych z obejmowaniem ochroną najbardziej cennych i wartościowych obszarów i obiektów w gminie,
- planowania prac kartograficznych umożliwiających sprawną działalność planistyczną i administracyjną.

Studium jest dokumentem planistycznym, który poprzez określenie kierunków rozwoju przestrzennego gminy pozwala na świadome prowadzenie gospodarki gruntami i planowanie inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym. Studium jest niejako ideą - obrazem rozwoju przestrzennego gminy, wskazuje na potencjał rozwoju przestrzennego gminy, możliwości zagospodarowania nowych terenów lub stopnia przekształceń istniejącego zagospodarowania. W związku z powyższym studium staje się też ofertą promocyjną dla potencjalnych inwestorów.

3. MATERIAŁY WEJŚCIOWE

Wstępnym etapem prac nad sporządzeniem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy była analiza następujących materiałów wejściowych:

3.1. Przepisy gminne

1. Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w mieście i gminie Kozienice

Tab. 1. Wykaz aktualnie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Kozienice

L.p.	Numer uchwały	Obszar, którego dotyczy opracowanie	Miejscowość	Przeznaczenie
1	2	3	4	5
1.	UCHWAŁA NR III/27/98 Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 17 grudnia 1998 r.	Działki nr 342-595 oraz 597-707	Nowiny	zabudowa zagrodowa i jednorodzinna
		Działki nr 166/4, 166/7, 166/6, 166/3, 166/9, 166/11 i 166/1, 166/2	Kociołki	zabudowa zagrodowa i jednorodzinna
		Działki nr 222-320, 351-364/4	Chinów	zabudowa zagrodowa i jednorodzinna
		Cześć sołectwa Wólka Tyrzyńska oraz działki 25/1-29	Wólka Tyrzyńska	zabudowa zagrodowa i jednorodzinna
		zakład przetwórstwa owoców i warzyw oraz działki nr 673/9-659/10	Janików	zabudowa zagrodowa i jednorodzinna
2.	UCHWAŁA NR IX/119/99 Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 27 maja 1999 r.	Osiedle POLESIE	Kozienice	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa usługowa, tereny zieleni i lasów, parkingi, obsługa komunikacyjna

L.p.	Numer uchwały	Obszar, którego dotyczy opracowanie	Miejscowość	Przeznaczenie
1	2	3	4	5
3.	UCHWAŁA NR XXXVII/225/97 Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 29 listopada 2001 r.	Teren przy ulicy Hamernickiej	Kozienice	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna oraz zieleń parkowa i komunikacja
4.	UCHWAŁA NR XLVIII/740/2002 Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 27 września 2001 r.	Działka nr 80/4/457	Świerże Górne	Usługi sportu, zieleń izolacyjna, komunikacja
5.	UCHWAŁA NR XI/184/2003 Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 28 sierpnia 2003 r.	6683-6691, 6700-6708, 6710-6718, 6736-6744, 6746-6754, 6720-6730 osiedle Polesie	Kozienice	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna
6.	UCHWAŁA NR XVI/293/2003 Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 18 grudnia 2003 r.	teren o powierzchni pow. 10 ha w Łuczynowie	Łuczynów I	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna
7.	UCHWAŁA NR XVIII/310/2004 Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 5 lutego 2004 r.	Osiedle Borki I	Kozienice	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna
8.	UCHWAŁA NR XVIII/311/2004 Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 5 lutego 2004 r.	rejon ulicy Dolnej	Kozienice	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zieleń nieurządzoną
9.	UCHWAŁA NR XVIII/335/2004 Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 25 marca 2004 r.	Osiedle Stara Wieś II	Kozienice	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna
10.	UCHWAŁA NR XVIII/371/2004 Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 01 czerwca 2004 r.	„Nowinyl”	Kozienice	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, usługi publiczne, komunikacja, zieleń parkowa
11.	UCHWAŁA NR XXXVII/587/2005 Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 29 czerwca 2005 r.	rejon ul. Wójcików i przy ul. Hamernickiej; ul. Lubelskiej i drogi powiatowej Nr 34519, ul. Polnej i przy ul. Zielonej, ul. Lubelskiej ul. Zdziczów i przy ul. Warszawskiej ul. Wiślanej zespół zabudowy Budy ul. Chartowa	Kozienice Aleksandrówka Łuczynów	zabudowa mieszkaniowa, usługi, zieleń, komunikacja

L.p.	Numer uchwały	Obszar, którego dotyczy opracowanie	Miejscowość	Przeznaczenie
1	2	3	4	5
12.	UCHWAŁA NR XXXVII/588/2005 Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 29 czerwca 2005 r.	sołectwa Janików, Kociołki, Nowiny, Psary	sołectwa Janików, Kociołki, Nowiny, Psary	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zieleń
13.	UCHWAŁA NR XXXVIII/609/205/2005 Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 25 sierpnia 2005 r.	Centrum miasta Kozienice	Kozienice	zabudowa mieszkaniowa, usługi publiczne, komunikacja, zieleń
14.	UCHWAŁA NR XL/633/2005 Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 29 września 2005 r.	Teren położony w Łuczynowie	Łuczynów II	parking, zieleń, komunikacja
15.	UCHWAŁA NR XLII/672/2005 Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 15 grudnia 2005 r.	Fragmentów obszarów sołectw: Brzeźnica, Chinów, Janów, Łuczynów, Ruda , Śmietanki, Wola Chodkowska	Brzeźnica, Chinów, Janów, Łuczynów, Ruda , Śmietanki, Wola Chodkowska	zabudowa mieszkaniowa komunikacja, zieleń
16.	UCHWAŁA NR LIV/805/2006 Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 28 września 2006 r.	Psary	Psary	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna
17.	UCHWAŁA NR LIV/806/2006 Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 28 września 2006 r.	Aleksandrówka I	Aleksandrówka	zabudowa mieszkaniowa
18.	UCHWAŁA NR III/23/2006 Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 21 grudnia 2006 r.	Osiedle przy ul. Warszawskiej Polesie II	Kozienice	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna
19.	UCHWAŁA NR V/53/2007r. Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 22 lutego 2007r.	Wola Chodkowaska	Wola Chodkowaska	zabudowa mieszkaniowa, usługi, komunikacja
20.	UCHWAŁA NR V/51/2007. Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 29 marca 2007r.	Ul.Warszawska I	Kozienice	zabudowa mieszkaniowa, usługi, komunikacja
21.	UCHWAŁA NR V/51/2007. Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 29 marca 2007r.	Ul.Warszawska II	Kozienice	zabudowa mieszkaniowa, usługi, komunikacja

L.p.	Numer uchwały	Obszar, którego dotyczy opracowanie	Miejscowość	Przeznaczenie
1	2	3	4	5
22.	UCHWAŁA NR V/53/2007. Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 29 marca 2007r.	Janów	Janów	zabudowa mieszkaniowa, usługi, komunikacja
23.	UCHWAŁA NR IX/115/2007. Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 28 czerwca 2007r.	Aleksandrówka II	Aleksandrówka	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna

2. Wykaz będących w trakcie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w mieście i gminie Kozienice

Tab. 2. Wykaz aktualnie sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w mieście i gminie Kozienice

L.p.	Numer uchwały	Obszar, którego dotyczy opracowanie	Miejscowość	Przeznaczenie
1	2	3	4	5
1.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Aleksandrówce gm. Kozienice – „Aleksandrówka”	Aleksandrówka II	Kozienice	zabudowa mieszkaniowa, usługi publiczne, komunikacja, zieleń
2.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie sołectwa Chinów	Chinów	Chinów	zabudowa mieszkaniowa, usługi publiczne, komunikacja, zieleń
3.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie sołectwa Janików i Janików Folwark	Janików i Janików Folwark	Janików i Janików Folwark	zabudowa mieszkaniowa, usługi publiczne, komunikacja, zieleń
4.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie sołectwa Śmietanki	Śmietanki	Śmietanki	zabudowa mieszkaniowa, usługi publiczne, komunikacja, zieleń

L.p.	Numer uchwały	Obszar, którego dotyczy opracowanie	Miejscowość	Przeznaczenie
1	2	3	4	5
5.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie sołectwa Nowiny	Nowiny	Nowiny	zabudowa mieszkaniowa, usługi publiczne, komunikacja, zieleń
6.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie sołectwa Łuczynów gm. Kozienice	Łuczynów	Łuczynów	zabudowa mieszkaniowa, usługi publiczne, komunikacja, zieleń
7.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie sołectwa Majdany gm. Kozienice	Majdany	Majdany	zabudowa mieszkaniowa, usługi publiczne, komunikacja, zieleń

3.2. Opracowania i akty prawne dotyczące miasta i gminy Kozienice

1. Strategia rozwoju gminy Kozienice; Urząd Gminy Kozienice, Kozienice, 2004 [plik *.pdf]
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kozienice; Info-Projekt, Warszawa, 1998 [plik *.doc]
3. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kozienice na lata 2004 - 2006; Urząd Miasta i Gminy Kozienice, Kozienice, 2004 [plik *.pdf]
4. Wieloletni Plan Inwestycyjny Gminy Kozienice; Urząd Gminy Kozienice, Kozienice, 2004 [plik *.pdf]
5. Studium dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi. Etap III – rzeka Wisła, rzeka Radomka, rzeka Zagożdzonka; Neokart GIS, Warszawa, 2006
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. 2004 r., Nr 229, poz. 2313)
7. Rozporządzenie nr 11 Wojewody Mazowieckiego z dn. 4 kwietnia 2005 r. w sprawie KPK im. prof. Ryszarda Zaręby – dotyczące granic Parku i otuliny
8. Projekt Planu Ochrony KPK; IOŚ, 2004 i 2006 prace w toku (nie zatwierdzone). Operaty: Generalny (tom I), ochrony elementów przyrody nieożywionej i zagrożeń środowiska, ochrony ekosystemów wodnych, ochrony flory i grzybów, ochrony fauny
9. Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 31 stycznia 1962 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody "Zagożdżon" (M. P. Nr 30, poz. 138)
10. Projekt zagospodarowania Parku w Kozienicach; Wojewódzki Oddział Służby Ochrony Zabytków Województwa Mazowieckiego, Delegatura w Radomiu; Radom, 2000
11. Program Ochrony Przyrody i Wartości Kulturowych na lata 2003 - 2012; Nadleśnictwo Zwoleń
12. Plan Urządzenia Lasu na okres od 1 stycznia 2003 r. - 31 grudnia 2012 r.; Nadleśnictwo Zwoleń
13. Założenia programowe rozwoju rekreacji i turystyki kulturowej dla Kozienic i regionu Puszczy Kozienickiej; opr. Belowski Z.; Kozienickie Centrum Kultury, Rekreacji i Sportu, Kozienice, 2007
14. Opracowanie ekofizjograficzne do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie fragmentów obszarów: Miasto Kozienice: Nowiny I, Łuczynów i Nowiny II; Gmina Kozienice: Brzeźnica, Chinów Nowy, Janów, Łuczynów Nowy, Ruda, Śmietanki,

Wola Chodkowska; Załączniki graficzne i tekstowe; Pracownia Projektowa MAY STUDIO s.c., Warszawa - Radom, 2003
15. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Łuczynowie; Gmina Kozienice, 2004
16. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrznenego miasta i gminy Kozienice, Gmina Kozienice 2007
17. Decyzje administracyjne obowiązujące dla Elektrowni „Kozienice" S.A. (7 szt.)
18. Prognozy oddziaływania na środowisko planów zagospodarowania przestrzennego (11 szt.); 1999 - 2006
19. Raporty ocen oddziaływania na środowisko (18 szt.): 2 stacji bazowych telefonii komórkowej, stacji paliw płynnych i gazowych, myjni samochodowej, przebudowy oczyszczalni ścieków, modernizacji kanałów spalin kotłów Elektrowni „Kozienice", przebudowy 2 stacji paliw, stacji uzdatniania wody, produkcji paliwa alternatywnego na oczyszczalni ścieków, instalacji odsiarczania spalin, produkcji klejów na bazie rozpuszczalników organicznych, progu piętrzący na rzece Wiśle; wrzesień 2005 - listopad 2006
20. Pozwolenia wodno-prawne (30 szt.); Starosta Powiatu Kozienickiego, 1999 – 2006
21. Program Ochrony Środowiska gminy Kozienice; Starostwo Powiatu Kozienickiego, Kozienice [płyta CD + dyskietka]
22. Program Gospodarki Odpadami gminy Kozienice; Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Kozienicach; [dyskietka + płyta CD]
23. Raport oceny oddziaływania na środowisko rekultywacji depozytu odpadów powstałego w wyniku modernizacji składowiska odpadów komunalnych miasta i gminy Kozienice; 2002
24. Monitoring składowiska odpadów komunalnych w Kozienicach – Wyniki analiz składu wód podziemnych, powierzchniowych i odciekowych – I – IV kwartał 2006 r.; Eko- Projekt, Pszczyna, 2006
25. Operaty granicy polno-leśnej (18 obrębów): Stanisławice, Chinów, Nowa Wieś, Nowiny, Łuczynów, Psary, Majdany, Janików, Ruda, Brzeźnica, Wola Chodkowska, Kociołki, Śmietanki, Łaszówka I i II, Ryczywół). Mapy 1 : 5000 i 1 : 10000, zestawienia pow. kompleksów granicy polno-leśnej i zbiorcze; Pracownia Geodezyjna nr 3, Kozienice, 1999–2000
26. Program ochrony przyrody i wartości kulturowych na lata 2001 - 2010; Nadleśnictwo Kozienice
27. Plan urządzenia Lasu na okres 1 stycznia 2001 – 31 grudnia 2010; Nadleśnictwo Kozienice

3.3. Opracowania inne

1. Gacka - Grzesikiewicz E. i Cichocki Z. (red.) - Koncepcja zrównoważonego rozwoju i ochrony Doliny Środkowej Wisły. Synteza; WWF Polska, Warszawa, 2004 [maszynopis]
2. Jelonkiewicz - Chęć A.- Kozienice. Założenia pałacowo - parkowe; Kozienice, 1999
3. Kozienice. Informator; Urząd Miasta i Gminy Kozienice, 2003
4. Ochrona Awifauny Wysp Środkowej Wisły [w:] Echa Ziemi Kozienickiej, 21 grudnia 2006 r.
5. Piątkowski S. (red.) - Kozienice. Monografia miasta; Towarzystwo Miłośników Ziemi Kozienickiej, Kozienice, 2004
6. Plan Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004 - 2006; Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
7. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego; Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego, Warszawa, 2004 [plik *.pdf]
8. Rezerwaty Przyrody. Leśny Kompleks Promocyjny „Puszcza Kozienicka"; Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych; Radom; 2006
9. Rozpoznanie wartości przyrodniczych Miasta i Gminy Kozienice; Radomsko - Kieleckie Towarzystwo Przyrodnicze, Pionki, 1998
10. Rozpoznanie powierzchniowe stanowisk archeologicznych - materiały znajdujące się w zasobach Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Radomiu: AZP nr 68 - 70, AZP nr 69 - 70, AZP nr 69 - 71, AZP nr 70 - 71, AZP nr 71 - 71, AZP nr 70 - 72, AZP 71 - 72.

UWARUNKOWANIA ROZWOJU

I. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA MIASTA I GMINY

1. POŁOŻENIE MIASTA I GMINY W STRUKTURACH PONADLOKALNYCH

Gmina Kozienice jest gminą miejsko - wiejską, w skład której wchodzi miasto Kozienice i 40 wsi. W terenie wiejskim utworzono 36 sołectw, a na terenie miasta 6 osiedli. Sołectwa i osiedla są jednostkami pomocniczymi gminy Kozienice.

Tab.3. Jednostki administracyjne w gminie Kozienice

Lp.	Nazwa	Osiedla i wsie
1	Miasto Kozienice	Osiedle nr 1 obejmuje ulice: Jana Pawła II, Ignacego Paderewskiego, Stefana Żeromskiego, Stanisława Konarskiego, Hugona Kołłątaja, Sportowa prawa strona, Wojska Polskiego, Armii Krajowej, Mariana Langiewicza, Juliusza Słowackiego, Zygmunta Starego, Al. Władysława Sikorskiego, Głowaczowska od ulicy Sportowej, Władysława Broniewskiego, Warszawska od Sportowej do końca lewa strona, Chartowa, Wrzosowa, Zawilcowa, Poziomkowa, Jarzębinowa, Mikołaja Kopernika, Marii Skłodowskiej-Curii, Lipowa, Jagodowa, Klonowa, Borówkowa, Jodłowa, Bukowa, Modrzewiowa, Cisowa, Akacjowa, Kasztanowa
		Osiedle nr 2 obejmuje ulice: Warszawska od Sportowej do końca prawa strona, Bohaterów Studzianek, Ogrodowa, Stefanii Gruszczyńskiej, Janka Krasickiego, Zdziczów, Wierzbowa, Brzozowa, Jesionowa, Świerkowa, Dojazdowa, Jeziorna Osiedle nr 3 obejmuje ulice: Głowaczowska do ulicy Sportowej lewa strona, Cmentarna, Jana Kilińskiego, Borki, Miodowa, Wójcików do Radomskiej, Przytulna, Ciekawa, Gwiazdkowa, Przyjaciół, Szczęśliwa, Rodzinna, Legionów, Spokojna, Adama Mickiewicza, Karola Świerczewskiego od Głowaczowskiej do końca, Jana Kochanowskiego od Głowaczowskiej do końca, Filtrowa, Miła, Cicha, Leśna, Al. 11 Listopada, Józefa Piłsudskiego, Radomska od Głowaczowskiej do końca prawa strona, Sportowa lewa strona,
		Osiedle nr 4 obejmuje ulice: Osiedle Pokoju, Nowy Świat, Wójcików od Radomskiej do końca, Szpitalna, Hamernicka, Czwartek, Armii Ludowej, Batalionów Chłopskich, Lubelska do mostu, Parkowa od Radomskiej do Wójtostwa, Radomska lewa strona, Konstytucji 3 Maja od Radomskiej do końca, Bohaterów Getta, Drzewna, Tadeusza Kościuszki, Pusta, Krzywa, Słoneczna, Ludwika Waryńskiego
		Osiedle nr 5 obejmuje ulice: Lubelska od mostu do końca, Dolna, Młyńska, Zielona, Polna, Kolejowa, Przemysłowa, Żytnia, Górna, Starowiejska,
		Osiedle nr 6 obejmuje ulice: Radomska prawa strona do Głowaczowskiej, Warszawska do Sportowej, Sosnowa, Topolowa, Maciejowicka, Wiślana, Piękna, Parkowa do Radomskiej, Karola Świerczewskiego do Głowaczowskiej, Henryka Sienkiewicza, Jana Kochanowskiego do Głowaczowskiej, Konstytucji 3 Maja do Radomskiej, Osiedle Skarpa, Al. 1 Maja, Pl. 15 Stycznia
2	Aleksandrówka	Aleksandrówka, Budy, Katarzynów
3	Brzeźnica	Brzeźnica
4	Chinów	Chinów, Cztery Kopce
5	Dąbrówki	Dąbrówki
6	Holendry Kozienickie	Holendry Kozienickie
7	Holendry Piotrowskie	Holendry Piotrowskie
8	Holendry Koźmińskie	Holendry Koźmińskie
9	Janików	Janików

10	Janików Folwark	Janików Folwark
11	Janów	Janów
12	Kępa Wólczyńska	Kępa Wólczyńska
13	Kępa Bielańska	Kępa Bielańska
14	Kępeczki	Kępeczki
15	Kociołki	Kociołki
16	Kuźmy	Kuźmy
17	Łaszówka	Łaszówka, Selwanówka
18	Łuczynów	Łuczynów
19	Majdany	Majdany
20	Nowa Wieś	Nowa Wieś
21	Nowiny	Nowiny
22	Opatkowice	Opatkowice
23	Piotrkowice	Piotrkowice
24	Przewóz	Przewóz, Cudów, Wymysłów
25	Psary	Psary
26	Ryczywół	Ryczywół
27	Ruda	Ruda
28	Samwodzie	Samwodzie
29	Stanisławice	Stanisławice
30	Staszów	Staszów
31	Śmietanki	Śmietanki
32	Wilczkowice Górne	Wilczkowice Górne, Michałówka
33	Świerże Górne	Świerże Górne
34	Wola Chodkowska	Wola Chodkowska
35	Wójtostwo	Wójtostwo
36	Wólka Tyrzyńska	Wólka Tyrzyńska
37	Wólka Tyrzyńska B	Wólka Tyrzyńska B

Gmina Kozienice położona jest w południowej części województwa mazowieckiego w powiecie kozienickim. Powiat tworzą:

- gmina miejsko - wiejska: Kozienice
- gminy wiejskie: Garbatka Letnisko, Głowaczów, Gniewoszów, Grabów nad Pilicą, Magnuszew, Sieciechów
- miasto: Kozienice

Gmina Kozienice graniczy:
od południa z gminami: Garbatka Letnisko i Sieciechów w powiecie kozienickim oraz gminą Pionki w powiecie radomskim

- od wschodu z gminą Maciejowice w powiecie garwolińskim i gminą Stężyca w powiecie ryckim (województw lubelskie)
- od północy z gminami: Magnuszew w powiecie kozienickim i Wilga w powiecie garwolińskim
- od zachodu z gminą Głowaczów w powiecie kozienickim.

Kozienice leżą w odległości około 80 km od Warszawy oraz około 40 km od Radomia. Takie położenie powoduje, że to właśnie Radom i Warszawa są głównymi ośrodkami oddziaływującymi na gminę.

Powierzchnia gminy wynosi 245 560 km^2, a zamieszkuje ją 30 500 osób. Średnią gęstość zaludnienia wynosi nieco ponad - 124 osoby/km^2 - bardzo zbliżona do średniej krajowej (122 osoby/km^2). Wartość wskaźnika gęstości zaludnienia znacznie podwyższa miasto, w którym średnio km^2 powierzchni zamieszkuje 1876 osób (ponad 19 500 mieszkańców na powierzchni 1045 km^2).

Kozienice są gminą miejsko - wiejską. Teren wiejski charakteryzuje się dużym udziałem powierzchni rolnych i leśnych. Tereny zabudowane gminy zajmują jedynie 7% jej powierzchni, największy udział mają tereny rolne - 48% i leśne - 40%.

Gmina posiada rozbudowaną sieć hydrograficzną. Około 5% powierzchni pokrywają wody powierzchniowe. Składają się na nią naturalne: cieki (Wisła wraz z dopływami) i zbiorniki wodne (Jezioro Kozienickie, Jezioro Opatkowickie) oraz zbiorniki sztuczne (retencyjne i hodowlane).

W centrum miasta krzyżują się drogi krajowe o znaczeniu regionalnym: nr 79 z Warszawy do Krakowa przez Sandomierz i nr 48 z Tomaszowa Mazowieckiego do Kocka. Obwodnica, która „odciążyłaby” ruch w mieście nadal jest jedynie w fazie projektów.

Okolice Kozienic, dzięki dużym powierzchniom lasów, bliskości Wisły posiadają znaczne walory przyrodnicze. Fragment Doliny Środkowej Wisły i Puszcza Kozienicka zostały zaliczone do węzłowych obszarów krajowej sieci ekologicznej ECONET.

Historia Kozienic sięga XIII wieku, ale prawa miejskie nadane zostały w 1549 r. W 1467 r. w Kozienicach urodził się późniejszy król polski Zygmunt I Stary. W 1657 i 1704 r. miasto ulegało zniszczeniom kolejno przez wojska Jerzego Rakoczego i szwedzkie. W późniejszym okresie odbudową i przebudową miasta zajął się Stanisław August Poniatowski, który zlecił wykonanie projektu J. K. Fontanie). W latach 1784 - 1788 powstała tu największa w Rzeczypospolitej fabryka broni. W czasie rozbiorów w mieście stacjonował 25 pułk smoleński. Podczas II wojny światowej w Kozienicach stworzono getto, w okolicznych lasach walczyły oddziały partyzanckie. W latach 70 - tych na terenie miasta zaczął rozwijać się przemysł.

Dziś, do najważniejszych determinantów rozwoju gminy należą:

- zlokalizowana na terenie gminy Elektrownia Kozienice o mocy 2600 MW (będąca jednym z głównych dostawców energii w skali kraju),
- położenie gminy w pobliżu Radomia, pełniącego funkcję ośrodka subregionalnego,
- położenie gminy w zasięgu oddziaływań aglomeracji warszawskiej,
- położenie gminy w dolinie środkowej Wisły (zagrożenie powodziowe z jednej strony oraz walory krajobrazowe i przyrodnicze z drugiej strony),
- wysokie walory środowiska przyrodniczego (obszary: Natura 2000 - „Dolina Środkowej Wisły", „Ostoja Kozienicka", projektowany obszar Natura 2000 z Dyrektywy Siedliskowej: „Puszcza Kozienicka"; Kozienicki Park Krajobrazowy; rezerwaty i użytki ekologiczne),
- przebiegające przez gminę drogi krajowe prowadzące ruch tranzytowy o znaczeniu regionalnym i krajowym,
- rolniczy charakter gminy.

2. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z POLITYKI PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Województwo mazowieckie - największe w kraju (tak pod względem liczby ludności - 5,1 mln osób stanowi 13,4% ludności kraju - i powierzchni – 35 600 km² to 11,4% powierzchni kraju) jest województwem o wielkich kontrastach i wewnątrz regionalnych dysproporcjach rozwojowych, przez co stanowi wyzwanie dla polityki przestrzennej i regionalnej. Na Mazowszu wyodrębniają się dwie diametralne różne przestrzenie społeczno - ekonomiczne. Jedna to Warszawa i aglomeracja warszawska (gdzie ogniskują się krajowe procesy transformacji gospodarczej oraz procesy o zasięgu światowym jak: globalizacja, powstawanie poprzemysłowej cywilizacji informacyjnej, wzrost znaczenia metropolii), druga - pozostałe obszary. W otoczeniu (odległość do 100 km) Warszawy (określanej „bramą do Europy") znajdują się rejony depresji społeczno - gospodarczej (procesy pozytywnych przemian zachodzą bardzo powoli lub następuje regres społeczno - gospodarczy), które pozostawione same sobie nie miałyby szans na awans cywilizacyjny, więc wymagają aktywnych działań inspirujących i wspomagających lokalne inicjatywy na rzecz rozwoju. Miasto i gmina Kozienice leżą na pograniczu tych dwóch stref.

Ważnym wskaźnikiem potencjału gospodarczego jest wartość produktu krajowego brutto. Dzięki Warszawie i aglomeracji warszawskiej województwo mazowieckie ma ten wskaźnik (w przeliczeniu na mieszkańca) najwyższy w Polsce. Jednak jego duże zróżnicowanie w przekroju podregionów NTS - 3 potwierdza znaczne dysproporcje rozwojowe Mazowsza (w Warszawie PKB/1 mieszkańca - ponad 3 - krotnie wyższy niż średnio w kraju; w podregionie warszawskim - 103,1% średniej krajowej; w pozostałych podregionach niższy od średniej: podregion ostrołęcko - siedlecki - 72,1%, radomski - 76,6%, ciechanowsko - płocki - 92,8%).

W uchwalonym w 2004 r. planie województwa wyznaczono cele, których realizacja ma zmierzać właśnie w kierunku osiągania spójności terytorialnej, poprawy warunków życia ludności, zwiększania efektywności procesów gospodarczych i konkurencyjności regionu. Wśród tych celów wymieniono między innymi: wskazanie obszarów problemowych (i określenie kierunków ich restrukturyzacji); wzmocnienie oddziaływania aglomeracji warszawskiej i regionalnych ośrodków równoważenia rozwoju (byłych miast wojewódzkich) na ich otoczenie; ochronę i racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi; ochronę dziedzictwa kulturowego i krajobrazu; wzrost bezpieczeństwa ekologicznego; wykorzystanie walorów przyrodniczo - kulturowych dla celów turystyczno - rekreacyjnych.

2.1. Kierunki zagospodarowania przestrzennego

Zrównoważoną strukturę funkcjonalno - przestrzenną województwa mają tworzyć główne ośrodki osadnicze (elementy węzłowe), sieć powiązań infrastrukturalnych (potencjalne pasma rozwoju) oraz przestrzenie otwarte (o funkcjach zależnych od cech środowiska przyrodniczego).

Za kluczowy dla zrównoważenia rozwoju województwa uznano rozwój elementów węzłowych, za które uznano aglomerację warszawską i ośrodki subregionalne (najbliższy dla obszaru opracowania taki ośrodek, to miasto Radom). Główny nacisk zostanie położony na poprawę ich funkcjonowania jako ośrodków obsługi ludności o znaczeniu regionalnym i stymulujących przedsiębiorczość oraz na poprawę ich powiązań z Warszawą.

W planie wskazane zostały pasma aktywności społecznej i gospodarczej. Mają się one opierać na systemach infrastruktury technicznej o znaczeniu międzynarodowym, krajowym i regionalnym:

- europejskich korytarzach transportowych (ustanowione: korytarz I: Helsinki - Tallin - Ryga - Kowno - Warszawa; korytarz II: Berlin - Warszawa - Mińsk Białoruski - Moskwa; korytarz IV: Gdynia/Gdańsk - Warszawa - Katowice - Żylina; postulowany korytarz KA),
- ponadregionalnych korytarzach infrastrukturalnych (na kierunkach: Warszawa - Radom - Kielce; Piotrków Trybunalski - Radom - Lublin, z potencjalnym węzłem transportowo - logistycznym w Radomiu; Warszawa - Płock) - potencjalne pasma aktywności gospodarczej.

Zgodnie z obowiązującym Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego przyjętym przez Sejmik Województwa Mazowieckiego Uchwałą Nr 22/18 z dnia 19 grudnia 2018 r., obszar gminy Kozienice ma duże znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju w związku z występującymi w gminie obiektami i powiązaniami infrastrukturalnymi, tworzącymi systemy przesyłu energii elektrycznej. Jako jeden z elementów o kluczowym znaczeniu wskazuje się system elektroenergetyczny najwyższych napięć (przesyłowy) na obszarze województwa mazowieckiego, w skład którego wchodzi infrastruktura zlokalizowana w gminie: elektrownia Kozienice (4 016 MW), linie elektroenergetyczne: 400 kV i 220 kV oraz stacja elektroenergetyczna 400/220/110 kV.

W celu zmiany struktury wielofunkcyjnych terenów otwartych zakłada się umacnianie wybranych ośrodków powiatowych i gminnych w zakresie obsługi ludności i rolnictwa, stymulowanie specjalizacji produkcji rolnej i rozwój turystyki w dostosowaniu do warunków naturalnych środowiska oraz ochronę najcenniejszych wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Na podstawie analizy cech społeczno - gospodarczych i zróżnicowanych możliwości rozwoju, na obszarze województwa wyodrębnione zostały obszary problemowe:

- obszar aglomeracji warszawskiej,
- obszar największych wpływów aglomeracji warszawskiej,
- obszary o niskiej zdolności wykorzystania endogenicznych czynników rozwoju (głównie położone na krańcach województwa; między innymi obszar radomski),
- obszary kumulowania się negatywnych zjawisk w dotychczasowym rozwoju i małych możliwościach samodzielnego ich przezwyciężenia.

Do problemowego obszaru największych wpływów aglomeracji warszawskiej (gdzie przeważają funkcje rolnicze, a dostępność komunikacyjna Warszawy jest stosunkowo łatwa) zaliczony został również powiat kozienicki (jako najbardziej wysunięty na południe). Jest on jednak oddalony znacznie od Warszawy, natomiast bezpośrednio sąsiaduje z obszarem radomskim, który został zaliczony do obszarów wymagających restrukturyzacji i wspomagania rozwoju. Charakteryzuje się wysokim bezrobociem, niską pozarolniczą aktywnością gospodarczą.

Tendencje obszaru największych wpływów stołecznej aglomeracji (na Kozienice) to: pozytywne oddziaływanie Warszawy (dostępność rynku pracy i usług wyższego rzędu), koncentracja korytarzy transportowych o znaczeniu europejskim i krajowym (tworzące pasma aktywności gospodarczej), potencjał gospodarczy tworzący zasoby pracy, ale narastające bezrobocie (jednocześnie niższa atrakcyjność lokalizacji nowej działalności gospodarczej) z drugiej strony, stosunkowo korzystne warunki do produkcji rolnej (i postępująca jej specjalizacja, głównie sadownictwo i warzywnictwo), walory turystyczno - wypoczynkowe (istniejąca baza turystyczna), obszary zagrożenia powodziowego (związane z dolinami rzek).

Jak już wyżej wspomniano Kozienice leżą w okręgu oddziaływania Radomia (byłe województwo radomskie). Jest to drugie pod względem liczby ludności miasto Mazowsza (229,1 tys. mieszkańców) pełniące funkcję ośrodka subregionalnego. Zaliczony został do grupy ośrodków, których rozwój samorząd województwa ma szczególnie wspomagać w zakresie działań prowadzących do ożywienia gospodarczego podregionów, rozwoju szkolnictwa wyższego i kształcenia zawodowego oraz specjalistycznej opieki medycznej. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zakłada wspomaganie wybranych miast i miejscowości gminnych w aktywizowaniu gospodarczym i społecznym

rejonu, rewitalizacji terenów poprzemysłowych, podnoszeniu poziomu obsługi mieszkańców w zakresie oświaty i ochrony zdrowia. Najbliższy Kozienicom, Radom proponowany jest do wspomagania rozwoju w zakresie funkcji ponadpowiatowych (co oznaczałoby prawdopodobnie rozszerzenie sfery oddziaływania również na Kozienice).

Gmina Kozienice znajduje się w bliższym zasięgu oddziaływania Radomia jako ośrodka subregionalnego (w promieniu 50 km) niż Warszawy, od której dzieli ją odległość przekraczająca 75 km. Jednak siła tych oddziaływań sprawia, ze związki ze stolicą kraju uznane zostały w planie za ściślejsze. Miasto Kozienice pełni rolę ośrodka powiatowego o charakterze wielofunkcyjnym. Jako że jest to obszar peryferyjny (w skali województwa), dostęp do usług wyższych, zlokalizowanych w stolicy regionu i kraju jest utrudniony. Dlatego też istotną rolę mają tu do spełnienia ponadregionalne i regionalne ośrodki równoważenia rozwoju (do funkcji miast powiatowych należą: nauczanie na poziomie ponadgimnazjalnym i lecznictwo szpitalne). Posiadają one jednak często niewielki potencjał ludnościowy, a co za tym idzie gospodarczy i usługowy, co z kolei ogranicza możliwość ich oddziaływania na teren powiatu.

Z powyższych wniosków wynika potrzeba realizacji polityki przestrzennej, która już na szczeblu państwowym zakłada rozwinięcie wielofunkcyjnego charakteru miast takich jak: Ciechanów, Ostrołęka, Płock, Radom, Siedlce jako ośrodków równoważenia rozwoju zapewniających pełny wachlarz usług dla ludności miast i obszarów stanowiących ich zaplecza. Inne z założeń polityki przestrzennej państwa, które wydają się być warte wspomnienia przy omawianiu obszaru Kozienic to: podkreślenie europejskiej wagi warszawskiego węzła transportowego oraz wyznaczenie w oparciu o korytarze transportowe pasm przyśpieszonego rozwoju o znaczeniu europejskim, krajowym i międzyregionalnym oraz wskazanie obszarów aktywizacji, modernizacji i restrukturyzacji rolnictwa.

2.2. Rozwój ponadlokalnych systemów infrastruktury technicznej

Plan województwa przewiduje wzmocnienie funkcji międzynarodowego węzła transportowego Warszawy, ale i usprawnienie powiązań transportowych regionu. Uwzględnia również przebieg istniejących i postulowanych korytarzy transportowych.

Gmina Kozienice położona jest pomiędzy istotnymi korytarzami transportowymi województwa, ale poza ich bezpośrednim zasięgiem. W najbliższym sąsiedztwie (od strony wschodniej) postulowany jest przebieg korytarza o znaczeniu ponadregionalnym (wzdłuż drogi ekspresowej S7 z Warszawy przez Radom do Kielc), a od strony północno - zachodniej - europejskiego korytarza transportowego KA (wzdłuż drogi ekspresowej S17 przez Warszawę i Lublin). Od południa trójkąt zamyka planowany ponadregionalny korytarz transportowy (wzdłuż wielkiej obwodnicy regionu, drogi ekspresowej S12 Piotrków Trybunalski - Radom - Lublin). Węzeł komunikacyjny Kozienic tworzą drogi główne (krajowe): z Warszawy przez Kozienice (do Sandomierza i Krakowa) - nr 79; z Tomaszowa Mazowieckiego przez Białobrzegi, Kozienice do Dęblina i Kocka. Zaznaczona w planie potrzeba budowy (przebudowy) dróg krajowych uwzględnia między innymi drogę nr 79. *Zgodnie z obowiązującym Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego przyjętym przez Sejmik Województwa Mazowieckiego Uchwałą Nr 22/18 z dnia 19 grudnia 2018 r., postuluje się do ujęcia w dokumentach rządowych i sporządzenia dokumentacji projektowej inwestycji w zakresie budowy obwodnicy Kozienic na drogach DK48 oraz DK79.*

Podkreślona również została konieczność rozwoju systemów transportowych ośrodków subregionalnych (jak Radom) jako regionalnych węzłów transportowych przez modernizację i rozbudowę istniejących układów drogowych.

W zakresie transportu kolejowego postuluje się modernizacje linii objętych bądź oczekujących na wpis do umów międzynarodowych oraz modernizację istniejącego układu kolejowego (jak linia o znaczeniu podstawowym z Bąkowca przez Kozienice do Puław) dla poprawy sprawności i szybkości połączeń (linia Warszawa - Radom)*, a także opracowanie studium wykonalności przeprowadzenia linii przez śródmieście Kozienic i osiedle Energetyków oraz wykorzystania układu torowego w rejonie elektrowni „Kozienice" w komunikacji podmiejskiej*. Za istotny uznano rozwój centrów logistycznych: strategicznych, regionalnych (Warszawa, Radom), drogowo - kolejowych. W zakresie transportu lotniczego proponuje się przystosowanie lotniska w Radomiu dla lotnictwa cywilnego (z możliwością wykorzystania dla lotnictwa biznesowego, sanitarnego, sportowego, turystycznego).

W planie zauważono konieczność wsparcia rozwoju sieci abonenckiej systemów telekomunikacyjnych w południowej i północnej części województwa. Rejony te zostały zaliczone do grup stref numeracyjnych wskazanych do wsparcia polityką państwa (I grupa - SN Siedlce, SN Ciechanów, II - SN Radom, SN Ostrołęka).

Plan określa również cele rozwoju systemów energetycznych, stwierdzając iż nadrzędnym jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego przy zachowaniu wymagań ochrony środowiska. Dla

spełnienia tego celu niezbędne jest podniesienie sprawności technicznej źródeł i sieci oraz dostosowanie ich do norm europejskich i wymagań ekologicznych. W związku z powyższym wskazana jest modernizacja elektrowni i elektrociepłowni obejmująca na pierwszym miejscu Elektrownię Kozienice (moc 2600 MW). Elektrownia zawodowa oraz stacja 400/220/110kV przy Elektrowni Kozienice z liniami 400kV relacji Kozienice: Ostrowiec Świętokrzyski, Miłosna, Lublin oraz liniami 220kV relacji Kozienice Mory, Piaseczno, Rożki koło Radomia, Puławy, Siedlce należą do najistotniejszych układów przesyłowych energetyki na obszarze województwa i są istotnym elementem krajowego systemu przesyłowego. W związku z powyższym gmina Kozienice „pocięta" jest liniami wysokiego napięcia. *Ponadto Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego zakłada budowę nowych linii elektroenergetycznych 400kV relacji Kozienice Ołtarzew, Puławy (jako wpięcie w istniejącą linię Kozienice – Ostrowiec) oraz rozbudowę lub przebudowę linii 220 kV Kozienice – Rożki.*

W zakresie systemów wodociągowo - kanalizacyjnych za priorytetowe uznano zapobieganie zanieczyszczeniu wód powierzchniowych i podziemnych oraz przywracanie czystości tych wód. Podstawowymi źródłami antropogenicznego zanieczyszczenia wód powierzchniowych są odprowadzane do wód ścieki: komunalne (największe zrzuty - aglomeracja warszawska), przemysłowe (Warszawa i okolice, Płock, Radom, Ostrołęka, Kozienice, Siedlce), wody opadowe z terenów zurbanizowanych, spływy powierzchniowe z terenów rolniczych i komunikacyjnych.

W celu ochrony wód podziemnych wytypowano główne zbiorniki wód podziemnych (w celu racjonalizacji poboru wód oraz właściwego zagospodarowania powierzchni), z których jeden (o powierzchni 10 - 100 ha, z obszarem najwyższej ochrony) znajduje się na terenie powiatu kozienickiego. Wzdłuż Wisły znajduje się obszar Głównego Zbiornika Wód Podziemnych szczególnej ochrony.

Zakłada się wspieranie rozwoju systemów wodociągowych i kanalizacyjnych dla złagodzenia dysproporcji w ich rozmieszczeniu i długości; wyposażenie w oczyszczalnie ścieków komunalnych i systemy kanalizacji zbiorczej jednostek osadniczych o równoważnej liczbie mieszkańców ponad 2000, wspieranie budowy i rozbudowy systemów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w małych miastach i na obszarach wiejskich, sanitację terenów o zabudowie rozproszonej, likwidacja mogilników i uszczelnianie składowisk odpadów.

2.3. Poprawa warunków funkcjonowania środowiska przyrodniczego

Mazowsze zajmuje znaczącą pozycję w systemie przyrodniczym kraju, głównie z uwagi na ukształtowany system powiązań ekologicznych, w którym najważniejszą rolę pełnią doliny rzeczne Wisły, Bugu, Narwi i Pilicy. W krajowej sieci ECONET - Polska w obrębie województwa wyróżniono sześć obszarów węzłowych (Puszczy Kampinoskiej, Puszczy Pilickiej, Puszczy Kurpiowskiej, Puszczy Piskiej, Doliny Środkowej Wisły, Doliny Dolnego Bugu) i trzy korytarze ekologiczne („Warszawski Wisły", „Podwarszawski" i „Dolnej Narwi") o randze międzynarodowej. W sieci tej krajowe znaczenie mają obszary węzłowe: Puszczy Kozienickiej, fragmenty Pojezierza Gostynińskiego, Pojezierza Chełmińsko - Dobrzyńskiego, Puszczy Bolimoskiej, Obszaru Siedleckiego; korytarze ekologiczne związane z dolinami rzek: Wkry, Skrwy, Bzury, Słudwi, Wkry, Pilicy, Świdra i Liwca. O dużej randze walorów przyrodniczych województwa świadczą również liczne obszary typowane do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.

Ważne znaczenie w zagospodarowaniu przestrzennym pełnią obszary przyrodnicze prawnie chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody. System tych obszarów tworzą:

- Kampinoski Park Narodowy,
- parki krajobrazowe (o łącznej pow. 152 400 ha), z których pięć położonych jest w całości w granicach województwa (wśród nich Kozienicki Park Krajobrazowy – 26 200 ha, a wraz z otuliną – 62 200 ha), a cztery częściowo,
- obszary chronionego krajobrazu,
- rezerwaty przyrody (głównie na terenach parków krajobrazowych i obszarach chronionego krajobrazu; przeważają rezerwaty leśne - 101 w województwie, w tym 15 w obrębie Kozienickiego Parku Krajobrazowego; jest 10 leśnych rezerwatów przyrody, 2 krajobrazowo-leśne rezerwaty przyrody, 2 torfowiskowe rezerwaty przyrody, 1 krajobrazowy rezerwaty przyrody).

Istniejące prawne formy ochrony przyrody, w znacznym stopniu wypełniają strukturę określoną w koncepcji krajowej sieci ekologicznej ECONET - Polska. Jednak dla zapewnienia ciągłości powiązań przyrodniczych i ochrony różnorodności biologicznej powiązań przyrodniczych między najcenniejszymi siedliskami ważną rolę pełnią korytarze ekologiczne. Są to przede wszystkim doliny rzeczne i formy pradolinne oraz znaczne, nierozczłonkowane kompleksy leśne i rolno - leśne. Główne korytarze ekologiczne związane są z rzekami: Wisłą, Bugiem, Narwią i Pilicą i mniejszymi rzekami o znaczeniu regionalnym.

Dla właściwego zarządzania zasobami przyrodniczymi i gospodarczymi parków narodowych, krajobrazowych oraz rezerwatów przyrody sporządzane są plany ochrony, których ustalenia są wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Plany ochrony opracowano i zatwierdzono dla pięciu parków, a w trakcie opracowania jest między innymi plan ochrony dla Kozienickiego Parku Krajobrazowego.

Duże zwarte kompleksy leśne województwa tworzą: Puszcza Biała, Puszcza Kampinoska, Puszcza Kozienicka i Puszcza Mariańska. Praktycznym elementem wdrażania w lasach państwowych proekologicznej polityki leśnej jest ustanowienie Leśnych Kompleksów Promocyjnych. Z 13 istniejących w Polsce, dwa występują na terenie gminy Kozienice: „Lasy Puszczy Kozienickiej" (o powierzchni około 39 000 ha - w nadleśnictwach Kozienice, Zwoleń, Radom).

Poprawa warunków funkcjonowania środowiska przyrodniczego należy do priorytetowych kierunków wojewódzkiej polityki przestrzennej. Obejmuje ona ochronę walorów przyrodniczych oraz poprawę standardów środowiska. Dla osiągnięcia tych celów niezbędne jest stworzenie spójnego systemu obszarów chronionych przez ochronę unikatowych dolin rzecznych, stworzenie ciągłości powiązań przyrodniczych, wzrost lesistości. Plan wyróżnia obszary, które powinny zostać objęte ochroną prawną w postaci:

- parków krajobrazowych (między innymi dolina Wisły na odcinku granicznym z województwem lubelskim - Małopolski Przełom Wisły - na terenie gminy Kozienice)
- obszarów chronionego krajobrazu
- Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 (propozycje obszarów, które mogą się znaleźć w tej sieci dotyczą między innymi Puszczy Kozienickiej oraz Doliny Środkowej Wisły).

Najistotniejsze dla gminy Kozienice ustalenia planu to: wskazanie terenu nadwiślańskiego jako predestynowanego do objęcia ochroną w formie parku krajobrazowego, włączenie terenów łączących dolinę Wisły z Kozienickim Parkiem Krajobrazowym do sieci Natura 2000. Istotą rolę w docelowym spójnym systemie obszarów chronionych odgrywałby również obszar otuliny Kozienickiego Parku Krajobrazowego. Oznacza to, iż gmina Kozienice posiada warte podkreślenia walory przyrodnicze, od północy i północnego - wschodu dzięki dolinie Wisły, od strony zachodniej i południowo - zachodniej - dzięki Kozienickiemu Parkowi Krajobrazowemu (wraz z otuliną) oraz obszarowi planowanemu do włączenia do Europejskiej Sieci Ekologicznej od północnego-zachodu.

Zgodnie z założeniami planu, większość terenu gminy Kozienice objęta ma być prawną formą ochrony (istniejący Kozienicki Park Krajobrazowy, otulina parku, obszary predestynowane i wskazane przez administracje rządowa do włączenia do sieci Natura 2000, rezerwaty przyrody, z których trzy o powierzchni ponad 100 ha).

Istotnym dla poprawy warunków przyrodniczych województwa elementem jest poprawa czystości powietrza przez ograniczenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, wzrost roli odnawialnych źródeł energii, proekologiczne rozwiązania w miejskich systemach transportowych, budowa miejskich sieci cieplnych. Kozienice z racji lokalizacji elektrowni (należy do zakładów najbardziej uciążliwych dla środowiska i jest punktem największej emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych; źródło emisji zorganizowanej) wielkiej mocy (a z najbliższych miast, również Radom) - mają zostać objęte działaniami na rzecz poprawy jakości powietrza (zastępowanie paliw stałych na gazowe i olejowe o niskiej zawartości siarki).

2.4. Obszary proponowane do wdrażania programów rolno – środowiskowych

Cały powiat kozienicki został w planie włączony do priorytetowej strefy wdrażania programów rolno - spożywczych - II strefy Wisły i Pilicy.

W zakresie ochrony gleb polityka wojewódzka zakłada przywracanie wartości użytkowej gruntom zdegradowanym (np. przez powierzchniową eksploatację kopalin), dostosowanie formy zagospodarowania terenu do naturalnego potencjału gleb, prowadzenie odpowiednich zabiegów regulujących stosunki wodne. *Zgodnie z obowiązującym Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego w zakresie ochrony gleb zakłada się przeciwdziałanie presji urbanizacyjnej na najcenniejsze i najbardziej produktywne obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym obszarów nadwiślańskich (m.in. w powiecie kozienickim); przeciwdziałanie erozji wietrznej poprzez leśne zagospodarowanie gruntów o niskiej przydatności dla rolnictwa oraz wprowadzanie zadrzewień śródpolnych; wdrażanie działań na rzecz poprawy warunków glebowo-wodnych dla rolnictwa m.in. poprzez zwiększanie retencji wodnej obszaru.*

Niezbędna jest również odpowiednia gospodarka odpadami, w ramach której postuluje się likwidacje i rekultywacje niewłaściwie urządzonych składowisk odpadów, likwidacje mogielników, selektywną zbiórkę odpadów, tworzenie systemu zakładów przeróbki odpadów. W gospodarce odpadami w „Planie Gospodarki Odpadami Województwa Mazowieckiego" przyjęto regionalizacje,

według której gminy powiatu kozienickiego mają należeć do radomskiego regionu gospodarki odpadami komunalnymi.

2.5. Ochrona i wykorzystanie wartości kulturowych

Istotnym elementem ochrony dziedzictwa kulturowego jest tożsamość regionalna, budowana przez pielęgnowanie i kultywowanie wartości lokalnej kultury materialnej i niematerialnej.

Założenia polityki wojewódzkiej w zakresie ochrony i wykorzystania wartości kulturowych dla kształtowania tożsamości kulturowej Mazowsza dotyczą głównie miejscowości o najcenniejszych układach urbanistycznych, wartościach kulturowych, tradycji historycznej i zabytkowych obiektach architektonicznych. Wśród najcenniejszych historycznie miast wymieniony został Radom, a okolice Kozienic uznano za predestynowane do kreowania na ośrodki tożsamości kulturowej regionu. Aż trzy miejscowości w powiecie kozienickim uznano za warte objęcia ochroną prawną ze względu na zachowane układy urbanistyczne (Głowaczów, Magnuszew, Sieciechów). Na obszarze znajdują się: dwie lokacje XIII - XIV wieczne o cennym układzie urbanistycznym, jedna XV i XVI wieczna. Przez powiat przebiega główny szlak historyczny z XVI wieku.

Teren od Ryczywołu (na północy), przez Głowaczów (na zachodzie), po granice powiatu (na południu) oraz dolinę Wisły (od strony północno - wschodniej) uznany został za region etnograficzny (kozienicki) ze względu na walory kulturowe jak: miasta historyczne (lokacje XII - XIV oraz XV, XVI wieczne), wartościowe układy urbanistyczne. Kozienice - postulowany ośrodek budowania tożsamości kulturowej regionu uznano za wart objęcia ochroną krajobrazu kulturowego jako miasto o znacznych walorach kulturowych. W Głowaczowie szczególną wartość kulturową posiadają zachowane układy urbanistyczne, które należy objąć ochroną prawną.

Ze względu na walory turystyczne, kulturowe, przyrodnicze powiat kozienicki posiada znaczny potencjał dla rozwoju turystyki. Proponowana rozbudowa istniejącej bazy letniskowej, szlaki turystyczne piesze i rowerowe przebiegające przez teren powiatu, trasy motorowe, istniejąca już baza noclegowa sprawiają, że są to rejony, które mogą się stać turystycznymi o znaczeniu regionalnym. Wisła proponowana jest jako szlak turystyki wodnej.

2.6. Przeciwdziałanie największym zagrożeniom

Województwo Mazowieckie położone jest w dorzeczu Wisły. Do największych lewostronnych dopływów Wisły w rejonie Kozienic, o największych dorzeczach należy Radomka. W planie województwa za największe zagrożenie uznano właśnie Wisłę, która przez możliwość wielkich wezbrań może zagrażać zalewaniem terenów położonych w jej dolinie. Jednym ze sposobów przeciwdziałania powodzi jest zapewnienie odpowiedniego przepływu w rzece, obwałowywanie oraz właściwe zagospodarowanie terenów (nie wprowadzanie zabudowy) na terenach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.

2.7. Przeciwdziałanie nadmiernym dysproporcjom rozwojowym

Polityka przeciwdziałania dysproporcjom rozwojowym na Mazowszu dotyczy obszarów (radomski, płocki, mławsko - żuromiński, ostrołęcki i nadbużański), których rozwój jest szczególnie utrudniony (z racji kumulujących się negatywnych zjawisk społeczno - gospodarczych i braku możliwości ich samodzielnego przezwyciężenia) i pozostaje w dysproporcji szczególnie w stosunku do centrum województwa. Jako że obszar radomski położony jest w bliskim sąsiedztwie Kozienic, działania jego dotyczące, mogą mieć istotny wpływ na rozwój również gminy Kozienice. Celem łagodzenia narastających dysproporcji w poziomie rozwoju społecznego i gospodarczego Mazowsza, planowane są następujące działania na obszarze radomskim:

- rozwój Radomia jako ponadregionalnego ośrodka równoważenia rozwoju (przez restrukturyzację największych przedsiębiorstw przemysłowych, wspomaganie rozwoju Radomskiej Podstrefy Tarnobrzeskiej Strefy Ekonomicznej, wykorzystanie istniejącej infrastruktury lotniskowej dla celów cywilnych, utworzenie lokalnego portu lotniczego i regionalnego centrum logistycznego);
- wspomaganie rozwoju ośrodków powiatowych w zakresie funkcji obsługi ludności i rolnictwa, turystyki, rewitalizacji terenów przemysłowych;
- inwestycje infrastrukturalne;
- podnoszenie poziomu produkcji rolnej przez jej specyfikacje w kierunku sadownictwa i warzywnictwa;
- aktywizacja gospodarcza w celu zmniejszenia bezrobocia;

- rozwój turystyki w oparciu o istniejąca bazę, wartości kulturowe, walory przyrodnicze, tradycje letniskowo - lecznicze, predyspozycje do rozwoju turystyki zimowej;
- ochrona obszarów cennych przyrodniczo i wartości środowiska kulturowego wdrażanie programów rolno - środowiskowych.

3. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z POLITYKI ORGANÓW UZGADNIAJĄCYCH I OPINIUJĄCYCH STUDIUM

Na podstawie art. 11 pkt. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Burmistrz Gminy Kozienice poinformował o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kozienice, instytucje i organy studium uzgadniające i opiniujące. W odpowiedzi otrzymano 16 wniosków od przedmiotowych podmiotów.

1. *Kozienicki Park Krajobrazowy im. prof. Ryszarda Zaręby:*

- wnioskuje o uwzględnienie uwag zawartych w opinii Zarządu Kozienickiego Parku Krajobrazowego z dnia 18 listopada 1999 r. nr KPK-6130/73/99 przedstawionych do opracowania „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kozienice", Rozporządzeniu nr 11 Wojewody Mazowieckiego z 4 kwietnia 2005 r. w sprawie Kozienickiego Parku Krajobrazowego im. Prof. Ryszarda Zaręby (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 75 poz. 1980);
- wnioskuje o prawidłowe naniesienie na mapę granic Kozienickiego Parku Krajobrazowego oraz innych form ochrony przyrody istniejących i projektowanych (np. użytki ekologiczne, pomniki przyrody, Natura 2000);

2. *Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad - Oddział w Warszawie:*

- informuje, że przez teren gminy przebiegają drogi krajowe nr 79, 48; zgodnie z Zarządzeniem nr 17 Generalnego Dyrektora Dróg Publicznych z dnia 8 grudnia 2000 r. w sprawie ustaleń klasy dróg krajowych przedmiotowe drogi zaklasyfikowane są do klasy G (główne);
- informuje o konieczności uwzględnienia obwodnicy Kozienic zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego; projektowana obwodnica w zakresie geometrii, dostępności, zasad włączania do niej ruchu lokalnego, zagospodarowania otoczenia, w tym obiektów obsługi ruchu, kształtowania linii rozgraniczających, powinna spełniać wymogi wynikające z rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 roku (Dz. U. 1999 r. nr 43 poz. 430 z dn. 14.05.1999 r.) określającego „Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie" jak dla klasy Gp (główna ruchu przyspieszonego);

3. *Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad - Oddział Warszawa:*

- wnioskuje o zezwolenie na lokalizację zjazdu indywidualnego z drogi krajowej nr 79 Warszawa - Sandomierz na działkę nr 490/2 w Kozienicach; przedstawia parametry techniczno - eksploatacyjne inwestycji;

4. *Zarząd Województwa Mazowieckiego:*

- informuje o konieczności uwzględnienia w studium, przewidzianego w planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego, obejścia miasta Kozienice w ciągu drogi krajowej nr 79 oraz projektowanego parku krajobrazowego obejmującego dolinę Wisły;

5. *Wójt Gminy Maciejowice:*

- wnioskuje o utrzymanie stałej przeprawy promowej przez rzekę Wisłę na wysokości Świerże Górne - Antoniówka Świerżowska, i w związku z tym uwzględnienie rozwiązań komunikacyjnych obsługujących przeprawę promową, oraz o wpisanie do projektu studium przeprawy mostowej w okolicach Maciejowic, co byłoby zgodne z propozycjami zawartymi w strategii rozwoju województwa mazowieckiego;

6. *Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie - Inspektorat w Ostrowcu Świętokrzyskim:*

- wnioskuje o uwzględnienie w studium terenów, o których mowa w art. 80a Ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239 poz. 2019 z późn. zm.) oraz obszarów zagrożenia powodziowego zgodnie z opracowanym przez Małopolską Grupę Geodezyjno - Projektową „Studium dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi - rzeka Wisła" (etap I), oraz uwzględnienie obszarów zagrożenia powodziowego zgodnie z opracowanym przez firmę Neokart GIS Sp. z o.o. i Integrated Engineering Sp. z o.o. „Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej, etap II – rzeka Zagożdżonka"; kierunki zabudowy i zagospodarowania zapisane w studium nie mogą ograniczać obowiązków administratorów rzek lub cieków w zakresie utrzymania ich w należytym stanie;
- wnioskuje o uwzględnienie w studium stref ochronnych oraz podanie wydajności ujęć wód, uwzględnienie głównego zbiornika wód podziemnych (jeśli swoim zasięgiem wkracza na obszary planowanej zmiany), uwzględnienie naturalnych dróg spływu wód opadowych; uzgodnienia dotyczące rzeki Wisły należy prowadzić z właściwym terenowo Inspektoratem RZGW w Puławach;

7. *Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie - Oddział w Radomiu:*

- informuje o zlokalizowanych na obszarze miasta i gminy urządzeniach szczegółowych melioracji wodnych, urządzeniach melioracji wodnych podstawowych (wały przeciwpowodziowe rzek Wisły oraz Zagożdżonki oraz rzeki i kanały), gruntach zmeliorowanych w miejscowościach: Chinów, Stanisławice, Aleksandrówka, Ruda, Janików, Psary, Śmietanki, Janów, Brzeźnica, Świerże Górne, Kozienice Stara Wieś, Kozienice Borki, Kozienice PSK, Kozienice Zdziczów, odsyłając do szczegółowych map ewidencyjnych w skali 1:5000 z naniesionymi urządzeniami melioracyjnymi; urządzenia melioracyjne podlegają ochronie na podstawie art. 65 pkt. 1-3 Ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (jednolity tekst Dz. U. 2005 r. nr 239 poz. 2019);
- w zakresie ochrony urządzeń melioracji wodnych szczegółowych wnioskuje o: uwzględnienie trasy przebiegu rowów melioracyjnych, wyłączenie z zabudowy i zalesiania obszaru zmeliorowanego, w przypadku dopuszczenia możliwości zabudowy na terenach zdrenowanych wnosi o wprowadzenie do uchwały Rady Miejskiej zapisu: „lokalizacja wszelkich inwestycji na gruntach zmeliorowanych za pomocą drenowania wymaga uzgodnienia na etapie planowania i projektowania z Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych";
- informuje, że przez teren gminy Kozienice przepływają następujące rzeki i kanały: Zagożdżonka, Brzeźniczka (Łacha), Krypianka, Chartówka, Radomka, Struga Mozolicka, Narutówka, Kanał Kozienicko - Gniewoszowski, Kanał Rusin, Kanał Chartowa i Kanał Janików Wólka, które zaliczane są do powierzchniowych wód publicznych i znajdują się w ewidencji wód i urządzeń wodnych oraz zmeliorowanych gruntów, którą w imieniu Marszałka Województwa prowadzi Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie na podstawie art. 70 ust. 3 Ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (jednolity tekst Dz. U. 2005 r. nr 239 poz. 2019);
- wnioskuje o uwzględnienie w studium prawa do powszechnego korzystania z wód zgodnie z art. 34 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (jednolity tekst Dz. U. 2005 r. nr 239 poz. 2019), wprowadzenie zakazu grodzenia nieruchomości w odległości mniejszej niż 1,5 m od brzegów rzek zgodnie z art. 27 ust. 1 wyżej cytowanej ustawy; w zakresie ochrony przeciwpowodziowej w celu zapewnienia szczelności i stabilności wałów rzeki Wisły i Zagożdżonki wnioskuje o wprowadzenie na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią zakazu wznoszenia obiektów budowlanych, sadzenia drzew i krzewów, zmiany ukształtowania terenu i składowania materiałów (art. 82 ust. 2 pkt. 1, 2 i 3 w/w Ustawy Prawo wodne) oraz wprowadzenie zakazu uprawy gruntów, sadzenia drzew lub krzewów na wałach oraz w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału po stronie odpowietrznej, wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału po stronie odpowietrznej (art. 85 ust. 1 pkt. 2, 3 i 4 w/w Ustawy Prawo wodne);

8. *Agencja Nieruchomości Rolnych - Oddział Terenowy w Warszawie*:

- wnioskuje o dokonanie zmiany dotychczasowego przeznaczenia gruntów, obejmujących działki oznaczone w ewidencji gruntów numerami, w następujący sposób: 935 o pow. 0,4316 ha i 1950 o pow. 0,0799 ha w obrębie Kozienice - pod zabudowę jednorodzinną, 5/58 o pow. 5,378 ha - pod usługi z zakresu sportu jeździeckiego i treningu koni, 11/18 o pow. 2,7774 ha i 11/19 o pow. 0,3271 ha (wymienione działki stanowią jedną całość) - pod usługi polegające na organizowaniu wystaw i aukcji koni, część (ok. 2,5 ha, zakreśloną na załączonej mapce) działki nr 1 - pod rekreację i sport lub zabudowę jednorodzinną;
- wnosi o pozostawienie dotychczasowej funkcji, określonej jako: przetwórstwo, produkcja, rzemiosło, na terenie obejmującym działki oznaczone w ewidencji gruntów numerami: 171/2 i 173/2 w obrębie Wilczkowice Górne;

9. *Wojewódzki Sztab Wojskowy w Warszawie:*

- informuje o konieczności uwzględnienia w studium znajdującego się na terenie miasta Kozienice na ul. Radomskiej 36 obiektu wojskowego; do pozostałego obszaru Wojewódzki Sztab Wojskowy w Warszawie uwag nie wnosi;

10. *Wyższy Urząd Górniczy w Warszawie:*

- informuje o niewystępowaniu terenów górniczych na terenie objętym studium (w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. prawo geologiczne i górnicze Dz. U. 2005 r., Nr 228 poz.1947 z późn. zm.) oraz o obowiązkowej współpracy organu nadzoru górniczego przy sporządzaniu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, jak również do opiniowania takiego projektu w zakresie zagospodarowania terenów górniczych, nie zgłasza żadnych wniosków i uwag do zmiany Studium;

11. *Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie - Delegatura w Radomiu:*

- wnioskuje o uwzględnienie w studium opracowania dotyczącego ochrony dziedzictwa kulturowego (Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami Dz. U. 2003 r. nr 162 poz. 1568 z dn. 17.09.2003 r.), w tym uwzględnienie następujących zagadnień związanych z ochroną krajobrazu kulturowego: stanowisk archeologicznych, zabytków nieruchomych (założenia pałacowo –

dworsko - parkowe, zabytków przemysłowych, zabytków sakralnych, parków, cmentarzy) oraz zespołów ruralistycznych;

12. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S. A. - Centrala Spółki - Departament Inwestycji:

- informuje o nieposiadaniu przesyłowej sieci gazowej wysokiego ciśnienia; odsyła do innych podmiotów (odpowiedzialnych za eksploatację lub właścicieli);

13. Mazowiecka Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. - Oddział Gazownia Warszawska - Dział Rozwoju:

- informuje o lokalizacji gazociągów niskiego ciśnienia o max. ciśnieniu roboczym do 10kPa i średniego ciśnienia o ciśnieniu roboczym (MOP) 2,5 MPa oraz wysokiego ciśnienia dn 200 relacji Figietów - Kozienice o max. ciśnieniu roboczym (MOP) 2,5 Mpa;
- wnioskuje o zabezpieczenie tras pod nową gazyfikację, naniesienie na mapy istniejących gazociągów; podział terenu na działki powinien gwarantować wykonanie inwestycji;
- wnioskuje o dokonanie zapisów: „warunki techniczne jakim powinny odpowiadać sieci gazowe określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 lipca 2001 r., opublikowane w Dz. U. Nr 97/2001", „w liniach rozgraniczających dróg publicznych i niepublicznych stanowiących dostęp z terenów z zabudową mieszkaniową do dróg publicznych, należy rezerwować trasy dla sieci gazowej",

„gazyfikacja jest możliwa, o ile zawarte jest porozumienie pomiędzy dostawcą gazu i odbiorcą, po spełnieniu kryteriów ekonomicznej opłacalności dostaw gazu dla Przedsiębiorstwa Gazowniczego";

14. Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. - Oddział w Rembelszczyźnie:

- informuje o przebiegu przez teren miasta i gminy Kozienice trasy gazociągu wysokiego ciśnienia o znaczeniu ponadlokalnym DN 200 PN 6,3 MPa relacji Radom - Kozienice oraz o lokalizacji dwóch stacji gazowych wysokiego ciśnienia I° „Kozienice" i „Kociołki" przy czym pozwolenie na budowę gazociągu wydano przed dniem wejścia w życie obecnie obowiązującego rozporządzenia; poucza o obowiązku uzgodnienia każdej lokalizacji obiektów terenowych z OGP GAZ-SYSTEM S.A.

15. Polskie Sieci Elektroenergetyczne - Centrum:

- wnioskuje o uwzględnienie w studium zapisów dotyczących istniejących i planowanych obiektów elektroenergetycznej sieci przesyłowej 400 kV i 220 kV, umieszczenie informacji o istniejących obiektach: stacji elektroenergetycznej 400/220/110 kV Kozienice oraz liniach 400 kV i 220 kV wraz ze strefą ochronną odpowiednio 80 m (2×40 m) i 50 m (2×25 m po każdej stronie od osi linii);
- informuje o planowanej budowie elektroenergetycznego pierścienia 400 kV wokół aglomeracji warszawskiej, złożonego z: przebudowanej na 400 kV linii 220 kV Kozienice - Siedlce i jej wprowadzenie do stacji Kozienice od strony północnej po nowej trasie celem uniknięcia krzyżowania się linii, przebudowanej z 220 kV na 400 kV dwutorowej linii Kozienice - Piaseczno/Mory (po istniejącej trasie), rozbudowanej o pole 400 kV stacji Kozienice,
- wnioskuje o wprowadzenie do tekstu studium następujących zapisów: umożliwiających przebudowę istniejących linii („Dopuszcza się przebudowę istniejących linii o napięciu 220 kV na linie o napięciu 400 kV lub linie wielotorowe lub wielonapięciowe"), rezerwujących teren pod nową trasę planowanej linii 400 kV relacji Kozienice - Siedlce; w celu uniknięcia kolizji z ewentualną zabudową propozycja rezerwacji pasa terenu o szerokości 100 m.

16. Kozienicka Gospodarka Komunalna w Kozienicach:

- wnioskuje o zabezpieczenie w studium terenów znajdujących się w okolicy oczyszczalni ścieków (na długości drogi dojazdowej i szerokości ogrodzenia oczyszczalni) w Kozienicach przy ul. Wiślanej (działka nr 8/2) pod działalność przemysłową, celem realizacji instalacji wytwarzania paliwa alternatywnego obejmującego budowę tuneli suszarniczych.

II. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE WYNIKAJĄCE Z ANALIZY STANU ISTNIEJĄCEGO

1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE TERENÓW NA OBSZARZE MIASTA I GMINY

1.1. Planowanie na obszarze miasta i gminy

Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kozienice zostało uchwalone Uchwałą nr XV/196/99 Rady Miasta i Gminy w Kozienicach z dnia 23 grudnia 1999 r. Polityka przestrzenna wyrażona w studium wskazała potrzebę lepszego wykorzystania potencjału tkwiącego w dobrym połączeniu komunikacyjnym gminy ze stolicą Polski. Zasygnalizowano konieczność zwiększenia nakładów finansowych na przedsięwzięcia z zakresu budownictwa drogowego. Zwrócono uwagę na zły stan nawierzchni dróg, postulując szybszą ich modernizację oraz rozbudowę sieci drogowej. W mieście zauważono potrzebę rewaloryzacji i modernizacji istniejącej zabudowy, w szczególności - zabytkowego centrum miasta. Na obszarach wiejskich sugerowano lokowanie nowej zabudowy przy już istniejącej i w pobliżu terenów zainwestowanych (przemysł). Proponowano modernizację istniejących zabudowań zagrodowych, w celu przystosowania ich do pełnienia w przyszłości innych funkcji (np. magazynów spożywczych). Widząc potencjał agroturystyczny, zasugerowano również zaadoptowanie części zabudowy (szczególnie tej zagrodowej) na potrzeby usług turystyki, których świadczenie stałoby się dodatkowym źródłem utrzymania dla ludności wiejskiej. W studium zaleca się lokowanie usług w oparciu o zabudowę istniejącą (zamiast wznoszenia nowych obiektów o funkcjach stricte usługowych). Wskazano zasadność lokalizowania przemysłu w pobliżu granic miasta, opierając ją o już istniejącą na tych terenach infrastrukturę. Za niezbędne uznano działania zmierzające do wyposażenia obszarów wiejskich w obiekty i sieci infrastruktury technicznej. W studium podkreślono konieczność wykorzystania znacznego potencjału jaki posiada gmina w dziedzinie turystyki i rekreacji. Chodzi tu głównie o położenie (w bezpośrednim sąsiedztwie Wisły i Puszczy Kozienickiej), walory przyrodnicze (cieki wodne, rezerwaty, park krajobrazowy) i kulturowe. Postulowano, w oparciu o istniejące uwarunkowania, poszerzenie oferty usług w zakresie sportu, rekreacji i wypoczynku.

Plan ogólny zagospodarowania przestrzennego miasta Kozienice na lata 1987 - 2005 został przyjęty uchwałą Nr VIII/42/89 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Kozienicach z dnia 28.09.1989 r. (ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Radomskiego Nr 19, poz. 217), a następnie zmieniany uchwałą Nr VII/59/92 Rady Miasta i Gminy w Kozienicach z dnia 19 marca 1992 r. (ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Radomskiego Nr 8, poz. 47 - aktualizacja 1992 (aneks do planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Kozienice)). Plan ogólny przestał obowiązywać 31 grudnia 2003 r. zgodnie z art. 87 pkt. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Szczegółowe plany zagospodarowania przestrzennego opracowane zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym i zostały przyjęte uchwałami o numerach: III/27/98, IX/119/992, XXXVII/586/2001, VIII/740/2002, XI/184/2003, XVI/293/2003, XVIII/310/2004. Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zaś, opracowano i przyjęto plany zatwierdzone uchwałami o numerach: XVIII/311/2004, XIX/335/2004, XXXVIII/609/2005, XXXVII/587/2005, XL/633/2005, LIV/805/2006, LIV/806/2006, III/23/2006.

Obecnie obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego pokryte jest ok. 2% powierzchni miasta i gminy Kozienice. W trakcie sporządzania są cztery miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- dla terenu „Warszawska I" (w mieście Kozienice) - z przeznaczeniem pod usługi sportu oraz zieleń parkową;
- dla terenu „Warszawska II" (w mieście Kozienice) - z przeznaczeniem pod usługi oraz zabudowę mieszkaniową wielorodzinną;
- dla terenu położonego w Aleksandrówce - z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinna;
- dla terenu w Woli Chodkowskiej - z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz zieleń nieurządzoną.

Obszary, dla których plany są sporządzane obejmą stanowią dodatkowe 2% - 3% powierzchni gminy.

Ze względu na bardzo małą powierzchnię objętą obowiązującymi planami, większość pozwoleń na budowę wydawanych jest w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

1.2. Analiza wniosków złożonych do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kozienice

Zgodnie z treścią ogłoszenia (z dnia 30 marca 2006 r.) o przystąpieniu do opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kozienice, termin składania wniosków do zmiany studium, upłynął 7 listopada 2006 r. Do tego czasu wpłynęły 43 wnioski mieszkańców oraz innych osób zainteresowanych zmianami w zagospodarowaniu terenu gminy. Ponad 1/3 wszystkich, stanowiły wnioski instytucji, dotyczące w większości kwestii infrastruktury technicznej. Osoby prywatne, zdecydowanie najczęściej występowały z wnioskami o przeznaczenie gruntów rolnych na cele budowlane. Kolejnych 18 wniosków wpłynęło po ustalonym przez Burmistrza Gminy Kozienice terminie.

Tab. 4. Podział wniosków do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kozienice

Grupa	Liczba wniosków	%
Wnioski instytucji	16	37,20%
Wnioski indywidualne	27	62,80%
Razem	43	100%

Wnioski indywidualne

Wnioski indywidualne (jako takie zakwalifikowano również 6 wniosków grupowych osób prywatnych), to oprócz wniosków o zmianę przeznaczenia gruntów rolnych (19), wnioski o ustalenie warunków zabudowy (3) oraz wnioski o przekwalifikowanie terenów przemysłowych oraz usług uciążliwych na te przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową (4). Najwięcej wniosków dotyczy Janowa (7), dalej Łuczynowa (3) i Aleksandrówki (2).

Tab. 5. Klasyfikacja wniosków indywidualnych do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kozienice

Przedmiot	Liczba wniosków	%
odrolnienie	19	70,38%
ustalenie warunków zabudowy	3	11,11%
ustalenie terenów budowlanych	1	3,70%
przekształcenie terenów przemysłowych pod zabudowę	2	7,41%
przekształcenie terenów usług uciążliwych pod zabudowę	1	3,70%
projekt budowy nowej drogi	1	3,70%
Razem:	**27**	**100%**

Wnioski złożone w terminie od ogłoszenia o przystąpieniu do opracowania studium

lp.	Data wpływu wniosku	Nazwisko i imię, nazwa jednostki organizacyjnej i adres	Treść wniosku	Oznaczenie nieruchomości, której dotyczy wniosek	Rozstrzygnięcie burmistrza w sprawie rozpatrzenia wniosku	Uwagi
1	17.08.06	Boryczka Eugeniusz ul. Kaliska 24m22 02-316 Warszawa Boryczka Henryk ul. Tołwińskiego 14/1 01-711 Warszawa	ponowienie wniosku po wcześniejszych odmowach w sprawie zmiany przeznaczenia działek rolnych na budowlane; Załączniki: 1. Mapa terenu działek Pisma odmowne: 2. Pismo nr GS 7322/16/06 z dnia 2006-07-20 3. Pismo nr GS 7322/41/05 z dnia 2005-11-25 4. Pismo nr GAIR 7323/18/97 z dnia 1997-06-16 5. Pismo nr GS 7322/3/06 z dnia 2006-02-28	97/14 i 97/15 Łuczynów	Odpowiedź Urzędu Miasta nr GS 7322/16/06 z dnia 2006-07-20: informuje, że wstrzymanie prac nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego przyczyną zwłoki w rozpatrzeniu wniosku, wyjaśnia, że podjęcie uchwały o przystąpieniu do zmiany Studium powodem wstrzymania prac nad planami miejscowymi. Odpowiedź Urzędu Miasta nr GS 7322/41/05 z dnia 2005-11-25: powołanie na stosowne przepisy prawne,	częściowe uzbrojenie terenu (z wyj. nieukończonego kanału sanitarnego);

					wyjaśnia, że opracowanie planu miejscowego (zmieniającego przeznaczenie terenu) musi poprzedzić zmiana Studium. Odpowiedź Urzędu Miasta nr GAIR 7323/18/97 z dnia 1997-06-16: informuje, że uchwała o przystąpieniu do wprowadzenia zmian do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego nie obejmuje działki, wobec której złożono wniosek. Odpowiedź Rady Miasta nr GS 7322/3/06 z dnia 2006-02-28: informuje o wygaśnięciu ważności poprzedniej wersji Studium z 1999 r., informuje o wejściu w życie nowej Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, informuje o przedłużeniu na mocy nowej Ustawy ważności Studium z 1999 r., informuje, że na podstawie art. 9 ust.4 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia Studium są podstawą tworzenia planów miejscowych (wykładnia prawa), informuje, że analiza oceny zasadności wniosku przez urbanistę w 2001 r. uznała przekształcenie za niewskazane, informuje, że Komisje Gospodarki Przestrzennej, Budownictwa, Komunikacji i Bezpieczeństwa Publicznego nie uwzględniły terenu z położonymi na nich działkami wnioskodawcy w aktualizacji Studium, rozpatrzenie wniosków nastąpi w późniejszym terminie, informuje, że wybór terenów przez Komisje do opracowania planów miejscowych na podstawie ilości wniosków, ich zasadności w odniesieniu do ustaleń Studium i obowiązujących przepisów oraz skutków finansowych opracowania, wyjaśnia, iż ogłoszenie o przystąpieniu do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podawane jest na tablicy ogłoszeń, w lokalnej prasie oraz dodatkowo – w lokalnej telewizji kablowej, wyjaśnia, że kanalizacja sanitarna i wodociąg dla Łuczynowa i ul. Chartowej jest uwzględniony w planach gminy Kozienice, ma doprowadzić do połączenia dwóch sieci. Odpowiedź Urzędu Miasta nr GS 7322/20/06 z dnia 2006-09-14: wniosek zarejestrowany, zostanie rozpatrzony w toku prac nad aktualizacją Studium.	
2	19.09.06	Wojtasik Teresa Piotrkowice 9 26-900 Kozienice	zmiana przeznaczenia działek rolnych na budowlane (budownictwo mieszkalne z zabudowaniami gospodarczymi)	213/1 i 213/2 Łuczynów	Odpowiedź Urzędu Miasta: zarejestrowano, ale rozpatrzenie dopiero po zebraniu wszystkich wniosków do Studium	
3	5.10.06	Maciejczyk Barbara ul. Familijna 42 Aleksandrówka	uwzględnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy dla inwestycji polegającej na budowie ośmiu	266, 506, 507, 508, 335 i 67 Aleksandrówka	Odpowiedź Urzędu Miasta: zarejestrowano, ale rozpatrzenie nastąpi w toku	

		26-900 Kozienice	budynków mieszkalnych na działkach w imieniu Biura Nieruchomości „Baltazar" Juliusza Kukułowicza; argument o powstaniu drogi dojazdowej do istniejącego osiedla (jako inwestycja towarzysząca).		podanej szczegółowo procedury zmiany Studium uwarunkowań i kierunków.	
4	19.10.06	Kosicki Andrzej Janów 60 26-900 Kozienice	zmiana przeznaczenia 3 działek rolnych na budowlane	130/1, 130/4 i 129/1 Janów		
5	23.10.06	Giermuda Kazimiera Nowa Wieś 95 26-900 Kozienice	zmiana przeznaczenia 3 działek rolnych na budowlane; informuje, że zabudowa mieszkaniowa z zabudową gospodarczą – działki zaznaczone w załączniku na czerwono,	1571/1, 841, 1058 i 1057 Nowa Wieś		komasacja 2 działek i zmiana ich oznaczenia; załącznik: mapka z wyrysem gruntów
6	30.10.06	Cieślik Grażyna Janów 30 26-900 Kozienice	zmiana przeznaczenia 5 działek rolnych na budowlane	89/1, 90/1, 51/2, 89/2 i 90/2 Janów		
7	31.10.06	Przychodzeń Mirosław Majewska Barbara Sokołowski Stanisław Seremak Ryszard Słowińska Mariola Amerek Andrzej Wiktor Jan Giza Edyta Trocińska Alicja Trociński Marcin Szewczyk Henryka Ceglarz Sławomir Ceglarz Andrzej Barański Piotr Mazur Renata Molenda Krzysztof	zmiana przeznaczenia działek rolnych na rekreacyjne lub budowlane (16 właścicieli)	119/1 i 119/2, 116, 104, 106, 101, 96, 92, 103, 83, 84, 112/2, 112/1, 90/2, 107/1, 107/2 Ruda		
8	6.11.06	Rychel Stanisław Janów 155 26-900 Kozienice	zmiana przeznaczenia 4 działek rolnych na budowlane (zabudowa mieszkaniowa)	102, 55/1, 203 i 56/9 Janów		załączniki: zdjęcia lotnicze z naniesionymi granicami działek
9	6.11.06	Zawodnik Teresa Janów 151 26-900 Kozienice	zmiana przeznaczenia 4 działek rolnych na budowlane (mieszkaniowa)	53/2, 53/1, 100/1 i 100/2 Janów		
10	6.11.06	Zawodnik Małgorzata Janów 50 26-900 Kozienice	zmiana przeznaczenia działki rolnej na budowlaną, informuje, że działka wyposażona w infrastrukturę techniczną (media);	część działki 112/1 Janów		Załącznik: wyrys z rejestru gruntów
11	6.11.06	Gregorczyk Mariola Janów 27 26-900 Kozienice	zmiana przeznaczenia części działki z rolnej na budowlaną; informuje, że działka posiada dostęp do drogi	112/2 Janów		Załącznik: wyrys z rejestru gruntów
12	6.11.06	Wojtasik Teresa Piotrkowice 9 26-900 Kozienice	zmiana przeznaczenia 2 działek rolnych na budowlane (budownictwo mieszkaniowe z zabudową gospodarczą)	219/5 i 219/6 Łuczynów		załącznik: wyrys z rejestru gruntów
13	6.11.06	Pawlak Halina Bieniek Zofia Lustyk Stanisław Maciąg Barbara Korzeń Zofia Włodarczyk Lucyna Rębalski Andrzej Rębalski Stefan Włodarczyk Daniel	zmiana przeznaczenia działek z budownictwa przemysłowego na budownictwo mieszkaniowe	134, 137, 131, 125, 116, 126, 33, 113, 106, 107,109 i 110 ul. Chartowa Kozienice		
14	7.11.06	Nagadowska Elżbieta Janów 57 26-900 Kozienice Spytek Ewa Janów 26-900 Kozienice Wojnarowscy Jolanta i Leszek Kopernika 15/24 26-900 Kozienice Kucharska Zofia ul. Armii Ludowej 3/5 Ostrowski Stanisław Spadkobiercy Baryłka Stanisława Janów 69 26-900 Kozienice Seroka Leokadia Janów 70 26-900 Kozienice Kosicki Andrzej	zmiana przeznaczenia działek na zabudowę mieszkaniową (20 właścicieli)	46 działek, o nr 124/3, 124/1, 125, 127, 126 i 128, 110, 109, 107, 106, 139/4, 139/3, 105, 130/1, 130/4, 131/3, 131/6, 129/1, 130/3, 129/2, 133, 134, 136/2, 137/2, 136/1, 137/1, 141, 142 i 143, 145, 146, 147, 148 i 149, 151/3, 150/2, 153/2, 153/2, 151/1, 150/1, 206/1, 207/4, 206/2 i 207/6 Janów		

		Janów 60 26-900 Kozienice Adamusik Ewa Janów 62 26-900 Kozienice Belwąska Maria Janów 63 Mikliński Tadeusz ul. Armii Ludowej 8/13 26-900 Kozienice Mikliński Grzegorz Żanęcin 5 05-462 Wiązowna Wilk Barbara Janów 74 26-900 Kozienice Skórkiewicz Stanisław Janów 78 26-900 Kozienice Pyjos Maria Janów 79 26-900 Kozienice Tęcza Henryk i Mariola Janów 84 26-900 Kozienice Tęcza Stefan i Ewa Janów 81 26-900 Kozienice Woś Krystyna 26-900 Kozienice Kowalska Małgorzata ul. Polna 20 24-130 Końskowola Jakóbowski Michał Janów 87 26-900 Kozienice				
15	7.11.06	Szerszeń Dariusz ul. Główna 24 Aleksandrówka 26-900 Kozienice	ustalenie warunków zabudowy (wypełniony formularz, 2 str.).	230 Aleksandrówka	Odpowiedź z Urzędu Miasta: wyjaśnia, że należy sprecyzować meritum (podmiot) wniosku, informuje o wykazie potrzebnych do uzupełnienia informacji do ustalenia warunków zabudowy	

Wnioski złożone po upływie terminu składania

Lp.	Data wpływu wniosku	Nazwisko i imię, nazwa jednostki organizacyjnej i adres	Treść wniosku	Oznaczenie nieruchomości, której dotyczy wniosek	Rozstrzygnięcie burmistrza w sprawie rozpatrzenia wniosku	Uwagi
1	8.11.06	Podsiadła Elżbieta ul. Młyńska 53a 26-900 Kozienice Sztyber Bożena i Zenon ul. Młyńska 53 26-900 Kozienice Szczypior Jan ul. Młyńska 49a 26-900 Kozienice Słowiński Robert ul. Młyńska 51 26-900 Kozienice Kopyt Renata ul. Przemysłowa 45 26-900 Kozienice Sawicka Monika ul. Przemysłowa 45 26-900 Kozienice Sapijaszka Jan ul. Młyńska 26-900 Kozienice Mielcarzewicz Iwona ul. Młyńska 41 26-900 Kozienice Witkowscy Jolanta i Tadeusz ul. Strumykowa 10c/2 26-900 Zielona Góra Redestowicz Beata i Jacek ul. Młyńska 30 26-900 Kozienice Kuśmierczyk Barbara i Sławomir ul. Kopernika 45	zmiana przeznaczenia działek z budownictwa przemysłowego na budownictwo mieszkaniowe załącznik: lista	4229/3, 4229/4, 4229/6, 4232, 4230, 4227/1, 4227/4, 4233, 4238, 4241, 4228/8, 4228/9, 4228/7 i 4228/10 ul. Przemysłowa Kozienice		

		26-900 Kozienice				
2	9.11.06	Połeć Jadwiga Ruda 1B 26-900 Kozienice	zmiana przeznaczenia 5 działek rolnych (o pow. 32 a każda) na budowlane	10/5, 10/6, 10/7, 10/8, 10/9 i 10/10 Ruda		
3	10.11.06	Kalinkowska Wiesława Kowalik Joanna Wojciechowska Agnieszka Karaś Henryk Rojek Jan	zmiana przeznaczenia 5 działek rolnych na budowlane (zabudowa mieszkaniowa) (5 właścicieli)	32/5, 32/6, 32/4, 32/3 i 34/2 Kociołki		32/4 uzbrojona 34/2 doprowadzona woda
4	10.11.06	Ostrowska Irena Łuczynów 48 26-900 Kozienice	zmiana przeznaczenia 2 działek rolnych (przy drodze Kozienice – Głowaczów) na budowlane	216/3 i 216/4 Łuczynów		
5	21.11.06	Celuch Halina i Antoni Janów 100 26-900 Kozienice	zmiana przeznaczenia działki rolnej na budowlaną	13/6 Janów		
6	21.11.06	Polak Andrzej ul. Zdziczów 53 26-900 Kozienice	ustalenie warunków zabudowy dla drogi dojazdowej do działki (zjazd indywidualny z drogi krajowej nr 79)	490/2 Kozienice		załącznik: decyzja GDDKiA [wniosek nr 34]
7	21.11.06	Szerszeń Dariusz ul. Główna 24 Aleksandrówka 26-900 Kozienice	zmiana przeznaczenia działki z budownictwa przemysłowego na budownictwo mieszkaniowe z drobnymi usługami	230 Aleksandrówka		Załącznik: kopia mapy ewidencyjnej
8	22.11.06	Spytek Grażyna Janów 54 26-900 Kozienice Wyszyński Rafał Janów 135 26-900 Kozienice	wyłączenie spod produkcji rolnej w związku ze zbyciem działki, zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (o pow. 1,5753 ha)	114 Janów		załączniki: kopia aktu notarialnego, kopia wypisu z rejestru gruntów
9	5.01.07	Tomaszewski Marek Augustów 28 26-670 Pionki	zmiana przeznaczenia działki rolnej na budowlaną	252/1 Dąbrówki		
10	7.03.07	Wiśniewska Maria ul. Radomska 1 Ryczywół 26-900 Kozienice	Ustalenie terenów budowlanych wzdłuż ul. Leśnej po obydwu stronach ulicy	1472/5 Kozienice		Załącznik: fragment rysunku studium z zaznaczonym ołówkiem obszarem
11	22.03.07	Mieszkańcy miejscowości Nowiny	Uwzględnienie nowej drogi komunikującej miejscowość Nowiny na odcinku od drogi wojewódzkiej do Radomia do miejscowości Kociołki			Załącznik graficzny: fragment rysunku studium z zaznaczonym przerywana linią odcinkiem przebiegu projektowanej drogi i protokół zebrania wyborczego samorządu mieszkańców sołectwa Nowiny z dn. 02.02.07r.

Analiza złożonych do studium wniosków pozwala określić potrzeby, oczekiwania i dążenia mieszkańców gminy nie tylko w zakresie zagospodarowania przestrzennego. Struktura wniosków indywidualnych wyraźnie pokazuje zmianę rodzaju aktywności gospodarczej ludności. Ogromna większość tych, którzy wnioski złożyli, wnioskuje o zmianę przeznaczenia działek rolnych na budowlane. Świadczy to w sposób dość oczywisty o „odchodzeniu" od rolnictwa jako głównego i pierwszego źródła utrzymania. Większe zainteresowanie innym niż rolnicze, zagospodarowaniem terenu, świadczyć również może o wzroście aktywności gospodarczej (przedsiębiorczości) z jednej, i wzroście zainteresowania miejscami o wyższych walorach przyrodniczych (jako miejsca zamieszkania) z drugiej strony.

Wnioski od instytucji

Do zmiany studium wnioski wniosło 15 instytucji. Stanowiły one ponad 1/3 ogólnej liczby złożonych w terminie na to przewidzianym, wniosków. Zdecydowana większość wniosków dotyczy infrastruktury technicznej (3 - transportu drogowego, 3 - gazownictwa). Pozostałe poruszają kwestie ochrony przyrody i zabytków, rolnictwa, górnictwa, obronności.

Wnioski złożone przez instytucje w większości są stwierdzeniami stanu istniejącego (w zakresie działalności każdej z instytucji) i niejako „przypomnieniem” o podejmowaniu przez gminę koniecznych działań w celu utrzymania bądź rozbudowy zasobów. Chodzi tu między innymi o zabezpieczenie terenów pod obwodnicę Kozienic, pod rozwój obiektów infrastruktury technicznej, uwzględnienie przeprawy promowej przez Wisłę, obszarów zagrożenia powodziowego, obszarów ochrony konserwatorskiej, obszarów prawnej ochrony przyrody.

1.3. Analiza decyzji o warunkach zabudowy oraz pozwoleń na budowę

Analiza wydanych decyzji o warunkach zabudowy oraz pozwoleń na budowę pozwala wnioskować o aktywności inwestycyjnej na danym obszarze. Z takiej analizy przeprowadzonej dla miasta i gminy Kozienice wynika, iż największy ruch inwestycyjny ma miejsce w mieście Kozienice (dotyczy go ponad 40% wszystkich wydanych decyzji), a w dalszej kolejności w Aleksandrówce i Łuczynowie (ponad 15% wszystkich decyzji), oraz w Świerżach Górnych (związane zapewne z bezpośrednim sąsiedztwem Kozienic).

Tab. 6. Zestawienie wydanie decyzji o warunkach zabudowy na terenie gminy Kozienice w 2004 r.

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	**PRZEDMIOT DECYZJI**						SUMA
	Zabudowa mieszkaniowa/ mieszkaniowo-usługowa	**Rozbudowa/ nadbudowa/ zmiana użytkowania**	**Infrastruktura techniczna**	**Zabudowa gospodarcza**	**Zabudowa usługowa/ przemysłowa**	**Inne**	
	WNIOSKI Z ROKU 2004						
Kozienice	24	35	11	11	12	15	108
Aleksandrówka	4	7	–	5	1	3	20
Łuczynów	9	–	1	4	2	4	20
Janów	7	2	1	–	1	1	12
Janików	5	1	3	1	–	1	11
Stanisławice	6	–	–	3	–	–	9
Śmietanki	3	1	2	–	1	1	8
Ryczywół	1	–	2	1	–	3	7
Wola Chodkowska	5	–	1	–	–	1	7
Chinów	–	–	2	2	2	–	6
Nowa Wieś	4	1	–	1	–	–	6
Świerże Górne	–	–	5	–	1	–	6
Majdany	1	–	1	1	1	–	4
Psary	–	1	–	–	1	2	4
Kociołki	2	1	–	–	–	–	3
Przewóz	2	1	–	–	–	–	3
Samwodzie	–	1	–	2	–	–	3
Holendry Kozienickie	1	1	–	–	–	–	2
Łaszówka	1	–	–	–	–	1	2
Nowiny	–	1	–	1	–	–	2
Piotrkowice	–	–	–	2	–	–	2
Dąbrówki	–	1	–	–	–	–	1
Holendry Piotrkowskie	1	–	–	–	–	–	1
Kępeczki	–	–	1	–	–	–	1
Kuźmy	–	1	–	–	–	–	1
Opatkowice	–	–	1	–	–	–	1
Ruda	1	–	–	–	–	–	1
Staszów	–	–	–	1	–	–	1
Wilczkowice Górne	–	–	–	–	–	1	1
Wólka Tyrzyńska	1	–	–	1	–	–	1
RAZEM	**78**	**55**	**31**	**36**	**22**	**33**	**255**

Tab. 7. Zestawienie decyzji o warunkach zabudowy na terenie gminy Kozienice w roku 2005

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	PRZEDMIOT DECYZJI						SUMA
	Zabudowa mieszkaniowa/ mieszkaniowo-usługowa	Rozbudowa/ nadbudowa/ zmiana użytkowania	Infrastruktura techniczna	Zabudowa gospodarcza	Zabudowa usługowe/ przemysłowe/	Inne	
	WNIOSKI Z ROKU 2005						
Kozienice	16	23	16	12	11	3	81
Aleksandrówka	9	4	3	–	1	1	18
Łuczynów	9	1	1	5	–	–	16
Janików	5	–	2	1	–	1	9
Ryczywół	3	2	2	1	–	–	8
Chinów	3	1	–	2	–	–	6
Janów	5	–	1	–	–	–	6
Kociołki	5	–	1	–	–	–	6
Stanisławice	6	3	–	3	–	–	6
Majdany	3	–	–	1	–	1	5
Śmietanki	2	–	–	1	–	2	5
Świerże Górne	2	1	1	1	–	–	5
Nowiny	1	–	1	–	1	1	4
Samwodzie	1	–	–	3	–	–	4
Psary	–	2	–	1	–	–	3
Staszów	–	2	–	1	–	–	3
Wilczkowice Górne	–	1	2	–	–	–	3
Brzeźnica	–	–	1	1	–	–	2
Holendry Kuźmińskie	2	–	–	–	–	–	2
Nowa Wieś	–	–	–	2	–	–	2
Ruda	2	–	–	–	–	–	2
Dąbrówki	–	–	1	–	–	–	1
Holendry Piotrkowskie	–	–	1	–	–	–	1
Holendry Kozienickie	1	–	–	–	–	–	1
Kępeczki	1	–	–	–	–	–	1
Łaszówka	–	–	–	1	–	–	1
Piotrkowice	–	–	1	–	–	–	1
Przewóz	–	–	–	1	–	–	1
Wójtostwo pod Dąbrówkami	–	–	–	–	1	–	1
Wólka Tyrzyńska	1	–	–	–	–	–	1
Wymysłów*	–	–	–	1	–	–	1
RAZEM	**74**	**37**	**34**	**38**	**14**	**9**	**210**

Tab. 8. Zestawienie decyzji o warunkach zabudowy na terenie gminy Kozienice w roku 2006

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	PRZEDMIOT DECYZJI						SUMA
	Zabudowa mieszkaniowa/ mieszkaniowo-usługowa	Rozbudowa/ nadbudowa/ zmiana użytkowania	Infrastruktura techniczna	Zabudowa gospodarcza	Zabudowa usługowe/ przemysłowe/	Inne	
	WNIOSKI Z ROKU 2006						
Kozienice	15	24	15	7	13	1	75
Łuczynów	6	3	1	2	–	1	13
Świerże Górne	–	3	4	3	2	–	12

Chinów	7	2	1	1	–	–	11
Aleksandrówka	4	1	2	1	2	–	10
Janików	3	2	2	2	1	–	10
Janów	2	2	1	2	–	–	7
Nowiny	4	–	1	1	1	–	7
Ryczywół	4	–	2	1	–	–	7
Majdany	4	–	1	–	1	–	6
Piotrkowice	–	1	–	3	2	–	6
Stanisławice	2	1	1	–	1	–	5
Śmietanki	1	1	1	1	–	1	5
Wola Chodkowska	1	1	2	1	–	–	5
Holendry Kozienickie	–	1	–	1	–	2	4
Kępa Wólczyńska	2	–	1	–	–	–	3
Przewóz	2	1	–	–	–	–	3
Samwodzie	–	–	–	1	–	2	3
Staszów	1	1	1	–	–	–	3
Dąbrówki	–	1	1	–	–	–	2
Holendry Kuźmińskie	1	–	–	1	–	–	2
Nowa Wieś	1	–	–	1	–	–	2
Opatkowice	2	–	–	–	–	–	2
Wilczkowice Górne	1	1	–	–	–	–	2
Wójtostwo pod Dąbrówkami	1	–	1	–	–	–	2
Brzeźnica	–	1	–	–	–	–	1
Cudów*	–	–	1	–	–	–	1
Kępeczki	1	–	–	–	–	–	1
Ruda	1	–	–	–	–	–	1
Kociołki	–	–	–	–	–	1	1
Wólka Tyrzyńska	–	–	1	–	–	–	1
RAZEM	**66**	**47**	**40**	**29**	**23**	**8**	**213**

Zestawienie wydanych pozwoleń na budowę na terenie gminy Kozienice w latach 2004 - 2006

Tab. 9. Zestawienie wydanych pozwoleń na budowę na terenie gminy Kozienice w roku 2004

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	**PRZEDMIOT POZWOLENIA**						**SUMA**
	Zabudowa mieszkaniowa/ mieszkaniowo-usługowa	**Rozbudowa/ nadbudowa/ zmiana użytkowania**	**Infrastruktura techniczna**	**Zabudowa gospodarcza**	**Zabudowa usługowe/ przemysłowe/**	**Inne**	
	POZWOLENIA Z ROKU 2004						
Kozienice	19			–	16	5	40
Stanisławice	6			2	–	–	8
Łuczynów	5			2	–	–	7
Wola Chodkowska	4			2	–	–	6
Aleksandrówka	1			4	–	–	5
Chinów	1			2	1	–	4
Kociołki	3			1	–	–	4
Nowa Wieś	4			–	–	–	4
Janików	3			–	–	–	3
Janów	2			–	1	–	3
Nowiny	1			2	–	–	3

Śmietanki	3			–	–	–	3
Majdany	1			1	–	–	2
Piotrkowice	–			2	–	–	2
Samwodzie	–			2	–	–	2
Świerże Górne	2			–	–	–	2
Holendry Piotrkowskie	1			–	–	–	1
Przewóz	1			–	–	–	1
Ryczywół	1			–	–	–	1
Wólka Tyrzyńska	–			1	–	–	1
RAZEM	**57**			**37**	**7**	**–**	**103**

Tab. 10. Zestawienie wydanych pozwoleń na budowę na terenie gminy Kozienice w roku 2005

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	**PRZEDMIOT POZWOLENIA**						**SUMA**
	Zabudowa mieszkaniowa/ mieszkaniowo-usługowa	**Rozbudowa/ nadbudowa/ zmiana użytkowania**	**Infrastruktura techniczna**	**Zabudowa gospodarcza**	**Zabudowa usługowe/ przemysłowe/**	**Inne**	
	POZWOLENIA Z ROKU 2005						
Kozienice	27			5	4	–	36
Łuczynów	7			3	–	–	10
Aleksandrówka	4			1	–	–	5
Chinów	2			1	1	–	4
Janików	3			1	–	–	4
Samwodzie	1			3	–	–	4
Wola Chodkowska	4			–	–	–	4
Nowiny	3			–	–	–	3
Janów	2			–	–	–	2
Opatkowice	–			2	–	–	2
Ryczywół	1			1	–	–	2
Staszów	–			2	–	–	2
Stanisławice	1			1	–	–	2
Holendry Kuźmińskie	1			–	–	–	1
Holendry Piotrkowskie	–			1	–	–	1
Kociołki	1			–	–	–	1
Majdany	1			–	–	–	1
Ruda	1			–	–	–	1
Wólka Tyrzyńska	–			1	–	–	1
Wymysłów*	–			1	–	–	1
Holendry Kozienickie	1			–	–	–	1
RAZEM	**60**			**23**	**5**	**–**	**88**

Tab. 11. Zestawienie wydanych pozwoleń na budowę na terenie gminy Kozienice w roku 2006

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	**PRZEDMIOT POZWOLENIA**						**SUMA**
	Zabudowa mieszkaniowa/ mieszkaniowo-usługowa	**Rozbudowa/ nadbudowa/ zmiana użytkowania**	**Infrastruktura techniczna**	**Zabudowa gospodarcza**	**Zabudowa usługowe/ przemysłowe/**	**Inne**	
	POZWOLENIA Z ROKU 2006						
Kozienice	19			9	6	–	34
Aleksandrówka	4			3	–	–	7
Janów	6			1	–	–	7
Łuczynów	5			1	–	–	6

Janików	3			2	–	–	5
Nowiny	4			1	–	–	5
Chinów	3			1	–	–	4
Kociołki	2			1	–	–	3
Śmietanki	2			1	–	–	3
Holendry Kuźmińskie	2			–	–	–	2
Kępeczki	2			–	–	–	2
Opatkowice	2			–	–	–	2
Piotrkowice	–			2	–	–	2
Psary	2			–	–	–	2
Świerże Górne	1			1	–	–	2
Brzeźnica	–			1	–	–	1
Holendry Kozienickie	–			1	–	–	1
Janików- Folwark	1			–	–	–	1
Majdany	1			–	–	–	1
Nowa Wieś	–			1	–	–	1
Ruda	1			–	–	–	1
Ryczywół	1			–	–	–	1
Stanisławice	1			–	–	–	1
Staszów	1			–	–	–	1
RAZEM	**63**			**25**	**9**	**–**	**95**

Podsumowanie:

W latach 2004 - 2006 na terenie miasta i gminy Kozienice zostało wydanych łącznie 678 decyzji o warunkach zabudowy. Najwięcej z nich dotyczyło:

- miasta Kozienice - 264 decyzje,
- miejscowości Aleksandrówka - 48 decyzji,
- miejscowości Łuczynów - 39 decyzji,

najmniej zaś (co pozwala wnioskować o bardzo małym zainteresowaniu obszarem) - miejscowości: Cudów, Kuźmy i Wymysłów.

Wydane decyzje o warunkach zabudowy dotyczyły następujących inwestycji:

- zabudowa mieszkaniowa, mieszkaniowo - usługowa:
  - Kozienice (miasto) - 56 decyzji
  - Łuczynów - 24 decyzje
  - Aleksandrówka - 17 decyzji
- rozbudowa, nadbudowa, zmiana użytkowania:
  - Kozienice (miasto) - 82 decyzje
  - Aleksandrówka - 12 decyzji
- infrastruktura techniczna:
  - Kozienice (miasto) - 42 decyzje
  - Świerże Górne - 10 decyzji
  - Janików - 7 decyzji
  - Ryczywół - 6 decyzji
  - Aleksandrówka - 5 decyzji
- zabudowa gospodarcza:
  - Kozienice (miasto) - 30 decyzji
  - Łuczynów - 11 decyzji
  - Aleksandrówka - 6 decyzji
  - Stanisławice - 6 decyzji
- zabudowa usługowa, przemysłowa:
  - Kozienice (miasto) - 36 decyzji
  - Świerże Górne - 3 decyzje.

Największą aktywność inwestycyjną miasta (w skali całej gminy) potwierdza również analiza wydanych pozwoleń na budowę na terenie miasta i gminy Kozienice. W analizowanym przedziale czasowym zdecydowanie najwięcej pozwoleń na budowę wydanych dla terenów i inwestycji w mieście Kozienice (łącznie 110). W dalszej kolejności (odpowiednio, niemal pięcio - i dziesięciokrotnie mniejsza

liczba decyzji) - w Łuczynowie (23) i Aleksandrówce (12). Łącznie na obszarze opracowania, w latach 2004 - 2006 wydano 286 pozwoleń na budowę.

Z analizy zestawienia wydanych pozwoleń można również wnioskować o strukturze rodzajowej inwestycji. Okazuje się, że najwięcej decyzji administracyjnych tego typu dotyczy zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo - usługowej (takich wydano najwięcej w mieście Kozienice - 65 oraz w Łuczynowie - 12). Kolejną pod względem liczby pozwoleń grupę stanowią pozwolenia na zabudowę usługową. Pozwolenia tego typu dotyczą właściwie tylko miasta (26), jako że na terenach wiejskich zabudowa stricte usługowa praktycznie nie występuje (w analizowanym przedziale czasowym wydano tylko 3 decyzje: 2 w Chinowie i 1 w Janowie).

Wykaz decyzji o ustaleniu warunków lokalizacji inwestycji celu publicznego w gminie Kozienice w latach 2004 - 2006

Tab. 12. Wykaz decyzji o ustaleniu warunków lokalizacji inwestycji celu publicznego w roku 2004

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	DECYZJE O USTALENIU WARUNKÓW LOKALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO 2004 r.			SUMA
	PRZEDMIOT DECYZJI			
	Inwestycje drogowe	Inwestycje wodno-kanalizacyjne	Inne	
Kozienice	3	3	8	14
Łuczynów	1			1
Chinów		1		1
Janików	2	1	1	4
Janów		1	1	2
Nowa Wieś			1	1
Opatkowice, Majdany, Holendry Piotrkowskie		1		1
Ryczywół	1			1
Świerże Górne	3		1	4
Kępeczki			1	1
RAZEM	**10**	**7**	**13**	**30**

Tab. 13. Wykaz decyzji o ustaleniu warunków lokalizacji inwestycji celu publicznego w roku 2005

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	DECYZJE O USTALENIU WARUNKÓW LOKALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO 2005 r.			SUMA
	PRZEDMIOT DECYZJI			
	Inwestycje drogowe	Inwestycje wodno-kanalizacyjne	Inne	
Kozienice	4		9	15
Aleksandrówka	3			3
Świerże Górne	1			1
Janików	1		1	2
Ryczywół			2	2
Staszów			1	1
Nowa Wieś		1	1	2
Janów			1	1
Nowiny			2	2
Wilczkowice Górne			2	2
Kociołki	1			1

Holendry Piotrkowskie, Holendry Kuźmińskie, Opatkowice		1		1
Brzeźnica			1	1
Dąbrówki, Wólka Tyrzyńska, Kępa Wólczańska, Samowodzie, Kępeczki		1		1
Budowa drogi powiatowej	1			1
RAZEM	**11**	**3**	**20**	**34**

Tab 14. Wykaz decyzji o ustaleniu warunków lokalizacji inwestycji celu publicznego w roku 2006

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	**DECYZJE O USTALENIU WARUNKÓW LOKALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO 2006 r.**			**SUMA**
	PRZEDMIOT DECYZJI			
	Inwestycje drogowe	**Inwestycje wodno-kanalizacyjne**	**Inne**	
Kozienice	4	1	9	14
Dąbrówki	1		1	2
Majdany			1	1
Kępa Wólczyńska			1	1
Nowiny	1		1	2
Świerże Górne			1	1
Śmietanki			1	1
Wólka Tyrzyńska			1	1
Psary	1			1
Wola Chodkowska			1	1
Aleksandrówka			2	2
Ryczywół	2			2
Janów			1	1
Stanisławice		1	1	2
Janików			1	1
Staszów		1	1	2
Nowiny	1			1
Łuczynów			1	1
Staszów, Samowodzie			1	1
Cudów	1		1	2
Przewóz	1			1
RAZEM	**12**	**3**	**26**	**41**

W latach 2004 - 2006, na terenie Kozienic (miasta i gminy) zostało wydanych 105 decyzji o ustaleniu warunków lokalizacji inwestycji celu publicznego, przy czym widoczny jest coroczny wzrost ich liczby (30 w 2004 r., 34 w 2005 r., 41 w 2006 r.). Najwięcej decyzji w poszczególnych latach dotyczyło:

- w 2004 r.:
  - inwestycje drogowe - 10
  - inwestycje wodno - kanalizacyjne - 7
  - inne inwestycje celu publicznego - 13 decyzji
- w 2005 r.:

- inwestycje drogowe - 11 (jedną z tych inwestycji była budowa drogi powiatowej na działkach nr 3301, 6839, 3269, 5, 88, 291, 18, 163, 312, 335, 117, 42, 168, 169, 141/1, 142/3, 142/2, 133/1, 614, 616, 635, 657, 692, 589, 514, 515, 564, 3302/1, 28/2, 29, 656, 49)
- inwestycje wodno - kanalizacyjne - 3
- inne inwestycje celu publicznego - 20

• w 2006 r.:
- inwestycje drogowe - 12
- inwestycje wodno - kanalizacyjne - 3
- inne inwestycje celu publicznego - 26.

Najwięcej decyzji o ustaleniu warunków lokalizacji inwestycji celu publicznego zostało wydanych dla miasta Kozienice (43). Większość z nich (11) dotyczyła inwestycji drogowych, 4 - inwestycji wodno - kanalizacyjnych, reszta - budowy innych obiektów celu publicznego (jak oświetlenie, parkingi, stacje telefonii komórkowej). Na obszarach wiejskich gminy, najwięcej decyzji o ustaleniu warunków lokalizacji inwestycji celu publicznego w ostatnich trzech latach wydano dla miejscowości: Janików (7), Świerże Górne (6) oraz Aleksandrówka i Ryczywół (po 5).

2. DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE MIASTA I GMINY

2.1. Przeznaczenie terenów

Gmina miejsko - wiejska Kozienice zajmuje powierzchnię 24 556 ha, w tym miasto - 1045 ha, a ponad dwudziestokrotnie większą - tereny wiejskie - 23 511 ha. O charakterze gminy stanowią więc obszary wiejskie - prawie 50% powierzchni obszaru opracowania zajmują użytki rolne. Gminę charakteryzuje wysoki wskaźnik lesistości - prawie 40% powierzchni zajmują lasy. Pozostałe ponad 10% powierzchni to tereny zabudowane - 2927 ha.

Osadnictwo zaczęło się kształtować już w XVII wieku - wzmożona akcja osiedleńcza powodowała zmniejszenie areału lasu, który na tym terenie stanowił kiedyś Puszczę Radomską (około 60 000 ha) wokół Radomia, w międzyrzeczu Pilicy, Wisły i Iłżanki. Tereny wokół Kozienic od czasów Jagiellonów były objęte ochroną jako „dobra stołowe". Największe zmiany w zagospodarowaniu tych ziem nastąpiły w czasach rozdrobnienia gruntów na własność prywatną po Powstaniu Listopadowym i Styczniowym (zajmowanie terenów zalesionych pod osadnictwo).

Zabudowa mieszkaniowa

Zwarta zabudowa mieszkaniowa występuje głównie w centrum miasta. Ma ona w zdecydowanej większości charakter niskiej zabudowy pierzejowej, najczęściej z usługami w parterze budynków. Oddalając się od ścisłego centrum, zabudowa zmienia swój charakter - na bardziej lub mniej rozproszony. Dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, poprzecinana terenami, na których występuje zabudowa wielorodzinna. Obrzeża miasta mają charakter zbliżony do charakteru wiejskiej części gminy - występuje tam zabudowa zagrodowa. Budownictwo typowo jednorodzinne zlokalizowane jest między innymi wzdłuż ul. Kolejowej, Młyńskiej i Lubelskiej we wschodniej części miasta oraz w centralnej części miasta między ulicami: Kochanowskiego i Maciejowicką. Zabudowa jednorodzinna 1 - kondygnacyjna zlokalizowana jest w południowo - wschodniej i południowo - zachodniej części miasta. Zabudowę wielorodzinną w mieście tworzą osiedla mieszkaniowe: Pokój, Piaski, Energetyka, Borki. Zabudowa jednorodzinna w mieście koncentruje się na osiedlach: Stara Wieś, Zdziczów, Głowaczowska, Głowaczowska II oraz Borki II. Obecnie najszybciej rozbudowującym się osiedlem i posiadającym wciąż duże rezerwy terenów pod nowe inwestycje mieszkaniowe jest osiedle Polesie. Budownictwo mieszkaniowe miasta skoncentrowało się najpierw na skrzyżowaniu głównych ulic. Od skrzyżowań - opartych na osiowych założeniach historycznych - głównych osi kompozycyjnych oraz prostopadłych do nich ciągów głównych ulic miasta (Warszawskiej i Konstytucji 3 - go Maja rozpoczęła się i tam rozwijała najintensywniej - zabudowa (najpierw mieszkaniowa, a stopniowo uzupełniana usługową). W strukturze przestrzennej miasta daje się zauważyć układ gniazdowo - pasmowy wzdłuż dróg na kierunku Warszawa – Lublin (obecnie nieco zmieniany przez budowę i rozbudowę osiedli coraz bardziej oddalających się od ścisłego centrum miasta.

Na obszarze wiejskim gminy dominuje zabudowa zagrodowa zlokalizowana po obu stronach dróg (najlepszym przykładem jest wieś Stanisławice). Wsie mają charakter ulicówek o zabudowie zwartej (przy czym w kilku przypadkach zabudowa zagrodowa zlokalizowana jest po jednej stronie drogi) bądź rozproszonej. Zabudowa najbardziej rozproszona charakteryzuje wsie: Holendry, Kuźmy, Chinów i Łuczynów. Nietypowy charakter (uwarunkowany powojenną przeszłością) posiada część wsi Ryczywół, gdzie dawniej istniało Państwowe Gospodarstwo Rolne (obecnie zakład przetwórstwa Darffruit) - tu występuje zabudowa wielorodzinna. Niektóre wsie (jak Wilczkowice, Świerże Górne,

Chodków, Wola Chodkowska, Łaszówka, Stanisławice, Ruda i Łuczynów) mają jeszcze wyraźny charakter wsi śródleśnych. Generalizując - większość wsi gminy Kozienice mają charakter „ulicówek" o zabudowie dość zwartej. Zamieszkuje je ludność o wielowiekowej udokumentowanej historii osadnictwa na tych terenach, ludność napływowa jest nieliczna. Duże zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym terenów gminy nastąpiły w związku z rozwojem przemysłu. Budowa Elektrowni Kozienice, a w związku z tym duży przyrost miejsc pracy, była silnym czynnikiem miastotwórczym dla samych Kozienic, ale również dla pobliskich miejscowości (jak Świerże Górne czy Ryczywół).

W zagospodarowaniu przestrzennym gminy wyróżnić należy jeszcze zagospodarowanie związane z obsługą mieszkającej tu ludności. Są to wszystkie obiekty związane z realizacją zadań własnych gminy w zakresie szkolnictwa, sportu, kultury, zdrowia i opieki społecznej, targowisk, ogródków działkowych a także w zakresie infrastruktury technicznej. Obiekty te występują w strukturze przestrzennej każdej miejscowości.

Usługi turystyki

Gmina Kozienice ze względu na położenie w pobliżu Wisły, posiadające jezioro, stawy, a także bliskie sąsiedztwo kompleksów leśnych posiada duży (częściowo już wykorzystywany) potencjał dla rozwoju turystyki i rekreacji. Głównie na terenie Kozienic (ale również w coraz większym stopniu na terenach wiejskich) realizowane są więc obiekty związane z rekreacją i wypoczynkiem (jak Ośrodek Sportu i Rekreacji z pensjonatem, domkami kempingowymi, polem namiotowym, stadnina koni będąca ośrodkiem hodowli koni rasy angielskiej, stadiony sportowe, boiska, korty - w mieście, a gospodarstwa agroturystyczne - na terenie wsi).

Atutem gminy Kozienice są niewątpliwie jej walory przyrodnicze i kulturowe, stanowiące o jej dużej atrakcyjności turystycznej. Liczne tereny leśne, wody otwarte stanowią o turystyczno - rekreacyjno - wypoczynkowym potencjale gminy.

Przez gminę Kozienice przebiegają szlaki turystyczne: rowerowe (oznakowane jako: zielony, niebieski, czarny, żółty) i piesze (niebieski, czerwony, żółty, czarny). Są to:

- Rowerowe:
  - zielony - biegnie niemal wokół gminy, z Woli Chodkowskiej w kierunku południowo - wschodnim, w stronę rezerwatu Guść, następnie skręca na północny - wschód w kierunku Świerży Górnych przecinając drogę krajową nr 79, dalej przez Nową Wieś, Holendry Kuźmińskie i Piotrkowice, skąd wałem przeciwpowodziowym do Kępy Wólczyńskiej, następnie skręca na południe do Samowodzia i Wólki Tyrzyńskiej, dalej przez Piaski, Janików, Śmietanki, Kajzerówkę, krótkim odcinkiem po granicy gminy, przez Stanisławie w kierunku wschodnim, przez tereny leśne na północ biegnie do drogi nr 48 i dalej w kierunku północnym i północno – zachodnim terenami leśnymi wraca do Woli Chodkowskiej;
  - niebieskie (2): pierwszy – prowadzi terenami leśnymi ze Zwolenia do Swierży Górnych (przebiega prowadząc Królewskim Gościńcem przez rezerwat Zagożdżon i Guść); drugi – przebiega łukiem od wału przeciwpowodziowego nad Wisłą przez Piotrkowie, Opatkowice, następnie po północno – zachodniej granicy miasta Kozienice przy osiedlu Zdziczów, dalej przez Cudów, Przewóz, Wymysłów do wałów przeciwpowodziowych;
  - czarne (4): pierwszy – prowadzi z Woli Chodkowskiej w kierunku północno – wschodnim przez Ryczywół, następnie skręca na wschód biegnąc drogą do Wisły; drugi – stanowi wariant szlaku zielonego biegnąc przez Opatkowice, Holendry Piotrkowskie, łącząc się ze szlakiem zielonym w okolicy Nowej Wsi; trzeci – rozpoczyna się na wschodnim krańcu wsi Stanisławice, biegnie przez Katarzynów, Aleksandrówkę, do centrum Kozienic; czwarty – prowadzi od Urzędu Miejskiego w Kozienicach, drogą wzdłuż stawów hodowlanych Państwowej Stadniny Koni, do wsi Przewóz;
  - żółty – biegnie przez wschodnie tereny miasta Kozienice z ronda u zbiegu ulic Głowaczowskiej i Radomskiej, za granicami miasta skręca na południe prowadząc przez Śmietanki, Rudę i poza granicami gminy w kierunku Molend;
- piesze:
  - niebieski - z Janowca do Mnieszewa; na terenie gminy przebiega krótkim odcinkiem przez Kajzerówkę, dalej poza granicami gminy przez lasy Puszczy Kozienickiej i znowu wkracza na teren gminy biegnąc przez Nowiny, Katarzynów, Aleksandrówkę, dalej przez centrum Kozienic (ulicami: 11 Listopada, Kochanowskiego, Warszawską) i w kierunku zachodnim przez Chartową, następnie terenami leśnymi do Woli Chodkowskiej, przez Ryczywół i przekracza Radomkę wychodząc poza granice gminy;
  - czerwony, żółty, czarny – tylko krótkie odcinki w granicach obszaru gminy Kozienice; wszystkie prowadzą przez tereny leśne Puszczy Kozienickiej i rezerwat Zagożdżon.

Tab. 15. Część sieci szlaków rowerowych według projektu gminy Kozienice (stan na 2007 r.)

Lp.	przebieg szlaku	Kolor szlaku	km
1	Piotrkowice wał – Majdany – Kozienice ośrodek – Cudów – Wisła szlak R42	N	12,8
2	Kozienice Urząd Miasta - Przewóz	S	2,7
3	Piaski – Wólka Tyrzyńska – Samwodzie – wał wiślany – Piotrkowice – Holendry Kuźmińskie – Nowa Wieś – Świerże Górne – Wilczkowice Górne – Ryczywół – Wola Chodkowska – Maciejowice – Duch – Stanisławice – ośrodek wypoczynkowy ,,Czerwowna Leśniczówka" – Kajzerówka – Śmietanki – Ruda - Piaski	C	57,5
4	Nowa Wieś – Majdany – Chartowa - Julianówka	S	10,0
5	Kozienice biblioteka publiczna - Budy – Katarzynów - Stanisławice	S	4,2
6	Świerże (prom) – Cztery Kopce – rez. Zagożdżon – Augustów –Januszno – Żytkowice PKP – Brzustów – Patków – Jedlanka – Zwoleń	N	50,35
7	Czarnolas – Gródek – Garbatka Letnisko PKP – Molendy – Ruda – Kozienice	Y	21,9
8	Wola Chodkowska – Ryczywół – Wilczkowice Górne	S	7,5

kolor szlaku (C - Czerwony, N - Niebieski, Z - Zielony, Y - Żółty, S - Czarny)

Przez teren gminy nie przebiega żadna znakowana ścieżka edukacyjna, w bardzo bliskim sąsiedztwie jednak - na terenie Kozienickiego Parku Krajobrazowego - jest ich dziewięć o łącznej długości 24 km.

O atrakcyjności turystycznej gminy Kozienice stanowi również położenie w granicach doliny Środkowej Wisły oraz bogata sieć wód powierzchniowych (stojących i płynących), w sąsiedztwie dużych terenów leśnych wysokiej jakości (przyrodniczej, krajobrazowej).

Najważniejszymi (oprócz Wisły) rzekami gminy Kozienice są:

- Radomka - 6,61 km,
- Krypianka - 0,92 km,
- Brzeźniczka - 14,90 km,
- Zagożdżonka - 20,48 km (wzdłuż której istnieje spacerowy ciąg pieszy z towarzyszącymi urządzeniami rekreacyjno - wypoczynkowymi).

Największe naturalne zbiorniki wód stojących, w okolicy Kozienic to:

- Jezioro Kozienickie - o powierzchni 8,70 ha
- Jezioro Opatkowickie - o powierzchni 8,16 ha.

Nad Jeziorem Kozienickim w północno - wschodniej części miasta zlokalizowany jest Ośrodek Wypoczynku Świątecznego, który dysponuje największą w skali gminy bazą turystyczno - noclegową (pensjonat, domki campingowe, pole namiotowe. Mieści się tam również amfiteatr, kort, boiska sportowe, wypożyczalnia sprzętu wodnego. W Kozienicach znajduje się pełnowymiarowa hala sportowa, stadion (obecnie w trakcie przebudowy na krajowy kompleks lekkoatletyczny z bieżnią tartanową) i kryta pływalnia Delfin (z klubem fitnesu i aerobiku, gabinetami odnowy biologicznej, klubem komputerowym). W sezonie letnim uruchamiane jest połączenie wodne Wisłą między Kozienicami, a Kazimierzem Dolnym.

Tab. 16. Baza noclegowa w Kozienicach (Dane za 2005 r.)

Lp.	**KOZIENICE – dane z 2005 r. GUS**		
TURYSTYKA - **BAZA NOCLEGOWA**			
	Kozienice - ogół	**Kozienice -** miasto	**Kozienice –** obszar wiejski
1. Obiekty zbiorowego zakwaterowania wg. miesięcy			
a. Obiekty			
Obiekty - ogółem VII	3	3	0
Obiekty całoroczne VII	2	2	0
b. Miejsca noclegowe			
Miejsca noclegowe – ogółem VII	449	449	0

Miejsca noclegowe całoroczne VII		95	95	0
1.1. Obiekty noclegowe				
- Hotel		0	0	0
- Motel		0	0	0
- Pensjonat całoroczny		1	1	0
	W tym: miejsca noclegowe	79	79	0
- Zespół ogólnodostępnych domków turystycznych		1	1	0
	W tym: miejsca noclegowe ogółem VII	270	270	0
	W tym: miejsca noclegowe całoroczne VII	16	16	0
- Kempingi		1	1	0
	W tym: miejsca noclegowe ogółem	100	100	0

Miasto posiada również liczne zabytki stanowiące o jego wartości kulturowej, jak:

- kościół parafialny z XIX wieku z dwoma ołtarzami rokokowymi i obrazami z XVII wieku,
- dzwon kościelny z XIV wieku,
- zespół pałacowo - parkowy,
- Muzeum Regionalne,
- park,
- Hamernia - walcownia i kuźnia miedzi,
- Zabytkowa Fabryka Broni z XVIII w.,
- Stadnina koni i centrum jeździectwa,
- kolumna upamiętniająca narodziny króla Zygmunta Starego (najstarszy pomnik tego typu w Polsce),
- kramy kupieckie.

W centrum Kozienic znajduje się założenie pałacowo - parkowe, od którego właściwy rozwój miasta przed wiekami się rozpoczął. Zespół pałacowy z II połowy XVIII w. otacza park, w którym znajduje się unikalna kolumna (obelisk) z XVI w., upamiętniająca miejsce urodzenia króla Polski Zygmunta I Starego. W zespole pałacowym mieszczą się obecnie siedziby: Urzędu Miasta i Gminy Kozienice, Urzędu Skarbowego, Urzędu Stanu Cywilnego, Rady Miasta oraz Muzeum Regionalnego. To ostatnie (o powierzchni wystawienniczej 450 m^2) oprócz zbiorów o tematyce lokalnej gromadzi eksponaty z zakresu i historii walk niepodległościowych XIX w. i pamiątki dotyczące dziejów Legionów Polskich oraz ich twórcy - marszałka Józefa Piłsudskiego. Zespół pałacowy jako cenny zabytek architektury, jest również ważnym elementem urbanistycznym miasta. Zabytkowe budownictwo drewniane reprezentują domy małomiasteczkowe, wiejskie, budynki gospodarcze, pojedyncze młyny i wiatraki. Najstarsze domy drewniane na terenie gminy Kozienice występują w miejscowościach Piotrkowice, Opatkowice, Świerże Górne.

Na uwagę zasługuje również wybudowana w 1924 r. stadnina koni czystej krwi arabskiej, gdzie organizowane są wystawy i zawody jeździeckie.

Obecnie na terenie gminy działają niezależne organizacje pozarządowe, które wspierają rozwój turystyki w regionie. Celem działania grupy partnerskiej „Partnerstwo Puszczy Kozienickiej Lokomotywa" jest wsparcie samorealizacji społecznej na szczeblu lokalnym, rozwoju turystyki i rekreacji oraz promocja turystyczna regionu. Realizuje ona między innymi projekty:

- „Produkt Kulturalno - Turystyczny Puszczy Kozienickiej" oparty na idei rewitalizacji historycznej linii kolei wąskotorowej prowadzącej przez las z Pionek do Garbatki - Letnisko (historycznie biegła ona również w kierunku Kozienic kończąc swój bieg pod Łuczynowem),

- „Bursztynowy Szlak”, który w przypadku Kozienic daje możliwość realizacji projektu połączenia Wisłą z Kazimierzem Dolnym (a w przyszłości - być może z Warszawą) i wykorzystania go dla stworzenia trasy kajakowej na Zagożdżonce i Łasze i połączenia jej z Jeziorem Kozienickim.

Usługi publiczne

a) Szkolnictwo

Według ostatnich dostępnych danych (z 2005 r.) w Kozienicach funkcjonują: 2 szkoły podstawowe, do których uczęszcza 1339 uczniów, 2 gimnazja z 1108 uczniami, 2 licea ogólnokształcące (1099 uczniów) i 4 szkoły zawodowe (zasadnicze, średnie i policealne), do których uczęszcza łącznie 1163 osoby.

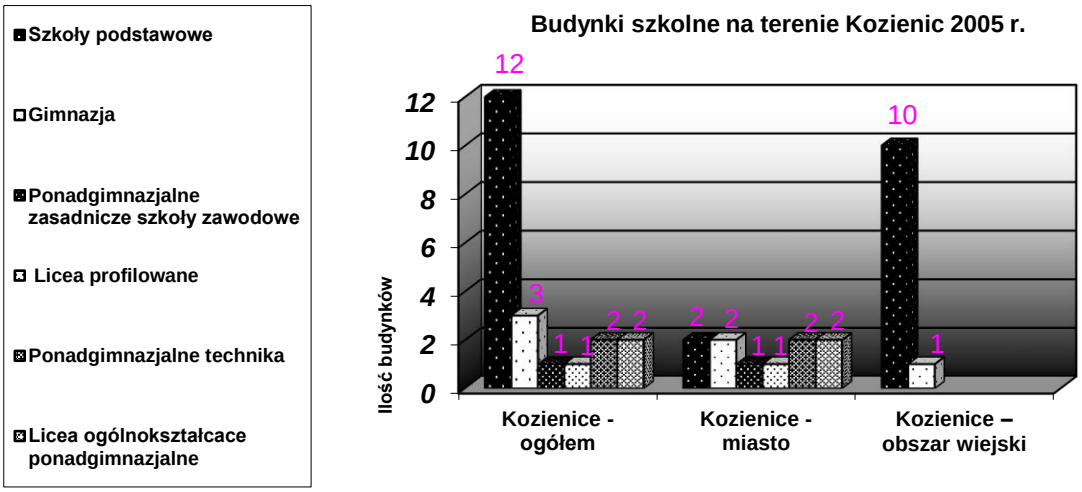

Wykres nr 1. Liczba obiektów szkolnych na terenie miasta i gminy (Dane za 2005 r.)

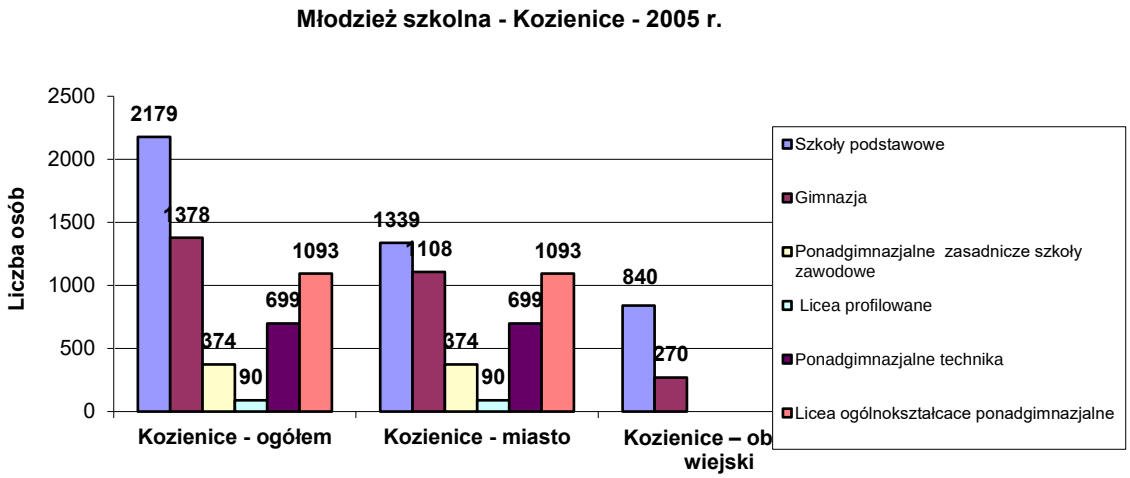

Wykres nr 2. Liczba młodzieży szkolnej. na terenie miasta i gminy Kozienice (Dane za 2005 r.)

Wychowaniem przedszkolnym w Kozienicach zajmuje się ogółem 6 placówek. Tylko jedno przedszkole mieści się na obszarze wiejskim. Uczęszcza tam 57 dzieci. Przedszkola w mieście (5 placówek, 23 oddziały) posiada pewne rezerwy przyjęć (liczba dzieci uczęszczających to 556, podczas gdy możliwe jest przyjęcie 585 dzieci).

Na terenie miasta funkcjonuje również jeden obiekt dla dzieci do 3 lat. W ciągu roku w żłobku przebywa 39 podopiecznych.

b) Służba zdrowia i pomoc społeczna

Istniejące zakłady opieki zdrowotnej zaspokajają potrzeby mieszkańców w tym zakresie dostępu do podstawowych usług medycznych. W mieście (na osiedlu Energetyki) znajduje się Szpital Powiatowy, funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej.

Tab. 17. Służba zdrowia na terenie miasta i gminy Kozienice (Dane za 2005 r.)

Lp.	**KOZIENICE – dane z 2005 r. GUS**		
SŁUŻBA ZDROWIA			
	Kozienice – ogół	**Kozienice – miasto**	**Kozienice – obszar wiejski**
1. Placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej			
a. Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie			
Obiekty - ogółem	7	6	1
Placówki publiczne	4	4	0
Placówki niepubliczne	3	2	1
Praktyki lekarskie –os.	9	9	0
2. Apteki i punkty apteczne – obiekty			
Apteki	7	7	0
Punkty apteczne	1	0	1
3. Placówki pomocy społecznej – obiekty			
a. Placówki pomocy społecznej			
Dom Pomocy Społecznej	1	1	0
Miejsca w domu (łącznie z filiami)	70	70	0
Pacjenci - osób	68	68	0

c) Obiekty kultury i sportu

Do najistotniejszych obiektów kultury w Kozienicach należy zaliczyć:

- Muzeum Regionalne (przy ul. Parkowej);
- Dom Kultury (przy al. 1 Maja) - szeroki zakres działalności oświatowo - kulturalnej i rozrywkowej (sala widowiskowa na 250 miejsc, studio TV Kozienice);
- Miejsko - Gminną Bibliotekę Publiczną (przy ul. Kochanowskiego) - działa od 1921 r.; filie: na osiedlu „Energetyki", 5 na obszarach wiejskich: Brzeźnica, Holendry Piotrkowskie, Nowa Wieś, Ryczywół;
- Centrum Promocji Sztuki (przy ul. Parkowej).

Wśród obiektów sportu w mieście należy wymienić:

- Ośrodek Wypoczynku Świątecznego (nad Jeziorem Kozienickim)
- halę sportową (przy ul. Głowaczowskiej) - oddana do użytku w 1993 r.;
- stadion sportowy (przy ul. Sportowej);
- krytą pływalnię (przy ul. Legionów) i mieszczący się na jej terenie fitness klub oferujący (siłownia, sauna, zajęcia aerobiku, tańca, sportów walki);
- Miejsko - Gminny Międzyzakładowy Klub Sportowy (przy ul. Sportowej);
- Ośrodek Wypoczynkowy Polanka (w Garbatce Letnisku).

W 2001 r. na terenie Ogrodu Jordanowskiego został również oddany do użytku budynek kulturalno - oświatowy, gdzie do dyspozycji młodzieży jest pracownia komputerowa, stoły bilardowe i do tenisa stołowego, a dla najmłodszych - suchy basen, zjeżdżalnie i przyrządy sprawnościowe.

d) Tereny zieleni miejskiej

Pierwszym w historii Kozienic terenem zieleni miejskiej jest park zabytkowego zespołu pałacowo - parkowego w centrum miasta. Ze względu na swoją wyjątkową wartość historyczną, został on objęty ochroną konserwatorską. Jest on głównym elementem osi widokowej i przykładem barokowego założenia urbanistyczno - ogrodowego.

Na terenie Kozienic jest również park spacerowo - wypoczynkowy (o powierzchni prawie 12 ha) i 10 zieleńców. Ogólna powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej nie stanowi nawet 3% powierzchni ogólnej miasta - 32,1 ha ogółem (ponad 90% w mieście - 29,6 ha).

Tab. 18. Różnorodność biologiczna (Dane liczbowe za 2005 r.)

Lp.	**KOZIENICE –dane z 2005 r. GUS**		
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA			
	Kozienice – ogół	**Kozienice – miasto**	**Kozienice – obszar wiejski**
1. Tereny zieleni ogólnodostępne i osiedlowe			
1.1. Obiekty			
- parki spacerowo-wypoczynkowe	1	1	0
- zieleńce	10	0	0
2. Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej			
2.1. Powierzchnia – ha			
- ogółem	32,1	29,6	2,5
- parki spacerowo-wypoczynkowe	11,7	11,7	0
- zieleńce	2,2	0	0
- zieleń publiczna	7,1	7,1	0
- teren zieleni osiedlowej	18,2	15,7	2,5
3. Nasadzanie i ubytki w ilości drzew – szt.			
- nasadzanie drzewa	221	204	17
- ubytki drzewa	390	212	178

Usługi sakralne i cmentarze

Do obiektów sakralnych Kozienic należą kościoły i cmentarze. I tak, w centralnej części dawnego rynku znajduje się XIX w. kościół p.w. Św. Krzyża, przy ul. Warszawskiej, na osiedlu Głowaczewska - nowy kościół p.w. Św. Rodziny, a przy Klasztorze Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Cierpiących - kościół p.w. Św. Józefa.

Na terenie gminy znajduje się łącznie 13 cmentarzy (o łącznej powierzchni nieco ponad 20 ha). Największe (o łącznej powierzchni 15,5 ha) - obydwa na terenie miasta - objęte są ścisłą ochroną konserwatorską: komunalny (przy ul. Cmentarnej), żydowski (ul. Radomska i Wójcików). Zdecydowanie mniejszych 11 cmentarzy (o łącznej powierzchni nie cale 5 ha) znajduje się na terenie wsi. Są to jednak cmentarze, które były miejscami pochówku żołnierzy (ofiar powstań narodowych XIX w. oraz I i II wojny światowej (Aleksandrówka, Holendry Kuźmińskie, Janików, cmentarz żydowski w Ryczywole, Stanisławice, Świerże Górne, Kociołki, Molendy), dziś nie wykorzystywane dla pochówku zmarłych. W Chinowie Starym znajduje się ewangelicko - augsburski cmentarz z XIX w.

Dziś zmarli grzebani są na cmentarzach w Brzeźnicy, Ryczywole i Świerżach Górnych. Cmentarz komunalny w pobliży osiedla Borki, dzięki dużej rezerwie terenu, zaspokaja obecne potrzeby miasta.

Zgodnie z wymaganiami sanitarnymi dla obszaru cmentarza zlokalizowanego na obszarze II zmiany studium wyznaczona została strefa sanitarna 50 m, której zasięg przedstawiono na rysunku studium.

Usługi handlu

Najważniejsze ośrodki handlowe zlokalizowane są w centralnej części miasta, przy głównych ciągach komunikacyjnych oraz w pobliżu największej koncentracji zabudowy mieszkaniowej. Na terenie miasta Kozienice funkcjonują 2 targowiska stałe, a przy ul. Warszawskiej mieszczą się trzy sklepy wielkopowierzchniowe (o powierzchni handlowej przekraczającej 2000m²): Albert, Biedronka, Tesco. Na terenie miasta funkcjonuje również kilkadziesiąt obiektów handlowych zlokalizowanych w parterach budynków mieszkalnych. Na terenach wiejskich nie ma wyodrębnionych terenów przeznaczonych pod usługi handlu. Usługi tego typu (głównie sklepy z podstawowymi artykułami spożywczymi) lokalizowane są w istniejącej zabudowie mieszkaniowej.

Przemysł

Dzięki dogodnemu położeniu komunikacyjnemu i połączeniu z Warszawą, na terenie Kozienic obserwuje się stałą dynamikę wzrostu lokalnej przedsiębiorczości. Większość ludności miasta zatrudniona jest w usługach i przemyśle. Na terenach wiejskich przeważa zatrudnienie w sektorze przemysłowym.

Największym zakładem w gminie jest Elektrownia Kozienice w Świerżach Górnych. Jest to także miejsce, w pobliżu którego lokalizowane są nowe inwestycje. Elektrownia wciąż zapewnia pracę znacznej części ludności Kozienic - obecnie zatrudnia ponad 2500 osób. Inne ważniejsze zakłady na terenie miasta i gminy Kozienice to m. in.:

- Esselte Polska - największy w Europie Środkowej zakład produkcji materiałów biurowych (zatrudnia ponad 600 osób);
- Zakład Przetwórstwa Drzewnego - powstały na bazie Kozienickiej Fabryki Mebli (zatrudnia 250 osób),
- Spółdzielnia Inwalidów - trzeci co do wielkości zakład gminy Kozienice (zatrudnia 400 osób),
- Bakoma Bis - Janików (zatrudnia 50 osób),
- Mleczarnia Obory Kozienickie (zatrudnia 100 osób),
- Masarnia Janików,
- Darffruit - gospodarstwo szklarniowe (zatrudnia 100 osób),
- Prefabet Kozienice - produkcja pustaków (zatrudnia 140 osób),
- PKS Kozienice (zatrudnia 200 osób).

Z analizy danych statystycznych w gminie jest ogółem 625 jednostek gospodarczych zarejestrowanych w Rejestrze REGON, w tym: 610 jednostek gospodarczych w sektorze prywatnym, a 15 - publicznym. Na terenie miasta zarejestrowanych jest ogółem 1803 jednostek gospodarczych, w tym: w sektorze prywatnym - 1752, w sektorze publicznym - 51.

Obszar objęty zmianą studium

Teren objęty niniejszą zmianą studium w większości stanowi teren niezagospodarowany, na którym występuje naturalna zieleń nieurządzona oraz wody powierzchniowe (ciek).

Elementami zagospodarowania terenu są występujące na nim linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 220kV i 400kV, dla których obowiązują strefy techniczne, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Obszary objęte II zmianą studium

Tereny objęte II zmianą studium w większości stanowią tereny niezagospodarowane. Elementami zagospodarowania terenów są:

- *istniejąca zabudowa,*
- *linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 220kV, dla której obowiązują strefy techniczne, zgodnie z przepisami odrębnymi,*
- *cmentarz, dla którego obowiązuje strefa sanitarna 50 m, zgodnie z przepisami odrębnymi.*

2.2. Układ przestrzenny

Pierwszym planem zabudowy Kozienic był projekt J. K. Fontana, sporządzony na życzenie Króla Stanisława Augusta: „Planta Miasta Kozienice Jego Królewskiej Mości...". Mimo, iż projekt nigdy nie został w pełni zrealizowany, samo nakreślenie kierunku rozwoju przestrzennego miasta (i zrealizowana część planu) stało się zalążkiem obecnego kształtu Kozienic. Zgodnie z ideą architekta, ścisłe centrum Kozienic o kształcie prostokąta, związane jest z zespołem pałacowo - parkowym w jednolitą symetryczna kompozycję. Pierwsze dzielnice mieszkalne podporządkowane zostały tej kompozycji.

Obecnie, sposób i kierunki rozwoju przestrzennego miasta i gminy kształtowany jest na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W intensywnie zabudowanym centrum skupione są usługi publiczne. W najbliższym ich sąsiedztwie i wzdłuż ciągów komunikacyjnych (krajowe drogi główne nr 48 i nr 79 tworzą węzeł komunikacyjny w centrum Kozienic) skupiona się zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna oraz usługowa. Im dalej od centrum tym większy udział zabudowy jednorodzinnej (aż do zagrodowej przy granicach miasta).

Układ przestrzenny wsi oparty jest w większości na tzw. ulicówce, z bardziej lub mniej rozproszoną zabudową. Domy usytuowane szczytem do drogi, a przy budynkach mieszkalnych występują zabudowania gospodarcze, w większości nie połączone z zabudowaniami mieszkalnymi. Za

wyjątkiem Ryczywołu , gdzie bardzo czytelny układ centrum wsi tworzy kwadrat dróg, z kościołem na zewnątrz malutkiego ryneczku.

2.3. Przestrzenie publiczne

Obszary przestrzeni publicznej - to (zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) określane w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne.

Przestrzenią publiczną o pierwszorzędnym dla miasta znaczeniu jest zabytkowy zespół pałacowo - parkowy z mieszczącym się naprzeciwko Ogródkiem Jordanowskim i kościołem p.w. Św. Krzyża. Przestrzenią publiczną o zupełnie innym charakterze jest położony nad Jeziorem Kozienickim Miejsko - Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji, którego celem jest zaspokajanie (w okresie letnim) zapotrzebowania mieszkańców na wypoczynek codzienny oraz weekendowy.

Ograniczeniem lokalizowania (a w konsekwencji - pełnego wykorzystywania) przestrzeni publicznych w Kozienicach jest niewątpliwie przebieg przez centrum miasta dróg krajowych klasy głównej. Realizacja inwestycji drogowej polegającej na przeniesieniem ruchu tranzytowego na obwodnicę Kozienic (w zachodniej części miasta, wzdłuż linii kolejowej) będzie miała duży wpływ na podniesienie wartości przestrzeni publicznych miasta. Obecny ruch samochodowy degraduje przestrzeń publiczną ograniczając możliwości z jej korzystania.

3. UZBROJENIE TERENÓW NA OBSZARZE MIASTA I GMINY

3.1. Komunikacja drogowa

Położenie Kozienic w bezpośredniej bliskości Wisły, w otoczeniu licznych obszarów leśnych, ale poza zasięgiem planowanej na szczeblu wojewódzkim, rozbudowy sieci drogowej o znaczeniu krajowym czy międzynarodowym (przebieg autostrad czy dróg ekspresowych zamyka Kozienice niejako w „trójkącie" poza ich zasięgiem i bezpośrednim oddziaływaniem) bez mostu łączącego obydwa brzegi rzeki, wydaje się decydować o rozwoju i znaczeniu miasta i gminy w regionie.
Kozienice leżą na uboczu głównych tras komunikacyjnych o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. Pełnią jednak funkcję węzłową dla regionu - tu krzyżują się drogi krajowe o znaczeniu regionalnym. Droga krajowa nr 79 - Warszawa - Kozienice - Sandomierz pełni funkcję drogi międzyregionalnej (łącząc Warszawę z Sandomierzem i dalej Rzeszowem i Przemyślem) jako alternatywnej dla drogi międzyregionalnej nr 6. Wszystkie główne drogi regionu zbiegają się w mieście Kozienice, powodując przede wszystkim uciążliwość dla mieszkańców miasta. Konieczność budowy obwodnicy, która wyprowadziłaby ruch tranzytowy (szczególnie duży na drogach nr 48 i 79) jest więc bezsporna. Rezerwa terenu pod tą inwestycję umieszczana jest każdorazowo we wszystkich opracowaniach planistycznych. Wspomnaino o niej również w planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego. Jednak Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad do tej pory nie podjęła żadnych wiążących decyzji w sprawie budowy.
Biorąc pod uwagę predyspozycje Kozienic do rozwoju turystyki (pieszej i rowerowej) konieczne jest stworzenie układu drogowego, który zapewniłby możliwość rozbudowy bezpiecznych tras pieszych i rowerowych.

Sieć drogową gminy tworzą:

- **Drogi krajowe:**
  - droga nr 79 (klasy G): Warszawa - Sandomierz - Kraków - 20,0 km (w granicach gminy), jednopasmowa, o nawierzchni asfaltowej, asfaltowej, biegnie z północy, przez centrum, gdzie przecina się z drogą nr 48 i skręca na południowy - zachód
  - droga nr 48 (klasy G): Tomaszów Mazowiecki - Białobrzegi - Kozienice - Dęblin - Kock - 20,6 km (w granicach gminy), jednopasmowa, o nawierzchni asfaltowej, „wpada" do miasta od strony północno - zachodniej, przecina się z drogą nr 79 i biegnie na południowy - wschód;

Drogi te - o największym znaczeniu komunikacyjnym dla regionu, a przez to również największym natężeniu ruchu - stanowią trzon komunikacyjny miasta i gminy Kozienice.

- **Drogi wojewódzkie**

- droga nr 737 (klasy Z): Radom - Pionki - Kozienice **-** 3,0 km (w granicach gminy), jednopasmowa, o nawierzchni asfaltowej, wybiegająca z miasta w kierunku południowo - zachodnim; bezpośrednio łączy się z drogą krajową nr 79.

- **Drogi powiatowe** - o łącznej długości 82,017 km:
  - 1711W - Ursynów - Aleksandrówka (dawna nazwa: Stanisławów - Katarzynów),
  - 1712W - Ryczywół - Brzóza,
  - 1718W - droga nr 79 na odcinku Świerże Górne - Nowa Wieś,
  - 1719W - droga nr 79 na odcinku Nowa Wieś - Kępa Bielańska,
  - 1720W - droga nr 79 na odcinku Opatkowice - Holendry Kuźmińskie,
  - 1721W - Holendry Kuźmińskie - Holendry Piotrkowskie,
  - 1723W - Kozienice - Holendry Piotrkowskie,
  - 1724W - Kozienice - Mozolice Duże (dawna nazwa: Przewóż - Kępa Wólczyńska),
  - 1725W - Przewóz - Cudów (dawna nazwa: Kozienice - Cudów),
  - 1726W - Kozienice - Wólka Tyrzyńska,
  - 1722W - Chinów - Łuczynów (łączy się z drogą nr 79),
  - 1727W - Kozienice - Śmietanki (dawna nazwa: Kozienice - Kajzerówka),
  - 1728W - Wólka Tyrzyńska - Staszów,
  - 1729W - Psary - Samowodzie,
  - 1730W - Brzeźnica - Mozolice Małe (dawna nazwa: Brzeźnica - Mozolice Duże),
  - 1740W - Molendy - Garbatka Letnisko
  - 1746W - Świerże Górne – Antoniówka (prom).

Drogi powiatowe jako te o niższych parametrach technicznych (w stosunku do dróg krajowych), charakteryzuje również gorszy stan techniczny nawierzchni.

- **Drogi gminne** - o łącznej długości 200,0 km - w większości utwardzone, charakteryzują się niskim standardem i złym stanem nawierzchni (za wyjątkiem tych prowadzących do nowopowstających osiedli mieszkaniowych).

W gminie Kozienice wykorzystywane jest letnie połączenie promowe, znajdujące się w Świerżach Górnych. Łączy ono Świerże Górne z gminą Maciejowice. Połączenie to (o znaczeniu lokalnym) wykorzystywane jest do przewozu osób (korzystają z niego np. pracownicy elektrowni) i samochodów osobowych.

3.2. Komunikacja kolejowa

Przez teren gminy Kozienice przebiega jednotorowa towarowa linia kolejowa PKP, która łączy Bąkowiec i Świerże Górne. Nie jest wykorzystywana w ruchu pasażerskim.

W mieście kolej nie odgrywa więc istotnego (poza ograniczającym zagospodarowanie niektórych obszarów), znaczenia - z uwagi na to, że pełni ona tylko rolę środka transportu towarowego (gmina jest istotnym elementem w systemie transportu towarowego - linia Świerże Górne - Bąkowiec - Puławy została bowiem zbudowana specjalnie na potrzeby Elektrowni Kozienice - dowóz węgla - stanowiąc odgałęzienie linii Radom - Pionki – Dęblin).

Planowane niegdyś przedłużenie linii kolejowej ze Świerży Górnych do Warki jako połączenie z linią Radom - Warka - Warszawa, w założeniach obsługującej także ruch pasażerski mogłaby zaktywizować rejon Kozienic, a połączenie Kozienic z Warszawą - ożywić miasto przez poprawę dostępności komunikacyjnej miasta nawet w skali kraju.

Tereny kolei są terenami zamkniętymi na podstawie Decyzji nr 62 Ministra Infrastruktury z dnia 26 września 2005r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych. Uznaje ona za tereny zamknięte, zastrzeżone ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, tereny na których usytuowane są linie kolejowe (określone w decyzji).

3.3. Infrastruktura techniczna

3.3.1. Gospodarka wodno – ściekowa

Na gminy Kozienice istnieje 6 głównych ujęć wody. Dwa ujęcia na terenie miasta znajdują się przy ul. Słonecznej 4 oraz na rogu ul. 11 Listopada i ul. Rodzinnej. Ujęcia wody na obszarach wiejskich występują w miejscowościach: Łuczynów, Stanisławice, Nowa Wieś, Wola Wola Chodkowska. Ujęcia te zaopatrują większość obszaru i mieszkańców gminy. Aby zabezpieczyć mieszkańcom (szczególnie terenów wiejskich) dobrej jakości wodę, przewiduje się budowę dodatkowych stacji ujęć wody w Janikowie, Janowie i Opatkowicach.

Gmina Kozienice ma dosyć dobrze rozwiniętą sieć wodociągową (szczególnie w południowej części). Rozprowadzona jest już sieć wodociągowa w miejscowościach: Stanisławice, Nowiny, Aleksandrówka, Janików, Majdany, Łuczynów, Kociołki, Janów, Staszów, Cudów - Przewóz - Wymysłów, Selwanówka, Wola Chodkowska, Ryczywół, Nowa Wieś, Świerże Górne, Ruda, Śmietanki, Janików, Folwark, Dąbrówki, Kępeczki, Kępa Wólczyńska, WólkaTyrzyńska A i B, Samwodzie, Wilczkowice Górne. W końcowej realizacji jest budowa wodociągów w miejscowościach: Psary, Brzeźnica. W pozostałych wsiach część mieszkańców zaopatruje się w wodę ze studni kopanych bądź ze studni wierconych tzw. abisynek. Osiedla mieszkaniowe budownictwa wielorodzinnego w Ryczywole i Świerżach Górnych zaopatrywane są w wodę z wodociągów zakładowych. Gospodarstwo rolne szklarniowe w Ryczywole oraz przedsiębiorstwa przemysłowe prowadzące działalność na terenie gminy: Elektrownia Kozienice, Przedsiębiorstwo Produkcji Betonów Prefabet, zakład Bakoma Bis w Janikowie oraz Zakłady Drzewne w Nowinach zaopatrują się w wodę z własnych ujęć zakładowych. Zapotrzebowanie w wodę mieszkańców gminy Kozienice zaspokojone jest przez systemy publiczne w ponad 56%.

Równocześnie wraz z rozwojem sieci wodociągowej na terenach wiejskich budowana jest i modernizowana sieć na terenie miasta. Wodociąg w mieście zasilany jest z ujęć wód podziemnych.

Na terenie miasta funkcjonują obecnie dwie stacje wodociągowe (uzdatniania wody):

- nr 1 przy ul. Słonecznej (dwie studnie wiercone) o wydajności 140 m³/h
- nr 2 przy ul. Rodzinnej (cztery studnie wiercone) o wydajności 178 m³/h.

Teren miasta Kozienice jest dobrze zwodociągowany. Liczba ludności korzystająca z sieci wodociągowej przekracza 87%. W roku 2003 zostało oddanych do użytku ok. 3 km sieć wodociągowej do osiedla Polesie. Oddana została również do użytku sieć obsługująca obszar osiedli Chartowa I i II o długości ok. 1,6 km i dostarczająca wodę do osiedla Głowaczowska i Głowaczowska II.

Długość czynnej sieci rozdzielczej na terenie miasta i gminy wynosi ponad 134,4 km. Ogółem liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej przekracza 17 000, co oznacza, że istniejąca sieć obsługuje ponad 75% mieszkańców. Rozbudowa sieci powoduje wzrost zapotrzebowania w wodę. Bilans wodny jest ujemny - deficyt wynosi 268,3 m³/h. Na terenach Kozienic brak jest awaryjnych ujęć wody.

Sieć kanalizacyjna obsługuje głównie miasto Kozienice posiadające zorganizowany system kanalizacji ściekowej. Na terenach wiejskich sieć kanalizacji jest średnio rozwinięta. Kanalizację sanitarną posiada ponad 87% mieszkańców miasta i około 46% mieszkańców wsi.

Na obszarze wiejskim w ostatnich latach wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej w Aleksandrówce, Janikowie, Majdanach, Łuczynowie, Stanisławicach, Janowie. W 2003 roku zakończono budowę sieci w Nowej Wsi, Ryczywole, Woli Chodkowskiej, Selwanówce, Świerżach Górnych, Janikowie Folwarku, Aleksandrówce Budach, Kociołkach, Nowinach, Wilczkowicach Górnych. W 2006 r. zakończono budowę sieci kanalizacji sanitarnej w Rudzie - Śmietankach, Brzeźnicy, Psarach. Rozpoczęta jest budowa sieci w Holendrach Piotrkowskich i Opatkowicach. W najbliższym czasie planowane jest rozpoczęcie budowy w Chinowie.

Na terenie miasta wybudowano ostatnio kanalizację sanitarną na nowym osiedlu Polesie i zmodernizowano odcinek sieci w ul. Lubelskiej i ul. Polnej. W budowie natomiast jest kanalizacja sanitarna na ul. Dolnej. Łączna długość kanalizacji na terenie miasta i gminy Kozienice wynosi około 104 km.

Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni komunalnych. Na terenie miasta funkcjonuje oczyszczalnia Kozienice zlokalizowana przy ul. Wiślanej 18, na obszarze wiejskim są trzy oczyszczalnie w miejscowościach: Ryczywół, Nowa Wieś i Majdany. Rozbudowa kanalizacji sanitarnej wymusza konieczność modernizacji istniejącej oczyszczalni do parametrów umożliwiających dopływ ścieków z terenu miasta i gminy.

Tab. 19. Ilość obiektów i możliwości techniczne oczyszczalni (Dane liczbowe za 2005 r.)

Lp.	**KOZIENICE – dane z 2005 r. GUS**		
OCZYSZCZALNIE			
	Kozienice – ogół	**Kozienice – miasto**	**Kozienice – obszar wiejski**
1. Oczyszczalnie – obiekty			
a. Oczyszczalnie			
Ogółem	9	1	8
- z podwyższonym usuwaniem biogenów	4	1	3

b. Przemysłowe oczyszczanie ścieków			
- mechaniczne	2	0	2
-chemiczne	1	0	1
-biologiczne	2	0	2
2. Przepustowość oczyszczalni – m3/ dobę			
- z podwyższonym usuwaniem biogenów	8732	7629	1103
- mechaniczne	15600	0	15600
-chemiczne	566	0	566
-biologiczne	3120	0	3120
3. Ścieki, osady i odpady komunalne – ogółem			
a. Ścieki oczyszczane –dam3/rok			
Odprowadzane	1154,2	954,5	199,7
oczyszczane	1149	949	200
b. Osady – t.			
- wytworzone w ciągu roku	241	225	16
- składowane	218	218	0
- wykorzystywane	397	397	0
c. Odpady komunalne zmieszane – t.			
- zebrane w ciągu roku	8345,2	6843,8	1501,4
4. Przemysłowe oczyszczanie ścieków			
a. Ścieki – dam3			
- Odprowadzone	1680,888	46	1680,842
- oczyszczane	1995	0	1995
b. Osady – t.			
- ogółem	56	0	56
- Składowane	2	0	2
- wykorzystywane	0	0	0
5. Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie			
Ogółem- osób	25512	18602	6910

Na terenie miasta istnieje kanalizacja deszczowa, z której woda odprowadzana jest przez kolektory deszczowe: A - wzdłuż ulic: Mickiewicza, Piłsudskiego, Legionów, Warszawskiej, Świerczewskiego; B - od ul. Świerkowej wzdłuż ul. Warszawskiej, C wzdłuż ul. Głowaczowskiej od ul. Sikorskiego do ul. Legionów.

Długość sieci kanalizacji deszczowej wynosi około 13,0 km. W 2002 r. zakończono budowę kanalizacji deszczowej na ul. Głowaczowskiej, w 2003 - na terenie osiedla Energetyki (2081 mb sieci). Oddano także do użytku odcinek kanalizacji deszczowej (około 400 mb) odprowadzającej wody opadowe z terenu ul. Świerczewskiego. Zrealizowano budowę sieci kanalizacji deszczowej w ul. Krasickiego, Zdziczów, S. Gruszczyńskiej i Bohaterów Studzianek (razem około 800 mb) oraz na osiedlu Głowaczowska II. W latach 2005 - 2006 zrealizowano 2889 mb sieci deszczowej odprowadzającej wody opadowe z terenu osiedla Polesie. Obecnie budowana jest sieć kanalizacji deszczowej osiedla Głowaczowska I (o długości około 1305 mb). Aby zapewnić bezpieczeństwo na drogach konieczne jest w najbliższym czasie wybudowanie odcinków sieci kanalizacji deszczowej odprowadzającej wody opadowe z centrum miasta do podczyszczalni wód deszczowych.

Podczyszczalnia ścieków Kozienic zlokalizowana jest przy ul. Parkowej w pobliżu rzeki Zagożdżonki. Wody opadowe odprowadzane są do podczyszczalni kolektorem A 1,6 m. Podczyszczalnia zaprojektowana jest na 356 400 m³/rok ścieków deszczowych, oczyszczanych metodą mechaniczną.

Mając na uwadze obowiązujące przepisy z zakresu ochrony środowiska w 2003 r. opracowano projekt „Szczegółowej koncepcji odprowadzenia wód opadowych z terenu miasta Kozienice", która zakłada odprowadzenie wód opadowych do istniejącej, a w pełni nie wykorzystanej podczyszczalni wód deszczowych. Pozwoliłoby to na odciążenie rzeki Zagożdżonki jako dotychczasowego odbiornika ścieków deszczowych.

3.3.2. Gospodarka odpadami

W mieście Kozienice znajduje się składowisko odpadów komunalnych, którym zarządza Zakład Gospodarki Komunalnej w Kozienicach. Składowisko znajduje się w północno - zachodniej części miasta, na miejscu istniejącego od roku 1987 starego składowiska odpadów (nieczynne wyrobisko po piasku), w odległości około 2,5 km od centrum miasta. Składowisko zajmuje powierzchnię 3 ha. Na zachód od niego występują rowy melioracyjne, na wschód - w odległości około 500 m - zabudowa mieszkaniowa.

Jest to składowisko wgłębno - nadpoziomowe, sortowane ręcznie. Najbardziej narażony na zanieczyszczenia ewentualnymi odciekami ze składowiska jest czwartorzędowy poziom wodonośny. Całkowita objętość składowiska wynosi nieco ponad 120 000 m³. Obiekt wypełniony jest obecnie w ponad 70%.

Składowisko komunalne miasta i gminy Kozienice zostało zmodernizowane, polegało to na:

- przemieszczeniu dotychczas nagromadzonych odpadów z terenu modernizowanego składowiska (depozyt) na sąsiadującą z tym terenem działkę;
- wybudowaniu spełniającego wymogi ochrony środowiska składowiska odpadów w miejscu po usunięciu odpadów;
- przemieszczeniu depozytu na wydzielony sektor składowiska i poddaniu go rekultywacji technicznej i biologicznej.

Termin rekultywacji składowiska wyznaczono na rok 2015. Na chwilę obecną brak jest propozycji nowej lokalizacji składowiska. Do urzędu miasta wpłynął jedynie (31 stycznia 2007 r.) wniosek z Kozienickiej Gospodarki Komunalnej dotyczący propozycji budowy linii technologicznej do sortowania odpadów komunalnych. Lokalizacja tej linii technologicznej proponowana jest na części działek już istniejącego składowiska.

Według Raportu na temat oddziaływania na środowisko rekultywacji depozytu odpadów powstałego w wyniku modernizacji składowiska odpadów komunalnych miasta i gminy Kozienice wykonanego w 2002 r. wpływ depozytu na środowisko powinien być niski, a przejściowa uciążliwość dla otoczenia - związana z hałasem wywołanym wykorzystywaniem przy pracach rekultywacyjnych maszyn i sprzętu oraz z emitowanymi przez nie spalinami. Przewidywane w projektach rekultywacji warstwy zamykające mają pełnić rolę ochronną dla powietrza i wód gruntowych otaczających terenów, i uniemożliwić rozprzestrzenianie się pyłów, bioaerozoli, grzybów, bakterii, przykrych zapachów. Warstwa wierzchnia składowiska przykryta warstwą gruntu mineralnego o małym współczynniku przepuszczalności ma umożliwić wegetację roślin na zrekultywowanej powierzchni. Takie zabezpieczenie złoża zminimalizuje przedostawanie się do podłoża odcieków. Z upływem czasu zmniejszać się będzie wpływ składowiska na wody podziemne. Ochrona krajobrazu realizowana jest poprzez odpowiednie ukształtowanie czaszy składowiska, wkomponowanej w krajobraz. Jako docelowy kierunek rekultywacji autorzy Raportu przyjęli zalesienie.

Na terenie miasta i gminy Kozienice obowiązuje obecnie Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami na lata 2004 - 2011 (przyjęty przez Radę Powiatu Kozienickiego w 2004 r.).

Wytwórcami największych ilości odpadów z sektora gospodarczego na terenie Kozienic są:

- Elektrownia Kozienice S .A. w Świerżach Górnych;
- Prefabet Kozienice;
- Drewkon Sp. z o.o.;
- Obory Kozienice;
- ESSELTE Polska;
- Szpital Rejonowy;
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Kozienicach;
- Bakoma Bis.

Największy udział w odpadach gospodarczych (96%) mają odpady z procesów energetycznych i ciepłowniczych.

Na terenie gminy istnieją ponadto:

- składowisko odpadów Elektrowni Kozienice - Elektrownia Kozienice - największy wytwórca odpadów przemysłowych w skali województwa; składowisko odpadów paleniskowych (żużla i popiołu) zajmuje powierzchnię 313 ha; zlokalizowane w odległości 2,5 km na zachód od elektrowni przy drodze nr 79; 60% odpadów przemysłowych elektrowni jest wykorzystywanych gospodarczo, pozostała część - trafia na składowisko; pojemność całkowita składowiska - ponad 51 000 m³ (43 000 ton); docelowa wysokość składowania - 22 m nad poziomem terenu; wokół składowiska wyznaczona jest strefa ochronna o szerokości 250 m; część składowiska zrekultywowano roślinnością niską oraz drzewami i krzewami; pylenie popiołów ze składowiska

żużli i popiołów Elektrowni Kozienice - dużym zagrożeniem dla środowiska; najbardziej narażony na zanieczyszczenie odciekami jest czwartorzędowy poziom wodonośny;

- składowisko odpadów komunalnych Elektrowni Kozienice - zlokalizowane na gruntach wsi Wola Chodkowska, w odległości ok. 3,0 km na wschód od elektrowni, na działce stanowiącej strefę ochronną składowiska żużli i popiołu; powierzchnia składowiska - 1,6 ha, pojemność - 27 000 m³.

Do 2003 r. istniało także składowisko zakładów Prefabet w wyrobisku po pospółce (w Łaszówce, powierzchnia - 0,15 ha). Gromadzono tam odpady w postaci gruzu gazobetonowego. Składowisko to zostało zrekultywowane.

3.3.3. Zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i ciepło

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Kozienice zaopatruje w energię elektryczną zlokalizowana w Świerżach Górnych elektrownia cieplna Kozienice S.A. o mocy 2600 MW. Jest to druga co do wielkości elektrownia w Polsce (a pierwsza pod względem wielkości mocy zainstalowanej, wśród elektrowni opalanych węglem kamiennym). Elektrownia posiada koncesje na wytwarzanie energii elektrycznej, ciepła oraz na przesyłanie i dystrybucję ciepła oraz obrót energią elektryczną. Zasila ona energetyczny system państwowy liniami 400, 220 i 110 kV, które łączą elektrownię ze stacjami i głównymi punktami zasilania w dawnym województwie radomskim i poza nim. Ze stacji Elektrowni Kozienice wychodzą następujące linie:

- 400 kV do Miłosnej
- 400 kV do Lublina
- 400 kV do Ostrowca
- 220 kV do Mor
- 220 kV do Rożek
- 220 kV do Lublina
- 220 kV do Siedlec
- 110 kV - Warka
- 110 kV - Kozienice Miasto, Dobieszyn, Świerże
- 110 kV - Stoczek Łukowski, Sobolew, Garwolin, Siedlce.

Elektrownia Kozienice jest zawodową elektrownią systemową, w której wytwarzana jest także energia cieplna w układzie skojarzonym. Od 1988 roku urządzenia Elektrowni są modernizowane zgodnie z zatwierdzonym do 2020 r. planem modernizacji. Dostawa energii elektrycznej do wszystkich odbiorców w Kozienicach odbywa się ze stacji elektroenergetycznej 110/15 kV poprzez sieć zasilająco - rozdzielczą 15 kV, a następnie przez stacje transformatorowe 15/0,4 kV.

Elektrownia Kozienice nie posiada strefy ograniczonego użytkowania. Zgodnie z wnioskiem złożonym przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne Centrum - wzdłuż prowadzących z elektrowni linii energetycznych (o mocy 400, 220, 110 kV) należy zaś zachować strefy ochronne przed oddziaływaniem elektromagnetycznym. Po obu stronach elektroenergetycznych linii napowietrznych 110 kV, w pasie 20 m (2x20 m), występują ograniczenia w zagospodarowaniu terenu (zakaz zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi oraz lokalizacji sadów opryskiwanych lub zraszanych deszczowniami). Szerokości stref ochronnych dla pozostałych elektroenergetycznych linii napowietrznych wynoszą :

- dla linii 220 kV - 2 x 25 m
- dla linii 400 kV - 2 x 40 m

Na terenie gminy Kozienice są zlokalizowane dwa główne punkty zasilania 110/15kV: Świerże i Kozienice Miasto. Obydwa zasilane są liniami 110kV ze stacji 400/220/110kV Kozienice Miasto.

Przez jeden z obszarów objętych II zmianą studium, tj. teren położony w obrębach geodezyjnych: Łaszówka I, Michałówka, Ryczywół i Wola Chodkowska przebiega przesyłowa linia elektroenergetyczna 220 kV Kozienice – Rożki wraz ze strefami technicznymi po 25 m w obie strony od osi linii, której przebieg wskazano na rysunku II zmiany studium. W zasięgu stref technicznych od ww. linii elektroenergetycznej występują ograniczenia w użytkowaniu terenu, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zaopatrzenie w gaz

Na terenie gminy znajdują się dwie stacje redukcyjne II stopnia i dwie stacje redukcyjne I stopnia. Stacje II stopnia zlokalizowane są w mieście Kozienice: przy ul. Głowaczowskiej i przy ul. Warszawskiej. Na terenie gminy zlokalizowane są dwie stacje gazowe wysokiego ciśnienia I°: „Kozienice" i „Kociołki". Przez teren gminy przebiega gazociąg wysokoprężny (długości 5 km) z Radomia przez stację w Koziołkach do stacji w Aleksandrówce.

Większość mieszkańców Kozienic ma możliwość korzystania z gazu. Miasto zasilane jest poprzez stacje redukcyjne, gazem z gazociągu wysokoprężnego. Z sieci gazowej korzysta ponad 85% mieszkańców Kozienic. Miasto posiada 41,9 km sieci rozdzielczej i 1090 podłączeń do budynków (z sieci gazowej korzysta 5933 odbiorców). Na terenach wiejskich z sieci gazowej korzysta tylko 19% mieszkańców. Obszar wiejski posiada 53,1 km sieci rozdzielczej i 914 czynnych podłączeń do budynków. Z sieci gazowej na wsi korzysta 2339 osób.

Po obu stronach gazociągu wysokoprężnego, w pasie o szerokości 15 m obowiązuje strefa ochronna, w której występuje zakaz lokalizowania wszelkiej zabudowy (Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 1995r. – Dz. U. nr 139 poz. 686). Ponadto zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dn. 30 lipca 2001 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie szerokość stref kontrolowanych (których linia środkowa pokrywa się z osią gazociągu) dla gazociągów wysokiego ciśnienia powinna wynosić (zależnie od średnicy nominalnej oznaczonej symbolem DN):

- do DN 150 włącznie - 4 m,
- powyżej DN 150 do DN 300 włącznie - 6 m,
- powyżej DN 300 do DN 500 włącznie - 8 m,
- powyżej DN 500 - 12 m,

a dla gazociągów niskiego i średniego ciśnienia - 1 m.

Przez teren gminy „biegnie” gazociąg:

- niskiego ciśnienia (o max. ciśnieniu roboczym do 10 kPa)
- średniego ciśnienia (o max. ciśnieniu roboczym 2,5 Mpa)
- wysokiego ciśnienia DN 200, relacji Figietów - Kozienice (o max. ciśnieniu roboczym 2,5 Mpa).
- gazociągu wysokiego ciśnienia o znaczeniu ponadlokalnym DN 200 PN 6,3 Mpa, relacji Radom - Kozienice

Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy Kozienice istnieje jedna ciepłownia mieszcząca się przy ul. Głowaczowskiej (przewidziana jest od kilku lat do likwidacji ze względu na swoje niekorzystne położenie uniemożliwiające rozbudowę). Zaopatruje ona w ciepło osiedla zabudowy wielorodzinnej: Głowaczowska, Energetyki, Skarpa, Wschód, Piaski. Inne obiekty użyteczności publicznej oraz budynki mieszkalne zaopatrują się w ciepło we własnym zakresie - z przy domowych kotłowni opalanych najczęściej olejem opałowym, węglem kamiennym i gazem. Najbardziej powszechnym materiałem opałowym na terenach wiejskich Kozienic jest węgiel kamienny.

Energia cieplna wytworzona w toku produkcji energii elektrycznej Elektrowni Kozienice znajduje zastosowanie w lokalnej produkcji rolniczej - przesyłana jest rurociągiem do gospodarstwa szklarniowego Darffruit pod Ryczywołem.

Według Powiatowego Programu Ochrony Środowisk największymi zakładami posiadającymi kotłownie węglowe są:

- Ciepłownia w Kozienicach
- Bakoma Bis w Janikowie.

Na terenie powiatu kozienickiego występują dość dogodne warunki do produkcji energii cieplnej z wykorzystaniem promieniowania słonecznego przez kolektory cieczowe lub próżniowe. Kolektory słoneczne mogą być wykorzystywane do podgrzewania wody i powietrza w domach jednorodzinnych i gospodarstwach rolnych. Energia może być pozyskiwana również z innych niekonwencjonalnych źródeł. Stwarza to szansę eliminacji paliw kopalnych, destabilizujących klimat poprzez emisję CO_2 i niszczących lokalne ekosystemy.

3.3.4. Telekomunikacja

Na terenie wiejskim gminy zlokalizowane są dwie stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej: we wsiach: Ryczywół i Świerże Górne (na kominach Elektrowni Kozienice). W mieście stacje telefonii komórkowej znajdują się: na kominie ciepłowni przy ul. Głowaczowskiej oraz na ul. Przemysłowej (na terenie starej siedziby centrali nasiennictwa). Zgodnie z § 3.1. pkt. 12 lit. o) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 września 2002r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych kryteriów związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięć do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, budowa stacji przekaźnikowych zaliczana jest do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których wymagane jest sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Na terenie miasta Kozienice planowana jest budowa jeszcze jednej stacji przekaźnikowej telefonii komórkowej przy ul. Przemysłowej, na terenie rejonu energetycznego.

W Kozienicach istnieje także okręgowa automatyczna centrala telefoniczna z doprowadzonymi kablami światłowodowymi przebiegającymi przez teren gminy w kierunkach:

- Zwoleń, Lipsko
- Świerże Górne
- Brzóza, Studzianki Pancerne - Ryczywół.

Gmina Kozienice należy do radomskiej strefy numeracyjnej. W ramach strefy zamyka się ruch telefoniczny strefowy, a ruch telefoniczny pomiędzy abonentami różnych stref kierowany jest przez sieć międzymiastową.

4. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

Lokalizowanie terenów zabudowy mieszkaniowej odbywa się głównie w sąsiedztwie już istniejącej zabudowy. Wraz z rozwojem miasta i gminy w ostatnich latach zaznaczył się wyraźny wzrost zainteresowania nieruchomościami przeznaczonymi pod zabudowę przez osoby zamieszkujące wsie lub mniejsze ośrodki miejskie. Utworzenie nowych terenów przeznaczonych pod usługi sportu i rekreacji pozwoli zaspokoić rosnące zapotrzebowanie na tego typu tereny, a jednocześnie wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców i integrację społeczności lokalnej.

Głównym celem przy wyznaczaniu nowych obszarów funkcjonalnych powinno być racjonalne wykorzystanie przestrzeni. Rozwój powinien się ściśle wiązać z potencjałem demograficznym gminy i przebiegać etapowo. W pierwszej kolejności należy dążyć do uzupełniania i uporządkowania struktury istniejącej zabudowy, a dopiero po odpowiednim wypełnieniu tej przestrzeni przystępować do zagospodarowania terenów niezainwestowanych.

Przyjęte w niniejszej zmianie studium rozwiązania zapewniają zatem ochronę ładu przestrzennego, zachowują harmonię przestrzenną oraz odpowiednią skalę i proporcje zabudowy. Nie można zapominać o wyposażeniu nowych obszarów w niezbędną infrastrukturę techniczną podnoszącą jakość życia mieszkańców.

Przyjęte w II zmianie studium rozwiązania zapewniają zatem ochronę ładu przestrzennego, zachowują harmonię przestrzenną oraz odpowiednią skalę i proporcje zabudowy. Nie można zapominać o wyposażeniu nowych obszarów w niezbędną infrastrukturę techniczną podnoszącą jakość życia mieszkańców. Szczególnie istotne jest także wyznaczenie obszarów pod rozwój odnawianych źródeł energii na obecnym składowisku odpadów, których zagospodarowanie pozwoli na dywersyfikację źródeł produkcji energii i rekultywację gruntów, równoważąc tym samym rozwój.

5. STAN PRAWNY I UŻYTKOWANIE GRUNTÓW

Struktura własności gruntów na terenie gminy jest ściśle powiązana z planowaniem przestrzennym i polityką przestrzenną. Szczególnie istotne dla samorządów z punktu widzenia gospodarki przestrzennej są grunty Skarbu Państwa oraz zasób gruntów stanowiących własność komunalną. Dla zapewnienia rozwoju gminy wskazane jest, aby prowadzić politykę zwiększania zasobów gruntów komunalnych, które mogą zostać w przyszłości wykorzystane do realizacji własnych zadań lub mogą stanowić rezerwę ofertową dla inwestorów. Gmina powinna wykupywać grunty od osób prywatnych na konkretne potrzeby publiczne, typu np. budowa dróg, budowa osiedli mieszkaniowych i inne inwestycje. Działania w tym zakresie należy prowadzić systematycznie i z dużym wyczuciem, zwracając uwagę przy wykupie gruntów nie tylko na ich atrakcyjność lokalizacyjną, lecz również na możliwość ich szybkiego zagospodarowania dla dobra ogółu mieszkańców. Gmina zgodnie z obowiązującymi przepisami posiada też prawo pierwokupu gruntów nabytych uprzednio od Skarbu Państwa. Ma to ogromne znaczenie np.: przy konieczności nabycia lub powiększania działek potrzebnych do realizacji celów publicznych. Gmina powinna dobrze wykorzystywać tego rodzaju możliwości dla sprawnego prowadzenia polityki wykupu ziem.

Gospodarka gruntami nabiera szczególnego znaczenia w świetle konstytucyjnych rozwiązań dotyczących ochrony własności, jak i związku z aktywnością rynku nieruchomości funkcjonującego na zasadach gospodarki rynkowej.

Grunty miasta ogółem to 1045 ha, w tym:

- grunty Skarbu Państwa (z wyłączeniem przekazanych w użytkowanie wieczyste) - 197 ha
- grunty Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste - 1 ha
- grunty spółek Skarbu Państwa, przedsiębiorstw Państwowych i innych państwowych osób prawnych - 29 ha

- grunty gmin i związków międzygminnych (z wyłączeniem przekazanych w użytkowanie wieczyste) - 192 ha
- grunty gmin i związków międzygminnych przekazane na użytkowanie wieczyste - 21 ha
- grunty osób fizycznych - 569 ha
- grunty spółdzielni - 1 ha
- grunty kościołów i związków wyznaniowych - 22 ha
- wspólnoty gruntowe - 4 ha
- grunty powiatów (z wyłączeniem przekazanych w użytkowanie wieczyste) - 4 ha
- grunty innych osób prawnych - 3 ha.

Grunty gminy ogółem to 23 403 ha, w tym :

- grunty Skarbu Państwa (z wyłączeniem przekazanych w użytkowanie wieczyste) – 11 254 ha
- grunty Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste - 15 ha
- grunty spółek Skarbu Państwa, przedsiębiorstw Państwowych i innych państwowych osób prawnych - 31 ha
- grunty gmin i związków międzygminnych (z wyłączeniem przekazanych w użytkowanie wieczyste) - 116 ha
- grunty gmin i związków międzygminnych przekazane w użytkowanie wieczyste – brak
- grunty osób fizycznych – 11 470 ha
- grunty spółdzielni - 1 ha
- grunty kościołów i związków wyznaniowych - 18 ha
- wspólnoty gruntowe - 451 ha
- grunty powiatów (z wyłączeniem przekazanych w użytkowanie wieczyste) - 14 ha
- grunty innych osób prawnych - 10 ha

W mieście większość gruntów stanowią grunty będące własnością prywatną, a na terenach gminnych przeważają grunty Skarbu Państwa. Podział gruntów przedstawia tabela nr 21.

Tab. 20. Podział gruntów (Dane na dzień: 07.02.2007 r.)

Lp.	**Miejscowości (obręby)**	**Grunty Komunalne**		**Grunty Skarbu Państwa**	
		Pow. – ha	**Ilość działek**	**Pow. – ha**	**Ilość działek**
1.	Kozienice - miasto	218,1	967	184,8	894
2.	Wólka Tyrzyńska	8,6	15	8,1	13
3.	Wólka AB	0,7	1	0,2	2
4.	Wola Chodkowska	1,3	9	279,0	39
5.	Wilczkowice Górne	1,2	94	174,2	133
6.	Świerże Górne	7,0	28	701,5	114
7.	Śmietanki	1,9	24	591,7	51
8.	Staszów	0,5	1	218,7	189
9.	Stanisławice	0,9	2	3051,5	161
10.	Samwodzie	6,5	9	69,7	7
11.	Ryczywół	5,7	70	194,7	107
12.	Ruda	4,8	8	1029,6	56
13.	Przewóz	2,0	14	15,6	12
14.	Piotrkowice	0,8	3	89,9	15
15.	Opatkowice	2,1	11	14,0	26
16.	Nowiny	6,8	15	60,7	12
17.	Nowa Wieś	3,2	90	28,9	108
18.	Majdany	0,4	1	63,3	15
19.	Aleksandrówka	11,1	69	34,4	24
20.	Brzeźnica	7,5	14	17,0	42
21.	Łuczynów	3,3	11	30,8	133
22.	Chinów	9,7	70	1504,6	106
23.	Dąbrówki	2,2	109	7,0	8

24.	Janików	4,6	117	47,4	44
25.	Janów	6,6	54	7,3	32
26.	Kępeczki	3,1	10	31,2	3
27.	Kociołki	3,6	21	3,0	6
28.	Kolonia Kozienice	3,3	2	2,4	2
29.	Kozienice PSK	5,5	7	318,9	46
30.	Kozienice Powiśle I	4,0	6	8,6	20
31.	Kozienice Powiśle II	0,8	3	2,0	2
32.	Brzeźnica (łąki)			0,2	3
33.	Holendry			220,1	21
34.	Holendry Kuźmińskie			92,4	54
35.	Holendry Piotrkowskie			10,5	7
36.	Kępa Bielańska			132,8	12
37.	Kępa Wólczyńska			51,6	1
38.	Kuźmy			50,7	3
39.	Łaszówka I			1744,1	101
40.	Łaszówka II			31,26	20
41.	Michałówka			57,1	18
42.	Psary			12,9	15
43.	Selwanówka			1,5	6
44.	Stara Wieś			15,3	16
Ogółem na dzień 07.02.2007 r. :		**337,8**		**211,1**	

6. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, *WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGOW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO*

6.1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

Zgodnie z podziałem fizyczno - geograficznym Kondrackiego (1998 r.) obszar opracowania leży w podprowincji Nizin Środkowopolskich, w makroregionie Niziny Środkowomazowieckiej, w obrębie dwóch mezoregionów: Równina Kozienicka (część południowo - zachodnia) i Dolina Środkowej Wisły (część północno - wschodnia), które dzieli górna granica plejstoceńskiego tarasu nadzalewowego Wisły. Krajobraz Równiny Kozienickiej tworzy równina denudacyjna z zalegającymi na powierzchni piaskami, tworzącymi tzw. sandr kozienicki. Stanowi on podłoże dużego kompleksu leśnego Puszczy Kozienickiej, objętego od 1983 r. ochroną, jako Kozienicki Park Krajobrazowy. Osią równiny jest wypływająca z Garbu Gielniowskiego rzeka Radomka stanowiąca północno - zachodnią granicę obszaru opracowania. Równina obejmuje obszar około 950 km^2 i dotychczas nie została podzielona na mikroregiony.

Dolina Środkowej Wisły, do której należy część gminy Kozienice, obejmuje odcinek (o długości około 120 km, szerokości 10 - 12 km) od przełomu Wisły przez Wyżyny Polskie do zwężenia w Warszawie. Wysokość lustra wody zamyka się w przedziale 116 - 78 m n.p.m. Nurt rzeki rozlewa się szeroko (miejscami nawet do 1 km), tworząc liczne kępy i mielizny, a jej taras zalewowy (w większości obwałowany) jest użytkowany rolniczo ze względu na żyzne mady.

Szczegółowa charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego obszaru opracowania przedstawiona została poniżej.

GEOMORFOLOGIA

Większa część powierzchni gminy znajduje się w szerokiej. Pozostała część gminy wchodzi w skład Równiny Kozienickiej. Dolina Środkowej Wisły wytworzyła się na osadach czwartorzędowych pod koniec plejstocenu. Pod względem geomorfologicznym dzieli się na:

- taras korytowy,
- holoceński taras zalewowy (niższy i wyższy),
- plejstoceński taras akumulacyjny (nadzalewowy).

Taras korytowy występuje fragmentarycznie wzdłuż koryta Wisły. Taras zalewowy przecięty jest wałami przeciwpowodziowymi. Jego szerokość pomiędzy strefą brzegową Wisły a wałami i jego szerokość dochodzi do 300 m. Taras holoceński przechodzi w taras plejstoceński krawędzią o wysokości od 1 do 4 m. Na obszarze między Świerżami Górnymi a Radomką krawędź tarasu plejstoceńskiego dochodzi do koryta Wisły. Nachylenia terenu w jego obrębie wynoszą 2 - 5%. Powierzchnia tarasu przemodelowana jest piaskami przewianymi, wydmami i niewielkimi zagłębieniami deflacyjnymi. Zespoły wydm są utrwalone, a nachylenia ich zboczy przekraczają 5%. Powyżej plejstoceńskiego tarasu rozciąga się silnie zdenudowana plejstoceńska wysoczyzna morenowa wchodząca w skład Równiny Kozienickiej (należą do niej południowo - zachodnie krańce gminy Kozienice). Przejście z jednej w drugą jednostkę geomorfologiczną zaznacza się głównie w okolicy Kajzerówki stromą (około 20 m) skarpą. Na pozostałym obszarze wysoczyzna łagodnie opada ku dolinie. W mało urozmaiconej rzeźbie wysoczyzny (nachylonej w kierunku północno - wschodnim), lokalnie występują formy wydmowe.

Najniższym punktem na terenie gminy Kozienice jest ujście Radomki do Wisły - 101,5 m n.p.m., natomiast najwyższym - wierzchołek wydmy w okolicach Stanisławic, osiągający wysokość 156,6 m n.p.m. Maksymalna różnica wysokości bezwzględnych wynosi więc 55 m. Na obszarze tarasów występują formy rzeźby terenu pochodzenia antropogenicznego. Są to dna stawów rybnych, nasypy kolejowe oraz ciągnące się wzdłuż koryta Wisły wały przeciwpowodziowe.

GEOLOGIA

Obszar opracowania położony jest w północnej części niecki brzeżnej określanej jako niecka lubelska. Oś niecki biegnie z kierunku SE ku NW. Wypełniona jest ona osadami kredy górnej i paleocenu. Na skałach kredowych ciągłą pokrywą o miąższości 50 - 100 m zalegają utwory trzeciorzędowe. Są to osady paleocenu, złożone z margli, wapieni marglistych, gez, piasków z konkrecjami fosforytów i galukonitem oraz piaskowców drobnoziarnistych. Skały paleoceńskie występujące bezpośrednio w podłożu czwartorzędu (w obrębie obszaru opracowania - jedynie w dolinie Wisły). Na rozmytej powierzchni osadów węglanowych paleocenu występują osady ilasto - mułkowe oligocenu osiągające największe miąższości w okolicach Kozienic (47 m) oraz Rudy (70 - 80 m). Na nich, z wyjątkiem części doliny „pra - Wisły", gdzie zostały przez nią zniszczone, zalegają podobnego składu granulometrycznego, osady miocenu. Osady pliocenu reprezentowane są przez iły zielone i niebieskie oraz mułki z przewarstwieniami piasków. Występują one w postaci pojedynczych płatów w rejonie Stanisławic i Ryczywołu. Powierzchnia utworów trzeciorzędu jest silnie zerodowana. Miejscami brak jest trudno rozpuszczalnych iłów plioceńskich.

Osady czwartorzędowe są również silnie zerodowane. Całkowicie zniszczone zostały utwory zlodowacenia południowopolskiego. Średnia miąższość czwartorzędu na wysoczyznach wynosi 30 - 40 m, w dolinie Wisły - 20 - 25 m. Utwory z okresu zlodowacenia środkowopolskiego reprezentowane są przez gliny piaszczyste szare, szaro - brązowe i brązowe zawierające frakcję żwirową i kamienistą, o dominujących w składzie skałach północnych. Odsłaniają się one na powierzchni terenu w rejonie Łaszówki, Stanisławic, Nowin i Śmietanek. Utwory fluwioglacjalne stanowią serie piaszczyste i żwirowe o miąższości od kilkunastu do 83,5 m. Tworzą one rozległe wychodnie na terenie gminy. W górnej części profilu geologicznego są to piaski od pylastych do gruboziarnistych, warstwowane równolegle i skośnie, z przewarstwieniami żwirów i pospółek, w dolnej części przeważają pospółki i żwiry. Utwory moren czołowych stanowią piaski średnio - i gruboziarniste, z licznymi przewarstwieniami żwirów, w stropie mocno zapylone. Budują one niewielkie wzgórza w rejonie Nowin, dochodzące do 9,2 m wysokości względnej. Osadami zlodowacenia bałtyckiego są piaski i żwiry najstarszego tarasu określanego jako erozyjno - akumulacyjny, wznoszącego się do 12 - 18 m n.p. rzeki oraz nadzalewowego tarasu Wisły zbudowanego z piasków, żwirów oraz mułków piaszczystych. Miąższość mułków piaszczystych dochodzi jedynie do 2 m, piasków - do 20. Po obu brzegach Zagożdżonki występują piaski i żwiry tarasów nadzalewowych wznoszących się 4 - 5 m n.p. rzeki. Warstwa czwartorzędu nierozdzielonego obejmuje piaski i żwiry rzeczne i wodnolodowcowe tarasów nadzalewowych (18 - 22 m n.p. Wisły), piaski eoliczne, tworzące rozległe pokrywy rozwinięte na glinach zwałowych, piaskach fluwioglacjalnych i rzecznych oraz piaski eoliczne w wydmach, budujące paraboliczne i podłużne wydmy o wysokości od kilku do kilkunastu metrów.

Akumulację holoceńską stanowią piaski i żwiry rzeczne terasy zalewowej o miąższości paru metrów, występujące w dolinach Wisły, Radomski i Zagożdżonki oraz namuły i torfy występujące w dolinach rzecznych, głównie w zagłębieniach bezodpływowych o miąższości maksymalnej do 2,2 m.

GLEBY

Na terenie będącym przedmiotem opracowania wytworzyły się gleby należące do następujących działów (wg Systematyki gleb Polski 1989): gleby autogeniczne, litogeniczne, hydrogeniczne, napływowe i antropogeniczne.

Na terenie całej terasy zalewowej Wisły występują gleby, których powstanie uwarunkowały regularne wylewy Wisły (gleby napływowe) lub płytko zalegające zwierciadło wód gruntowych (gleby hydrogeniczne). Gleby autogeniczne i litogeniczne wytworzyły się w nadrzędnych jednostkach geomorfologicznych (teren wysoczyznowy - Równina Kozienicka oraz obszar terasy nadzalewowej).

Tab. 21. Podział gleb według systematyki gleb Polski (1989) dla terenu gminy Kozienice

Dział i rząd	**Typ**	**Udział w powierzchni gminy wyjąwszy tereny lasów państwowych (%)**
Gleby fitogeniczne Czarne ziemie	Czarne ziemie zdegradowane	0,1
Gleby hydrogeniczne Gleby bagienne	Gleby mułowe Gleby tofowe	1,7
Gleby hydrogeniczne Gleby pobagienne	Gleby murszowe Gleby murszowate	10
Gleby napływowe Gleby aluwialne	Mady rzeczne	25
Gleby autogeniczne Gleby brunatnoziemne	Gleby płowe	2,5
Gleby autogeniczne Gleby bielicoziemne	Gleby rdzawe Gleby bielicowe	14,5 3,0
Gleby antropogeniczne Gleby industrio- i urbanoziemne	Gleby antropogeniczne o niewykształconym profilu	brak danych

Na terenie gminy na wysoczyźnie oraz na terasie nadzalewowej występują gleby wytworzone przeważnie z piasków całkowitych i piasków naglinowych. Te pierwsze prowadzą do wytworzenia się gleb bielicoziemnych (gleby rdzawe, bielicowe i bielice), drugie - bielicoziemnych lub brunatnoziemnych (gleby płowe). Na obszarach o utrudnionym odpływie i w zagłębieniach terenowych na piaskach wytworzyły się płytkie gleby torfowe, na większości powierzchni zamienione w mursze. Cały taras zalewowy Wisły zajęty jest prawie wyłącznie przez mady.

Gleby bielicowe wytworzone są najczęściej z ubogich piasków luźnych, rzadziej z piasków słabo gliniastych. Z reguły są to silnie przesortowane i często eolicznie przemodelowane piaski sandrowe dalekiego transportu, piaski wydm oraz dolin wielkich rzek. Są to gleby mało urodzajne, należą do IVa, IVb oraz V klasy bonitacyjnej, kompleksów gleb żytnio - ziemniaczanych oraz żytnio - łubinowych (niewielka część jest obecnie użytkowana rolniczo). Naturalną roślinnością na glebach bielicowych są bory suche.

Gleby rdzawe zazwyczaj są zalesione, porośnięte roślinnością borów mieszanych lub lasów mieszanych. Wytworzone są z materiału mało zwięzłego: piasków zwałowych, piasków sandrowych bliskiego transportu oraz innych utworów piaszczystych słabo przesortowanych i mało przemytych. Z powodu małej zdolności retencji wody i niewielkich zasobów składników odżywczych gleby rdzawe nie należą do urodzajnych. Na obszarze opracowania większe ich powierzchnie poddane uprawie rolnej występują w okolicy Woli Chodkowskiej, pomiędzy Kociołkami a Katarzynowem oraz w granicach administracyjnych miasta Kozienice.

Gleby płowe należą w większości do gleb średniożyznych, mniej bogatych w składniki pokarmowe dla roślin niż gleby brunatne. Długotrwała uprawa tych pierwotnie leśnych gleb doprowadziła do pogłębienia poziomu próchnicznego z kilkunastu do około 30 cm. W bonitacji gruntów ornych na tych glebach najczęściej spotykamy klasę IVa i IVb. Na obszarze opracowania występują one na większej powierzchni na północ od Stanisławic oraz w okolicach Janikowa, Psar, Babiej Góry.

Marginalnie na wysoczyźnie występują gleby piaszczysto - pylaste napiaskowe, czarne ziemie wytworzone na piaskach i glinach oraz gleby murszowe płytkie napiaskowe. Gleby piaszczysto - pylaste występują na południe od Kozienic. Są to gleby deluwialne występujące na gruntach ornych klasy IVb.

Opisane gleby (oprócz gleb murszowych na wysoczyźnie), ze względu na ich zależność od specyficznych warunków klimatyczno - roślinnych, zalicza się do gleb strefowych ściśle przyporządkowanych danej strefie klimatycznej (np. strefie klimatu umiarkowanego chłodnego). Poniżej zaś opisano drugą grupę gleb, którą stanowią gleby śródstrefowe. Podlegają one wprawdzie wpływom podobnych warunków klimatycznych jak gleby strefowe, lecz wpływy te są w znacznym stopniu modyfikowane przez: bliskość wód gruntowych, stałe lub okresowe wzbogacenie w alochtoniczne materiały skalne lub roztwory, szczególny rodzaj skał macierzystych. Wyżej wymienione warunki, w

których tworzą się gleby śródstrefowe, występują w dolinach rzecznych. Są to gleby hydrogeniczne i napływowe.

Na całej długości doliny Wisły na obszarze opracowania przeważają mady (zaliczane do najwyższych klas gleb I, II i III). Wykształciły się one w dolinach rzecznych na aluwiach o różnorodnym składzie mineralnym, chemicznym oraz organicznym. Są to mady pyłowe lekkie oraz średnie. Charakteryzują się one prawidłowymi stosunkami wodnymi. Ze względu na swą żyzność w zdecydowanej większości wykorzystywane są rolniczo. Występują one wyspowo, najczęściej przy podmokłych zagłębieniach bezodpływowych oraz u podnóży dolin rzecznych.

Większe zwarte powierzchnie użytków zielonych występują wyłącznie na terasie nadzalewowej Wisły. Są to użytki zielone średnie (2z) oraz słabe i bardzo słabe (3z). Użytki zielone średnie występują pomiędzy Nową Wsią a Majdanami, na północ od Stanisławic, w okolicy Janowa. Na terasie zalewowej użytki zielone występują niewielkimi płatami (użytki 2z - w okolicy Holendrów Kozienickich i Cudowa). Na wysoczyźnie, na południe od Stanisławic, nieduże powierzchnie zajmują użytki słabe i bardzo słabe. Użytki zielone średnie w większości występują na madach i czarnych ziemiach, użytki zielone słabe i bardzo słabe (3z) - na glebach murszowych. Na terenie gminy Kozienice nie występują użytki bardzo dobre.

Z punktu widzenia użytkowania ziemi będącego głównie wypadkową warunków glebowych i geomorfologicznych na terenie gminy Kozienice zaznacza się wyraźna regionalizacja terenów predysponowanych do konkretnego sposobu wykorzystania. Teren terasy zalewowej z przewagą mad posiada bardzo dobre warunki rolne do uprawy warzyw i owoców. Obszar leśny Równiny Kozienickiej występuje na najsłabszych glebach, głównie bielicoziemnych. Pomiędzy powyższymi jednostkami, na terasie nadzalewowej Wisły, występuje obszar gleb średniej przydatności dla rolnictwa (IV klasy) - głównie gleby płowe, bielicowe oraz murszowe, zajęte głównie pod łąki i pastwiska.

Na terenie gminy występują gleby wszystkich klas bonitacyjnych:

- kl. I i II - 7 %
- kl. III - 17 %
- kl. IV - 25 %
- kl. V - 33 %
- kl. VI - 18 %.

Na obszarze objętym niniejszą zmianą studium występują gleby następujących klas bonitacyjnych:

- *kl. II – 12,3482 ha (36,8%),*
- *kl. IIIa – 14,7908 ha (44,2%),*
- *kl. IVa – 3,3732 ha (10,1%),*
- *kl. V – 2,9861 ha (8,9%).*

WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE

Cały obszar gminy Kozienice znajduje się w zasięgu głównych zbiorników wód podziemnych w osadach kredy (Niecka Radomska) i czwartorzędu (Dolina Środkowej Wisły). Użytkowymi piętrami wodonośnymi są piętro: czwartorzędowe, górnokredowe, trzeciorzędowe.

Czwartorzędowe piętro wodonośne występuje głównie w pradolinach i dolinach rzecznych oraz w obrębie wysoczyzny lodowcowej. Tworzą je osady peryglacjalne reprezentowane przez piaski i żwiry rzeczne oraz osady stożków napływowych. Miąższość utworów wodonośnych wynosi 10 - 20 m (a w dolinie Wisły 20 - 40 m). Piętro czwartorzędowe nie jest izolowane od powierzchni, posiada zwierciadło wód o charakterze swobodnym zalegające na głębokości 1 - 6 p.p.t. na obszarach dolinnych oraz w przedziałach głębokości 15 - 50 i 50 - 100 m na terenie wysoczyzny. Roczne wahania poziomu wód gruntowych w mniejszych rzekach (Zagożdżonka, Radomka) wynoszą 1,5 - 2 m. Płytko występujące wody podziemne na terenie tarasów zalewowych stanowią utrudnienie dla budownictwa. Rzędne zwierciadła wód podziemnych obniżają się w stronę Wisły, co oznacza kierunek filtracji tych wód. Jakość wody w tym piętrze jest średnia, a w strefie oddziaływania elektrowni i miasta - zła. W obrębie tego piętra występuje ciągły poziom wód gruntowych. Czwartorzędowe utwory wodonośne związane z doliną Wisły zaliczone zostały do głównego zbiornika wód podziemnych nr 222 „Dolina Środkowej Wisły", który z racji płytkiego zalegania wód i braku izolacji od zanieczyszczeń powierzchniowych należy do obszaru wysokiej ochrony wód podziemnych. Ochrona ta uzasadniona jest tym bardziej, że występują tutaj okna hydrogeologiczne łączące poziom wodonośny czwartorzędowy z trzeciorzędowym.

Trzeciorzędowe piętro wodonośne występuje w utworach miocenu i oligocenu. W utworach mioceńskich są to jedna lub dwie warstwy często zanieczyszczone kwasami humusowymi. Poziom mioceński nie stanowi poziomu użytkowego. Większe znaczenie praktyczne ma więc poziom

oligoceński. Miąższość wodonośnych utworów oligocenu wynosi od kilku do 24 m. Średnią miąższość oceniono na 12 m. Jakość wody jest dobra lub bardzo dobra, a stopień zagrożenia niski.

Utwory **kredowego piętra wodonośnego** reprezentowane są przez margle i wapienie oraz podobne do nich zwięzłe osady paleocenu reprezentowane przez gezy, margle, wapienie, mułowce i piaskowce glaukonitowe traktowane są jako jeden poziom wodonośny w utworach szczelinowych. Za spękane i praktycznie wodonośne przyjmuje się miąższość utworów kredowych 100 m w dolinie Wisły i 50 m na terenie wysoczyzny. Jakość tych wód jest dobra lub bardzo dobra, stopień zagrożenia niski. Kredowe piętro wodonośne obejmujące obszar w widłach Wisły i Radomki. Zaliczone zostało do wymagających ochrony, głównych zbiorników wód podziemnych jako Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 405 „Niecka Radomska".

Ze względu na położenie gminy w strefie czwartorzędowych i kredowych wód podziemnych (GZWP nr 222 i 405) oraz ze względu na lokalizację ujęć wód pitnych w tych wodach należy uwzględnić zakazy określone dla stref ochronnych wyznaczonych dla tych ujęć.

Budowę urządzeń służących do zaopatrzenia w wodę na terenie gminy należy realizować jednocześnie z rozwiązaniem spraw gospodarki ściekowej, w szczególności przez budowę systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków (art.. 42 ust.1pkt 3. Ustawa z dn. 18 lipca 2001 r. Prawo Wodne).

Z Programu Ochrony Głównych Zbiorników Wód Podziemnych sporządzonego na podstawie Gminnego Programu Ochrony Środowiska na lata 2004 – 2011 Kozienice wpisane zostały na listę miejscowości, które mogą ubiegać się wspieranie finansowe budowy, rozbudowy lub modernizacji oczyszczalni oraz budowy sieci kanalizacyjnej.

Na terenach dolinnych obszaru opracowania oraz częściowo w obrębie zdenudowanej wysoczyzny występuje ciągły poziom wód gruntowych.

WODY POWIERZCHNIOWE

Obszar gminy należy do zlewni Wisły. Dopływami II rzędu są Radomka i Zagożdżonka. W zlewni Zagożdżonki występują duże pola piasków wydmowych. Znaczna jej część jest zalesiona. Do Zagożdżonki uchodzi Kanał Gniewoszowsko - Kozienicki (długości 11,0 km), którego głównym dopływem jest Brzeźniczka (Łacha). Większe cieki na terenie gminy to:: Krypianka, Chartówka, Struga Mozolicka, Narutówka, Kanał Rusin, Kanał Chartowa i Kanał Janików Wólka.

Wymienione rzeki mają reżim umiarkowany z gruntowo - deszczowo - śnieżnym zasilaniem, z wezbraniami wiosennymi i letnimi. Duże amplitudy wahań stanów spowodowane są małą retencją obszarów i dużymi stratami wody na parowanie. Ze względu na powolny spływ wód (nizinny charakter zlewni) wahania przepływów codziennych są niewielkie, jednak nieregularność przepływów średnich jest znaczna. Rzeki te odznaczają się bardzo głębokimi niżówkami w okresie letnim i jesiennym.

Najbardziej rozbudowana sieć niewielkich cieków występuje na terasie zalewowej doliny Wisły. Tereny zmeliorowane występują wyłącznie na terasie nadzalewowej. Większymi obszarami zmeliorowanymi są: Łąka Rusin (pomiędzy Łuczynowem Starym, Nową Wsią a Majdanami), obszar pomiędzy Chinowem Nowym a Łuczynowem, pomiędzy Aleksandrówką a Stanisławicami oraz obszar w okolicy Rudy i Śmietanek. Na terenie wysoczyzny sieć rzeczną tworzą: Radomka, Zagożdżonka oraz Narutówka (dopływ Radomki, przepływa krótkim odcinkiem przez południową część obszaru opracowania przez Puszczę Kozienicką). Na terenie gminy Kozienice występują również zbiorniki wód stojących. Jeziora, stawy, zbiorniki retencyjne zajmują powierzchnię około 90 ha. Naturalne zbiorniki wodne to jeziora przyrzeczne w starorzeczach Wisły. Największe z nich to: Jezioro Opatkowickie i Jezioro Kozienickie. Zbiorniki retencyjne (14), o łącznej powierzchni 58 ha użytkowane są w większości do celów gospodarczych (hodowla ryb), pożarowych i rekreacyjnych.

Inne sztuczne zbiorniki wodne to stawy hodowlane - największe (powierzchnia 40 ha) znajdują się tuż przy wschodniej granicy miasta Kozienice.

Tab. 22. Zestawienie obiektów hydrotechnicznych

Lp.	Obiekt	Jedn.	Rok	
			1994	2004
1.	Zbiorniki retencyjne	tys. m³	240	270
2.	Jazy	szt.	5	5
3.	Zapory	szt.	0	0
4.	Wały	km	32,7	32,7
5.	Kanały	km	25,3	25,3
6.	Inne	-	-	-

Tab. 23. Inwentaryzacja sztucznych zbiorników wodnych, przez które przepływają cieki stanowiące własność publiczną (Inspektorat Kozienice)

Lp.	Nazwa zbiornika i cieku	Powierzchnia i pojemność zbiornika	Cel któremu służy zbiornik	Jednostka zarządzająca zbiornikiem	Dok. własn. gruntów zajętych pod wodą	Aktualność pozwolenia wodno - prawnego
1.	Zb. „Stary Młyn" Rz. Zagożdzonka Gm. Kozienice	F = 1,00 ha V = 14000 m³	Pobór wody na stawy Rekreacja	WZMiUW w Warszawie Oddz. Radom	Skarb Państwa WZMiUW Dz. 3804	Do 03.08. 2014 r.
2.	Zb. „Hamernia" Rz. Zagożdzonka Gm. Kozienice	F = 1,70 ha V = 30000 m³	Rekreacja Nawodnienia	WZMiUW w Warszawie Oddz. Radom	Skarb Państwa WZMiUW Dz. 55	Do 06.08.2016r.
3.	Zb. „Janików" Rz. Brzeźniczka Gm. Kozienice	F = 7,37 ha V = 100000 m³	Rekreacja	U.M. w Kozienicach L.P.- Nadleśnictwo Zwoleń	Skarb Państwa L.P.- Dz. 800/2 U.M. Koz.- Dz. 1/5	brak

Tab. 24.

Lp.	Nazwa zbiornika, jeziora (rzeka)	Gmina	Powiat	Powierzchnia zbiornika, jeziora /ha/	Grunty pokryte wodami, stanowią własność		Nr działki	Uwagi
					Skarbu Państwa	innych właści-cieli		
1.	Zbiornik „Stary Młyn" (rz. Zagożdżonka)	Kozienice	Kozienice	1,00 po rzeką 0,20ha	1,00	-	3804	W zarządzie WZMiUW
2.	Zbiornik „Hamernia" (rz. Zagożdżonka)	Kozienice	Kozienice	1,70 po rzeką 0,74ha	1,70	-	55	W zarządzie WZMiUW
3.	Zbiornik „Janików" (rz. Brzeźniczka)	Kozienice	Kozienice	7,37 po rzeką 0,16ha	7,37	-	800/2 1/5	Lasy Państwowe Urząd Miejski Kozienice

KLIMAT

Klimat gminy Kozienice kształtowany jest głównie przez dwie masy powietrza: atlantyckiego oraz kontynentalnego. Masy powietrza kontynentalnego (o małej wilgotności) napływające ze wschodu (z głębi Rosji) chociaż występują znacznie rzadziej niż masy powietrza atlantyckiego estremalizują klimat - zwiększają roczne i dobowe ekstrema temperatur. Największe zachmurzenie występuje w grudniu około (80%), najmniejsze - we wrześniu (około 55%). Dni pogodnych w roku jest około 50, a pochmurnych około 140. Przeważają wiatry z kierunku W, przy czym latem - z kierunków NW i W, zimą - z kierunków SW i W. Według regionalizacji geobotanicznej J.M. Matuszkiewicza obszar gminy należy do Działu Mazowiecko - Poleskiego, Krainy Południowomazowiecko – Podlaskiej, dwóch podkrain: Podkrainy Południowomazowieckiej (obszar Doliny Wisły) i do Podkrainy Radomskiej (obszar Równiny Kozienickiej). Średnie temperatury powietrza w tych podkrainach są bardzo zbliżone (7,6 - 7,8 °C; zimy - 2,2 - 2,5 °C poniżej zera; wiosny - 7,0 - 6,9 °C; lata - 17,8 - 17,6 °C; jesieni - 8,4 °C). Średni opad roczny dla gminy Kozienice wynosi około 560 - 580 mm (największy w miesiącach maj - sierpień - 270 - 290 mm).

Mikroklimat gminy, ze względu na niewielkie zróżnicowanie rzeźby terenu, również nie jest mocno zróżnicowany. Mimo to wyróżnia topoklimaty:

- topoklimat lasu - korzystne warunki bioklimatyczne i aerosanitarne; mikroklimat; osłabione promieniowanie słoneczne, wyrównany profil termiczny, wilgotność względna powietrza większa niż na terenie otwartym, parowanie gleby i transpiracja roślin - mniejsze; korony drzew zatrzymują część opadów atmosferycznych, stanowią powierzchnię kondensującą parę wodną atmosfery, przyczyniając się do uwilgotnienia gleby; las - duże zdolności retencji wody; lasy sosnowe - dominujące na obszarze opracowania charakteryzują się bakteriostatycznym działaniem olejków eterycznych, a lasy brzozowe - pozytywnie wpływającym na organizm człowieka ujemnym promieniowaniem jonizującym;
- topoklimat wysoczyzn - dobre przewietrzanie; dominacja wiatrów zachodnich; temperatura powietrza w rozkładzie poziomym względnie wyrównana zależy od pokrycia terenu;
- topoklimat den dolinnych - niekorzystne warunki termiczne i wilgotnościowe: inwersje termiczne, zastoiska chłodnego powietrza, duża częstotliwość występowania mgieł, słaba wentylacja; Las stanowi przeszkodę dla spływu powietrza zimnego; w dolinach i zagłębieniach terenu w okresie wiosennym i jesiennym - przymrozki; ochładzający wpływ na tereny przyległe;

- topoklimat stoków dolin rzecznych oraz krawędzi wysoczyzn - ściśle zależy od ekspozycji zboczy i ich nachylenia; stoki o wystawie południowej - najbardziej korzystne warunki cieplne; stoki północne - bilans cieplny jest najniższy, wskutek mniejszej dostawy promieniowania słonecznego, a tym samym parowania, wilgotność wzrasta;
- topoklimat polan leśnych - większe (w stosunku do lasu) promieniowanie słońca w dzień oraz większe wypromieniowanie (radiacja) w nocy powodują wzrost amplitudy dobowej temperatur gruntu; polany w dzień są cieplejsze, a w czasie wiosennych nocy - bardziej narażone na przymrozki; bardziej ostry klimat niż na przestrzeniach otwartych.

SZATA ROŚLINNA

Zróżnicowanie szaty roślinnej na terenie miasta i gminy Kozienice jest wynikiem usytuowania zarówno w obrębie tarasu zalewowego Wisły jak i tarasu nadzalewowego i wysoczyzny. Ten podział determinuje miejsce występowania i charakterystykę istniejącej roślinności. Teren tarasu zalewowego to głównie obszary rolne z glebami o wysokim potencjale produkcyjnym, zaliczane do I - III klas bonitacyjnych. Są one w niewielkim stopniu zalesione. Występująca na wilgotnych glebach roślinność to głównie zarośla i lasy wierzbowe oraz sporadycznie łęgi jesionowe i olsy. Na terenach wysoczyzny i tarasu nadzalewowego występują - w różnym stopniu zmienione - lasy Puszczy Kozienickiej, które stanowią około 90% wszystkich lasów w gminie.

Lasy Puszczy Kozienickiej

Puszcza Kozienicka jest częścią dawnej Puszczy Radomskiej rozciągającej się w międzyrzeczu Wisły, Pilicy, Kamiennej. Według podziału przyrodniczo - leśnego puszcza położona jest w Krainie Małopolskiej, Dzielnicy Radomsko - Iłżeckiej, w mezoregionie Równiny Radomsko - Kozienickiej, a zdecydowanie mniejsza jej część na terenie Krainy Mazowiecko - Podlaskiej w Dzielnicy Równiny Warszawsko - Kutnowskiej, w mezoregionie Doliny Środkowej Wisły. Pod względem morfologicznym obszar puszczy zaliczany jest do Niziny Środkowopolskiej zwanej Równiną Radomską. Puszcza Kozienicka poprzecinana jest dolinami rzek: Zagożdżonka, Brzeźniczka, Narutówka, Krypianka. Siedliska i zbiorowiska roślinne odznaczają się dużą różnorodnością. Lasy te znajdują się w zasięgu występowania wszystkich najważniejszych gatunków drzew w Polsce (jodła, buk, jawor i wiąz osiągają tu północno - wschodnią granicę występowania). Bardzo dobre warunki rozwoju ma sosna, która odnawia się z samosiewu, a razem z jodłą i dębem tworzy drzewostany dwu - i wielogatunkowe wysokich bonitacji. Sosna jest gatunkiem dominującym i występuje na około 84% powierzchni, dąb bezszypułkowy i szypułkowy na około 6%, jodła - 4%.

O różnorodności świadczy występowanie ponad dziesięciu siedlisk o różnych walorach troficzności i wilgotności. Na terenie całej Puszczy Kozienickiej dominują siedliska borowe - około 54% (BMśw - 30%, Bśw - 22%). Siedliska lasowe stanowią około 46% wszystkich siedlisk (LMśw - 26%). Siedliska olsowe i łęgowe występują na 5% powierzchni. Na torfowiskach występują bory bagienne. Tereny leśne są poprzeplatane obszarami pól uprawnych i łąk.

W lasach stwierdzono występowanie ok. 630 gatunków naczyniowych, ponad 200 gatunków porostów i 94 gatunki mchów. Średni wiek drzewostanów całej puszczy wynosi 57 lat. Ponad połowę powierzchni zajmują drzewostany w wieku 40 - 80 lat, starodrzewy zaś - 10%, a młodniki i uprawy - 9% powierzchni.

Podstawowym zadaniem gospodarki leśnej w Puszczy jest zachowanie oraz ochrona lasów. Gospodarka leśna w nadleśnictwach prowadzona jest na zasadzie zrównoważonego rozwoju, którego podstawowymi celami są:

- zachowanie całej naturalnej zmienności przyrody leśnej i funkcjonowanie ekosystemów leśnych w stanie zbliżonym do naturalnego, z uwzględnieniem kierunków ewolucji w przyrodzie,
- restytucja metodami hodowli i ochrony lasu zbiorowisk przyrodniczych zdegradowanych i zniekształconych w celu zapewnienia szybszego niż w procesach naturalnych tempa przywracania zgodności biocenozy z biotopem, przy wykorzystaniu w miarę możliwości sukcesji naturalnej, w tym przebudowy drzewostanów rębnych, bliskorębnych oraz młodszych,
- ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej oraz bogactwa genetycznego zbiorowisk dziko żyjących roślin, zwierząt i mikroorganizmów,
- wzmaganie korzystnego wpływu lasu na środowisko przyrodnicze w tym również na zdrowie i życie człowieka,
- zabezpieczenie warunków dla społecznego i gospodarczego rozwoju regionu przez racjonalne użytkowanie i odnawianie zasobów leśnych bez umniejszania produkcyjnej zasobności lasów.

Ze względu na szczególne walory Puszczy Kozienickiej decyzją Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych (z 19 grudnia 1994 r.) w celu promocji proekologicznej polityki państwa utworzono Leśny

Kompleks Promocyjny „Lasy Puszczy Kozienickiej" (powierzchnia ponad 30 000 ha), który jest miejscem prowadzenia edukacji przyrodniczo - leśnej oraz uprawiania turystyki pieszej, rowerowej i konnej.

Najcenniejsze fragmenty zbiorowisk roślinnych puszczy chronione są w 15 rezerwatach przyrody: leśnych, torfowiskowych, krajobrazowym, o łącznej powierzchni 1267,92 ha. Trzy z nich znajdują się na terenie gminy Kozienice (najstarszym jest leśny rezerwat „Zagożdżon", a największym - rezerwat krajobrazowy „Krępiec").

Prawną formą ochrony przyrody została objęta większa część Puszczy Kozienickiej przez ustanowienie w 1983 r. Kozienickiego Parku Krajobrazowego.

Lasy w granicach miasta i gminy Kozienice

W granicach administracyjnych miasta i gminy Kozienice leży jest część obrębu Garbatka (południowo - zachodnia część gminy), obręb Kozienice oraz część obrębu Zagożdżon (północno - zachodnia część gminy). Lasy te w całości leżą w granicach Kozienickiego Parku Krajobrazowego lub jego otuliny.

Łączna powierzchnia lasów państwowych w granicach miasta Kozienice wynosi około 50 ha, a na terenie gminy prawie 8 tys. ha. Lasy prywatne stanowią jedynie 10% powierzchni lasów gminy.

Lasy zlokalizowane w obrębie granic miasta i gminy Kozienice będąc częścią Puszczy Kozienickiej odzwierciedlają całe bogactwo i różnorodność przyrodniczą tego obszaru leśnego. Jednocześnie, podobnie jak puszcza narażone są na oddziaływanie czynników antropogenicznych - przede wszystkim (ze względu na bliskość i siłę oddziaływania) - Elektrowni Kozienice, ale również Zakładów Azotowych w Puławach, Elektrowni Bełchatów. Zagrożeniem dla lasów są też zmiany poziomu wód gruntowych odnotowywane w skali powiatu. Ze względu na występujące zagrożenia i wiodące pozaprodukcyjne funkcje lasu, wydzielono różne kategorie lasów:

- drzewostany uszkodzone na skutek oddziaływania przemysłu - rozlegle tereny Puszczy Kozienickiej od zachodniej i południowej strony miasta; największy powierzchniowo zasięg, w strefie I i II uszkodzeń znajduje się większość lasów miasta i gminy,
- lasy wodochronne wyznaczone na terenach wilgotnych i mokrych (ochrona zasobów wód podziemnych) - północno - zachodnia części gminy i przy południowej granicy gminy,
- lasy gleboochronne (ochrona zalesionych wydm) - między Łuczynowem Starym i Majdanami,
- lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych - w sąsiedztwie Elektrowni Kozienice,
- lasy stanowiące ostoje zwierzyny - Ruda, Łaszówka, Chinów, rezerwat Zagożdżon.

Obserwowane zmiany poziomu wód gruntowych (obniżenie ich poziomu) spowodowały, iż dużą rangę w Programach Ochrony Przyrody Nadleśnictw nadaje się działaniom w zakresie kształtowania stosunków wodnych. Ważnym zagadnieniem jest również ochrona różnorodności biologicznej istniejących ekosystemów (zachowanie naturalnych cech siedlisk, różnorodności strukturalnej i złożoności gatunkowej).

Lasy Puszczy Kozienickiej w granicach miasta i gminy Kozienice ze względu na powierzchniowy rozmiar i położenie (częściowo w obrębie miasta) wpływają w zasadniczy sposób na krajobraz, warunki klimatyczne (w tym mikroklimatyczne) i stosunki wodne gminy. Różnorodność siedliskowa i gatunkowa wspierana proekologiczną działalnością stanowi o przyrodniczym bogactwie miasta i gminy Kozienice.

FAUNA

Fauna Puszczy Kozienickiej nie jest w pełni rozpoznana. Najpełniejsze informacje dotyczą ptaków, nietoperzy i niektórych grup systematycznych owadów. Szczególną rolę odgrywają owady, których populacje w pewnych określonych warunkach stanowić mogą poważne zagrożenie dla istniejących lasów. Trzy gatunki owadów (tęcznik, biegacz i trzmiele) rzadko występujące uznano za zagrożone. Pod ochroną są: biegacze, tęczniki, trzmiele, mieniak strużnik, mieniak tęczowy, paź królowej, bielinek rukiewnik, pokłonnik osinowiec, rusałka żałobnik, *Synanthedon loranthi, Sympetrum striolatum, Leucorrhinia albifrons, Leucorrhinia pectoralis, Obrium brunneum, Clytus lama, Anisotoma axillaris, Euplectus punctatus, Sphindus dubius, Triplax rufipes, Cis comptus.*

Wszystkie gatunki płazów (13) i gadów (6) występujących na obszarze opracowania podlegają ochronie gatunkowej. Wśród płazów są to: traszka grzebieniasta, traszka zwyczajna, kumak nizinny, grzebiuszka ziemna, ropucha szara, ropucha zielona, ropucha paskówka, rzekotka drzewna, żaba wodna, żaba śmieszka, żaba jeziorkowa, żaba trawna, żaba moczarowa. Z gadów zaś: żółw błotny, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata.

Okolice Kozienic charakteryzuje duża różnorodność gatunkowa ptaków. Ocenia się, że obecnych jest 158 gatunków lęgowych. Najcenniejsze z występujących tu gatunków to: bocian czarny i kraska. Około 35 gatunków związanych jest z charakterem leśnym środowiska. Spośród nich 11

gatunków uznać należy za występujące sporadycznie, a 24 za rzadkie. Do grup tych należą: bocian czarny, błotniak zbożowy, błotniak łąkowy, jastrząb, krogulec, myszołów zwyczajny, trzmielojad, orlik krzykliwy, kobuz, pustułka, jarząbek, derkacz, żuraw, samotnik, siniak, kukułka, płomykówka, pójdźka, puszczyk, sowa uszata, lelek kozodój, zimorodek, kraska, dudek, dzięcioł zielony, dzięcioł zielonosiwy, świergotek łąkowy, świerszczak, brzęczka, jarzębatka, muchołówka mała, srokosz, kruk, dziwonia.

Spośród 54 gatunków stale bytujących tu ssaków, 29 podlega ochronie prawnej. Istotne miejsce zajmują nietoperze, których stwierdzono 17 gatunków. Do chronionych gatunków ssaków należą: orzesznica, popielica, smużka, bóbr europejski, wiewiórka, gronostaj, łasica, wydra, nocek duży, nocek Bechstaina, nocek Natterera, nocek wąsatek, nocek Brandta, nocek rudy, mroczek posrebrzany, mroczek późny, karlik malutki, karlik większy, borowiec wielki, borowiaczek, gacek brunatny, gacek szary, mopek, jeż wschodni, kret, ryjówka aksamitna, ryjówka malutka. Liczną grupę ssaków stanowią zwierzęta łowne takie jak sarny, jelenie, łosie, dziki, lisy, borsuki, zające.

OCHRONA ŚRODOWISKA

Podstawowym dokumentem regulującym działania z zakresu ochrony środowiska na terenie miasta i gminy Kozienice jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.). Kwestię ochrony środowiska należy rozpatrywać w szerszej skali, dlatego też na mocy ww. ustawy w 2012 roku opracowany został Program ochrony środowiska Gminy Kozienice, który określa działania samorządu gminnego, wynikające z polityki ekologicznej państwa, dotyczące poszczególnych komponentów środowiska. W ramach wyodrębnionych komponentów zaproponowano szczegółowe zadania i harmonogramy działań, których realizacja wpłynie na poprawę stanu środowiska na terenie gminy.

Na obszarze objętym niniejszą zmianą studium znajduje się fragment Obszaru Natura2000 „Ostoja Kozieniecka (PLB140013) oraz projektowany użytek ekologicznych, których zasięg wskazano na rysunku studium.

Na obszarze objętym II zmianą studium znajduje się fragment Obszaru Natura2000 „Ostoja Kozieniecka (PLB140013) oraz użytek ekologiczny, których zasięg wskazano na rysunku studium.

6.2. Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów ochrony przyrody

Około 50% obszaru opracowania objęte zostało różnymi formami ochrony przyrody jak:

- Kozienicki Park Krajobrazowy,
- rezerwaty przyrody: Zagożdżon, Guść, Krępiec (fragment),
- obszary Natura 2000,
- pomniki przyrody,
- użytki ekologiczne,
- gatunkowa ochrona roślin i zwierząt.

Kozienicki Park Krajobrazowy utworzony w 1983 r. dla zachowania lokalnego krajobrazu przyrodniczo – geograficznego oraz znacznych obszarów naturalnych Puszczy Kozienickiej z bogatą roślinnością zielną i ciekawym ukształtowaniem terenu, od 2001 r. zajmuje powierzchnię 26233,62 ha. (a jego otulina – 36009,62 ha). Zgodnie z Rozporządzenie Nr 11 Wojewody Mazowieckiego z 4 kwietnia 2005 r.: Kozienicki Park Krajobrazowy im. Profesora Ryszarda Zaręby, obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. W celu zabezpieczenia Parku przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka funkcjonuje otulina to jest strefa ochronna granicząca z Parkiem.(...) Park wraz z otuliną zlokalizowany jest na terenie gmin: Garbatka Letnisko, Głowaczów, Sieciechów oraz miasta i gminy Kozienice w powiecie kozienickim: gmin Gózd, Jastrzębia, Jedlnia Letnisko, Pionki, miasta Pionki w powiecie radomskim: gmin Policzna oraz miasta i gminy Zwoleń w powiecie Zwoleńskim.”

Ustalono również szczególne cele ochrony Parku:

- zachowanie charakterystycznego, lokalnego krajobrazu przyrodniczo - geograficznego Puszczy Kozienickiej z bogatymi drzewostanami mającymi w dużej części charakter zbliżony do naturalnego, tworzonymi między innymi przez występujące na granicy zasięgu jodłę, buk i jawor;
- zachowanie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk cennych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- zachowanie cennych z punktu widzenia różnorodności biologicznej obszarów ekotonowych na pograniczu obszarów leśnych i nieleśnych w tym zwłaszcza dolin rzecznych, mokradeł i łąk;

- dążenie do uzyskania zgodności struktury ekosystemów leśnych (w tym składu gatunkowego drzewostanów) z uwarunkowaniami siedliskowymi.

W parku zakazuje się:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki leśnej, rolnej, rybackiej i łowieckiej;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- pozyskiwania dla celów gospodarczych skał w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt a także minerałów i bursztynu;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce leśnej, rolnej, wodnej lub rybackiej;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno - błotnych;
- wylewania gnojowicy z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
- utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

W dniu 30 czerwca 2006 r. Zarządzeniem nr 153 Wojewody Mazowieckiego zmieniony został statut Kozienickiego Parku Krajobrazowego, w konsekwencji czego Dyrektor Kozienickiego Parku Krajobrazowego uzyskał upoważnienie Wojewody do wydawania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i decyzji o warunkach zabudowy w granicach parku i jego otuliny z wyłączeniem terenów zamkniętych.

Na ukończeniu jest Plan Ochrony Kozienickiego Parku Krajobrazowego (jeszcze nie zatwierdzony), który będzie obejmował waloryzację przyrodniczą parku, istniejące zagrożenia oraz sformułuje zasady ochrony i zagospodarowania przestrzennego parku. Zawarte w nim będą również wytyczne i ustalenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Rezerwat przyrody jest obszarem obejmującym zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym ekosystemy, określone gatunki roślin i zwierząt, elementy przyrody nieożywionej. Obejmuje obszary mające istotną wartość ze względów naukowych, przyrodniczych, kulturowych lub krajobrazowych. W granicach gminy Kozienice znajdują się rezerwaty: Zagożdżon i Guść oraz fragment rezerwatu Krępiec (wszystkie na terenie Kozienickiego Parku Krajobrazowego).

Zagożdżon - rezerwat o charakterze leśnym; powierzchnia 65,67 ha; utworzony w 1962 r. Celem utworzenia była ochrona naturalnych drzewostanów mieszanych z jodłą na granicy zasięgu. Leży w południowo - zachodniej części gminy w obrębie Zagożdżon. Chronione w nim są różnowiekowe i różnogatunkowe zbiorowiska leśne Puszczy Kozienickiej. Drzewostany borów i grądów (*Tilio – Carpinetum*) osiągają wiek 80 - 160 lat. Dominuje w nich: dąb szypułkowy i grab zwyczajny, ale występuje również sosna zwyczajna, jodła pospolita (występująca tu na północnej granicy swego zasięgu), brzoza brodawkowata, lipa drobnolistna, olsza czarna i jesion wyniosły. W podroście zaznaczają się odnowienia naturalne jodły, jawora, wiązu i dębu. Runo tworzą głównie przylaszczka pospolita, zawilec gajowy, konwalia majowa i czosnek niedźwiedzi. W rezerwacie znajduje się pomnik przyrody – około 350 - letni dąb szypułkowy, o obwodzie na wysokości pierśnicy 320 cm i wysokości 28 m. Głównymi zagrożeniami dla rezerwatu są wiatry i obniżanie się poziomu wód gruntowych. Skrajem granic rezerwatu szlaki piesze: czerwony i żółty o długości 1,5 km.

Guść - rezerwat częściowy o charakterze leśnym; utworzony w 2002 r.; powierzchnia 87,09 ha. Leży w północno - zachodniej części gminy, w obrębie Kozienice, na tarasie nadzalewowym Wisły. Teren ten został objęty ochroną dzięki wyjątkowym walorom naukowym, dydaktycznym i krajobrazowym siedlisk borowych (świeżych i mieszanych wilgotnych, głównie V klasy wiekowej) oraz odtwarzających się łęgów olszowo - jesionowych. Liczne są stanowiska około 80 gatunków chronionych roślin (w tym 10 gatunków drzew, 8 gatunków krzewów i 8 gatunków mszaków) i zwierząt (jak jaszczurka zwinka,

żuraw, bocian czarny). Rośnie tutaj widłak jałowcowy - podlegający ścisłej ochronie gatunkowej oraz kruszyna pospolita, porzeczka czarna, kalina koralowa (chronione częściowo). Występuje również wprowadzona sztucznie śliwa jajowata. W zachodniej części rezerwatu przebiega niebieski szlak turystyczny.

Krępiec - rezerwat częściowy krajobrazowy; powierzchnia 278,96 ha (w granicach gminy – 0,6 ha); utworzony w 1994 r. Znajduje się w południowo - wschodniej części gminy w Obrębie Garbatka. Stworzony w celu ochrony urozmaiconego, półnaturalnego krajobrazu Puszczy Kozienickiej. Rosną tutaj dwustu - , trzystuletnie dęby, stuletnie klony, dominują 160 - letnie sosny. Cenne siedliska na skarpach strug Krępca i Brzeźniczki (zwanej również Krypianką). Na terenie rezerwatu występuje ponad 100 gatunków roślin naczyniowych (jak paprotka zwyczajna, bluszcz pospolity, turzyca odległokłosa) oraz - w Brzeźniczce - brunatnice. Woda źródła rzeki Krępca wykazuje wysoką mineralizację. W rezerwacie została wyznaczona znakowana ścieżka dydaktyczna. Przez rezerwat przebiegają zielony i niebieski szlaki turystyczne. Na terenie rezerwatu zlokalizowane są: ośrodek wypoczynkowy, kąpielisko, plaża i zbiorniki wodne.

Celem stworzenia europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 jako nowej formy ochrony (niezależnej od innych) jest ochrona najcenniejszych ekosystemów o znaczeniu europejskim. Jej koncepcja jest pochodną sieci ECONET i opiera się na teorii „gestalt" (płatów i korytarzy). W gminie Kozienice znajduje się fragment obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 o randze międzynarodowej - PLB14004 „Dolina Środkowej Wisły" o powierzchni 1549 ha, obszar specjalnej ochrony ptaków, o randze krajowej - PLB 140013 „Ostoja Kozienicka" oraz projektowany obszar z Dyrektywy Siedliskowej „Puszcza Kozienicka". Zgodnie z obowiązującymi przepisami na obszarach Natura 2000, nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie zagrażają one zachowaniu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin lub zwierząt, ani nie wpływają w sposób istotny negatywnie na gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Zabrania się podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk bądź wpłynąć negatywnie na gatunki, dla ochrony których wyznaczony został obszar Natura 2000. Projekty planów i projekty zmian do przyjętych planów oraz planowane przedsięwzięcia, które nie są bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony, a które mogą na te obszary znacząco oddziaływać, wymagają przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, uzyskania stosownych zezwoleń na realizację planu lub przedsięwzięcia lub decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięć. Ustalenia te dotyczą również projektowanych obszarów Natura 2000 znajdujących się na liście opracowywanej przez ministra właściwego do spraw środowiska, do czasu odmowy zatwierdzenia albo zatwierdzenia tych obszarów przez Komisję Europejską jako obszary Natura 2000.

Na terenie miasta i gminy Kozienice ustanowiono 73 pomniki przyrody, głównie drzewa. Najliczniej reprezentowane są dęby szypułkowe. Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnych wartościach naukowych, kulturowych, historyczno - pamiątkowych lub krajobrazowych i odznaczających się indywidualnymi cechami, jak stare drzewa i krzewy, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe, jaskinie itp.

Użytki ekologiczne to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mające znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowista rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania. Na omawianym obszarze wyróżniono 44 użytki ekologiczne, głównie bagna i zabagnienia.

Uwarunkowania wynikające z rozporządzenia Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 lipca 2005 r. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 175 poz. 5572, Dz. Urz. Woj. Maz. z 2007 r. Nr 138, poz. 3651) odnoszące się do wszystkich użytków ekologicznych z terenu województwa mazowieckiego:

Na terenie użytków zakazuje się:

1) niszczenia, uszkadzania lub przekształcania obiektu lub obszaru;
2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
3) uszkadzania i zanieczyszczania gleby;
4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz

obszarów wodno-błotnych;
6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk oraz złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
10) zbioru, niszczenia, uszkadzania roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
11) umieszczania tablic reklamowych.

Tab. 25. Wykaz pomników przyrody położonych na terenie gminy Kozienice

Nr starego rejestru	Drzewo, krzew	Grupa drzew, krzewów	Gmina/ Dzielnica	Miejscowość	Nadleśnictwo	Oddział pododdział	Gatunek	Gatunek (łacina)	Wiek w latach	Obwód w cm na wysokości 1,3 m	Wysokość w metrach	Adres pomnika (ulica)	Właściciel/bliższa lokalizacja	Akt prawny+zmiany	Miejsce publikacji	Data publikacji
58/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	6 m	Lipa drobnolistna	Tilia cordata	130	230	18	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-700 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.6 m	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
59/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	184 n	Dąb szypułkowy	Quercus robur	430	575	24	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-700 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.184 n	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
78/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	14 b	Dąb szypułkowy	Quercus robur	200	260	25	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.14 b	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
79/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	14 b	Dąb szypułkowy	Quercus robur	200	280	25	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.14 b	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
80/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	14 b	Dąb szypułkowy	Quercus robur	200	260	25	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.14 b	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
81/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	75 d	Lipa drobnolistna	Tilia cordata	120	290	20	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.75 d	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
82/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	76 b	Lipa drobnolistna	Tilia cordata	120	210	28	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.76 b	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
83/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	140 d	Dąb szypułkowy	Quercus robur	120-150	190	23-26	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.140 d	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
95/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	152 a	Lipa drobnolistna	Tilia cordata	250	390	27	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.152 a	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
96/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	158 c	Lipa drobnolistna	Tilia cordata	250	420	22	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.158 c	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
97/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	158 f	Lipa drobnolistna	Tilia cordata	250	405	28	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.158 f	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
98/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	159 c	Dąb szypułkowy	Quercus robur	250	320	26	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.159 c	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
99/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	159 r	Dąb szypułkowy	Quercus robur	250	350	23	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.159 r	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
60/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	184 n	Dąb szypułkowy	Quercus robur	220	400	22	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice,	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.

Nr starego rejestru	Drzewo, krzew	Grupa drzew, krzewów	Gmina/ Dzielnica	Miejscowość	Nadleśnictwo	Oddział pododdział	Gatunek	Gatunek (łacina)	Wiek w latach	Obwód w cm na wysokości 1,3 m	Wysokość w metrach	Adres pomnika (ulica)	Właściciel/bliższa lokalizacja	Akt prawny+zmiany	Miejsce publikacji	Data publikacji
													26-700 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.184 n	4 Woj. Mazowieckiego		
61/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	22 o	Dąb szypułkowy	Quercus robur	220	370	23		Nadleśnictwo Zwoleń, Miodne, 26-700 Zwoleń, obręb Garbatka, pododdz.22 o	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
62/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	22 s	Dąb szypułkowy	Quercus robur	210	330	21		Nadleśnictwo Zwoleń, Miodne, 26-700 Zwoleń, obręb Garbatka, pododdz.22 s	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
63/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	31a	Dąb szypułkowy	Quercus robur	220	345	22		Nadleśnictwo Zwoleń, Miodne, 26-700 Zwoleń, obręb Garbatka, pododdz.31a	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
64/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	31a	Dąb szypułkowy	Quercus robur	220	330	22		Nadleśnictwo Zwoleń, Miodne, 26-700 Zwoleń, obręb Garbatka, pododdz.31a	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
65/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	31a	Dąb szypułkowy	Quercus robur	220	320	24		Nadleśnictwo Zwoleń, Miodne, 26-700 Zwoleń, obręb Garbatka, pododdz.31a	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
66/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	31a	Dąb szypułkowy	Quercus robur	310	410	24		Nadleśnictwo Zwoleń, Miodne, 26-700 Zwoleń, obręb Garbatka, pododdz.31a	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
67/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	46c	Dąb szypułkowy	Quercus robur	250	370	22		Nadleśnictwo Zwoleń, Miodne, 26-700 Zwoleń, obręb Garbatka, pododdz.46c	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
68/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	46g	Dąb szypułkowy	Quercus robur	250	405	26		Nadleśnictwo Zwoleń, Miodne, 26-700 Zwoleń, obręb Garbatka, pododdz.46g	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
69/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	53 f	Dąb szypułkowy	Quercus robur	210	320	22		Nadleśnictwo Zwoleń, Miodne, 26-700 Zwoleń, obręb Garbatka, pododdz.53 f	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
70/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	96 h	Sosna pospolita	Pinus silvestris	150	210	22		Nadleśnictwo Zwoleń, Miodne, 26-700 Zwoleń, obręb Garbatka, pododdz.96 h	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
71/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	96 h	Dąb szypułkowy	Quercus robur	250	420	27		Nadleśnictwo Zwoleń, Miodne, 26-700 Zwoleń, obręb Garbatka, pododdz.96 h	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
72/R/K	Tak	Nie	Kozienice	Kozienice			Dąb szypułkowy	Quercus robur	130	300	22		Urząd Miasta i Gminy w Kozienicach, park zabytkowy za Urzędem Miasta i Gminy	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
74/R/K	Tak	Nie	Kozienice	Kozienice			Sosna czarna	Pinus nigra	130	260	24		Urząd Miasta i Gminy w Kozienicach, park zabytkowy za Urzędem Miasta i Gminy	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.

Nr starego rejestru	Drzewo, krzew	Grupa drzew, krzewów	Gmina/ Dzielnica	Miejscowość	Nadleśnictwo	Oddział pododdział	Gatunek	Gatunek (łacina)	Wiek w latach	Obwód w cm na wysokości 1,3 m	Wysokość w metrach	Adres pomnika (ulica)	Właściciel/bliższa lokalizacja	Akt prawny+zmiany	Miejsce publikacji	Data publikacji
84/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	140 d	Dąb szypułkowy	Quercus robur	120-150	200	23-26	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.140 d	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
85/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	140 d	Dąb szypułkowy	Quercus robur	120-150	280	23-26	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.140 d	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
86/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	140 d	Dąb szypułkowy	Quercus robur	120-150	200	23-26	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.140 d	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
87/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	140 d	Dąb szypułkowy	Quercus robur	120-150	220	23-26	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.140 d	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
88/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	140 d	Dąb szypułkowy	Quercus robur	120-150	270	23-26	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.140 d	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
89/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	140 d	Dąb szypułkowy	Quercus robur	120-150	200	23-26	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.140 d	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
90/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	140 d	Dąb szypułkowy	Quercus robur	120-150	210	23-26	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.140 d	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
91/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	140 d	Dąb szypułkowy	Quercus robur	120-150	270	23-26	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.140 d	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
92/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	140 d	Dąb szypułkowy	Quercus robur	120-150	270	23-26	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.140 d	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
93/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	140 d	Dąb szypułkowy	Quercus robur	120-150	330	23-26	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.140 d	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
94/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	140 d	Dąb szypułkowy	Quercus robur	120-150	210	23-26	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.140 d	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
100/RK	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	164 i	Lipa drobnolistna	Tilia cordata	200	280	25	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.164 i	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
101/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	169 j	Dąb bezszypułkowy	Quercus petraea	200	320	26	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.169 j	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
102/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	170 h	Sosna pospolita	Pinus silvestris	170	245	25	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.170 h	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.

Nr starego rejestru	Drzewo, krzew	Grupa drzew, krzewów	Gmina/ Dzielnica	Miejscowość	Nadleśnictwo	Oddział pododdział	Gatunek	Gatunek (łacina)	Wiek w latach	Obwód w cm na wysokości 1,3 m	Wysokość w metrach	Adres pomnika (ulica)	Właściciel/bliższa lokalizacja	Akt prawny+zmiany	Miejsce publikacji	Data publikacji
														4 Woj. Mazowieckiego		
103/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	171 t	Modrzew europejski	Larix europaea	170	275	28	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.171 t	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
104/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	171 t	Modrzew europejski	Larix europaea	170	240	29	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, obręb Kozienice, pododdz.171 t	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
44/R/K	Tak	Nie	Kozienice	Brzeźnica			Dąb szypułkowy	Quercus robur	120	325	21		Kozienice / obok domu	19.02.2002r. Rozporządzenie Nr 17 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 64, poz.1293	10.03.2002r.
45/R/K	Tak	Nie	Kozienice	Pionki	Kozienice	51l	Buk pospolity	Fagus silvatica	160	285	30	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice w Pionkach, ul.M.Garszwo 93, 26-670 Pionki, obręb Zagożdżon, poddz.51l	19.02.2002r. Rozporządzenie Nr 17 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 64, poz.1293	10.03.2002r.
46/R/K	Tak	Nie	Kozienice	Pionki	Kozienice	106 f	Dąb szypułkowy	Quercus robur	250	400	30	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice w Pionkach, ul.M.Garszwo 93, 26-670 Pionki, obręb Zagożdżon, poddz.106 f	19.02.2002r. Rozporządzenie Nr 17 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 64, poz.1293	10.03.2002r.
47/R/K	Tak	Nie	Kozienice	Pionki	Kozienice	114 k	Dąb szypułkowy	Quercus robur	" 230	350	33	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice w Pionkach, ul.M.Garszwo 93, 26-670 Pionki, obręb Zagożdżon, poddz.114 k	19.02.2002r. Rozporządzenie Nr 17 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 64, poz.1293	10.03.2002r.
48/R/K	Nie	Nie	Kozienice		Kozienice	110 a/b	Bluszcz pospolity	Hedera helix		21	15	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, ul.M.Garszwo 93, obręb Zagożdżon, oddz.110 a/b	31.01.2002r. Rozporządzenie Nr 9 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 36, poz.836	31.02.2002r.
49/R/K	Nie	Nie	Kozienice		Kozienice	110 b	Bluszcz pospolity	Hedera helix		21	18	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, ul.M.Garszwo 93, obręb Zagożdżon, oddz.110 b	31.01.2002r. Rozporządzenie Nr 9 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 36, poz.836	31.02.2002r.
50/R/K	Tak	Nie	Kozienice	Ryczywół			Dąb szypułkowy	Quercus robur	250	415	24	Wola Chodkowska 18	Ryczywół / przy drodze Ryczywół-Brzóza	31.01.2002r. Rozporządzenie Nr 10 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 36, poz.837 /	31.01.2002r.
52/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	184 h	Topola biała	Populus alba	100	300	22	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, ul.M.Garszwo 93, obręb Kozienice, oddz.184 f	31.01.2002r. Rozporządzenie Nr 10 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 36, poz.837	31.01.2002r.
53/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	189 i/j	Klon pospolity	Acer platanoides	150	340	25	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, ul.M.Garszwo 93, obręb Kozienice, oddz.189 i/j	31.01.2002r. Rozporządzenie Nr 10 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 36, poz.837	31.01.2002r.
54/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	106 f	Sosna zwyczajna	Pinus silvestris	150	295	25	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, ul.M.Garszwo 93, obręb Zagożdżon, oddz.106 f	31.01.2002r. Rozporządzenie Nr 10 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 36, poz.837	31.01.2002r.
55/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	115 b	Jesion wyniosły	Fraxinus excelsior	150	210	25	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, ul.M.Garszwo 93, obręb Zagożdżon, oddz.115 b	31.01.2002r. Rozporządzenie Nr 10 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 36, poz.837	31.01.2002r.

Nr starego rejestru	Drzewo, krzew	Grupa drzew, krzewów	Gmina/ Dzielnica	Miejscowość	Nadleśnictwo	Oddział pododdział	Gatunek	Gatunek (łacina)	Wiek w latach	Obwód w cm na wysokości 1,3 m	Wysokość w metrach	Adres pomnika (ulica)	Właściciel/bliższa lokalizacja	Akt prawny+zmiany	Miejsce publikacji	Data publikacji
56/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	115 b	Wiąz szypułkowy	Ulmus laevis	180	400	30	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, ul.M.Garszwo 93, obręb Zagożdżon, oddz.115 b	31.01.2002r. Rozporządzenie Nr 10 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 36, poz.837	31.01.2002r.
57/R/K	Tak	Nie	Kozienice		Kozienice	115 b	Wiąz szypułkowy	Ulmus laevis	150	310	35	M.Garszwo 93	Nadleśnictwo Kozienice, 26-670 Pionki, ul.M.Garszwo 93, obręb Zagożdżon, oddz.115 b	31.01.2002r. Rozporządzenie Nr 10 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 36, poz.837	31.01.2002r.
75/R/K	Tak	Nie	Kozienice	Kozienice			Sosna czarna	Pinus nigra	130	245	24		Urząd Miasta i Gminy w Kozienicach, park zabytkowy za Urzędem Miasta i Gminy	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
76/R/K	Tak	Nie	Kozienice	Kozienice			Sosna czarna	Pinus nigra	130	190	22		Urząd Miasta i Gminy w Kozienicach, park zabytkowy za Urzędem Miasta i Gminy	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz.Urz.Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
Nr rejestru wojewo-dy	**Drzewo, krzew**	**Grupa drzew, krzewów**	**Gmina/ Dzielnica**	**Miejscowość**	**Nadleśnictwo**	**Oddział pododdział**	**Gatunek**	**Gatunek (łacina)**	**Wiek w latach**	**Obwód w cm na wysokości 1,3 m**	**Wysokość w metrach**	**Adres pomnika (ulica)**	**Właściciel/bliższa lokalizacja**	**Akt prawny+zmiany**	**Miejsce publikacji**	**Data publikacji**
593	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	22 h	Sosna pospolita		200	265	22		Nadleśnictwo Zwoleń	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz. Urz. Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
593	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	21 l	Dąb szypułkowy		210	370	22		Nadleśnictwo Zwoleń	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz. Urz. Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
387	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	22 s	Dąb szypułkowy		180	290	23		Nadleśnictwo Zwoleń	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz. Urz. Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
317	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	22 p	Dąb szypułkowy		210	350	22		Nadleśnictwo Zwoleń	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz. Urz. Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
317	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	22 p	Dąb szypułkowy		180	400	23		Nadleśnictwo Zwoleń	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz. Urz. Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
386	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	31 a	Dąb szypułkowy		330	445	24		Nadleśnictwo Zwoleń	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz. Urz. Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
386	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	50 c	Sosna pospolita		180	255	28		Nadleśnictwo Zwoleń	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz. Urz. Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
386	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	51 f	Wiąz szypułkowy		120	250	26		Nadleśnictwo Zwoleń	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz. Urz. Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
386	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	53 r	Sosna pospolita		150	265	25		Nadleśnictwo Zwoleń	2.02.2004r.	Dz. Urz. Nr 32, poz.981	17.02.2004r.

Nr starego rejestru	Drzewo, krzew	Grupa drzew, krzewów	Gmina/ Dzielnica	Miejscowość	Nadleśnictwo	Oddział pododdział	Gatunek	Gatunek (łacina)	Wiek w latach	Obwód w cm na wysokości 1,3 m	Wysokość w metrach	Adres pomnika (ulica)	Właściciel/bliższa lokalizacja	Akt prawny+zmiany	Miejsce publikacji	Data publikacji
														Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego		
323	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	91 d	Świerk pospolity		110	220	21		Nadleśnictwo Zwoleń	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz. Urz. Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
323	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	95 h	Sosna pospolita		200	280	27		Nadleśnictwo Zwoleń	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz. Urz. Nr 32, poz.981	17.02.2004r.
376	Tak	Nie	Kozienice		Zwoleń	98 d	Dąb szypułkowy		250	330	20		Nadleśnictwo Zwoleń	2.02.2004r. Rozporządzenie Nr 4 Woj. Mazowieckiego	Dz. Urz. Nr 32, poz.981	17.02.2004r.

Tab. 26. Wykaz użytków ekologicznych położonych na terenie gminy Kozienice

ID użytku	Miejscowość	Gmina	Nadleśnictwo	Leśnictwo	Oddział/ pododdział	Ewidencja gruntów	Powierzchnia w ha	Opis użytku	Podstawa prawna
16		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	6g	99	1,39	teren zalewowy rzeki Radomki	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
17		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	7b,d,f, 8b	101, 102	3,42	starorzecze rzeki Radomki	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
18		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	25c, 26a,b,c	117, 118	8,32	nieużytek o charakterze bagiennym	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
19		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	55c	146	0,20	bagno	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
20		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	70p	160	0,60	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
21		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	80a,b,c,d,f,g,h	457	2,41	teren zalewowy rzeki Wisły	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
22		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	80k,l,m,n,o,p	457	0,97	bagno	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
23		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	80z,y,ax ,cx ,dx ,fx	457	2,59	nieużytkowane łąki i pastwiska	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
24		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	86f,g,h,i,j,k,n, 103b	491, 508	12,79	okresowo zalewane torfowisko	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
25		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	87b,d,h	492	4,49	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
26		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	87j	492	0,25	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
27		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	88b	493	0,80	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
28		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	88j,k,l 105b	494, 510	8,27	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
29		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	90i	498	0,22	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)

ID użytku	Miejscowość	Gmina	Nadleśnictwo	Leśnictwo	Oddział/ pododdział	Ewidencja gruntów	Powierzchnia w ha	Opis użytku	Podstawa prawna
30		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	98k	450	1,13	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
31		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	104c	509	0,82	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
32		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	106c	512	0,32	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
34		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	171r	870	0,57	remiza	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
35		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	173j	875	1,05	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
36		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	175n	879	0,22	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
37		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	175o	879	0,33	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
38		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	184 i, j	892	2,66	Nieużytkowana łąka	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
39		Kozienice	Kozienice	obr.Kozienice	187m, s,o	1402/1	2,47	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
40		Kozienice	Kozienice	obr.Zagożdżon	18i, 30f, 31a	18/884, 30/886, 31/887	1,66	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
41		Kozienice	Kozienice	obr.Zagożdżon	31f, 32c	31/887, 32/888	1,78	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
42		Kozienice	Kozienice	obr.Zagożdżon	36d, 53f	895, 907	0,31	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
43		Kozienice	Kozienice	obr.Zagożdżon	49b	899	0,72	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
44		Kozienice	Kozienice	obr.Zagożdżon	52m, 53t	906, 908	1,18	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
45		Kozienice	Kozienice	obr.Zagożdżon	53m	907	0,28	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
46		Kozienice	Kozienice	obr.Zagożdżon	54s	910	1,24	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
47		Kozienice	Kozienice	obr.Zagożdżon	55k	911	0,49	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
48		Kozienice	Kozienice	obr.Zagożdżon	74d	922	1,32	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
49		Kozienice	Kozienice	obr.Zagożdżon	106g	941	0,50	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
50		Kozienice	Kozienice	obr.Zagożdżon	113g	948	0,67	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
79	Ruda	Kozienice	Zwoleń	Molendy	6f, 7f	6/159, 7/160	4,99	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
80	Ruda	Kozienice	Zwoleń	Molendy	10d, 11c	10/164, 11/165	4,32	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)

ID użytku	Miejscowość	Gmina	Nadleśnictwo	Leśnictwo	Oddział/ pododdział	Ewidencja gruntów	Powierzchnia w ha	Opis użytku	Podstawa prawna
81	Śmietanki	Kozienice	Zwoleń	Dąbrowa	15k	15/1/200	7,73	bagno z płynącą środkiem wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
82	Śmietanki	Kozienice	Zwoleń	Dąbrowa	15o	15/2/201	0,45	powierzchnia zabagniona nad Krępcem	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
83	Ruda	Kozienice	Zwoleń	Molendy	22p	180	3,05	powierzchnia zabagniona	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
84	Ruda	Kozienice	Zwoleń	Garbatka	46h,m,n,p, 47g,h,i,l	181, 47/181	8,74	bagno okresowo zalewane wodą	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
85	Ruda	Kozienice	Zwoleń	Garbatka	49a,b,h, 96c,d	49/183, 96/201	40,34	nieużytkowana łąka z zadrzewieniem	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
86	Ruda	Kozienice	Zwoleń	Molendy	50a,b,h	183	8,46	nieużytkowana łąka i pastwisko	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
87	Ruda, Śmietanki	Kozienice	Zwoleń	Molendy	51k,l, 52d,g	184, 52/223	24,48	nieużytkowane łąki i bagno	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)
89	Ruda	Kozienice	Zwoleń	Garbatka	95d	182	4,20	wilgotne nieużytkowane pastwisko	Rozp. Nr 72 Woj. Maz. z 08.07.2005r. (Dz.Urz.Woj.Maz. Nr 175, poz. 5572)

Ochrona gatunkowa ma na celu zabezpieczenie dziko występujących roślin i zwierząt, a w szczególności gatunków rzadkich lub zagrożonych wyginięciem oraz zachowanie ich różnorodności gatunkowej. W obrębie miasta i gminy Kozienice ochroną objęto różne grupy roślin, od grzybów, porostów, mszaków po rośliny naczyniowe.

Spośród grzybów ścisłej ochronie podlega gatunek szmaciaka gałęzistego.

W grupie porostów ochroną objęto 35 (spośród 233) gatunków występujących w lasach. Są to: *Anaptychia ciliaris, Cetraria chlorophylla, Cetraria ericetorum, Cetraria islandica, Cetraria pinastri, Cetraria sepincola, Cladina arbuscula, Cladina ciliata, Cladina mitis, Cladina rangiferina, Cladina stellaris, Evernia mesomorpha, Evernia prunastri Hupogymnia tubulosa, Lobaria pulmonaria, Menegazzia terebrata, Parmelia saxatilis, Parmeliopsis ambigua Peltigera canina, Peltigera didactyla, Peltigera horizontalis, Peltigerapolydactyla, Peltigera praetextata, Pseudovernia furfuracea,Ramalina farinacea, Ramalina fastigiata, Ramalina fraxinea, Ramalina pollinaria, Stereocaulon condensatum, Stereocaulon incrustaum, Usnea ceratina, Usnea filipendula, Usnea hirta, Usnea laricina, Usnea subfloridana*.

Z roślin naczyniowych, których liczba sięga 630 gatunków reprezentujących 84 rodziny i 294 rodzaje, ochronie podlegają 43 gatunki, w tym 32 - ochronie ścisłej. Są to: orlik pospolity, mącznica lekarska, parzydło leśne, kopytnik pospolity, marzanka wonna, dziewięćsił bezłodygowy, buławnik czerwony, pomocnik baldaszkowy, pluskwica europejska, konwalia majowa, wawrzynek wilczełyko, goździk piaskowy, naparstnica zwyczajna, rosiczka okrąglolistna, kruszczyk rdzawoczerwony, kruszyna pospolita, snieżyczka przebiśnieg, goryczka wąskolistna, tajęża jednostronna, bluszcz pospolity, kocanki piaskowe, bagno zwyczajne, lilia złotogłów, zimoziół północny, listera jajowata, widłak jałowcowaty, widłak goździsty, widłak spłaszczony, widłak wroniec, widłak cyprysowy, gnieżnik leśny, grążel żółty, grzybień północny, storczyk szerokolistny, storczyk plamisty, podkolan biały, paprotka zwyczajna, pierwiosnka lekarska, sasanka otwarta, porzeczka czarna, rojnik pospolity, kalina koralowa, barwinek pospolity.

W czterech z chronionych gatunków upatruje się źródła surowca dla przemysłu farmaceutycznego. Są to: konwalia majowa, kopytnik europejski, kruszyna pospolita, mącznica lekarska.

6.3. Wytyczne Krajowego Programu Zwiększenia Lesistości

Dążenie do zwiększania powierzchni lasów uzasadnione jest przede wszystkim potrzebą większego wykorzystania funkcji lasów w:

- retencjonowaniu i łagodzeniu ekstremalnych stanów przepływu wód powierzchniowych i gruntowych;
- przeciwdziałaniu degradacji i erozji gleb oraz stepowieniu krajobrazu;
- wiązaniu CO_2 i gazów przemysłowych z powietrza, wody i gleby oraz neutralizacja ich negatywnego działania;
- korzystnej modyfikacji warunków hydrologicznych i topoklimatycznych na terenach rolniczych;
- zachowaniu zasobów genowych flory i fauny oraz przywracaniu różnorodności biologicznej i naturalności krajobrazu;
- tworzeniu możliwości wypoczynku dla ludności oraz poprawy warunków życia na terenach zurbanizowanych.

W pierwszej kolejności do zalesień powinny być przeznaczane gleby marginalne:

- nieurodzajne gleby użytków rolnych, na których ze względu na niekorzystne uwarunkowania przyrodnicze czy erozje, produkcja rolnicza jest nieopłacalna; gleby bardzo lekkie, suche i jałowe wytworzone z piasków; grunty erozyjne;
- gleby zanieczyszczone chemicznie;
- tereny zniszczone lub przekształcone mechanicznie - grunty bezglebowe;
- tereny o niekorzystnych warunkach przyrodniczo - terytorialnych.

Przy podejmowaniu decyzji o zalesieniach decydować powinna jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Dla gminy Kozienice w latach 1999 - 2000 powstały „Operaty granicy polno - leśnej" dla 18 obrębów. W opracowaniu przedstawione są grunty przeznaczone do zalesienia w pierwszej kolejności. Łącznie jest to obszar około 860 ha (większe powierzchnie tych gruntów znajdują się: w okolicy Woli Chodkowskiej, na północ i południe od Stanisławic, w okolicy Rudy, Łuczynowa Starego, Majdan oraz na południe od Brzeźnicy i Śmietanek).

Istotna w kwestii zalesień jest przeznaczanie gruntów rolnych do zalesienia. Grunt rolny będący częścią gospodarstwa rolnego lub stanowiący jego całość może być przeznaczony do zalesienia jeżeli spełnia co najmniej jeden z warunków:

- jest gruntem klasy VIz, VI, i V, a także klasy IV jeżeli jego powierzchnia w łącznej powierzchni gruntu przeznaczonego do zalesienia nie przekracza 10 ha;
- jest gruntem położonym na stoku o średnim nachyleniu powyżej 15 %;
- jest gruntem zdegradowanym w rozumieniu i jeżeli jest przewidziany do zalesienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Na terenie gminy Kozienice potencjał zalesieniowy jest niewielki, co wynika z już posiadanego wysokiego wskaźnika lesistości gminy. We władaniu Nadleśnictwa Kozienice pozostały niewielkie powierzchnie użytków rolnych, które w ciągu najbliższych 10 lat planuje się sukcesywnie zalesiać ze względu na nieopłacalność prowadzenia na nich produkcji rolnej. Jest to łącznie około 10 ha gruntów przeznaczonych do zalesienia w ciągu najbliższych 2 lat.

Na gruntach prywatnych potencjał zalesieniowy w gminie wynikający z jakości gleb oraz ogólnego użytkowania gruntów jest niewielki. Nieznaczne jest również zainteresowanie zalesieniami samych rolników. Dla przykładu we wsi Psary zalesiono w 2003 r. 2,73 ha gruntów, a w roku 2006 - 0,44 ha. Rolnicy uzyskują finansowe wsparcie z tytułu zalesień najsłabszych ziem w ramach rządowego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

6.4. Rolnictwo

Miasto i gmina Kozienice posiada dość złożone warunki lokalizacyjne. Charakteryzuje je struktura użytkowania ziemi ściśle uwarunkowana geomorfologią i geologią podłoża, a co za tym idzie, duża różnorodność uwarunkowań środowiskowych.

W strukturze ewidencji gruntów dominują lasy (ok. 41% - wykres 3), które występują głównie na piaskach polodowcowych, na glebach bielicowych o najniższej przydatności do produkcji rolnej. Łąki i pastwiska, których łączny odsetek jest niewielki (10%) skupiają się głównie w wąskiej strefie brzegowej koryta Wisły i występują na lekkich i bardzo lekkich madach. Są to użytki łęgowe słabe i bardzo słabe oraz bagienne i pobagienne słabe i bardzo słabe. Doliny rzek Radomki i Zagożdżonki przecinają lekkie gleby piaszczyste, wobec czego nie tworzą warunków dla trwałego użytkowania łąkowo - pastwiskowego.

Grunty orne stanowią 35% terenu gminy oraz pokrywają 3/4 powierzchni użytków rolnych (wykres 3). Gleby najwyższych klas bonitacyjnych: I, II i III koncentrują się wyłącznie w obrębie tarasów zalewowych Wisły między wałami przeciwpowodziowymi a krawędzią plejstoceńskiej terasy nadzalewowej. Są to głównie mady o podłożu piaszczystym. Najbardziej korzystne dla produkcji rolnej są mady pyłowe lekkie i średnie II klasy gruntów rolnych o miąższości mady ponad 100 cm. Posiadają dobre warunki wilgotnościowe dla rozwoju roślin. Występują one większymi płatami o okolicach Piotrkowic, Kępy Bielańskiej, Cudowa, Wymysłowa, Wólki Tyrzyńskiej, Samowodzia, Kępeczek. Mady II klasy gruntów ornych zajmują większą powierzchnię i z reguły sąsiadują z glebami II klasy. Są to gleby pyłowe lekkie i średnie o miąższości mady do 70-80 cm. Występują na piaskach w położeniu podobnym do mad II klasy, ale również na podłożu madowym, gdzie lokalnie są zbyt wilgotne ze śladami oglejenia. Mady I, II i III klasy z powodzeniem wykorzystuje się do upraw owocowych, sadowniczych i warzywnych.

Wykres 3. Struktura użytków rolnych ogółem dla terenu miasta i gminy Kozienice (dane za 2005 r.)

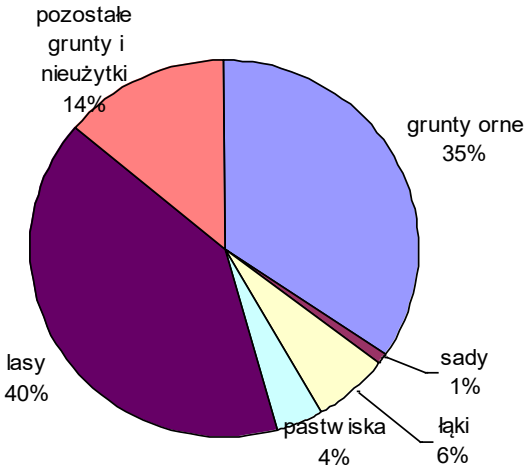

Wykres 4. Struktura gruntów ogółem dla terenu miasta i gminy Kozienice (Dane za 2005 r.)

Grunty orne nie podlegające ochronie na podstawie przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (grunty klas V i VI) oraz grunty podlegające ochronie na podstawie przepisów gminnych (grunty klasy IV) dominują na obszarach tarasów nadzalewowych i na wysoczyźnie. Są to głównie gleby bielicowe i brunatne wyługowane, przy czym gleby bielicowe występują najczęściej w obrębie lasów oraz obszarów wydmowych.

Wymieniony układ gleb i użytkowania tworzy najkorzystniejsze warunki dla intensywnej produkcji rolniczej w pasie pomiędzy Nową Wsią na zachodzie a Brzeźnicą i Staszowem na wschodzie. Enklawy intensywnego rolnictwa są położone na madach tarasu zalewowego Wisły i tworzą niewielkie powierzchnie w stosunku do całej gminy. Dominującym kierunkiem produkcji rolnej jest tu uprawa polowa warzyw, jagodowych, truskawek oraz - w mniejszym stopniu - krzewów i drzew owocowych. Do lat 90 XX istotny udział w produkcji zajmowało przydomowe sadownictwo, którego powierzchnia od tego czasu uległa zmniejszeniu. Sadownictwo wielkoobszarowe na obszarze opracowania nie występuje. Spośród warzyw dominuje uprawa ogórków oraz kapusty. W szklarniach, z największym przedsiębiorstwem Darffruit pod Ryczywołem, produkuje się głównie pomidory i ogórki. Udział warzyw w produkcji rolnej zmniejszył się po przekształceniu Zakładu Przetwórstwa Owoców i Warzyw w Janikowie w zakłady Bakoma Bis na przełomie lat 80 i 90. Zakłady Bakoma Bis z czasem również ograniczyły produkcję, co również pociągnęło za sobą spadek produkcji owoców miękkich.

Pozostały obszar - taras nadzalewowy oraz wysoczyznę (teren Równiny Kozienickiej) zajmuje rolnictwo średnio i nisko intensywne prowadzone na glebach V i VI oraz lokalnie IV klasy przydatności rolniczej (w okolicach Chinowa, Stanisławowa, Janikowa, między Aleksandrówką a Kociołkami). Na całym obszarze użytków rolnych znaczenie w produkcji rolnej ma hodowla, głównie trzody chlewnej i bydła. Należy dodać, iż w strukturze użytkowania gospodarstwa indywidualnego powierzchnia gruntów ornych dla terenu całej gminy średnio wynosi ponad połowę (wykres 5). Powierzchnia łąk równa jest powierzchni odłogów i wynosi po około 13%. W ostatnich latach, z uwagi na nieopłacalność produkcji mlecznej i spadek liczby krów obserwuje się nieznaczne zmniejszenie powierzchni pastwisk na korzyść nieużytków i zarośli wiklinowych.

Wykres 5. Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych ogółem dla terenu miasta i gminy Kozienice (Dane za 2005 r.)

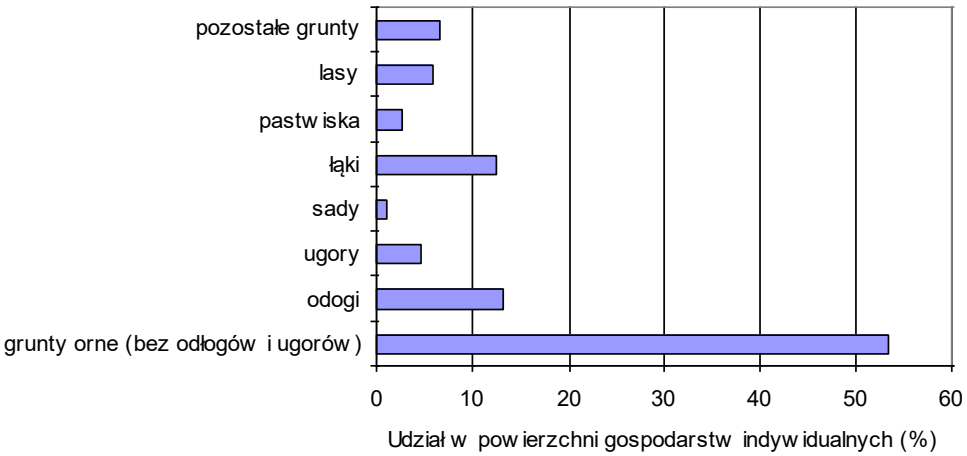

Według spisu powszechnego z 2002 r. na terenie gminy Kozienice liczba gospodarstw na terenie wsi (według siedziby gospodarstwa) wynosiła 2409 a na terenie miasta - 252. Granice administracyjne miasta Kozienice, oprócz zurbanizowanego terenu miasta, obejmują również tereny rolnicze, zwłaszcza te rozciągnięte na północy-wschód od Kozienic. Średnia powierzchnia gospodarstwa w gminie wynosi 4,3 ha.

W trzech przedziałach powierzchni gospodarstw (grupy wielkościowe): do 1 ha, 1-5 ha oraz powyżej 5 ha sumarycznie największą stanowił przedział powyżej 5 ha. Gospodarstwa mające powyżej 5 ha zajmują - zarówno na wsi, jak i w mieście - 58-60% powierzchni terenu gminy. Znamiennym jest fakt, iż 58% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych powyżej 5 ha na terenie miasta jest w rękach 2% właścicieli, podczas gdy na wsi 60% powierzchni gospodarstw powyżej 5 ha posiada 27% gospodarstw. Znacząca różnica pomiędzy wsią a miastem zaznacza się w odsetkach powierzchni gospodarstw poniżej 1 ha. Na terenie miejskim wynosi ona 3%, a n terenie wiejskim - 15%. Analizując liczbę

gospodarstw w w/w przedziałach powierzchni gospodarstw należy zauważyć, iż największy odsetek na wsi mają gospodarstwa w przedziale 1-5 ha (54%), a w mieście - gospodarstwa najmniejsze do 1 ha (66%).

Analiza gospodarstw rolnych według prowadzenia działalności gospodarczej z podziałem na miasto i wieś pozwala stwierdzić, iż na wsi najwięcej jest gospodarstw prowadzących wyłącznie działalność rolniczą, podczas gdy w mieście jest ich stosunkowo niewiele. W mieście najwięcej jest gospodarstw deklarujących nie prowadzenie działalności rolniczej i pozarolniczej, podczas gdy na wsi jest ich 2,5 razy mniej niż gospodarstw deklarujących prowadzenie wyłącznie działalności rolniczej. Na wsi jest pewien niewielki odsetek gospodarstw prowadzących działalność zarówno rolniczą, jak i pozarolniczą, podczas gdy nie terenie miejskim nie ma ich prawie wcale. Powyższą analizę zobrazowano na wykresie 6.

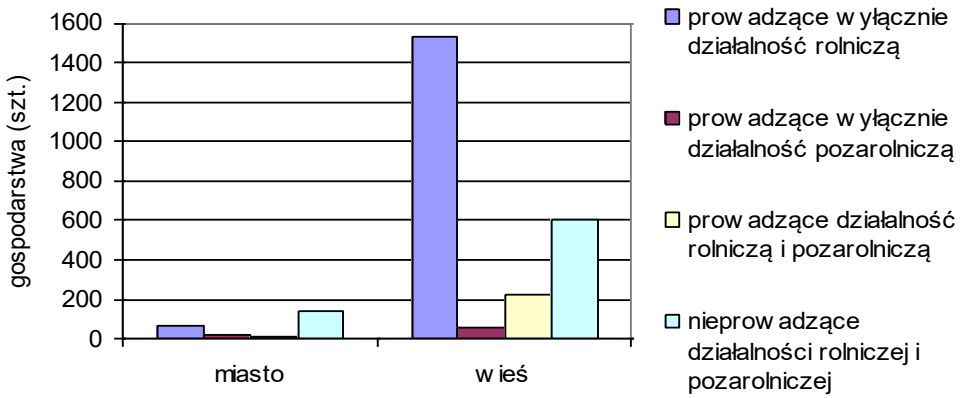

Wykres 6. Gospodarstwa rolne według prowadzenia działalności gospodarczej (Dane za 2002 r.)

Struktura zasiewów i nasadzeń

W 2002 r. największy udział na terenie całej gminy w powierzchni upraw gatunków drzew i krzewów owocowych miały jabłonie (48,6%) oraz wiśnie (23,7%).

Według danych ze spisu powszechnego z 2002 r największym odsetkiem zasiewów w gospodarstwach rolnych ogółem charakteryzują się zboża (64,3%), ziemniaki (14,9%) oraz zasiewy pozostałe (18,2%). Nieznaczącą powierzchnię zasiewów mają rośliny przemysłowe (0,5%) i pastewne (1,8%). Odsetek zasiewów poszczególnych zbóż przedstawia poniższa tabela:

Tab. 27. Odsetek zasiewów zbóż podstawowych

Zboże	Udział w pow. zasiewów (%)		
	Ogółem	Miasto	Wieś
Pszenica	30,8	44,1	30,0
Żyto	34,9	2,8	36,8
Jęczmień	8,3	0,7	8,8
Owies	14,1	44,9	12,3
Pszenżyto	11,9	7,4	12,1

Udział pszenicy oraz owsa w powierzchni zasiewów na terenie miasta wynosi po 44%. Może zadziwiać tak duży odsetek uprawy pszenicy na gruntach V i VI klasy przydatności rolniczej, które zdecydowanie dominują na terenie administracyjnym miasta. Wytłumaczeniem jest produkcja tych zbóż na potrzeby stadniny koni położonej w północno-wschodniej części miasta. Na terenach wiejskich w strukturze zasiewów dominuje żyto (34,9%) oraz pszenica (30,8%). Około połowy zbóż produkowanych na glebach III, IV i V klasy rolniczej przydatności na terenie całej gminy są to zboża paszowe.

Struktura hodowli zwierzęcej

Obsada zwierząt gospodarskich w 2002 r. w sztukach dużych (SD) na 100 ha użytków rolnych wynosi 47 dla terenu całej gminy (47 SD/100 użytków rolnych na terenach wiejskich oraz 31 SD/100 użytków rolnych na terenie miejskim). W hodowli zwierzęcej w 2002 r. na terenie całej gminy dominował chów trzody chlewnej (ponad 17 000 sztuk). Ponadto liczba sztuk drobiu wynosiła ponad 16 000, bydła - 1607, koni - 529, owiec - 185. Udział gospodarstw rolnych utrzymujących zwierzęta gospodarskie

wynosił: dla bydła i trzody chlewnej - po 28%, dla drobiu - 30,0%. Hodowla koni występowała w 10% gospodarstw. Pozostałymi zwierzętami hodowlanymi, których odsetek w hodowli w gospodarstwach rolnych miał nikłe znaczenie to: owce, kozy, króliki, zwierzęta futerkowe i inne. Hodowla występuje na terenie całej gminy. Na terenie administracyjnym miasta udział gospodarstw rolnych zajmujących się hodowlą wynosi łącznie 11,2%, z czego prawie połowę stanowią gospodarstwa zajmujące się chowem drobiu.

Na terenie opracowania niewielki udział w produkcji mięsa mają fermy powyżej 200 sztuk zwierząt. Jest to kilka ferm trzody chlewnej. Największymi, z liczbą zwierząt około 1700 sztuk są fermy w Kociołkach oraz w Samowodziu. Mniejsze fermy są zlokalizowane w Janikowie przy masarni (500-1000 szt.), w Ryczywole (300-500 szt.) oraz w Samowodziu (100 szt.).
Masarnia w Janikowie bazuje przede wszystkim na lokalnym skupie mięsa oraz na własnej produkcji.

Przetwórstwo i rynki zbytu

Jak wspomniano, dominującym kierunkiem produkcji roślinnej jest uprawa owoców miękkich i warzyw ograniczonych do terasy zalewowej Wisły. Uprawa tych pierwszych jest uzasadniona bliskim rynkiem zbytu dla zakładu Bakoma Bis w Janikowie produkującego wsady owocowe do jogurtów. Jedynym zakładem mleczarskim na terenie gminy jest mleczarnia w Oborach Kozienickich. Innymi wspominanymi już zakładami są: masarnia w Janikowie oraz przedsiębiorstwo Darffruit (produkcja szklarniowa) pod Ryczywołem. Ważna jest również produkcja zbóż na terenie administracyjnym miasta na potrzeby stadniny koni w Kozienicach.

7. ŚRODOWISKO KULTUROWE, OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

7.1. Rys historyczny Kozienic i regionu

Skąd nazwa miasta Kozienice? Obecnie najbardziej powszechne są trzy hipotezy jej pochodzenia: legenda o polowaniu króla w puszczy (gdy chybił strzelając do kozy, krzyknął „Kozie nic!"); dawna nazwa legowiska dzikich kóz (kozieniec); nazwa rosnącego dawniej w okolicy krzewu (kozielec).

Pierwsza zapisana nazwa miasta pojawiła się w 1429 r. jako Coszinicze, co należy czytać jako Kozienice. Obecna forma pojawia się po raz pierwszy w zapiskach z 1569 r., jako Kozienycze. Przeobrażenie nastąpiło poprzez zmianę grupy -in w -en (częste zjawisko w ówczesnej polszczyźnie). Według Kazimierza Rymuta („Nazwy miast Polski") nazwa pochodzi od nazwy osobowejH:\wiki\Nazwa_osobowa Kozina - istnienie osoby o takim imieniu, nazwisku lub przezwisku potwierdzają źródła historyczne.

Początki osadnictwa na obszarze obecnej gminy Kozienice sięgają X - XI wieku. Tu zatrzymywał się w czasie polowań i podróży z Krakowa na Litwę król Władysław Jagiełło. W latach 1179 - 1209 powstała wieś ufundowana przez braci Dersława (wojewodę sandomierskiego) i Wita (biskupa płockiego). W źródłach historycznych Kozienice pojawiły się stosunkowo późno. Pierwsza wzmianka pochodzi z akt królewskich z roku 1206, a dotyczy nadania tych ziem klasztorowi Norbertanek w Płocku. Kolejne wiadomości o Kozienicach pojawiają się w roku 1326, kiedy Władysław Łokietek wydał przywilej, na mocy którego wieś została objęta prawem magdeburskim, a król jej właścicielem.

To, co pierwotnie ograniczało rozwój, czyli lokalizacja Kozienic z dala od istotnych w skali kraju miast, z czasem stało się czynnikiem ten rozwój „napędzającym". Znaczne połacie lasów w pobliżu traktu prowadzącego z Krakowa do Wilna sprawiły, że okolica stała się jednym z ulubionych miejsc polowań króla Władysława Jagiełły. Król bywał częstym gościem Kozienic od początku swoich rządów (1386 r.), niemal do samej śmierci w 1434 r. Położenie na uboczu, bliskość wielkich zasobów drewna oraz szlaku wodnego (Wisła) zdecydowały o tym, że to w Kozienicach doszło do budowy konstrukcji, która odegrała ważną rolę w wielkiej wojnie z zakonem krzyżackim. Zimą na przełomie 1409 i 1410 r. zbudowano tu części składowe mostu pontonowego (pierwszego tego typu w Polsce), który po przeprawie wojsk polskich zmierzających na wojnę z Krzyżakami, został później spławiony do Płocka.

Od czasów Jagiełły, wieś stanowiła miejsce częstych pobytów kolejnych władców Polski. Od 1429 r. (kiedy Władysław Jagiełło oficjalnie ponownie włączył Kozienice pod administrację królewską) do upadku Rzeczypospolitej Kozienice związane były z dobrami królewskimi i królewskim dworem myśliwskim. Popularności miejsca w owym czasie sprzyjało również położenie w niedalekiej odległości od traktów: od Morza Bałtyckiego na Ruś i do Morza Czarnego oraz ze stolicy Korony - Krakowa do stolicy Litwy - Wilna. Tym ostatnim bardzo często podróżowali Jagiellonowie. Król Władysław Jagiełło polecił nawet wybudować w Kozienicach pierwszy dwór, w którym w 1467 r. urodził się jego wnuk, syn Kazimierza Jagiellończyka, późniejszy król - Zygmunt I Stary. Upamiętnia to wzniesiona około 1517 r. (a zachowana do dziś) murowana, renesansowa kolumna w pałacowym parku. Na jednej z

przytwierdzonych do niej tablic znajduje się łaciński wiersz biskupa płockiego Andrzeja Krzyskiego sławiący to wydarzenie.

Do czasów założenia na części gruntów - miasta, Kozienice były dużą wioską. W pierwszych dziesięcioleciach XVI wieku zamieszkiwało ją kilku kmieci uprawiających łącznie cztery łany pola, kilkunastu zarodników (poddanych posiadających jedynie zagrody), paru łowczych strzegących zwierzyny, młynarz i przewoźnicy rzeczni. Dopiero w 1507r. mieszkańcy poprosili o założenie tutaj miasta. W początkach XVI wieku sama Królowa Bona wprowadzała w Kozienicach i okolicznych wsiach początki nowoczesnej wówczas gospodarki folwarcznej.

W roku 1549 Zygmunt II August nadał staroście radomskiemu - Piotrowi Firlejowi przywilej założenia wójtostwa, a Kozienice uzyskały przywilej lokacyjny na prawie niemieckim. Król zalecił wtedy uporządkowanie terenów położonych bliżej dworu oraz oczyszczenie okolic pozwalające na rozbudowę. Piotr Firlej miał więc za zadanie założenie miasta na części gruntów Kozienickich. Dotychczasowa wieś Kozienice, położona na lewym brzegu rzeki Zagożdżonki, miała być w przyszłości nazwana Starą Wsią. Ostatecznie nadanie praw miejskich zatwierdził Sejm Walny w Piotrkowie 3 lipca 1550 r. (Kozienice stały się miastem na prawie magdeburskim). W 1557 r. król odpowiednio uposażając stanowisko plebana, ufundował parafię w Kozienicach. Rok później Kozienice uzyskały prawo organizowania trzech jarmarków, czyli dorocznych targów.

Kolejne wieki przyniosły zmiany, które miały istotny negatywny wpływ na rozwój Kozienic. Przeniesienie stolicy do Warszawy, ograniczyło znaczenie traktu z Krakowa na Litwę - przez co, pozostawione na uboczu Kozienice stopniowo podupadały. Dawny dwór królewski wymagał remontu. W 1590 r. spośród dóbr królewskich wyodrębniono grupę tzw. ekonomii czyli majątków przeznaczonych wyłącznie na utrzymanie dworu królewskiego. W 1596 r. do tej grupy dołączono Ekonomię Kozienicką (Kozienice wraz z 12 sąsiednimi wsiami). W 1607 r. Zygmunt III Waza przekształcił Ekonomię Kozienicką w tenutę (tzw. starostwo niegrodowe), co oznaczało zmianę w sposobie administrowania majątkiem. Ekonom był krótkoterminowym zarządcą dóbr, podczas gdy tenutariuszowi nadano je dożywotnio. Jednak w 1710 r. Kozienice wraz z pobliskimi miejscowościami ponownie włączono do ekonomii królewskich, dzięki zamianie dóbr dokonanej przez króla Augusta II Sasa. Aż do końca istnienia Rzeczypospolitej majątek ten był nazywany Ekonomią Kozienicką.

Kozienice nie uniknęły jednak losu wielu polskich miast i miasteczek. Okres wzrostu i rozwoju skończył się w połowie XVII w. Katastrofalne skutki przyniosła epidemia cholery w 1652 r. oraz okres potopu szwedzkiego. Przez miasto dwukrotnie przemaszerowała armia szwedzka. W 1656 r. bliski powiat radomski był miejscem kilku bitew oddziałów Stefana Czarneckiego z wojskami szwedzkimi. Rok później Kozienice uległy spaleniu w wyniku najazdu stronnika Szwedów Księcia Siedmiogrodzkiego Jerzego Rakoczego. Według wyników lustracji, w 1660 r. Kozienice stanowiło zaledwie 29 domów. Aby pomóc miastu król Jan III Sobieski zwolnił je na 15 lat od wszelkich podatków.

Miasto stopniowo się odbudowywało, ale „odrobienie" strat demograficznych trwało jeszcze długie lata, tym bardziej, że i w późniejszym okresie nie omijały Kozienic klęski. W roku 1704 wojska szwedzkie ponownie spustoszyły miasto, a w latach 1708 - 1711 mieszkańców zdziesiątkowała epidemia dżumy. Wyniki lustracji przeprowadzonych w latach 1709 - 1745 dowodzą, że przez ponad pół wieku liczba ludności nie powiększyła się, a stan budownictwa Kozienic (nieliczne, głównie drewniane, w złym stanie) pogarszał się.

Istotnym w historii Kozienic był okres panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego.

W 1769 r. król nadał miastu prawo organizowania 12 jarmarków. W 1777 r. zakończono budowę pałacu wg projektu Franciszka Placidiego. Pracami kierował zarządca Ekonomii Kozienickiej - Jan Kanty Fontana. Po pożarze w 1782 r. miasto zostało odbudowane wg projektów tego samego artysty. W 1785 r. wybudowano tu hamernię, czyli walcownie miedzi, później (w latach 1784 - 1788) rusznikarnię (największą w Rzeczypospolitej fabrykę broni palnej słynącą sztucerami kozienickimi), czyli manufakturę produkującą sztucery. Ta ostatnia zatrudniała około 25 robotników.

Rok 1794 zapisał się czarną kartą w dziejach Kozienic. Podczas Insurekcji Kościuszkowskiej wojska carskie zniszczyły rusznikarnię. Zniszczono także hamernię, ta jednak została odbudowana. Innymi przedsiębiorstwami działającymi w Kozienicach były browary oraz gorzelnia. Podczas wojny polsko - rosyjskiej 1792 r. właśnie w Kozienicach oraz w Sieciechowie stacjonowały wojska polskie pod wodza ks. Józefa Poniatowskiego (Kozienice) i Tadeusza Kościuszki (Sieciechów), gdy doszło do przystąpienia króla do Konfederacji Targowickiej. W 1794 r. wojska rosyjskie idące przeciwko Kościuszce splądrowały i zniszczyły Kozienice. Po upadku powstania pałac kozienicki padł łupem generała Aleksego Chruszczowa. Na mocy III rozbioru Ekonomia Kozienicka dostała się w ręce austriackie, dobra królewskie rozgrabiano. Pozostały budynki pałacowe, ale ogołocone praktycznie ze wszystkiego. Na początku 1813 r., po odwrocie wojsk napoleońskich spod Moskwy, Kozienice znalazły się na obszarze okupowanym przez wojska rosyjskie.

Nowy okres w dziejach miasta i pałacu związany jest z dekretem cara Mikołaja I z 1835 r. przekazującym dobra kozienickie generałowi Iwanowi Dehnowi, jako majorat. W 1842 r. w wyniku przemian administracyjnych Kozienice zostały miastem okręgowym należącym do powiatu radomskiego. W 1851 r. po śmierci Iwana Dehna majorat Kozienice odziedziczył jego syn Włodzimierz Waldemar. W okresie powstania styczniowego, w latach 1863 - 1864 obszary Puszczy Kozienickiej stały się terenem starć pomiędzy oddziałami powstańczymi, a wojskami carskimi. W 1867 r. w wyniku nowego podziału administracyjnego kraju, ustanowiony został Powiat Kozienicki. Zbudowana została szosa do Radomia oraz istniejący do dziś kościół pod wezwaniem Św. Krzyża. W 1888 r. kolejnym właścicielem dóbr kozienickich została córka Włodzimierza - Olga Włodzimierzowa Wolnarska. To ona postanowiła przebudować pałac Kozienicki w stylu renesansu francuskiego sprowadzając w tym celu do Kozienic francuskiego architekta Francoisa Arveuf'a. Po przebudowie w latach 1896 - 1900, rezydencja kozienicka zyskała nowy charakter. Na początku XX w. (w latach 1905 - 1906) wzniesiono w Kozienicach cerkiew prawosławną, głównie dla potrzeb stacjonującego w mieście 25 Smoleńskiego Pułku Piechoty. Drewniany budynek, z uwagi na zły stan techniczny został rozebrany pod koniec lat 30-tych XX w. W roku 1910 została zbudowana linia kolejowa łącząca Kozienice z Bąkowcem.

Podczas I wojny światowej Kozienice były parokrotnie zajmowane przez wojska walczących ze sobą państw. Po wojnie dobra Kozienic stały się ponownie własnością państwa. W ogromnych gmachach pałacu mieściły się początkowo niemal wszystkie urzędy państwowe oraz gimnazjum i szkoła spółdzielczo - handlowa. W 1937 r. urząd powiatowy przystąpił do opracowywania nowego planu rozbudowy Kozienic na 16 - to tysięczne miasto. Kozienice zaczęły się rozwijać w szybkim tempie.

Niestety rok 1939 i wybuch II wojny światowej przyniósł kolejne tragiczne dla miasta wydarzenia. We wrześniu w zajętych przez wojska budynkach wybuchł pożar niszcząc całkowicie pałac i prawą oficynę, trawiąc biblioteki i zbiory. W takim stanie mury pałacu stały aż do 1942 r., kiedy przystąpiono do ich rozbiórki. W styczniu 1940 r. w mieście powstało getto dla liczącej wtedy prawie 4800 osób, żydowskiej ludności Kozienic oraz okolic. Dziś jedynym śladem po istnieniu wspólnoty żydowskiej w Kozienicach jest cmentarz - kirkut. 15 stycznia 1945 r. niemieccy okupanci wycofali się z miasta, do którego wkroczyła Armia Czerwona.

W 1945 r. powstał w Kozienicach pierwszy po wojnie zakład przemysłowy - Fabryka Kalafonii i Terpentyny. W latach 1957 - 1958 przystąpiono od odbudowy pałacu. W kolejnym dziesięcioleciu zbudowano Kozienicką Fabrykę Mebli i rozpoczęto budowę Elektrowni Kozienice (z tą Kozienice kojarzone są obecnie najczęściej). W latach 1970 - 1985 powstała na terenie Kozienic fabryka elektronicznych kondensatorów ceramicznych, rozwinął się przemysł drzewny i infrastruktura na terenie miasta, w roku 1981 oddano do użytku pierwszy oddział nowego szpitala miejskiego. Miasto zaczęło się powoli przeobrażać i rozwijać intensywniej, powstały nowe osiedla. W roku 1987 Kozienice liczyły już 19 400 mieszkańców.

Rozwój miasta związany jest w największym stopniu z elektrownią w pobliskich Świerżach Górnych i towarzyszącymi zakładami. Obecnie jednak Kozienice, ze względu na walory przyrodnicze i kulturowe przekształcają się z ośrodka przemysłowego w ośrodek rekreacyjno - wypoczynkowy.

7.2. Historyczne układy przestrzenne na terenie miasta i gminy Kozienice

W wyniku założenia w 1549 r. (na życzenie Zygmunta II Augusta, który zlecił to zadanie Piotrowi Firlejowi) na terenach Kozienic wójtostwa, dotychczasowa wieś Kozienice została podzielona na: miasto Kozienice - po lewej stronie Zagożdżonki z kościołem i dworem oraz wieś Kozienice, zwaną Starą Wsią - po prawej stronie rzeki. Przeprowadzona w 1564 r. lustracja dóbr królewskich wykazała, że Kozienice liczyły 177 domów, mieszczanie posiadali 55 łanów, 194 ogrody i 197 łąk. Na początku XVII w. w mieście pracowało 20 szewców, 7 krawców, 6 smolarzy, 4 kołodziejów, 4 piekarzy, 3 stolarzy, 2 kuśnierzy, 2 bednarzy, ślusarz, cyrulik i sprzedawcy soli. Jednak wydarzenia kolejnych wieków wywarły niemały wpływ na rozwój Kozienic. O zniszczeniach wojennych świadczą wyniki lustracji z 1660 r. - po wojnach szwedzkich było tu tylko 29 domów. Wiek XVII to czas pogłębiającego się regresu. W 1704r. miasto znów zniszczyli Szwedzi. Według inwentarza z 1709 r. w mieście znajdowało się jedynie 49 domów. Dopiero dane z 1764 r. wskazują na wzrost liczby ludności w stosunku do okresu przed potopem szwedzkim.

Po I rozbiorze Polski Kozienice należały do ulubionych królewskich miejscowości, w wyniku czego na miejscu dawnego drewnianego dworu, postawiono nowy murowany pałac królewski. Wokół pałacu założono park, przecięty doliną - dla potrzeb założenia parkowego uregulowanej - rzeki Zagożdżonki. Zabudowa miasta nadal jednak była drewniana i chaotycznie rozmieszczona.

Obecny układ przestrzenny miasta ukształtował się pod koniec XVIII wieku. Wpłynęły na to, pośrednio pożar, który nawiedził miasto w 1782 r. (25 czerwca) i strawił większość obszaru ówczesnego miasta, a bezpośrednio - plan odbudowy Kozienic autorstwa Jana Kantego Fontany. W wyniku pożaru „drewniana" część miasta w większości spłonęła. Sprowadzony z Warszawy architekt rozpoczął odbudowę Kozienic. Zgodnie ze sporządzonym planem (zwanym „Plantą"), Kozienice miały stać się przykładem miasta założonego wg zasad francuskiej szkoły urbanistycznej. Architekt poza nowymi wytycznymi urbanistycznymi, zaznaczył również układ spalonego miasta, z którego wynikało, że na wcześniejszą zabudowę składał się obszerny rynek, a jedynymi okazałymi budynkami poza pałacem były: ratusz i drewniany kościół parafialny, natomiast budynki mieszkalne były w dużej większości drewniane i małe, a układ miasta nieregularny.

„Planta" zaprojektowana przez J. K. Fontanę wykreśliła nowe granice Kozienic. Miastu nadano kształt prostokąta związanego z pałacem w jednolitą symetryczną kompozycję. Osiowość była tu dominującą cechą, a jej podporządkowane zostały dzielnice mieszkalne. Główny wjazd do miasta (od strony południowo - zachodniej) stanowiła szeroka droga do Jedlini, której zakończenie miał stanowić kościół katolicki. Aleja wjazdowa miała się krzyżować z szeroką ulicą poprzeczną. Pomiędzy pałacem a kościołem zaprojektowano ogromny plac rynkowy, o kształcie prostokąta (540m × 175m), co architektonicznie sprawiało wrażenie pustki w środkowej części centrum miasteczka. Rynek pozostawał nie zabudowany, nie licząc drobnego elementu, którym miała być studnia lub pomnik, rozmieszczone na osi pałac - ratusz. Dzielnice mieszkalne, zaplanowano poprzecinać szachownicowym układem ulic i rozdzielić placem rynkowym na dwie połowy: warszawską (południowo - zachodnią) i lubelską (południowo - wschodnią). Obie połacie mieszkalne miały ulice podłużne o szerokości 25 m. W części lubelskiej były dwie główne ulice: Kościelna (obecnie Batalionów Chłopskich) i druga węższa, a w połaci warszawskiej - ulica Maciejewska. W połowie miasta zaplanowano ulicę poprzeczną (także o szerokości 25 m), która w miejscu wejścia do miasta (od strony północno - zachodniej) utworzyłaby z obiegową aleją połaci warszawskiej, półrondo obsadzone drzewami i opuszczałaby miasto zgodnie z biegiem Zagożdżonki. Tak zaprojektowane miasto miało służyć głównie na potrzeby dworu. Pałac w Kozienicach stanowił więc dominantę, a ulice biegły równolegle do jego osi.

Niestety realizacja „Planty" postępowała z dużymi trudnościami, co było wynikiem przede wszystkim biernej postawy mieszkańców Kozienic. Według ustaleń architektonicznych nowe domy miały być tylko i wyłącznie murowane, kryte dachówką. Wielu zaplanowanych monumentalnych budowli publicznych (w tym budynek ratusza) nie zrealizowano. Wybudowano natomiast fabrykę broni (rusznikarnię) i hamernię. Kozienice rozwinęły się w tym czasie awansując do rangi miasta średniej wielkości w skali kraju. Mimo iż realizacja założeń projektu nie powiodła się, dzięki niej wybudowano nowe, szerokie ulice, połączono osiowo pałac z miastem, do którego wprowadzono też zieleń. Poza otoczeniem ogromnego rynku wraz z pałacem królewskim, gdzie występowała zabudowa z cegły, w ogromnej większości miasta, dominowała zabudowa drewniana.

Kozienice początku XIX w. nie różniły się znacznie od okolicznych wsi. Centrum miasta stanowił kompleks pałacowy i wielka pusta przestrzeń rynku. Część warszawska miasta nadal pozostawała niemal niezabudowana. W miejscu rynku krzyżowały się drogi, które nie były utwardzone. Po 1825 r. miasto nadal rozwijało się nierównomiernie. W części warszawskiej, znaczna część nowo wybudowanych budynków była już stawiana równolegle do ulic, większość jednak wciąż stawiano „ukośnie". Połać lubelska miała już drugą - równoległą do przyrynkowej - ulicę z zabudową pojedynczych domów, za nimi zaś aż do mostu ciągnęła się wciąż nieuporządkowana mozaika domów. W 1836 r. w połaci lubelskiej dodano węższe uliczki przyrynkowe i uporządkowano zabudowę. Rynek był wciąż praktycznie pusty z wyjątkiem jednego budynku stanowiącego własność kościelną. W 1860 r. w mieście było 10 ulic, plac stanowiący rynek miejski, szpital, szkoła elementarna i ewangelicka, poczta, 4 zajazdy, 14 karczm, hamernia, garbarnia, browar, farbiarnia, sieczkarnie, kramy murowane oraz dom murowany, w którym mieścił się magistrat. Miasto nadal nie było wybrukowane. W 1867 r. z powiatu radomskiego, przez wydzielenie obszaru 1883 km^2 utworzono powiat kozienicki. Pociągnęło to za sobą ożywienie gospodarcze i zainicjowało znaczące zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym Kozienic. W drugiej połowie XIX w. wybudowany był już „trakt bity" z Radomia do Kozienic. Przed samym wybuchem I wojny światowej, w mieście było już 16 ulic oraz siedziba powiatu, magistrat, sąd, rejentura i 3 kasy. Miasto liczyło wtedy 6,5 tys. mieszkańców. Na terenie miasta znajdowały się też poczta, telegraf i 6 szkół początkowych. W owych czasach w Kozienicach powstały także szpital i koszary wojskowe.

Podczas I wojny światowej wycofujący się za Wisłę Rosjanie, częściowo zniszczyli miasto. Najbardziej istotną inwestycją Kozienic z tego okresu jest zaś linia kolejowa łącząca z Bąkowcem (obecnie jest to stacja towarowa kolei wąskotorowej). W 1921 r. miasto liczyło już 6,9 tys. mieszkańców, a w 1938 r. - prawie 8,7 tys.

Władze powiatu w 1937 r. pragnąc zapobiec bezładnej zabudowie szybko rozwijającego się miasta przystąpiły do opracowania nowego planu zakładającego dalszą rozbudowę Kozienic.

Największy nacisk położono na wydobycie zatraconej w XIX wieku osi głównej miasta. Przed rokiem 1939 Kozienice miały już 30 ulic, 3 place, park państwowy i ogród kościelny, a niektóre główne ulice nawet nawierzchnię utwardzoną. Stary drewniany kościół katolicki rozebrano w 1869 r., a lokalizacja nowego murowanego budynku znalazła się w północno - zachodniej części rynku. Zmiana ta pociągnęła za sobą powiększenie ogrodu pałacowego o teren dawnego placu kościelnego.

W Kozienicach istniała też synagoga zbudowana w 1898 r., ulokowana na południe od ulic: Magietkowej i Lubelskiej. Była ona pozostałością po społeczności żydowskiej zamieszkującej miasto i okolice. Obszar cmentarza żydowskiego przy ulicy Radomskiej i Wójcików, na terenie którego znajdują się fragmenty ponad 100 kamiennych nagrobków objęty jest strefą ochrony konserwatorskiej. Obecnie większość wsi w gminie ma charakter ulicówek, z zabudową zagrodową.

W strukturze miasta wyróżnia się osiowe zabytkowe założenie pałacowo - parkowe z końca XVIII w. i zabytkowy układ centrum miasta. Obszar ten również objęty jest strefą ochrony konserwatorskiej.

7.3. Wykaz obiektów i obszarów chronionych na terenie miasta i gminy Kozienice

O wysokiej wartości kulturowej okolic Kozienic (nawet w skali województwa) świadczyć mogą wzmianki w Planie Zagospodarowanie Przestrzennego Województwa Mazowieckiego. Teren od Ryczywołu (na północy), przez Głowaczów (na zachodzie), po granice powiatu (na południu) oraz dolinę Wisły (od strony północno - wschodniej) uznany w nim został za region etnograficzny (kozienicki) ze względu na walory kulturowe takie jak: miasta historyczne (lokacje XII - XIV oraz XV, XVI wieczne), wartościowe układy urbanistyczne. Kozienice - postulowany ośrodek budowania tożsamości kulturowej regionu uznano za wart objęcia ochroną krajobrazu kulturowego jako miasto o znacznych walorach kulturowych. W Głowaczowie szczególną wartość posiadają zachowane układy urbanistyczne, które postuluje się do objęcia ochrona prawną.

Najcenniejsze historycznie i kulturowo obszary zostały objęte ochroną konserwatorską na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2003 Nr 162 poz. 1568). Strefami ochrony konserwatorskiej wyznaczonymi jest przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków objęto w Kozienicach:

- zespół pałacowo - parkowy,
- cmentarz żydowski (ul. Radomska i ul. Wójcików).

Na terenie gminy i miasta znajdują się zabytki wpisane do ewidencji i rejestru zabytków (wymienione w wykazie poniżej).

Wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków

1. Kozienice - miasto:

- kościół parafialny p.w. Św. Krzyża (1868 - 1869 r., nr rej.: 277/A z 27.12.1984 r.)
- cmentarz parafialny rzymsko - katolicki (poł. XIX w., nr rej.: 464/A z 05.11.1991 r.)
- cmentarz żydowski (XVI - XX w., nr rej.: 403/A z 03.04.1989 r.)
- cmentarz rodziny Dehnów (I poł. XIX w., nr rej.: 523/A z 06.04.1992 r.)
- zespół pałacowo - parkowy (XVIII - XIX - XX w., nr rej.: 315/A/67 z 15.06.1967 oraz 98/A z 18.03. 1981 r.), który tworzą:
  - pałac (nr rej.: 200 z 20.08. 1955 r.)
  - park (nr rej.: 630 z 17.12.1957 r.)
- kramy (drewniano - murowane, poł. XIX w., nr rej.: 246/A z 20.03.1984 r.)
- willa (ul. Kochanowskiego 20, 1923 r., nr rej.: 340/A z 10.04.1986 r.)
- dworek (ul. 1 Maja 10, poł. XIX w., nr rej.: 531/A z 30.10.1992 r.)

2. Kozienice - Stara Wieś:

- kaplica (koniec XVIII w., nr rej.: 627 z 28.10.1971, 830 z 28.01.1959 r.)

3. Kozienice - gmina:

- **Brzeźnica** - kościół parafialny p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa (1911 – 1937 r., nr rej.: 282/A z 01.03.1985 r.)
- **Cudów** - kaplica (drewniana, XVIII w., nr rej.: 502/A/67 z 22.06.1967 r., 65/A z 05.03.1981 r.)
- **Janików** - park (XIX w., nr rej.: 631 z 17.12.1957 r.)
- **Ryczywół**

- kościół p.w. Św. Katarzyny (1876 - 1884 r., 1945 - 1949 r., nr rej.: 439/A z 16.11.1990 r.)
- dzwonnica (nr rej.: 439/A z 16.11.1990 r.)

- **Stary Chinów** - cmentarz ewangelicko-augsburski (1840 - 1944 r., nr rej.: 465/A z 05.11.1991 r.)
- **Świerże Górne**
  - dzwonnica cmentarna (przy kościele) (drewniana, poł. XVIII w., nr rej.: 851 z 29.01.1959 r., 318 z 15.06.1967 r. oraz 159/A z 18.03.1982 r.)
  - cmentarz wojenny z I wojny światowej (nr rej.: 274/A z 06.09.1984 r.)
- **Wólka Tyrzyńska** - zagroda (koniec XIX w., nr rej.: 315/A z 14.08.1985 r.) ze stodołą.

Tab.28 Wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do ewidencji zabytków:

	KOZIENICE - GMINA		
Lp.	**Miejscowość**	**Obiekt, czas powstania**	**Uwagi**
1.	Aleksandrówka	dwór drew., XIX/XX w.	
2.	Brzeźnica 57	dom, d. Organistówka, drew. 1915 r. (w cz. sala katechetyczna)	
3.	Brzeźnica 57	piwniczka przy domu, murowana, 1915 r.	
4.	Brzeźnica 71	budynek poczty, murowany z 1923 r.	
5.	Brzeźnica	kościół p.w. NS Jezusowego i św. Leonarda, murowany, 1911-1937	rej. zabyt.
6.	Brzeźnica	plebania – pierwotnie kaplica, mur., ok. 1915r.	
7.	Brzeźnica	kapliczka – Jezus Frasobliwy, mur. p. XX w.	
8.	Chinów 9	dom mieszkalny, drew. I ćw. XX w.	
9.	Cudów 9	dom drewniany., z ok. 1900 r.	
10.	Cudów 10	dom drew., ok. 1900 r.	
11.	Cudów 16	dom mieszkalny, drew. I ćw. XX w.	
12.	Cudów	kapliczka p.w. Matki Boskiej, drew. p. XVIII w.	rej. zabyt.
13.	Dabrówki	figurka Matki Boskiej z 1877 r.	
14.	Holendry Kozienickie 6	dom mieszkalny, drew. I ćw. XX w.	
15.	Holendry Kozienic. 16	dom mieszkalny, drew. pocz. XX w.	
16.	Holendry Kozienic. 19	dom mieszkalny, drew. I ćw. XX w.	
17.	Holendry Kozienic. 65	dom drew. z 1920 r.	
18.	Holendry Kozienic.	dom mieszkalny, drew. z 1880 r.	
19.	Holendry Piotrkowskie	krzyż przydrożny, drew. insygnia męki pańskiej, pocz. XX w.	
20.	Holendry Piotrkowskie nr 1	dom drew., z 1925 r.	
21.	Holendry Piotrkowskie nr 3	dom murowany z 1905 r.	
22.	Holendry Piotrkowskie nr 11	stodoła drew. z 1919 r.	
23.	Janików 72	dom drew., 1. 30-te XX w.	
24.	Janików	wodny młyn elektryczny, drew. 1932-34	
25.	Janów	kapliczka Matki Boskiej, mur. 1938 r.	
26.	Kepa Wólczyńska 11	dom murowany, z ok. 1920 r.	
27.	Majdany 11	dom drew. z 1920 r.	
28.	Majdany 13	dom drew. z 1930 r.	
29.	Nowa Wieś 11	dom drew. z ok. 1890 r.	
30.	Nowa Wieś 86	dom mieszkalny, drew. z pocz. XX w. (1932 r.)	
31.	Nowa Wieś 87	dom drew. z ok. 1890 r.	
32.	Nowa Wieś 117	dom mieszkalny, drew., z pocz. XX w.	
33.	Nowa Wieś 127	dom mieszkalny, drew., z pocz. XX w.	
34.	Nowa Wieś 156	dom mieszkalny, drew., z pocz. XX w.	
35.	Nowiny 21	dom drew. z 1926 r.	
36.	Piotrkowice 3	dom drew. z 1926 r.	
37.	Piotrkowice 6	dom drew. z 1922 r.	
38.	Piotrkowice 16	dom drew. z 1944 r.	
39.	Piotrkowice 17	dom drew. z 1943 r.	
40.	Piotrkowice 35	dom drew. z 1936 r.	
41.	Piotrkowice 39	dom drew. z 1922-23 r.	
42.	Piotrkowice 4	dom mieszkalny, drew., pocz. XX w.	

43.	Piotrkowice 11	dom mieszkalny, drew., z pocz. XX w.	
44.	Piotrkowice 30	dom mieszkalny, drew., I ćw. XX w.	
45.	Piotrkowice 34	wiatrak koźlak, z przeł. XIX/XX w.	
46.	Psary	młyn drewniany I ćw. XX w.	
47.	Ryczywół, ul. Długa 14	dom mieszkalny, drew., z I ćw. XX w.	
48.	Ryczywół, ul. Długa 19	dom mieszkalny, drew., z pocz. XX w.	
49.	Ryczywół, ul. Stodolna	zespół stodół z II ćw. XX w.	
50.	Ryczywół	kościół paraf. p.w. św. Katarzyny, murowany, 1876-84, dobudowany 1945-1949;	rej. zabyt.
51.	Ryczywół	dzwonnica z ok. 1884 r.	rej. zabyt.
52.	Ryczywół, ul. Warszawska 16	plebania, murowana z k. XIX w.	
53.	Samowodzie 35	dom mieszkalny, drew. I ćw. XX w.	
54.	Stanisławice 2	dom mieszkalny, drew. 4 ćw. XIX w.	
55.	Stanisławice 5	dom mieszkalny, drew. 4 ćw. XIX w.	
56.	Stanisławice 28	dom mieszkalny, drew. 1 ćw. XX w.	
57.	Stanisławice 102	dom mieszkalny, drew. 1 ćw. XX w.	
58.	Stanisławice 138	dom mieszkalny, drew. 1 ćw. XX w.	
59.	Stanisławice 168	dom mieszkalny, drew. 1 ćw. XX w.	
60.	Stanisławice 169	dom mieszkalny, drew. 1 ćw. XX w.	
61.	Stanisławice 177	dom mieszkalny, drew. 1 ćw. XX w.	
62.	Stanisławice 189	dom mieszkalny, drew. 1 ćw. XX w.	
63.	Staszów 2	dom mieszkalny, drew. ok. 1920 r.	
64.	Staszów 3	dom mieszkalny, drew. ok. 1920 r.	
65.	Staszów 5	dom mieszkalny, drew. ok. 1920 r.	
66.	Staszów 6	dom mieszkalny, drew. ok. 1920 r.	
67.	Staszów 7	dom mieszkalny, drew. 2 ćw. XX w.	
68.	Staszów 8	dom mieszkalny, drew. pocz. XX w.	
69.	Staszów 12	dom mieszkalny, drew. I ćw. XX w.	
70.	Staszów 24	dom mieszkalny, drew. k. XIX w.	
71.	Staszów 43	dom mieszkalny, drew. II ćw. XX w.	
72.	Staszów 44	dom mieszkalny, drew. II ćw. XX w.	
73.	Staszów	bud. d. szkoły podstawowej, drew. 1925 r.	
74.	Staszów	kapliczka Jezus pod krzyżem, mur. 1919 r.	
75.	Świerże Górne	dzwonnica przy kościele p.w. św. Jakuba Apostoła, drew. ok. 1744 r.	rej. zabyt.
76.	Wola Chodkowska 30	dom mieszkalny, drew. I ćw. XX w.	
77.	Wola Chodkowska 47	dom mieszkalny, drew. I ćw. XX w.	
78.	Wola Chodkowska 85	dom mieszkalny, drew. I ćw. XX w.	
79.	Wójtostwo	krzyż przydrożny, mur. 1914 r.	
80.	Wólka Tyrzyńska	szkoła podstawowa, mur. 1934-36	
81.	Wólka Tyrzyńska 1	dom mieszkalny, drew. I ćw. XX w.	
82.	Wólka Tyrzyńska 7	dom mieszkalny, drew. I ćw. XX w.	
83.	Wólka Tyrzyńska 13	dom mieszkalny, drew. I ćw. XX w.	
84.	Wólka Tyrzyńska 17	dom mieszkalny, drew. I ćw. XX w.	
85.	Wólka Tyrzyńska 33	dom mieszkalny, drew. I ćw. XX w.	

KOZIENICE – MIASTO

Lp.	Nazwa, ulica, nr domu	Obiekt, czas powstania	Uwagi
86.		figura św. Józefa w zespole klasztoru Zgromadzenia Bezhabit. S.S. Franciszkanek, kamień, 1 ćw. XX w.	
87.		kaplica Zgromadzenia Bezhabitowego S.S. Franciszkanek, mur., 1915 r.	
88.		budynek ZOZ w zespole klasztoru Zgromadzenia Bezhab. S.S. Francisz., mur. 1914 r.	
89.		bud. gospo. Zgromadzenia Bezhabit. S.S. Franciszkanek, mur. 1 ćw./2 ćw. XX w.	

90.		brama i mur klasztoru Zgromadzenia Bezhabit. S.S. Franciszkanek, 1. 20-te XX w.	
91.		kapliczka figura św. Antoniego, mur. I ćw. XX w., 1914 r.	
92.		figura Matki Boskiej, mur. W 1903 r.	
93.		kapliczka, mur. Pocz. XX w.	
94.		krzyż drew. z 1913 r.	
95.	Aleja 1-go Maja 10	dom, drew., 3 ćw. XIX w.	
96.	Batalionów Chłop. 9	dom, mur. 4 ćw. XIX w.	
97.	Batalionów Chłop. 11	dom, mur. II ćw. XX w., 1. 20-te XX w.	
98.	Batalionów Chłop. 13	dom, mur. 4 ćw. XIX w.	
99.	Batalionów Chłop. 17	dom, mur. I ćw. XX w., 1. 20-te XX w.	
100.	Batalionów Chłop. 26	dom, mur. 4 ćw. XIX w.	
101.	Batalionów Chłopskich 24/28	dom, mur. 4 ćw. XIX w.	
102.	Batalionów Chłop. 34	dom, mur. 1. 20-te XX w.	
103.	Bohaterów Getta 1	dom, mieszkalny, mur. IV ćw. XIX w.	
104.	Bohaterów Getta 11	dom, mieszkalny, mur. I ćw. XX w. XIX/XX w.	
105.	Bohaterów Getta 13	dom, drew. IV ćw. z XIX w.	
106.	Bohaterów Getta 14	dom, mieszkalny, mur. I ćw. XX w., ok. 1910 r.	
107.	Bohaterów Getta 15	dom, drew. I ćw. XX w.	
108.	Bohaterów Studzianek 14	dom, mieszkalny, drew. –mur. II ćw. XX w.	
109.	Bohaterów Studzianek 20	dom, mieszkalny, drew. II ćw. XX w., 1940 r.	
110.	Bohaterów Studzianek 26	dom, mieszkalny, drew. /mur. II ćw. XX w., 1938r.	
111.	Czwartek 5	dom, drew., 1 ćw. XX w.	
112.	Czwartek 6	dom, drew. 1935 r.	
113.	Czwartek 10	dom, drew. 2 ćw. XX w.	
114.	Czwartek 10	budynek gospod., drew. /cegła 1938 r.	
115.	Czwartek 12a,12b	dom, drew. 4 ćw. XIX w.	
116.	Czwartek 14	dom, mieszkalny, drew. II ćw. XX w., 1930 r.	
117.	Głowaczowska 3	dom, mieszkalny, drew. I ćw. XX w., 1918 r.	
118.	Głowaczowska 9	dom, mieszkalny, drew. pocz. XX w.	
119.	Głowaczowska 23	dom, mieszkalny, drew. I ćw. XX w.	
120.	Głowaczowska 33	bud. mur. – ob. Szkoła, z 1930 r.	
121.	Głowaczowska 40	stodoła, drew./ mur. z I ćw. XX w.	
122.	Hamernicka 9	dom, drew., z 1929 r.	
123.	Hamernicka 9a	dom, mur. z 1930 r.	
124.	Hamernicka 27	dom, drew. II ćw. XX w., ok. 1930 r.	
125.	Hamernicka 43	budynek hamerni, drew. z XVIII w.	
126.	Hamernicka	kapliczka mur. z 1883 r.	
127.	Kochanowskiego	kosciół paraf. p.w. św. Krzyża, mur. 1863-69	rej. zabyt.
128.	Kochanowskiego 2	dom, mur., 1937 r.	
129.	Kochanowskiego 4 ?	dom, mur. XVIII/XIX w.	
130.	Kochanowskiego 4	dom, mur. 1933 r.	
131.	Kochanowskiego 12	dom, mur. 1 poł. XIX w.	
132.	Kochanowskiego 14	dom, mieszkalny, mur. 2 poł. XIX w.	
133.	Kochanowskiego 16	dom, mieszkalny, mur. z II ćw. XX w., 1948-50	
134.	Kochanowskiego 18	dom, mieszkalny, mur. II poł. XIX w.	
135.	Kochanowskiego 24 ?	dom, mur. z 1928 r.	
136.	Kochanowskiego 26	dom, mur. 1 poł. XIX w.	
137.	Kochanowskiego 29	dom, mieszkalny, drew. I ćw. XX w., 1920 r.	
138.	Kochanowskiego 31	dom, drew. z 1923 r.	
139.	Kochanowskiego 36	dom, drew. 1 ćw. XX w.	
140.	Kochanowskiego 42	dom, mur., pocz. 2 ćw. XX w.	
141.	Kochanowskiego 44	dom, mur. z pocz. 2 ćw. XX w.	
142.	Kochanowskiego 46	dom, mieszkalny, mur. z I ćw. XX w., pocz. XX w.	
143.	Kochanowskiego 48	dom, drew., 30-te lata XX w.	
144.	Kochanowskiego 50	dom, drew., 30-te lata XX w.	

145.	Kościuszki 2	dom, drew., 1. 20-te XX w.	
146.	Kościuszki 3	dom mur., 1 ćw. XX w.	
147.	Konstytucji 3-go Maja nr 13	dom, mieszkalny, mur. z pocz. XX w.	
148.	Konstytucji 3-go Maja nr 15	dom, mieszkalny, mur. z pocz. XX w.	
149.	Konstytucji 3-go Maja nr 17	dom, mieszkalny, mur. z II ćw. XX w.	
150.	Konstytucji 3-go Maja nr 18	dom, mieszkalny, mur. z IV ćw. XIX w.	
151.	Konstytucji 3-go Maja nr 45	dom, mieszkalny, drew. po 1885 r.	
152.	Konstytucji 3-go Maja nr 57	dom, mieszkalny, drew. z IV ćw. XIX w.	
153.	Lubelska – d. Stara Wieś	kaplica, mur. 2 poł. XIX w.	rej. zabyt.
154.	Lubelska 1	dom mur. 2 poł. XIX w.	
155.	Lubelska 2	dom mur. 2 poł. XIX w.	
156.	Lubelska 3	dom mur. 4 ćw. XIX w.	
157.	Lubelska 4	dom mur. 1. 20-te XX w.	
158.	Lubelska 5	dom mur. 4 ćw. XIX w.	
159.	Lubelska 11	dom mur. 4 ćw. XIX w.	
160.	Lubelska 13	dom mur. 1. 20-te XX w.	
161.	Lubelska 18	dom mur. z 1928 r.	
162.	Lubelska 18	młyn, mur. 1. 20-te XX w.	
163.	Lubelska 19	dom mur. 1918-1939	
164.	Lubelska 20	dom mur. 1. 30-te XX w.	
165.	Lubelska 22	dom mur. pocz. 2 ćw. XX w.	
166	Lubelska 26	dom mur. II poł. XIX w.	
167.	Lubelska 35	dom, drew . II ćw. XX w. (z 1934 r.)	
168.	Lubelska 38	dom, drew. 4 ćw. XIX w.	
169.	Lubelska 52/54	dom, drew. 1. 30-te XX w.	
170.	Lubelska 53	dom mur. 1. 20-te XX w.	
171.	Lubelska 65	budynek gospodarczy, drew. z 1918 r.	
172.	Lubelska 74	dom mieszkalny, drew. II ćw. XX w., z 1938 r.	
173.	Lubelska 75	dom, drew. 1. 30-te XX w.	
174.	Lubelska 84	dom mur. 4 ćw. XIX w.	
175.	Lubelska 87	dom, drew. 1 ćw. XX w.	
176.	Lubelska 97	dom, drew. 1. 30-te XX w.	
177.	Lubelska róg Młyńska	dom mur. 2 ćw. XX w.	
178.	Maciejowicka 2	dom, drew. z 1900r.	
179.	Maciejowicka 4	dom, drew. ok. 1930 r.	
180.	Maciejowicka 6	dom, mur. z 1929 r.	
181.	Maciejowicka 8	dom, mur. z ok. 1920 r.	
182.	Maciejowicka 9	dom, drew. z II ćw. XX w.	
183.	Mickiewicza 8	dom, mur. z ok. 1920 r	
184.	Mickiewicza 19	dom, drew. z II ćw. XX w. (z ok. 1938 r.)	
185.	Młyńska 1	dom, drew. z 2 ćw. XX w. (ok. 1930 r.)	
186.	Młyńska 2	dom, drew. I ćw. XX w., ok. 1925 r.	
187.	Młyńska 5	dom, drew. 1 ćw. XX w.	
188.	Młyńska 13	dom, drew. 4 ćw. XIX w.	
189.	Młyńska 30	spichlerz, drew. z 1914 r.	
190.	Młyńska 30	obora, drew. z 1930 r.	
191.	Młyńska 30	dom, drew. z 1924 r.	
192.	Młyńska 43	dom, drew. I ćw. XX w., ok. 1920 r.	
193.	Młyńska	młyn, mur. IV ćw. XIX w.	
194.	1-go Maja 3	dom, mur. 4 ćw. XIX w.	
195.	1-go Maja 5	dom, drew. 4 ćw. XIX w.	
196.	1-go Maja 7	dom, drew. IV ćw. XIX w.	
197.	1-go Maja 9	dom, drew. IV ćw. XIX w.	
198.	1-go Maja 12	dom, mur. 1.30-te XX w. (1925 r.)	
199.	Miodowa 8	dom, mur. I ćw. XX w. ok. 1925 r.	
200.	Niecała 12	dom, drew. 1 ćw. XX w.	
201.	Niecała 14	dom, drew. 1 ćw. XX w.	

202.	Parkowa 3b	dom z wieżą, mur. z k. XVIII w.	
203.	Parkowa 6a	dom, drew. 4 ćw. XIX w.	
204.	Parkowa	bud. gospodarczy w zespole pałac., mur. XIX w.	rej. zabyt.
205.	Parkowa	oficyna kuchenna-pałac., mur 1839-65	rej. zabyt.
206.	Parkowa	łącznik w zespole pałac., 2 poł. XIX w.	rej. zabyt.
207.	Parkowa	stajnia w zespole pałac., 2 poł. XIX w.	rej. zabyt.
208.	Parkowa	kolumna w zespole pałac., kamień, 2 poł. XIX w.	rej. zabyt.
209.	Parkowa	kolumna pamiątkowa w zespole pałac., kamień, 2 poł. XIX w.	rej. zabyt.
210.	Parkowa	dziedziniec pałac. XVIII/XIX w.	rej. zabyt.
211.	Parkowa	park pałac. 1786-1791 r.	rej. zabyt.
212.	Parkowa	brama wjazdowa w zespole pałac., mur. XIX w.	rej. zabyt.
213.	Parkowa	żeliwne ogrodzenie – mauzoleum Denów, II poł. XIX	rej. zabyt.
214.	Parkowa	mauzoleum Denów w zespole pałac., kamień, 2 poł. XIX w.	rej. zabyt.
215.	Piękna 36	dom, drew. 2 poł. XIX w.	
216.	Piękna 38	dom, drew. 2 poł. XIX w.	
217.	Piękna 57	dom, drew. 3 ćw. XIX w.	
218.	Pl. 15-Stycznia 2	dom, drew. I ćw. XX w.	
219.	Pl. 15-Stycznia	kramy z ok. 1820 r.	rej. zabyt.
220.	Pokoju 16	dom, mur. z ok. 1930 r.	
221.	Pokoju 18	dom, mur. 2 ćw. XX w.	
222.	Pokoju 26	dom, drew. 4 ćw. XIX w.	
223.	Pokoju 28	dom, mur. z ok. 1920 r.	
224.	Pokoju 37	dom, mur. z 1914 r.	
225.	Pokoju 39	dom, drew. z poł. XIX w.	
226.	Pokoju 41	dom, mur. z 1934 r. (rok ukończ.)	
227.	Pokoju 43	dom, drew. poł. XIX w.	
228.	Pokoju 47	dom, mur., 1901 r. (rok ukończ.)	
229.	Pokoju 49a	dom, mur. 1 ćw. XX w.	
230.	Pokoju 51	dom, drew. 3 ćw. XIX w.	
231.	Pokoju 53	dom, mur. 1 ćw. XX w.	
232.	Pokoju 55	dom, drew. 3 ćw. XIX w.	
233.	Pokoju 63	dom, drew. 4 ćw. XIX w.	
234.	Pokoju 65	dom, drew. k. XIX w.	
235.	Pusta 27	dom, mur. 1 ćw. XX w.	
236.	Radomska, narożnik Lubelskiej	dom, mur., poł. XIX w.	
237.	Radomska, narożnik Rynku	dom, mur., 1 poł. XIX w.	
238.	Radomska 5	dom, mur. I ćw. XX w.	
239.	Radomska 8/19/12	dom, mur., poł. XIX w.	
240.	Radomska 18	dom, drew. 1. 20-te XX w. (Kap. Judist. Dla kobiet)	
241.	Radomska 19	dom, mur. I ćw. XX w.	
242.	Radomska 20	dom, mur. I ćw. XX w. (ok. 1920 r.)	
243.	Radomska 21	dom, mur. 4 ćw. XIX w.	
244.	Radomska 22	dom, mur., 1929-1931 r.	
245.	Radomska 25	dom, mur. ok. 1900 r.	
246.	Radomska 27	dom, mur. 1.30-te XX w.	
247.	Radomska 29	dom, mur. IV ćw. XIX w.	
248.	Radomska 31	dom, mur. IV ćw. XIX w.	
249.	Radomska 32	dom, mur. II ćw. XX w.	
250.	Radomska 38	dom, mur. k. XIX w.	
251.	Radomska 40	dom, drew. 1. 20-te XX w.	
252.	Radomska 41	dom, mur. 4 ćw. XIX w.	
253.	Radomska 43	dom, mur. 4 ćw. XIX w.	
254.	Radomska 44/46	dom, drew. 1 ćw. XX w.	
255.	Radomska 47	dom, mur. k. 4 ćw. XIX w.	
256.	Radomska 49	dom, mur. z 1929 r.	

257.	Radomska 50	dom, mur. 1932 r.	
258.	Radomska 51	dom, mur. XIX w.	
259.	Radomska 52	dom, mur. 1922 r.	
260.	Radomska 53	dom, mur. 4 ćw. XIX w.	
261.	Radomska 54	dom, drew. z 1918 r.	
262.	Radomska 57	dom, mur. 1ćw./2 ćw. XX w.	
263.	Radomska 59	dom, mur. 1 ćw. XX w.	
264.	Radomska 85	dom, mur. XIX/XX w.	
265.	Sienkiewicza 1	dom, mur. 1 poł. XIX w.	
266.	Sienkiewicza 4/6	dom, drew. IV ćw. XIX w.	
267.	Sienkiewicza 12/14	dom, drew. IV ćw. XIX w.	
268.	Sienkiewicza 21	dom, drew./mur. I ćw. XX w.	
269.	Sienkiewicza 32	dom, drew. 4 ćw. XIX w.	
270.	Sienkiewicza 30	dom, drew. XIX w.	
271.	Sosnowa 5	dom, drew. II ćw. XX w.	
272.	Sosnowa 8	dom, drew. II ćw. XX w.	
273.	Świerczewskiego 2	dom, drew. 2 poł. XIX w.	
274.	Świerczewskiego 6	dom, mur. z 1901 r.	
275.	Świerczewskiego 8	dom, mur. 1. 30-te XX w.	
276.	Świerczewskiego 10	dom, mur. z 1924 r.	
277.	Świerczewskiego 22	dom, drew. IV ćw. XIX w. (1880 r.)	
278.	Świerczewskiego 24	dom, drew. z XIX w.	
279.	Świerczewskiego 28	dom, drew. XVIII/XIX w.	
280.	Świerczewskiego 34	dom, drew. z 1933 r.	
281.	Topolowa 9	dom, drew. I ćw. XX w. (1927 r.)	
282.	Topolowa 13	dom, drew. 4 ćw. XIX w.	
283.	Warszawska	figura Matki Boskiej, kamień	
284.	Warszawska	kapliczka, kamień, 2 ćw. XX w.	
285.	Warszawska 1	dom, mur. I ćw. XX w. (ok. 1920 r.)	
286.	Warszawska 3	dom, mur. 2 ćw. XX w. (ok. 1920 r.)	
287.	Warszawska 4	dom, mur. XIX w.	
288.	Warszawska 5/7	dom, drew. 1. ćw. XX w.	
289.	Warszawska 6	dom, drew. 1 poł. XIX w.	
290.	Warszawska 7	dom, mur. 2 poł. XIX w.	
291.	Warszawska 9	dom, mur. 1. 20-te XX w.	
292.	Warszawska 13	dom, mur. 1. 20-te XX w.	
293.	Warszawska 15	dom, mur. 2 ćw. XX w. (ok. 1930 r.)	
294.	Warszawska 18	dom, mur. I ćw. XX w.	
295.	Warszawska 21	dom, drew. 1 ćw. XX w.	
296.	Warszawska 27	dom, drew. z 1926 r.	
297.	Warszawska 27/27a	dom, drew. I ćw. XX w.	
298.	Warszawska 27?	dom, mur. 1 ćw. XX w.	
299.	Warszawska 28	dom, mur. 1 ćw. XX w. (ok. 1920 r.)	
300.	Warszawska 28	budynek gospodarczy, drew. cegła, 1 ćw. XX w.	
301.	Warszawska 37	dom, drew. I ćw. XX w. (ok. 1925 r.)	
302.	Warszawska 46	dom, mur. z 1864 r.	
303.	Warszawska 51	dom, mur. I ć. XX w.	
304.	Warszawska 62	kapliczka, kamienna z 1936 r.	
305.	Wiślana 1	dom, drew. IV ćw. XIX w.	
306.	Wiślana 10	dom, drew. z XIX w.	
307.		d. mennica pieniędzy, drew. II ćw. XIX w.	
308.		budynek admnistracyjny w Państwowej Stadninie Koni, mur. 1. 20-te XX w.	
309.		stajnia zwykła w Państwowej Stadninie Koni, mur. 1. 20-te XX w.	
310.		stajnia matek w Państwowej Stadninie Koni, mur. 3 ćw. XIX w.	

311.		stajnia roczniaków w Państwowej Stadninie Koni, mur. 3 ćw. XIX w.	
312.	Kozienice Kol.	figura przydrożna, mur. z 1872 r.	
313.	Kozienice Kol.	figura Matki Boskiej, mur. I ćw. XX w.	

Cmentarze na terenie gminy i miasta Kozienice wpisane do ewidencji zabytków prowadzonej przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie (Delegatura w Radomiu):

- **Kozienice - miasto:**
  - cmentarz rodziny Dehnów (I poł. XIX w., zlokalizowany w parku zespołu pałacowo - parkowego, nr rej.:523/A/92 z dn. 06.04.1992 r.)
  - cmentarz rzymsko - katolicki (I poł. XIX w., ul. Cmentarna, nr rej.: 464/A/91 z dn. 05.11.1991 r.)
  - cmentarz żydowski - kirkut (pocz. XVII w., zbieg ulic: Wójcików i Radomskiej, nr rej.: 403/A/89 z dn. 03.04.1989 r.)
- **Kozienice - gmina:**
  - Aleksandrówka - cmentarz z I wojny światowej (1914 - 1918 r.)
  - Brzeźnica - cmentarz rzymsko - katolicki (I połowa XIX w.)
  - Chinów - cmentarz ewangelicko - augsburski (z przed 1940 r.)
  - Holendry Kuźmińskie - cmentarz ewangelicki (poł. XIX w.)
  - Janików - cmentarz „niemiecki" (prawdopodobnie z przed 1840 r.)
  - Ryczywół - cmentarz żydowski - kirkut (po 1677 r.)
  - Ryczywół - cmentarz rzymsko - katolicki (XIX w.)
  - Stanisławice - cmentarz z I wojny światowej (1916 - 1918 r.)
  - Świerże Górne - cmentarz wojenny z I wojny światowej (1917 - 1918 r.)
  - Świerże Górne - cmentarz rzymsko - katolicki (I poł. XIX w.)

Parki na terenie gminy i miasta Kozienice znajdujące się w ewidencji zabytków prowadzonej przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie (Delegatura w Radomiu):

- **Kozienice - miasto:**
  - park, zlokalizowany na terenie zespołu pałacowo - parkowego (XVIII - XIX - XX w., nr rej.: 630 z 17.12.1957 r.)
- **Kozienice - gmina:**
  - Janików - park (XIX w., nr rej.: 631 z 17.12.1957 r.) - powstał w połowie XIX w. na gruntach prywatnych po kasacji zakonów przez władze carskie; w czasie I wojny światowej przebiegał tu front walczący; dwór został spalony, folwark częściowo zniszczony; okres międzywojenny - państwowa dzierżawa; II wojna światowa - dewastacja i niszczenie zespołu; po wojnie należał do PGR Janików, a po jego rozwiązaniu (1957 r.) przekazano całość Zakładowi Przetwórstwa Owocowo - Warzywnego w Janikowie; obecnie należy do zakładu, ale nie jest użytkowany;

Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie gminy i miasta Kozienice

Jak wynika z Archeologicznego Zdjęcia Polski (za mgr Mieczysławem Bienia), najintensywniejszym (w granicach obszaru opracowania) występowaniem stanowisk archeologicznych charakteryzuje się obszar w widłach Radomki i Wisły, na północ od Ryczywołu. Mają one dużą wartość naukową i konserwatorską. Reprezentowane są tutaj zasadniczo wszystkie epoki i okresy chronologiczne, przy czym dają się wyróżnić 3 fazy osadnictwa:

- Faza I - kilka stanowisk z epoki kamienia (brak stanowisk mezolitycznych i neolitycznych)
- Faza II - intensywny rozwój osadnictwa kultury łużyckiej i kultury grobów klasztornych (epoka brązu, wczesna epoka żelaza) oraz kultury przeworskiej (młody okres przedrzymski - okres rzymski)
- Faza III - po bardzo wyraźnym osłabieniu osadnictwa we wczesnym średniowieczu następuje gwałtowny rozwój i zagospodarowania tego terenu w XIV - I poł. XVII w., co wiąże się z założeniem miasta Ryczywół (przed 1370 r.) wraz z zamkiem książęcym (w widłach Wisły i Radomki) oraz rozwojem licznych wsi (od XIV - XV w. zaczynając); załamanie tego osadnictwa (w II poł. XVII – XVIII w.) następuje w wyniku zniszczeń spowodowanych „potopem" szwedzkim (1655 - 1656 r.) oraz katastrofalnymi wylewami Wisły, które na przełomie XVIII i XIX w. niszczą pierwsze miasto Ryczywół; w 1814 r. następuje translokacja miejscowości Ryczywół na nowe (dzisiejsze) miejsce i stopniowe odradzanie się miejsko - wiejskiego osadnictwa tego terenu.

Tab. 29 Spis stanowisk archeologicznych w układzie obszaru AZP 68 - 70

numer stanowiska na obszarze	miejscowość	numer stanowiska w miejscowości	funkcja obiektu	kultura	bliższa chronologia
1	Ryczywół	1	miasto	Późne średniowiecze – okres nowożytny	XIV – XIX w.
3	Ryczywół	3	cmentarz. żydowski (kirkut)	Okres nowożytny	1 poł. XVIII – XIX (XX?) wiek?
4	Ryczywół	4	miasto	Okres nowożytny	XIX – XX w.
9	Wilczkowice Górne	1	wieś	Późne średniowiecze - okres nowożytny	XIV – XX w.
10	Wola Chodkowska	1	wieś	Późne średniowiecze - okres nowożytny	XIV – XX w.
			młyn	Późne średniowiecze - okres nowożytny	XV – XVII w.
			cegielnia	okres nowożytny	XIX w.
11	Wilczkowice Górne	2	obozowisko?	świderska ?	Paleolit schyłkowy ?
			ślady osadnictwa	nieokreślona	Epoka kamienia – epoka brązu
			cmentarz?	Grobów kloszowych	Wczesna epoka żelaza
			cmentarz?	przeworska	Młodszy okres przedrzymski i starszy okres rzymski (B2)
			ślady osadnictwa ?	Wczesne średniowiecze	-----
12	Ryczywół	5	cmentarz ?	nieokreślona	Starożytność – wczesne średniowiecze ?
13	Wilczkowice (Górne?)	3	ślad osadnictwa	łużycka	Środkowa epoka brązu – wczesna epoka żelaza ?
14	Chodków	2	ślad osadnictwa	nieokreślona	Starożytność ?
15	Ryczywół	6	ślady osadnictwa	nieokreślona	Epoka brązu
			osada ?	przeworska	Okres rzymski
			ślady osadnictwa	-----	Okres nowożytny XVII – XVIII w.
16	Ryczywół	7	ślady osadnictwa	przeworska	Okres rzymski ?
			osada ?	-----	Wczesne średniowiecze VIII – X w.
			osada ?	Wczesne średniowiecze	XI-XIII w.
			ślady osadnictwa	Okres nowożytny	Koniec XV – XVI, XVII w.
17	Michałówka	1	ślad osadnictwa	świderska ?	Paleolit schyłkowy ?
18	Wilczkowice Górne	4	ślady osadnictwa	nieokreślona	starożytność
19	Wilczkowice Górne	5	ślady osadnictwa	nieokreślona	starożytność
			ślad osadnictwa	Wczesne średniowiecze	starożytność
			ślad osadnictwa	nieokreślona	nieokreślona
20	Ryczywół	8	ślad osadnictwa	Łużycka lub grobów kloszowych	Wczesna epoka żelaza
21	Ryczywół	9	osada ?	grobów kloszowych ? lub przeworska ?	Wczesna epoka żelaza – okres rzymski
			ślady osadnictwa	Wczesne średniowiecze	VIII – X w.
			ślady osadnictwa miejskiego	Okres nowożytny	XVII – XVIII w.

22	Ryczywół	10	ślady osadnictwa	nieokreślona	Starożytność – wczesne średniowiecze
			ślady osadnictwa	Późne średniowiecze – okres nowożytny	XV – XVI w.
			ślady osadnictwa	okres nowożytny	XVII – XVIII w.
23	Ryczywół	11	osada ? cmentarz ?	Łużycka ?	Wczesna epoka żelaza ?
			ślady osadnictwa	Przeworska ?	Młodszy okres przedrzymski – okres rzymski ?
			ślad osadnictwa	Wczesne średniowiecze	----
24	Ryczywół	12	ślad osadnictwa	nieokreślona	neolit
			cmentarz	łużycka	Wczesna epoka żelaza
			ślady osadnictwa	nieokreślona	okres przedrzymski
			osada ?	przeworska	Młodszy okres przedrzymski
			osada ?	Wczesne średniowiecze	XI – XII w.
25	Ryczywół	13	osada	Łużycka ? grobów kloszowych ?, przeworska	Starszy – młodszy okres przedrzymski
26	Ryczywół	14	osada ?	przeworska	Okres rzymski
			ślady osadnictwa wiejskiego	Okres nowożytny	XVII –XVIII w.
27	Ryczywół	15	ślady osadnictwa wiejskiego	Późne średniowiecze	XIII – XV w.
			ślady osadnictwa wiejskiego	Okres nowożytny	XVI – XVII w.
28	Ryczywół	16	ślad osadnictwa	nieokreślona	nieokreślona
			ślady osadnictwa	nieokreślona	Okres rzymski – wczesne średniowiecze
			ślady osadnictwa	wczesne średniowiecze	XII – XIII w.
			ślady osadnictwa wiejskiego	Okres nowożytny	XVI – XVII, XVIIIw.
29	Ryczywół	17	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	----
			ślady osadnictwa wiejskiego	Okres nowożytny	XVI – XVII w.
30	Wola Chodkowska	7	ślad osadnictwa	nieokreślona	Epoka kamienia – epoka brązu ?
40	Wola Chodkowska	8	ślady osadnictwa	Łużycka ?	Wczesna epoka żelaza
			ślady osadnictwa	Grobów kloszowych ? przeworska ?	Wczesna epoka żelaza – okres rzymski ?
			ślady osadnictwa	Późne średniowiecze	----
41	Wola Chodkowska	9	ślady osadnictwa	Łużycka - Grobów kloszowych	Wczesna epoka żelaza
42	Wola Chodkowska	10	ślady osadnictwa	nieokreślona	starożytność
			ślady osadnictwa	Późne średniowiecze?	----
43	Ryczywół	18	ślady osadnictwa	Grobów kloszowych ? – przeworska ?	Wczesna epoka żelaza – okres rzymski
			ślady osadnictwa	Późne średniowiecze?	----
44	Ryczywół	19	ślady osadnictwa	Przeworska ?	okres rzymski ?

Tab.30 Spis stanowisk archeologicznych najbardziej zagrożonych na obszarze AZP 68 - 70:

numer stanowiska na obszarze	Zagrożenia
1 2 2 4	Zniszczony? Zniszczony? Piaskownia Inwestycje
11 15 16	---- erozja rzeczna rozorywanie, erozja stokowa, erozja rzeczna
23 24 25	Rozorywanie Rozorywanie, erozja stokowa Rozorywanie, erozja stokowa

Tab.31 Spis stanowisk archeologicznych w układzie obszaru AZP 71 - 71

numer stanowiska na obszarze	miejscowość	numer stanowiska w miejscowości	funkcja obiektu	kultura	bliższa chronologia
1	Kociołki	1	cmentarzysko	Kultura grobów kloszowych	latyn
2	Stanisławice	4	osada	----	Średniowiecze, nowożytność
3	Stanisławice	5	osada	----	Średniowiecze, nowożytność
4	Stanisławice	6	ślad osadnictwa	----	Epoka kamienia
5	Stanisławice	7	osada	----	Średniowiecze, nowożytność
6	Stanisławice	8	osada	----	Wczesne średniowiecze
			ślad osadnictwa	----	średniowiecze
7	Babia Góra	1	ślad osadnictwa	----	Epoka kamienia – wczesna epoka brązu
8	Katarzynów	1	ślad osadnictwa	----	Epoka kamienia – wczesna epoka brązu
9	Aleksandrówka	1	ślad osadnictwa	----	średniowiecze
			osada	----	nowożytność
10	Aleksandrówka	2	ślad osadnictwa	przeworska	Okres wpływów rzymskich
11	Janów	1	ślad osadnictwa	----	Epoka kamienia – wczesna epoka brązu
			ślad osadnictwa	----	Kultura pucharów lejkowatych, neolit
12	Janów	2	ślad osadnictwa	przeworska	Okres wpływów rzymskich
13	Kociołki	2	osada	przeworska	Okres wpływów rzymskich
14	Kociołki	3	osada	----	Średniowiecze, nowożytność
15	Kociołki	4	osada	----	Wczesne średniowiecze
			ślad osadnictwa	----	Średniowiecze
16	Kajzerówka	1	osada	----	Średniowiecze, nowożytność
17	Kociołki	5	ślad osadnictwa	----	Epoka kamienia – wczesna epoka brązu
			ślad osadnictwa	----	Wczesne średniowiecze
18	Kociołki	6	osada	----	Średniowiecze, nowożytność
19	Kociołki	7	ślad obozowiska	----	Epoka kamienia – wczesna epoka brązu
			ślad osadnictwa	----	Wczesne średniowiecze
20	Kociołki	8	ślad osadnictwa	przeworska	Okres wpływów rzymskich

21	Janów	3	ślad osadnictwa	----	Wczesne średniowiecze
			osada	----	Średniowiecze, nowożytność

Tab. 32 Spis stanowisk archeologicznych w układzie obszaru AZP 71 – 72 (żadne z odkrytych stanowisk nie przedstawia większej wartości poznawczej i nie wymaga interwencji konserwatorskiej)**:**

numer stanowiska na obszarze	miejscowość	numer stanowiska w miejscowości	funkcja obiektu	kultura	bliższa chronologia
1	Śmietanki	1	----	Grobów kloszowych	Okres halsztacki - lateński
2	Ruda	1	----	Grobów kloszowych	Okres halsztacki - lateński
3	Piachy	1	----	Grobów kloszowych	Okres halsztacki - lateński

Tab. 33 Spis stanowisk archeologicznych w układzie obszaru AZP 70 - 71 (stanowiska od epoki kamienia po czasy nowożytne; większą wartość poznawczą przedstawiają jedynie: Opatkowice – stanowisko nr 4, Wójtostwo Poduchowne - stanowisko nr 1)**:**

numer stanowiska na obszarze	miejscowość	numer stanowiska w miejscowości	funkcja obiektu	kultura	bliższa chronologia
1	Kozienice	1	ślad osadnictwa	----	Epoka kamienia – wczesna epoka brązu
2	Kozienice	2	ślad osadnictwa	----	Kultura pucharów lejkowatych, neolit
3	Kozienice	3	cmentarzysko	----	Kultura grobów kloszowych, latyn
4	Opatkowice	1	obozowisko	----	Epoka kamienia
5	Opatkowice	2	cmentarzysko	----	Kultura grobów kloszowych, latyn
6	Majdany	1	ślad osadnictwa	----	średniowiecze
7	Majdany	2	ślad obozowiska	----	Epoka kamienia – wczesna epoka brązu
8	Opatkowice	3	osada	----	Średniowiecze, nowożytność
9	Majdany	3	osada		Średniowiecze, nowożytność
			ślad obozowiska		Epoka kamienia – wczesna epoka brązu
10	Opatkowice	4	osada	----	Kultura pucharów lejkowatych, neolit
11	Cudów	1	ślad osadnictwa	----	Średniowiecze
12	Kozienice	4	ślad obozowiska		Epoka kamienia – wczesna epoka brązu
13	Kozienice	5	ślad osadnictwa	przeworska	Okres wpływów rzymskich
14	Kozienice	6	osada	----	Wczesne średniowiecze
			osada	----	Średniowiecze, nowożytność
15	Kozienice	7	ślad obozowiska	----	Epoka kamienia – wczesna epoka brązu
16	Kozienice	8	ślad obozowiska	----	Epoka kamienna – wczesna epoka brązu
			ślad osadnictwa	łużycka	Epoka brązu
17	Chartowa	1	ślad obozowiska	----	Epoka kamienia – wczesna epoka brązu
18	Chartowa	2	ślad osadnictwa	Kultura pucharów lejkowatych	neolit
19	Chartowa	3	osada	----	Średniowiecze, nowożytność
20	Stanisławice	1	ślad osadnictwa	----	Neolit ?
21	Stara Wieś	1	osada	----	Wczesne średn, średniowiecze, nowożytność

22	Wójtostwo Poduchowe	1	ślad osadnictwa	----	Epoka kamienia – wczesna epoka brązu
			ślad osadnictwa	przeworska	Okres wpływów rzymskich
23	Stanisławice	2	ślad osadnictwa	----	Epoka kamienia – wczesna epoka brązu
			osada	----	średniowiecze
24	Stanisławice	3	osada	----	Średniowiecze, nowożytność

Tab. 34 Spis stanowisk archeologicznych w układzie obszaru AZP 70 - 72 (obiekty architektury związane z osadnictwem od epoki kamienia przez epokę brązu, żelaza, późne średniowiecze po nowożytność; żadne z tych stanowisk nie znajduje się w stanie wymagającym interwencji konserwatorskiej; powszechnym zagrożeniem dla nich jest uprawa ziemi)**:**

numer stanowiska na obszarze	miejscowość	numer stanowiska w miejscowości	funkcja obiektu	kultura	bliższa chronologia
1	Dąbrówki	1	ślad osadnictwa	----	Epoka kamienia – wczesna epoka brązu
			ślad osadnictwa	----	neolit
			ślad osadnictwa	----	Wczesne średniowieczne (X – XII w.)
2.	Wólka Turzyńska	1	ślad osadnictwa	----	Epoka kamienia – wczesna epoka brązu
			ślad osadnictwa	----	Późne średniowieczne
			osada	----	Nowożytność (XVI w.)
3	Kępki	1	osada	----	nowożytność
4	Holendry Kozienickie	1	osada	----	Późne średniowieczne
5	Przewóz	1	osada	----	Późne średniowieczne - nowożytność
6	Wójtostwo pod Dąbrówkami	1	ślad osadnictwa	----	Epoka kamienia – wczesna epoka brązu
7	Wójtostwo pod Dąbrówkami	2	ślad osadnictwa	----	Epoka kamienia – wczesna epoka brązu
			osada	----	Późne średniowieczne - nowożytność
8	Przewóz	2	ślad osadnictwa	----	Nowożytność (XVI w.)

Tab. 35 Spis stanowisk archeologicznych w układzie obszaru AZP 69 - 70:

numer stanowiska na obszarze	miejscowość	numer stanowiska w miejscowości	funkcja obiektu	kultura	bliższa chronologia
1	Łaszówka	1	ślad osadnictwa	----	nowożytność
2	Selwanówka	1	ślad osadnictwa	----	Mezoit – wczesna epoka brązu
3	Selwanówka	2	ślad osadnictwa	----	Starożytna bliżej nieokreślona
4	Wola Chodkowska	5	ślad osadnictwa	----	Starożytna bliżej nieokreślona
10	Wola Chodkowska	1	ślad osadnictwa	----	nowożytność
11	Wola Chodkowska	2	osada	----	nowożytność
12	Wola Chodkowska	3	osada	----	nowożytność
13	Wola Chodkowska	4	ślad osadnictwa	----	nowożytność

Tab. 36 Spis stanowisk archeologicznych w układzie obszaru AZP 69 - 71 (dwie historyczne wsie: Świerże Górne i Nowa Wieś zlokalizowane na krawędzi lewobrzeżnej terasy nadzalewowej; w obrębie dna doliny występuje rozproszone osadnictwo typu „holenderskiego" z czasów nowożytnych; na terasie nadzalewowej spotykamy tylko niektóre partie wykorzystywane i użytkowane jako pola orne, a prawie całe dno doliny stanowią pola i sady; stanowiska archeologiczne na tym obszarze - wyłącznie w wąskim pasie krawędzi terasy nadzalewowej; terasa denna Wisły - dziś oddzielona wałem i intensywnie zasiedlona - była dawniej zapewne niedostępna ze względu na jej zalewanie, dopiero osadnictwo holenderskie (niemieckie) w XVIII – XIX w. wkroczyło na ten teren)**:**

numer stanowiska na obszarze	miejscowość	numer stanowiska w miejscowości	funkcja obiektu	kultura	bliższa chronologia
1	Świerże Górne	1	wieś historyczna	Wczesne średniowiecze, późne średniowiecze, okres nowożytny	III – IV okres epoki brązu
2	Chinów	1	cmentarzysko	przeworska	Starszy okres rzymski
3	Chinów	2	ślad osadnictwa	nieokreślona	Neolit – wczesna epoka brązu
			ślad osadnictwa	nieokreślona	wczesna epoka brązu
			osada	Grobów kloszowych	wczesna epoka żelaza
			osada	przeworska	Okres rzymski
4	Nowa Wieś	1	cmentarzysko	Przeworska, Grobów kloszowych	wczesna epoka żelaza
5	Nowa Wieś	2	osada	Przeworska ?	Okres rzymski ?
6	Chinów	3	ślad osadnictwa	nieokreślona	Epoka kamienia – epoka żelaza
			osada	łużycka	wczesna epoka żelaza (?)
7	Chinów	4	ślad osadnictwa	nieokreślona	mezolit
			ślad osadnictwa	nieokreślona	epoka kamienia
			osada	Łużycka ?	Późna epoka brązu – wczesna epoka żelaza
			osada	przeworska	Młodszy okres przedrzymski – okres rzymski
			ślad osadnictwa	Okres nowożytny	XVI – XVII w.
8	Świerże Górne	2	ślad osadnictwa	nieokreślona	starożytność
			ślady osadnictwa	Okres nowożytny	XVI – XVII w.
			ślad osadnictwa	Okres nowożytny	XIX w.
9	Chinów	5	ślad osadnictwa	nieokreślona	epoka brązu - okres rzymski
			ślady osadnictwa wiejskiego	Okres nowożytny	XVIII – XX w.

Tab. 37 Spis stanowisk archeologicznych najbardziej zagrożonych na obszarze AZP 69 - 71 (stanowiska archeologiczne, choć nieliczne, odznaczają się w większości dużą wartością konserwatorską i naukowo – badawczą; odkrywane są wyłącznie w wąskim pasie krawędzi terasy nadzalewowej Wisły; największymi dla nich zagrożeniem są działania budowlane (zabudowa wiejska) oraz uprawa roli (rozorywanie)**:**

Numer stanowiska	Zagrożenie
1	Działalność budowlana
2	rozorywanie
3	rozorywanie
4	Działalność budowlana
5	rozorywanie
6	rozorywanie
7	rozorywanie
10	piaskownia

8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI I WNIOSKÓW ZAWARTYCH W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIA PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

Dla terenów znajdujących się w granicach miasta i gminy Kozienice nie został przeprowadzony audyt krajobrazowy w rozumieniu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisów odrębnych.

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Czynnikami, które bezpośrednio wpływają na poziom bezpieczeństwa i zagrożenia w mieście i gminie Kozienice są m.in.:

- *ilość zaistniałych przestępstw, w tym głównie kryminalnych,*
- *wykrywalność sprawców przestępstw,*
- *bezpieczeństwo i porządek w miejscach publicznych,*
- *bezpieczeństwo w ruchu drogowym,*
- *liczba osób bezdomnych.*

Analiza tych czynników pozwoliła na stwierdzenie, iż nie odbiegają one od średniej statystycznej w tym rejonie, a widoczna malejąca dynamika niektórych zjawisk patologicznych potwierdza tezę o względnie dobrym poziomie bezpieczeństwa.

Wśród antropogenicznych zagrożeń bezpieczeństwa ludności i jej mienia, wynikających z działalności człowieka, wymienić można m.in.:

- *hałas,*
- *wibracje,*
- *pole elektromagnetyczne (związane z lokalizacją napowietrznych linii elektroenergetycznych najwyższych i wysokich napięć, stacjami bazowymi telefonii komórkowej itp.),*
- *zagrożenie skażeniami (związane z lokalizacją zakładów zaliczanych do zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej, magazynowaniem materiałów lub substancji niebezpiecznych).*

Na obszarze objętym zmianą studium oraz II zmianą studium występują zagrożenia antropogeniczne, w tym m.in. hałas, wibracje oraz pole elektroenergetyczne (związane z występowaniem linii elektroenergetycznych 220 kV i 400 kV).

Na obszarze objętym zmianą studium oraz II zmianą studium nie występują zakłady zaliczane do grupy zakładów zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii oraz zakłady zaliczane do grupy potencjalnych sprawców poważnych awarii.

Wśród naturalnych zagrożeń bezpieczeństwa ludności i jej mienia, wynikających z uwarunkowań przyrodniczych, wymienić można m.in.:

- *ekstremalne warunki pogodowe,*
- *powodzie i lokalne podtopienia,*
- *pożary,*
- *osuwanie się mas ziemnych.*

Większość zagrożeń katastrofalnych są to zjawiska niemożliwe lub trudne do przewidzenia, o charakterze nagłym. Planowanie przestrzenne, nie umożliwia przeciwdziałania im, a jedynie niweluje ich skutki, dlatego bardzo istotnym aspektem w zakresie bezpieczeństwa ludności i jej mienia jest działanie właściwych służb ratowniczych i szybkiego reagowania.

Odpowiedzialność za zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom miasta i gminy Kozienice spoczywa na Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej oraz Komendzie Powiatowej Policji. Ponadto na terenie gminy Kozienice działają jednostki OSP należące do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (Brzóza, Chmielew, Garbatka Letnisko, Głowaczów, Gniewoszów, Grabów n/Pilicą, Kozienice, Magnuszew, Ryczywół, Samwodzie, Sieciechów, Stanisławice, Świerże Górne, Wola Klasztorna) oraz pozostałe jednostki OSP powiatu kozienickiego (Anielin, Augustów, Bąkowiec, Bobrowniki, Borek, Brzeźnica, Cecylówka Brzózka, Cychrowska Wola, Garbatka Nowa, Głusiec, Grabowska Wola, Lipa, Łękawica, Łoje, Mariampol, Miejska Dąbrowa, Mniszew, Nowa Wieś, Ponikwa,

Rozniszew, Ruda, Sarnów, Ursynów, Wilczkowice, Wola Chodkowska, Wysokie Koło, Zajeziorze, Zakrzew, Zwola).

Systemem bezpieczeństwa powiatu kozienickiego zarządza działający przy Starostwie Powiatowym w Kozienicach Wydział Bezpieczeństwa, Spraw Społecznych i Obywatelskich. Jednostką miejską odpowiedzialną za system bezpieczeństwa jest Zarządzanie Kryzysowe działające w Urzędzie Miejskim w Kozienicach. Do zadań tych jednostek należy budowanie systemu efektywnych działań na wypadek klęsk żywiołowych i innych sytuacji nadzwyczajnych.

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Zbilansowana analiza ekonomiczna, środowiskowa i społeczna jest narzędziem wspierającym wprowadzanie zasad zrównoważonego rozwoju i wspomaga racjonalne wykorzystanie walorów gospodarczych i krajobrazowych przestrzeni. Jej celem jest także ograniczenie lub wręcz eliminacja zbędnej i nadmiernej podaży na zagospodarowanie terenów i bardziej ekonomiczne wykorzystanie ich potencjału. Tym samym przyczynia się ona do ograniczenia procesów dezurbanizacji i deprecjacji przestrzeni, będącej dobrem ograniczonym i trudnym do odtworzenia.

10.1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne

~~10.1.1. Ujęcie ekonomiczne~~

10.1.1.a Analizy ekonomiczne

10.1.1.a.1. Podmioty gospodarcze

Gmina Kozienice należy do obszarów dość stabilnych pod względem liczby podmiotów gospodarczych. Od roku 2008 obserwuje się zbliżoną liczbę podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON z niewielkimi wzrostami w latach 2010, 2012 oraz 2018 (Ryc. 1).

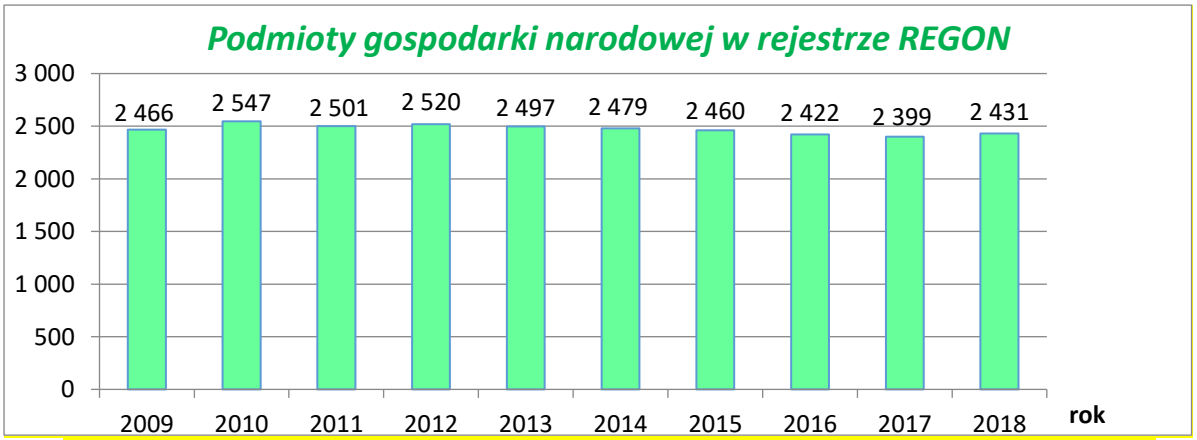

Ryc.1. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON w latach 2009 - 2018
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Na tej podstawie można stwierdzić, iż warunki do rozpoczynania i prowadzenia działalności gospodarczej nie są sprzyjające, a gmina powinna podjąć działania w zakresie wspierania i rozwoju przedsiębiorczości, które przyczyniają się do poprawy stanu gospodarki lokalnej.

W wykazie liczby podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON powiatu kozienickiego gmina Kozienice plasuje się na pierwszej pozycji zestawienia z liczbą 2431 podmiotów gospodarczych na koniec roku 2018 (Ryc.2).

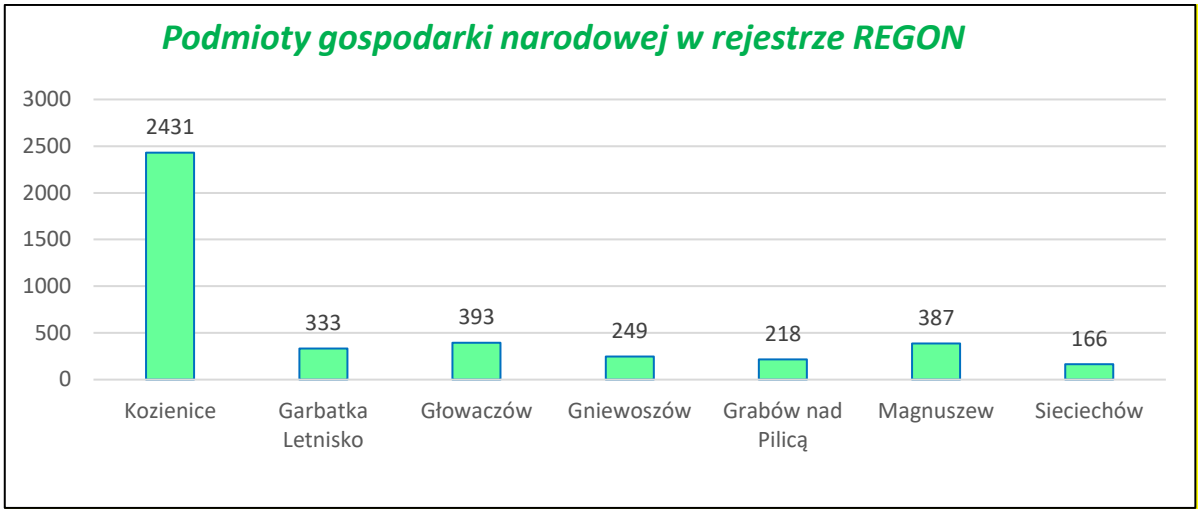

Ryc.2. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON na tle gmin powiatu kozienickiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2018 r.

Biorąc pod uwagę, iż pozostałe gminy powiatu kozienickiego są gminami wiejskimi, gmina Kozienice stanowi ważny ośrodek gospodarczy, zapewniający miejsca pracy także dla osób zamieszkujących poza jej obszarem. Wynika to z pełnionej przez gminę Kozienice funkcji ośrodka powiatowego, będącego tym samym ośrodkiem o znaczeniu ponadlokalnym, zaspokajającym potrzeby mieszkańców gminy, powiatu i okolic. Stabilność struktury gospodarczej i jej rozwój ma zatem szczególne znaczenie, gdyż wpływa nie tylko na sytuację mieszkańców gminy, ale całego regionu, determinując jego dalszy rozwój.

W roku 2018 w gminie Kozienice najwięcej podmiotów, bo aż 25%, prowadziło działalność w sekcji G (według PKD 2007), czyli handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle. Kolejnymi pod względem liczebności grupami były podmioty działające w sekcji F (budownictwo) – 16%, w sekcji M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna) – 9%, w sekcji C (przetwórstwo przemysłowe) oraz S i T (pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników) – po 8% podmiotów oraz w sekcjach H (transport i gospodarka magazynowa) i Q (opieka zdrowotna i pomoc społeczna) – po 6% podmiotów. W sekcji L (działalność związana z obsługą rynku nieruchomości) działało 5% podmiotów, w sekcjach P (edukacja), I (działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi), K (działalność finansowa i ubezpieczeniowa) oraz J (informacja i komunikacja) – po 3% podmiotów gospodarczych. W pozostałych sekcjach działały nieliczne podmioty stanowiące łącznie około 5% wszystkich podmiotów w rejestrze REGON (Ryc.3.).

Przedstawione dane nie obejmują osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

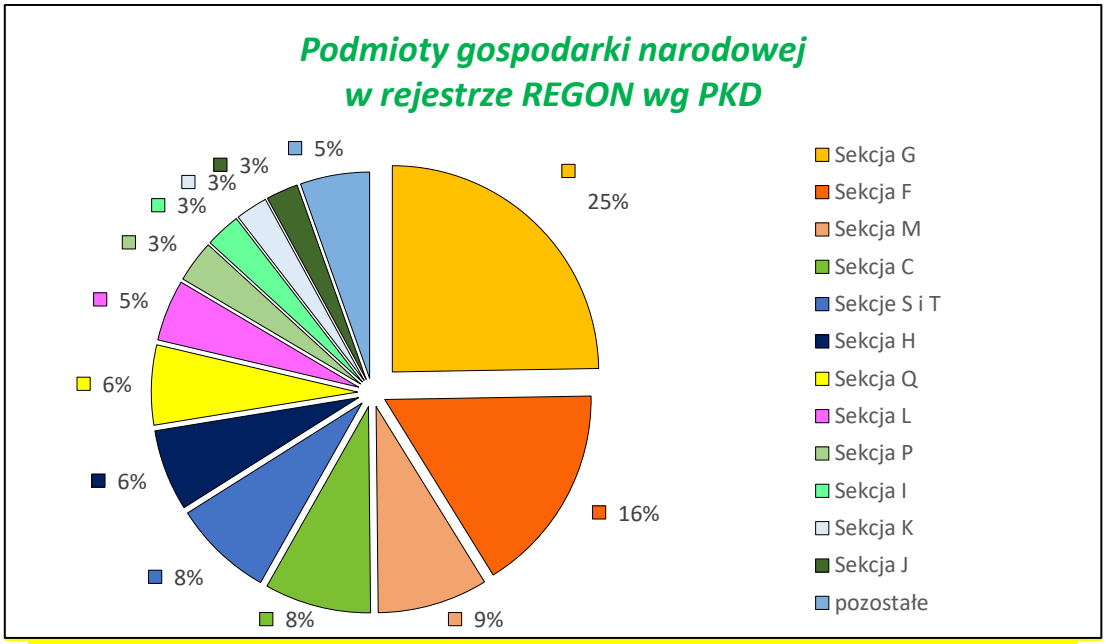

Ryc.3. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON według sekcji PKD
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2018 r.

Z 2431 podmiotów gospodarczych działających w gminie Kozienice w 2018 r. około 97,3% stanowiły podmioty sektora prywatnego (2366 podmiotów), funkcjonowało też 65 podmiotów sektora publicznego.

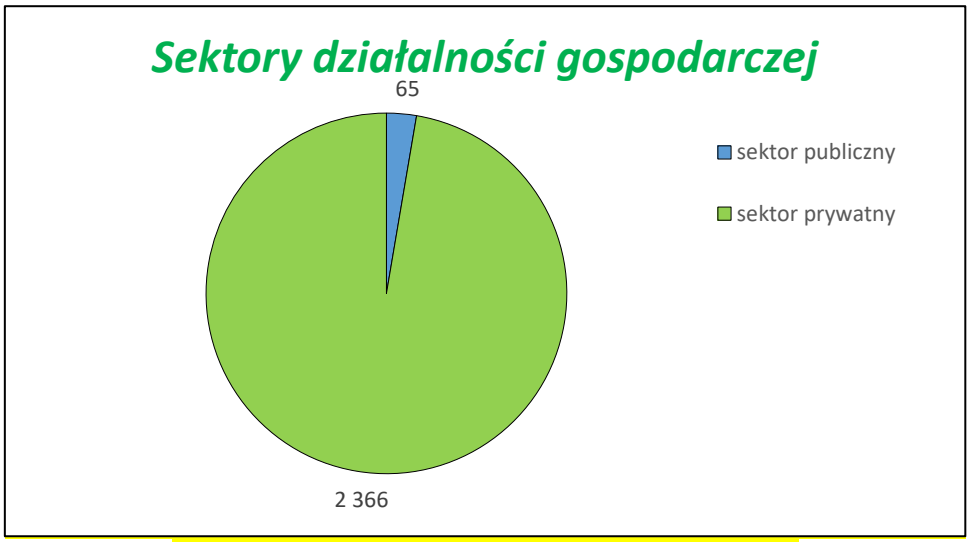

Ryc.4. Sektory działalności gospodarczej
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2018 r.

10.1.1.a.2. Turystyka

Walory przyrodnicze oraz bogactwo obiektów rekreacyjno-sportowych sprawiają, że gmina Kozienice to miejsce idealne na wypoczynek. Turystyka jako jeden z rodzajów usług jest ważnym elementem rozwoju gminy Kozienice. Biorąc pod uwagę walory przyrodnicze, krajobrazowe i turystyczne gminy, a także powiatu kozienickiego i terenów sąsiednich, turystyka może posiadać różny charakter. W ostatnich latach dzięki współpracy samorządów regionu podejmowano szereg działań na rzecz rozwoju turystyki, realizowanych w podejściu systemowym, które umożliwia większe

zróżnicowanie oferty turystycznej i usprawnia obsługę turystów. W związku z tym zagadnienie turystyki należy rozpatrywać w odniesieniu do całego powiatu kozienickiego, a nie jedynie do giny Kozienice.

W Kozienicach swój początek ma wiele szlaków rowerowych i pieszych, które rozgałęziają się w kierunku północnym do Wisły, a na południu łączą się z ciekawymi krajobrazowo i historycznie szlakami w Puszczy Kozienickiej. Szlaki ułatwiają wędrówkę tym wszystkim, którzy kochają przyrodę i przygodę oraz stawiają na aktywny wypoczynek w ciszy, z dala od cywilizacyjnego pośpiechu.

Obszar gminy Kozienice bogaty jest w unikalne walory przyrodnicze. Najważniejszym z nich jest Kozienicki Park Krajobrazowy, którego część znajduje się w granicach gminy Kozienice. W celu ochrony przed zniszczeniem oraz stworzenia warunków dla rozwoju turystyki i wypoczynku wokół parku utworzono otulinę. Najcenniejsze elementy przyrody znajdują się na terenie rezerwatów, chronią one przed zniszczeniem i wyginięciem rzadkie okazy fauny i flory. Uzupełnieniem wielkoobszarowych form ochrony przyrody są użytki ekologiczne, przeważnie o charakterze śródleśnych bagien lub łąk oraz pomniki przyrody żywej. W systemie europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000 na terenie gminy oraz w jej sąsiedztwie są obszary o wysokich wartościach przyrodniczych, Puszcza Kozienicka, Ostoja Kozienicka oraz Dolina Środkowej Wisły. Kozienicki Park Krajobrazowy z urozmaiconym krajobrazem, kompleksami leśnymi i wodami, licznymi zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi zapewnia znakomite warunki do rozwoju turystyki i rekreacji. Możliwości dla rozwoju turystyki i wypoczynku stwarza także bezcenna przyrodniczo dolina Wisły i Pilicy, a także tereny przyległe do rzeki Radomki przepływającej przez gminę Kozienice oraz gminy Głowaczów, i Magnuszew. Do najcenniejszych zakątków prowadzą znajdujące się na ziemi kozienickiej liczne szlaki turystyczne.

Czarny szlak rowerowy zaczynający się w Kozienicach łączy się w miejscowości Przewóz ze szlakiem niebieskim i biegnie dalej do szlaku zielonego. Oba szlaki przechodzą przez zalewowy taras łąkowy, chroniony wałami przeciwpowodziowymi. Czerwony szlak pieszy biegnie z gminy Głowaczów i częściowo przez gminę Kozienice. Prowadzi on do najstarszego w gminie Kozienice rezerwatu „Zagożdżon". Przy rezerwacie znajduje się węzeł szlaków turystycznych. Krzyżują się tu szlaki piesze: żółty, czerwony, czarny, a także szlaki rowerowe: czerwony, zielony i niebieski. Ten ostatni poprowadzony jest przez tzw. Królewski Gościniec. Jest to jedna z najpiękniejszych tras Puszczy Kozienickiej. Ta droga podróżował Jagiełło ze swym orszakiem podczas podróży na Litwę. Częściowo wzdłuż Królewskiego Gościńca biegnie także nasyp po nieistniejącej już dawnej kolei leśnej. Najmłodszym rezerwatem jest „Guść". Utworzony został w 2002 r dla zachowania krajobrazów borów świeżych na lokalnych wydmach i borów mieszanych wilgotnych. Do tego rezerwatu dotrzeć można różnymi, licznymi szlakami rowerowymi, które prowadzą z Kozienic. Niedługo po opuszczeniu tego rezerwatu dojeżdża się do węzła szlaków. Przebiegają tędy zielony i niebieski szlak rowerowy oraz niebieski szlak pieszy. Ostatnim trzecim rezerwatem częściowo występującym na terenie gminy Kozienice jest rezerwat krajobrazowy „Krępiec". Można do niego dotrzeć z Kozienic żółtym szlakiem rowerowym przez Śmietanki, Rudę i Molendy.

Odkrywając uroki ziemi kozienickiej, jeżdżąc trasami rowerowymi trudno nie zwrócić uwagi na urokliwie płynącą rzekę Radomkę, która biegnie na granicy gmin Kozienice, Magnuszew i Głowaczów. Stanowi też naturalną granicę pomiędzy lasami Puszczy Kozienickiej i Puszczy Stromeckiej. Radomka to propozycja dla miłośników spływów. Radomka to rzeka nizinna, silnie meandrująca, o słabym nurcie, płytka, pięknie wkomponowana w krajobraz lasów i terenów rolniczych, która płynie w szerokiej pradolinie będącej pozostałością po lądolodzie. Doskonale nadaje się do organizowania jednodniowych spływów kajakowych. Szlak jest łatwy i bezpieczny. Należy również do niezbyt uciążliwych, ale wymaga od płynących doświadczenia i uważnego obserwowania wody. Miejscami przepłynąć trzeba pod drewnianym mostkiem, ominąć przeszkody w postaci zwalonych do wody drzew bądź wystających z dna pni, a liczne trawiaste wysepki wymagają podejmowania decyzji, którą stroną najlepiej opłynąć. Spływ rzeką czy wędrówka wzdłuż jej brzegów dostarcza możliwości podziwiania dużej różnorodności siedlisk przyrodniczych, w których zachowało się wiele naturalnych krajobrazów i bogactwo fauny i flory.

Obsługę ruchu turystycznego realizuje Kozienickie Centrum Rekreacji i Turystyki, będące administratorem wielu obiektów o charakterze rekreacyjnym, wśród których obiektów znajdują się: kryta pływalnia, boiska do siatkówki, skatepark, sztuczne lodowisko, hala sportowa i stadion, park Nordic Walking.

Największym obiektem rekreacyjnym jest ośrodek wypoczynkowy „Ośrodek Rekreacji i Turystyki", położony nad jeziorem kozienickim w lesie sosnowym. W pobliżu Ośrodka Rekreacji i Turystyki znajduje się stadnina koni, wzdłuż której idąc można dojść do rozlewiska Wisły, a z tyłu znajduje się zrewitalizowany park.

Ośrodek zajmuje ogółem 11 ha powierzchni, posiada atrakcyjną ofertę turystyczną i sportową oraz miejsca noclegowe w pensjonacie, domkach campingowych i na polu caravaningowym. Na terenie Ośrodka znajdują się korty tenisowe, plac zabaw i boisko ze sztuczną trawą, jednak największym jego atutem jest Jezioro Kozienickie, na którym zlokalizowano kąpielisko strzeżone, z przybrzeżną plażą oraz wypożyczalnią sprzętu wodnego.

Jezioro, leżące w północno-zachodniej części Kozienic, jest w rzeczywistości starorzeczem Wisły. Połączone jest w sposób okresowy niewielkim rowem z rzeką Zagożdżonką. Od strony północno-zachodniej w 2008 r. Jezioro Kozienickie połączono rowem z Jeziorem Opatkowickim (również starorzecze). Jezioro Kozienickie ma kształt rogala. Największa głębokość to ok. 6 m, przy średniej 1,5-2,0 m. Zagospodarowanie brzegów jeziora jest zróżnicowane. Na brzegu południowym zlokalizowany jest amfiteatr, a na południowym brzegu zbiornika znajduje się kąpielisko „Kozienice".

Kąpielisko usytuowane jest w sąsiedztwie plaży o szerokości maksymalnej 15 m i długości 70 m. Posiada pomost drewniany zbudowany do celów rekreacyjnych, wysunięty w głąb wody na około 33 m przy szerokości 65 m. W pobliżu plaży znajduje się wypożyczalnia sprzętu wodnego (czynna w sezonie). Na zbiorniku można pływać łodziami wiosłowymi, rowerami wodnymi i kajakami. Największą popularnością cieszą się kajaki i rowery wodne, z racji możliwości ich wypożyczenia. Teren kąpieliska jest ogólnodostępny i bezpłatny, wyznaczona jest strefa w wodzie (pomosty, boje) oraz na lądzie (na plażę do rekreacji). W sezonie, w godzinach otwarcia na kąpielisku dyżurują ratownicy WOPR, którzy dysponują ratowniczą łodzią motorową.

W centrum Kozienic można zwiedzić zabytkowy zespół pałacowy, w którym znajduje się m.in. muzeum oraz fontanna. Około 5 km od Kozienic, w stronę Radomia, w samym sercu Puszczy Kozienickiej znajduje się leśniczówka i Królewskie Źródła – rezerwat, który tworzy zespół źródeł przy rzece Zagożdżonce połączonych pomostami. Przy leśniczówce znajduje się również miejsce do grillowania lub ogniska.

W kontekście niniejszej analizy atrakcyjność turystyczna gminy (jak i całego powiatu), wzrost liczby atrakcji turystycznych, ich różnorodność i systematyczna poprawa ich jakości i dostępności stanowi ogromny potencjał rozwojowy gminy Kozienice. Różnorodność potrzeb turystów i możliwości ich spełnienia powodują, iż charakter i jakość usług turystycznych muszą być zróżnicowane. Obszar gminy Kozienice posiada liczne walory turystyczne – naturalne oraz wynikające z historii regionu i działalności mieszkańców. Walory przyrodnicze, bogactwo kulturowe, liczne tereny rekreacyjne oraz dogodna komunikacja są czynnikami sprzyjającymi rozwojowi turystyki, w tym turystyki weekendowej i zimowej.

10.1.1.a.3. Ekonomiczne skutki rozwoju obszarów zurbanizowanych

Racjonalne gospodarowanie przestrzenią opiera się o założenie, iż użytkownicy przestrzeni i ich potrzeby stanowią najważniejszy punkt odniesienia w planowaniu przestrzennym. Niemniej jednak, stwierdzenie to należy rozpatrywać z punktu widzenia także możliwości rozwoju obszaru, w długoletnim horyzoncie czasowym, co umożliwi zaspokojenie potrzeb przyszłych pokoleń.

W praktyce oznacza to gospodarowanie przestrzenią, u podstaw którego leży świadomość ograniczoności zasobów przestrzennych i konieczność oszczędnego ich wykorzystania. Proces rozwoju musi zatem uwzględniać założenia ekonomii przestrzennej, która zwraca szczególną uwagę na minimalne standardy wyposażenia terenów zurbanizowanych i bodźce finansowe, jakie wywołuje ekspansja zagospodarowania terenów.

Podstawowym założeniem polityki przestrzennej gminy miejsko-wiejskiej Kozienice winno zatem być zwiększenie efektywności wykorzystania terenów już zurbanizowanych, ograniczenie suburbanizacji oraz przeciwdziałanie dekoncentracji zabudowy. Głównym założeniem niniejszego studium jest zatem takie kształtowanie przestrzeni, które wspiera działania, ograniczające rozpraszanie zabudowy i maksymalne wykorzystanie terenów już zagospodarowanych poprzez uzupełnianie istniejących układów przestrzennych, a także ograniczenie presji na niezagospodarowane tereny otwarte.

Racjonalne ekonomicznie gospodarowanie przestrzenią wymaga uwzględnienia konsekwencji finansowych, jakie będą wynikać z rozwiązań przyjętych w studium, już na etapie tworzenia projektu dokumentu. Głównym celem analizy ekonomicznej jest kształtowanie świadomości władz i użytkowników przestrzeni w zakresie wydatków i dochodów gminy, będących skutkiem uchwalenia studium. W związku z tym, projektowane w studium zagospodarowanie przestrzeni winno być kształtowane w taki sposób, aby bilans ekonomiczny był dodatni, a przyjęte rozwiązania adekwatne do możliwości finansowych gminy.

Do zasadniczych wydatków gminy związanych z realizacją rozwiązań przestrzennych uwzględnionych w studium należą:

- *koszty realizacji lokalnych celów publicznych przewidzianych w studium (w tym w szczególności koszty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, koszty zagospodarowania przestrzeni publicznych itp.),*
- *koszty sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,*
- *odszkodowania związane ze zmianą wartości nieruchomości,*
- *koszty podziałów i scaleń nieruchomości.*

Do zasadniczych dochodów gminy związanych z realizacją rozwiązań przestrzennych uwzględnionych w studium należą:

- *dochody z podatków,*
- *opłaty za dzierżawę gruntów,*
- *dochody ze sprzedaży nieruchomości gminnych,*
- *pośrednio: opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości (opłaty planistyczne, adiacenckie) uzyskiwane po uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.*

Niemniej jednak samo uchwalenie studium nie rodzi bezpośrednio konsekwencji finansowych, gdyż studium nie jest aktem prawa miejscowego, a w przypadku braku planu miejscowego lub decyzji o warunkach zabudowy dla potrzeb naliczania podatków wiążące są zapisy ewidencji gruntów i budynków. Ponadto dochody z nowych terenów spływają powoli, w miarę zagospodarowywania terenów i nie równoważą kosztów w krótkim okresie. W związku z powyższym skutki finansowe należy traktować jako potencjalne, choć niewątpliwie realne i związane ściśle z realizacją założeń studium.

Należy jednak zaznaczyć, iż celem gospodarki przestrzennej nie jest maksymalizacja korzyści ekonomicznych, a uporządkowane kształtowanie przestrzeni, odpowiadające potrzebom jej użytkowników i dobór funkcji terenów, uwzględniający także uwarunkowania przyrodnicze i krajobrazowe. Pozytywny efekt przestrzenny jest głównym założeniem, do którego dąży gmina. Analiza ekonomiczna wspiera zatem proces podejmowania decyzji przestrzennych, ale nie determinuje go i nie ogranicza, stawiając na pierwszym miejscu potrzeby użytkowników przestrzeni i racjonalny sposób gospodarowania nią.

~~*10.1.2. Ujęcie środowiskowe*~~

10.1.2.a. Analizy środowiskowe

Zasada zrównoważonego rozwoju zakłada wprowadzenie kryterium ekologicznego zagospodarowania terenów na wszystkich szczeblach planowania przestrzennego: krajowym, regionalnym i lokalnym (miejscowym). Oznacza to takie gospodarowanie, dzięki któremu cele gospodarcze i społeczne osiągane są przy jednoczesnym zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania przyrody, poprzez możliwe zmniejszenie negatywnych oddziaływań na środowisko. Rozwój terenów powinien zatem być uzależniony od cech środowiska, co w obecnie obowiązującym systemie planowania przestrzennego jest zapewnione poprzez analizę stanu środowiska oraz uwzględnianie wymogów jego ochrony już na etapie analizy obecnego stanu użytkowania i zagospodarowania. Analizy środowiskowe, dokonane na potrzeby niniejszego Studium, zostały przeprowadzone wieloetapowo.

Wstępna szczegółowa analiza warunków przyrodniczych została przeprowadzona na etapie przeglądu opracowań ekofizjograficznych. Dokumenty te zawierają rozpoznanie, analizę i ocenę poszczególnych elementów przyrodniczych i ich wzajemnych powiązań, a także określają uwarunkowania rozwoju i zmian zagospodarowania przestrzennego przy zapewnieniu trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

Kolejnym etapem analizy środowiskowej było uwzględnienie uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego, związanych z wymogami ochrony środowiska, obejmujących w szczególności stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego. Ponadto uwzględniono szereg innych zagadnień środowiskowych, mających pośredni lub bezpośredni wpływ na kształtowanie przestrzeni i sposób jej zagospodarowania.

W kolejnym etapie, obejmującym zdefiniowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego, przeanalizowano wymienione wcześniej aspekty środowiskowe i określono wymogi ochrony

środowiska, uwzględniające w szczególności obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk. Założenia polityki przestrzennej gminy Kozienice zdefiniowane w kierunkach zagospodarowania gminy, zostały określone w głównej mierze w oparciu o posiadane zasoby przyrodnicze. Na tej podstawie władze gminne oraz społeczność lokalna dokonują wyboru priorytetów rozwoju lokalnego. Decyzje podejmowane w tym zakresie pozwalają na realizację funkcji gospodarczych (np. zagospodarowanie pozwalające tworzyć miejsca pracy i pozyskiwać dochody dla gminy) przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska.

Decyzje dotyczące użytkowania terenów powinny zatem uwzględniać potencjalny wpływ wyboru danej funkcji przez pryzmat oceny i pomiaru zmian sposobu zagospodarowania. Dobór kryteriów oceny oddziaływania tych decyzji oparty jest o takie wskaźniki, które w zależności od zakładanej funkcji są zmienne dla danego terenu w określonej jednostce czasu.

Kompleksowy rozwój gminy związany z przyrostem liczby ludności i terenów zagospodarowanych wymaga uwzględnienia zmiennych efektów wyboru przeznaczenia dla danego terenu, który w konsekwencji różnicuje takie czynniki jak:

- *gospodarka wodna,*
- *odprowadzanie ścieków,*
- *wytwarzanie i składowanie odpadów,*
- *emisje,*
- *konsumpcja zasobów i energii,*
- *transport i komunikacja,*
- *rozwój terenów zieleni.*

Dobór funkcji i sposobu użytkowania terenów w gminie Kozienice musi zatem uwzględniać konsekwencje, jakie w wymienionych powyżej obszarach powoduje przeznaczenie terenów pod poszczególne funkcje.

Ustalenia studium zostały ostatecznie poddane procesowi oceny środowiskowej poprzez sporządzenie „Prognozy oddziaływania na środowisko". Opracowanie to umożliwiło w głównej mierze ocenę skutków realizacji założeń studium. Prognoza oddziaływania na środowisko daje podstawę do wprowadzania korekt przyjętych rozwiązań dokonywanych na rzecz ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko, a także umożliwia ocenę skumulowanych oddziaływań na tereny sąsiadujące. Przeprowadzona w ten sposób ocena środowiskowa jest zatem uzupełnieniem analiz środowiskowych i weryfikuje oddziaływania już przyjętych rozwiązań, dając pełen obraz oddziaływań, jakie spowoduje wprowadzenie w życie ustaleń studium.

10.1.2.a.1. Zasoby środowiska przyrodniczego gminy Kozienice

W związku z wysokimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi, na obszarze gminy Kozienice znajdują się obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody (j.t. Dz.U. z 2018, poz. 142 z późn. zm.), do których należą:

REZERWATY PRZYRODY:

Rezerwat przyrody „Zagożdżon" *– rezerwat leśny, położony 2 km na wschód od wsi Przejazd i 1,2 km na zachód od szosy Radom – Kozienice. Leży na terenie Kozienickiego Parku Krajobrazowego i jest najstarszym rezerwatem w Puszczy Kozienickiej, na powierzchni 65,99 ha. Posiada otulinę o powierzchni 21,74 ha i jest objęty ochroną czynną.*

Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i turystycznych fragmentu lasu mieszanego charakterystycznego dla dawnej Puszczy Kozienickiej. W obrębie rezerwatu występuje krajobraz leśny o istotnych cechach naturalności i znacznej atrakcyjności wizualnej. Fragmenty starodrzewi mieszanych z niewielkim udziałem podszytu i podrostu stanowią wnętrza krajobrazowe o wysokich walorach, a skraje rezerwatu wzdłuż dróg stanowią atrakcyjne ciągi i osie widokowe. Brak tu elementów dysharmonijnych, krajobraz nie podlega istotnym przemianom i nie istnieją zagrożenia mogące mieć wpływ na jego atrakcyjność. Najliczniej w rezerwacie reprezentowane jest siedlisko lasu świeżego w wariancie umiarkowanie świeżym. Drugim siedliskowym typem lasu występującym w drzewostanach rezerwatu, jest siedlisko lasu mieszanego świeżego. Tworzą go dwupiętrowe drzewostany z jodłą, sosną, brzozą i dębem w piętrze pierwszym oraz jodłą i grabem w piętrze drugim.

Zgodnie z ustaleniami Zarządzenia RDOŚ W Warszawie z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Zagożdżon na terenie rezerwatu należy utrzymać:

- *dotychczasowy sposób przeznaczenia i użytkowania gruntów,*

- *cały obszar jako wyłączony z możliwości lokalizacji wszelkiej nowej infrastruktury technicznej niezwiązanej z udostępnieniem i funkcjonowaniem rezerwatu,*
- *cały obszar jako wyłączony z możliwości prowadzenia działań mogących przyczynić się do zmiany stosunków wodnych w sposób mogący negatywnie wpływać na rezerwat.*

Rezerwat przyrody „Krępiec" *– rezerwat leśny położony we wschodniej części Puszczy Kozienickiej. Obszar leży w zarządzie Lasów Państwowych (obręb Garbatka, leśnictwo Molendy, Nadleśnictwo Zwoleń) na terenie gmin Garbatka-Letnisko i Kozienice, na powierzchni 273,65 ha. Na jego terenie znajdują się gajówka i leśniczówka Krępiec. Wokół rezerwatu utworzono otulinę o powierzchni 782,46 ha. Obszar rezerwatu podlega ochronie czynnej i krajobrazowej.*
Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych fragmentu Puszczy Kozienickiej o urozmaiconej strukturze drzewostanów. bogatym składzie gatunkowym (300-letnie dęby, 100-letnie klony, 160-letnie sosny). Na skarpach potoków Krypianka i Krępiec, których względna różnica wysokości terenu dochodzi do kilkunastu metrów, występuje ciekawa roślinność. Spotkać tu można paprotkę zwyczajną, bluszcz pospolity oraz turzycę odległokłosą.
Zgodnie z ustaleniami Zarządzenia RDOŚ w Warszawie z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Krępiec na terenie rezerwatu należy:
- *utrzymać dotychczasowy sposób przeznaczenia i użytkowania gruntów,*
- *utrzymać cały obszar jako wyłączony z możliwości lokalizacji wszelkiej nowej infrastruktury technicznej niezwiązanej z udostępnieniem i funkcjonowaniem rezerwatu,*
- *zachować naturalny charakter znajdujących się w rezerwacie zbiorników i cieków wodnych wraz z zasilającymi je źródliskami,*
- *utrzymać cały obszar jako wyłączony z możliwości prowadzenia działań mogących przyczynić się do zmiany stosunków wodnych w sposób mogący negatywnie wpływać na rezerwat.*

Rezerwat przyrody „Guść" *– rezerwat leśny położony w Puszczy Kozienickiej, 10 km na północny zachód od Kozienic. Rezerwat położony jest na tarasie nadzalewowym Wisły. Jest to najmłodszy rezerwat przyrody, leży na terenie Kozienickiego Parku Krajobrazowego, na powierzchni 87,098 ha. Wokół rezerwatu wyznaczono otulinę o powierzchni 49,9564 ha.*
Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie mozaiki siedlisk leśnych, porastających zróżnicowany pod względem geologicznym i geomorfologicznym taras zalewowy Wisły. Występuje tu około 80 gatunków roślin, w tym 10 gatunków drzew, 8 gatunków krzewów oraz około 8 gatunków mszaków. Występujący tu widłak jałowcowaty podlega ochronie ścisłej, zaś częściowej: kalina koralowa, kruszyna pospolita oraz porzeczka czarna. Gatunkiem sztucznie tutaj wprowadzonym jest świdośliwa jajowata.
Zgodnie z ustaleniami Zarządzenia RDOŚ w Warszawie z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Guść na terenie rezerwatu należy:
- *utrzymać dotychczasowy sposób przeznaczenia i użytkowania gruntów,*
- *utrzymać cały obszar jako wyłączony z możliwości lokalizacji wszelkiej nowej infrastruktury technicznej niezwiązanej z udostępnieniem i funkcjonowaniem rezerwatu,*
- *utrzymać cały obszar jako wyłączony z możliwości prowadzenia działań mogących przyczynić się do zmiany stosunków wodnych w sposób mogący negatywnie wpływać na rezerwat.*

KOZIENICKI PARK KRAJOBRAZOWY
Kozienicki Park Krajobrazowy *– obszar położony w widłach rzek Wisły i Radomki, na powierzchni 26233,83 ha. Otulina Parku zajmuje 36009,62 ha. Cele ochrony parku to:*
- *zachowanie charakterystycznego lokalnego krajobrazu przyrodniczo-geograficznego Puszczy Kozienickiej, z bogatymi drzewostanami mającymi w dużej części charakter zbliżony do naturalnego tworzonymi między innymi przez występujące na granicy zasięgu jodłę, buk i jawor;*
- *zachowanie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk cennych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;*
- *zachowanie cennych z punktu widzenia różnorodności biologicznej obszarów ekotonowych na pograniczu obszarów leśnych i nieleśnych, w tym zwłaszcza dolin rzecznych, mokradeł i łąk;*
- *dążenie do uzyskania zgodności struktury ekosystemów leśnych (w tym składu gatunkowego drzewostanów) z uwarunkowaniami siedliskowymi.*

Występuje tu szereg siedlisk przyrodniczych oraz gatunków chronionych i zagrożonych wymarciem. Teren ten odznacza się znaczną rozmaitością zbiorowisk leśnych, od borów suchych i świeżych począwszy, poprzez bory i lasy mieszane, lasy liściaste do podmokłych olsów i łęgów. Wizytówką Puszczy są endemiczne, wyżynne, jodłowe bory mieszane, które na tym terenie uznawane są za postać kresową, natomiast jednym z najważniejszych i zajmującym tu największą powierzchnię siedliskiem

przyrodniczym są grądy subkontynentalne. Roślinność nieleśna, pomimo że zajmuje niewielką powierzchnię jest różnorodna i prezentuje bardzo odmienne względem siebie grupy ekologiczne. Do najciekawszych należy roślinność torfowiskowa, skupiona w południowej części obszaru, wśród której dominują fitocenozy mszysto-turzycowe i mszary. Do najczęstszych należą zbiorowiska: turzycy dzióbkowatej i wełnianki wąskolistnej. Spośród zbiorowisk trawiastych do najcenniejszych należą ekstensywnie użytkowane łąki świeże: rajgrasowe i wiechlinowo-kostrzewowe.

OBSZARY NATURA 2000:

Obszar Natura 2000 „Puszcza Kozienicka" *(kod: PLH140035) wyznaczony został 01.03.2011 r. na mocy DECYZJI KOMISJI z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE). Obszar zajmuje powierzchnię 28230,37 ha.*

Puszcza Kozienicka położona jest w obrębie Równiny Kozienickiej należącej do Niziny Środkowomazowieckiej i Równiny Radomskiej będącej częścią Wzniesień Południowomazowieckich. Najniżej położone tereny znajdują się w pradolinie Wisły. W rejonie Radomki rzędne wynoszą od 102,2 m n.p.m. przy ujściu Wisły do 160,0 m n.p.m. w okolicach Przytyka. W części północnej teren wznosi się średnio 120-130 m n.p.m. Część południowa Puszczy położona jest na wysokości od 150 do 170 m n.p.m. W rejonie Suchej wzgórza wydmowe osiągają wysokość ponad 180 m n.p.m.

Pod względem geologicznym Puszcza Kozienicka jest mało zróżnicowana. Teren ten zaliczany do warstw rowu kredy lubelskiej i w niewielkim fragmencie obrzeżenia Gór świętokrzyskich. Na całym obszarze występują warstwy czwartorzędowe wykształcone jako: piaski drobno-ziarniste, średnioziarniste, a w dolinach rzek nawet gruboziarniste, żwiry i pospółka. Są też gliny zwałowe szare zastoiskowe, gliny zwałowe brązowo-szare piaszczyste, iły szare i siwe. Występują również piaski gliniaste i gliny piaszczyste. Grubość tych utworów wynosi od 12 do 45 metrów. Miąższość warstwy wodonośnej (piaski, żwiry) wynosi od 4 do 10 metrów. Utwory trzeciorzędowe występują głównie w północnej części Puszczy. Utwory kredowe występują na całym obszarze Puszczy Kozienickiej. Są to utwory kredy lubelskiej - głównie kredy górnej o miąższości 200-300 metrów. Pokrywa glebowa Puszczy Kozienickiej ukształtowała się pod wpływem układu trzech głównych czynników, do których należą: substrat macierzysty, typ gospodarki wodnej i zespoły roślinne. Skały macierzyste gleb to wyłącznie utwory czwartorzędowe. W przewadze występują osady polodowcowe - plejstoceńskie: gliny i piaski zwałowe; żwiry, piaski i pyły fluwioglacjalne; sporadyczne iły warstwowe. W dolinach rzek i cieków oraz w obniżeniach terenowych pojawiają się utwory holoceńskie: osady aluwialne i torfy. Część terenu pokrywają piaski eoliczne - wydmowe. Gleby Puszczy Kozienickiej są zróżnicowane. Stwierdzono tam występowanie trzynastu typów należących do czterech działów gleb: gleby litogeniczne, gleby autogeniczne, gleby semihydrogeniczne i gleby hydrogeniczne.

W strukturze pokrywy glebowej lasów Puszczy Kozienickiej zaznaczają się następujące prawidłowości - centralna część lasów obejmująca obręby Zagożdżon, Pionki i południową część Kozienic ma żyźniejsze gleby z dużym udziałem gleb brunatno-ziemnych. Peryferyjne części - północna część obrębu Kozienice oraz Garbatka, Zwoleń i Jedlnia są uboższe. Przeważają tam gleby bielicoziemne. Układ taki jest determinowany głównie przez pochodzenie i właściwości utworów macierzystych.

Obszar Puszczy Kozienickiej leży w zlewni Wisły i Radomki. Sieć rzeczna Puszczy Kozienickiej jest bogata i urozmaicona. Centralną i zachodnią jej część odwadnia Radomka, do której uchodzą mniejsze rzeki - Mleczna, Pacynka, Leniwka i Narutówka. Przez ponocne i wschodnie obszary płynie najpiękniejsza rzeka obszaru Zagrożdżonka, do której uchodzi szereg mniejszych cieków, z których do największych należą Brześniczka i Charłówka. Wszystkie puszczańskie rzeki mają charakter drenujący. W obrębie obszaru znajdują się stawy rybne w Grądach i Bąkowcu. W krajobrazie dominują obszary leśne, które zajmują około 39 tyś. ha. Od 1994 r. w większości stanowią one Leśny Kompleks Promocyjny "Lasy Puszczy Kozienickiej".

Obszar Natura 2000 „Dolina Środkowej Wisły" *(kod: PLB140004) wyznaczony został 05.11.2004 r. na mocy ROZPORZĄDZENIA MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Obszar zajmuje powierzchnię 30777,88 ha.*

Dolina Środkowej Wisły jest fenomenem przyrodniczym na skalę europejską, ze względu na zachowane tu fragmenty lasów łęgowych wierzbowo-topolowych, spotykane obecnie sporadycznie

w dolinach dużych rzek, a także obecność znacznych powierzchni porośniętych nadrzecznymi zaroślami wierzbowymi, których występowanie wiąże się z powstawaniem świeżych aluwiów. Obecność specyficznych środowisk sprawiła, że obszar ten stał się bardzo ważną ostoją ptaków wodno - błotnych. Występują tu co najmniej 24 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Z uwagi na wysoką liczebność populacji lęgowych przedmiotami ochrony w obszarze są zarówno ptaki zamieszkujące piaszczyste wyspy i ławice (ohar, mewa czarnogłowa, mewa siwa, śmieszka, rybitwa rzeczna, rybitwa białoczelna, ostrygojad, sieweczka obrożna, sieweczka rzeczna, brodziec piskliwy), nadrzeczne skarpy (zimorodek, brzegówka), zarośla nadrzeczne (bączek, podróżniczek, dziwonia), łąki i pastwiska (rycyk, krwawodziób, derkacz, płaskonos) jak i lasy łęgowe (bielik, dzięcioł białoszyi, dzięcioł średni, nurogęś). W przypadku mewy siwej, śmieszki, rybitwy rzecznej, rybitwy białoczelnej, ostrygojada i sieweczki obrożnej obszar stanowi największą krajową ostoję lęgową tych gatunków o kluczowym znaczeniu dla zachowania ich populacji. Dolina Środkowej Wisły jest ważnym na skalę międzynarodową korytarzem migracyjnym, stanowiącym miejsce żerowania i odpoczynku podczas wędrówek ptaków. Do przedmiotów ochrony należy migrująca populacja bociana czarnego oraz zimująca populacja krzyżówki. W trakcie sezonowej migracji w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje tu m.in. czapla biała oraz czajka i brodziec piskliwy. Jest to ważne zimowisko łabędzia niemego, gągoła, nurogęsia, mewy siwej, śmieszki oraz mewy srebrzystej.

Obszar Natura 2000 „Ostoja Kozienicka" *(kod: PLB140013) utworzony został 13.10.2007 r. na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Obszar zajmuje powierzchnię 68301,20 ha.*
Obszar obejmuje znaczną część jednego z większych kompleksów leśnych w środkowej Polsce - Puszczy Radomsko-Kozienickiej, na granicy Małopolski i Mazowsza, w widłach pradolin Wisły, Radomki i Zadożdżonki, na terenie Równiny Radomskiej. Położony jest on w terenie z licznymi elementami rzeźby pochodzenia fluwioglacjalnego: szeregiem tarasów denudacyjnych opadających stopniowo ku dolinie Wisły, poprzedzielanych licznymi wałami wydmowymi, pomiędzy którymi znajdują się niecki, zwykle silnie zabagnione. Wcześniej na tym terenie utrzymywały się drzewostany z klonem, jesionem, lipą, dębem i bukiem. Obecnie drzewostany składają się głównie z sosny (84%) oraz jodły (4%). Lasy zajmują większość powierzchni obszaru. Resztę terenu pokrywają pola uprawne, łąki, pastwiska. Występują tu również interesujące połacie torfowisk wysokich i niskich.
Występuje co najmniej 29 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Wykazano z tego terenu ponad 200 gatunków ptaków, w tym 147 lęgowych. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C6) następujących gatunków ptaków: bączek (PCK), bocian czarny, kraska (PCK), lelek; stosunkowo wysoką liczebność (C7) osiągają: bąk (PCK), bocian biały, rybitwa czarna.

POMNIKI PRZYRODY:

Na obszarze gminy Kozienice zlokalizowanych jest 57 pomników przyrody. Wykaz pomników przyrody zawarto w poniższej Tabeli.

Tab.38. Pomniki przyrody na obszarze gminy Kozienice
Źródło: http://crfop.gdos.gov.pl

Lp.	Nazwa pomnika przyrody	Opis	Tekstowy opis położenia
1.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 123 cm Wysokość:30 m	Nadleśnictwo Kozienice, Obręb Zagożdżon, poddz. Nr 114 k
2.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 121 cm Wysokość: 22 m	poddz. 21M, Nadleśnictwo Zwoleń
3.	Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - Pinus sylvestris	Obwód pnia: 85 cm Wysokość: 24 m	poddz. 21W, Nadleśnictwo Zwoleń
4.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 110 cm Wysokość: 22 m	poddz. 21F, Nadleśnictwo Zwoleń

Lp.	Nazwa pomnika przyrody	Opis	Tekstowy opis położenia
5.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 93 cm Wysokość: 17 m	poddz. 21N, Nadleśnictwo Zwoleń
6.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 96 cm Wysokość: 18 m	poddz. 31A, Nadleśnictwo Zwoleń
7.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 78 cm Wysokość: 24 m	poddz. 50C, Nadleśnictwo Zwoleń
8.	Wiąz szypułkowy - Ulmus laevis (Ulmus pedenculata, Ulmus effusa)	Obwód pnia: 83 cm Wysokość: 24 m	poddz. 51D, Nadleśnictwo Zwoleń
9.	Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - Pinus sylvestris	Obwód pnia: 71 cm Wysokość: 24 m	poddz. 95 i, Nadleśnictwo Zwoleń
10.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 112 cm Wysokość: 21 m	Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki, poddz. Nr 114 c
11.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 125 cm Wysokość: 22 m	Obok domu działka Nr ewid. 159/4
12.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 105 cm Wysokość: 25 m	Park zabytkowy za Urzędem Miejskim
13.	Sosna czarna - Pinus nigra	Obwód pnia: 89 cm Wysokość: 25 m	Park zabytkowy za Urzędem Miejskim
14.	Sosna czarna - Pinus nigra	Obwód pnia: 81 cm Wysokość: 25 m	Park zabytkowy za Urzędem Miejskim
15.	Sosna czarna - Pinus nigra	Obwód pnia: 63 cm Wysokość: 21 m	Park zabytkowy za Urzędem Miejskim
16.	Buk pospolity (Buk zwyczajny) – Fagus sylvatica	Obwód pnia: 101 cm Wysokość: 30 m	Kozienicki Park Krajobrazowy, poddz. Nr 51 l, Nadleśnictwo Kozienice
17.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 127 cm Wysokość: 23 m	Kozienicki Park Krajobrazowy, poddz. Nr 106f, Nadleśnictwo Kozienice
18.	Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - Pinus sylvestris	Obwód pnia: 100 cm Wysokość: 25 m	Kozienicki Park Krajobrazowy, poddz. Nr 106f, Nadleśnictwo Kozienice
19.	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	Obwód pnia: 210 cm Wysokość: 25 m	Nadleśnictwo Kozienice, Obręb Zagożdżon, oddz. Nr 115 b
20.	Wiąz szypułkowy - Ulmus laevis (Ulmus pedenculata, Ulmus effusa)	Obwód pnia: 111 cm Wysokość: 26 m	Nadleśnictwo Kozienice, Obręb Zagożdżon, oddz. Nr 115 b
21.	Wiąz szypułkowy - Ulmus laevis (Ulmus pedenculata, Ulmus effusa)	Obwód pnia: 139 cm Wysokość: 29 m	Nadleśnictwo Kozienice, Obręb Zagożdżon, oddz. Nr 115 b
22.	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	Obwód pnia: 89 cm Wysokość: 21 m	Nadleśnictwo Kozienice, Obręb Kozienice, poddz. Nr 6 m
23.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 185 cm Wysokość: 23 m	Nadleśnictwo Kozienice Obręb Kozienice, poddz. Nr 184 n
24.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 134 cm Wysokość: 26 m	Nadleśnictwo Kozienice Obręb Kozienice, poddz. Nr 184 n
25.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 88 cm Wysokość: 24 m	Nadleśnictwo Kozienice Obręb Kozienice, poddz. Nr 14
26.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 95 cm Wysokość: 26 m	Nadleśnictwo Kozienice Obręb Kozienice, poddz. Nr 14

Lp.	Nazwa pomnika przyrody	Opis	Tekstowy opis położenia
27.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 89 cm Wysokość: 26 m	Nadleśnictwo Kozienice Obręb Kozienice, poddz. Nr 14
28.	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	Obwód pnia: 95 cm Wysokość:17 m	Nadleśnictwo Kozienice Obręb Kozienice, poddz. Nr 75 d
29.	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	Obwód pnia: 73 cm Wysokość: 26 m	Nadleśnictwo Kozienice Obręb Kozienice, poddz. Nr 76 b
30.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 71 cm Wysokość: 26 m	Nadleśnictwo Kozienice Obręb Kozienice, poddz. Nr 140 d
31.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 71 cm Wysokość: 23 m	Nadleśnictwo Kozienice Obręb Kozienice, poddz. Nr 140 d
32.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 93 cm Wysokość: 24 m	Nadleśnictwo Kozienice Obręb Kozienice, poddz. Nr 140 d
33.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 67 cm Wysokość: 24 m	Nadleśnictwo Kozienice Obręb Kozienice, poddz. Nr 140 d
34.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 70 cm Wysokość: 24 m	Nadleśnictwo Kozienice Obręb Kozienice, poddz. Nr 140 d
35.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 92 cm Wysokość: 27 m	Nadleśnictwo Kozienice Obręb Kozienice, poddz. Nr 140 d
36.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 110 cm Wysokość: 28 m	Nadleśnictwo Kozienice Obręb Kozienice, poddz. Nr 140 d
37.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 60 cm Wysokość: 21 m	Nadleśnictwo Kozienice Obręb Kozienice, poddz. Nr 140 d
38.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 66 cm Wysokość: 25 m	Nadleśnictwo Kozienice Obręb Kozienice, poddz. Nr 140 d
39.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 58 cm Wysokość: 23 m	Nadleśnictwo Kozienice Obręb Kozienice, poddz. Nr 140 d
40.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 71 cm Wysokość: 23 m	Nadleśnictwo Kozienice Obręb Kozienice, poddz. Nr 140 d
41.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 90 cm Wysokość: 30 m	Nadleśnictwo Kozienice Obręb Kozienice, poddz. Nr 140 d
42.	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	Obwód pnia: 138 cm Wysokość: 23 m	Nadleśnictwo Kozienice Obręb Kozienice, poddz. Nr 152 a
43.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 108 cm Wysokość: 25 m	Nadleśnictwo Kozienice Obręb Kozienice, poddz. Nr 159 c
44.	Topola biała - Populus alba	Obwód pnia: 97 cm Wysokość: 19 m	Nadleśnictwo Kozienice Obręb Kozienice, poddz. Nr 184 f
45.	Bluszcz pospolity - Hedera helix	Na pow. ok. 0,20 ha kilkanaście okazów, w tym kilka kwitnących, obw. do 21cm, wys. do 15m na So V kl. wieku.	Nadleśnictwo Kozienice, Obręb Zagożdżon, poddz. Nr 110 a/b
46.	Bluszcz pospolity - Hedera helix	Na pow. ok. 0,20ha kilkanaście okazów, w tym kilka kwitnących, obw. do 21 cm, wys. do 18 m na So V kl. wieku.	Nadleśnictwo Kozienice, Obręb Zagożdżon, poddz. Nr 110 b
47.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 104 cm Wysokość: 20 m	Nadleśnictwo Zwoleń, Obręb Garbatka, poddz. Nr 22 s
48.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 103 cm Wysokość: 21 m	Nadleśnictwo Zwoleń, Obręb Garbatka, poddz. Nr 31 a

Lp.	Nazwa pomnika przyrody	Opis	Tekstowy opis położenia
49.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 114 cm Wysokość: 24 m	Nadleśnictwo Zwoleń, Obręb Garbatka, poddz. Nr 31 a
50.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 134 cm Wysokość: 26 m	Nadleśnictwo Zwoleń, Obręb Garbatka, poddz. Nr 31 a
51.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 105 cm Wysokość: 23 m	Nadleśnictwo Zwoleń, Obręb Garbatka, poddz. Nr 31 a
52.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 133 cm Wysokość: 26 m	Nadleśnictwo Zwoleń, Obręb Garbatka, poddz. Nr 46 c
53.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 122 cm Wysokość: 25 m	Nadleśnictwo Zwoleń, Obręb Garbatka, poddz. Nr 46 g
54.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 109 cm Wysokość: 23 m	Nadleśnictwo Zwoleń, Obręb Garbatka, poddz. Nr 53 f
55.	Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - Pinus sylvestris	Obwód pnia: 65 cm Wysokość: 22 m	Nadleśnictwo Zwoleń, Obręb Garbatka, poddz. Nr 96 h
56.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Obwód pnia: 136 cm Wysokość: 25 m	Nadleśnictwo Zwoleń, Obręb Garbatka, poddz. Nr 96 h
57.	Klon pospolity (Klon zwyczajny) - Acer platanoides	Obwód pnia: 109 cm Wysokość: 18 m	Nadleśnictwo Kozienice, Obręb Kozienice, oddz. Nr 189 i/j

UŻYTKI EKOLOGICZNE:

Na obszarze gminy Kozienice zlokalizowanych jest 45 użytków ekologicznych. Wykaz użytków ekologicznych zawarto w poniższej Tabeli.

Tab.39. Użytki ekologiczne na obszarze gminy Kozienice
Źródło: http://crfop.gdos.gov.pl

Lp.	Nazwa użytku ekologicznego	Opis wartości przyrodniczej	Rodzaj użytku	Powierzchnia [ha]
1.	**Użytek 16**	teren zalewowy rzeki Radomki	bagno	1,39
2.	**Użytek 17**	starorzecze rzeki Radomki	bagno	3,42
3.	**Użytek 18**	nieużytek o charakterze bagiennym	bagno	8,32
4.	**Użytek 19**	nieużytek o charakterze bagiennym	bagno	0,2
5.	**Użytek 20**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	0,6
6.	**Użytek 21**	teren zalewowy rzeki Wisły	bagno	2,41
7.	**Użytek 22**		bagno	0,97
8.	**Użytek 23**	nieużytkowane łąki i pastwiska	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	2,59
9.	**Użytek 24**	okresowo zalewane torfowisko	torfowisko	12,79
10.	**Użytek 25**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	4,49

Lp.	Nazwa użytku ekologicznego	Opis wartości przyrodniczej	Rodzaj użytku	Powierzchnia [ha]
11.	**Użytek 26**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	0,25
12.	**Użytek 27**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	0,8
13.	**Użytek 28**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	8,27
14.	**Użytek 29**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	0,22
15.	**Użytek 30**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	1,13
16.	**Użytek 31**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	0,82
17.	**Użytek 32**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	0,32
18.	**Użytek 34**	remiza	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	0,57
19.	**Użytek 35**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	1,05
20.	**Użytek 36**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	0,22
21.	**Użytek 37**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	0,33
22.	**Użytek 38**	nieużytkowana łąka	bagno	2,66
23.	**Użytek 39**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	2,47
24.	**Użytek 40**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	1,66
25.	**Użytek 41**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	1,78
26.	**Użytek 42**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	0,31
27.	**Użytek 43**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	0,72
28.	**Użytek 44**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	1,18
29.	**Użytek 45**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	0,28
30.	**Użytek 46**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	1,24
31.	**Użytek 47**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	0,49
32.	**Użytek 48**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	1,32

Lp.	Nazwa użytku ekologicznego	Opis wartości przyrodniczej	Rodzaj użytku	Powierzchnia [ha]
33.	**Użytek 49**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	0,50
34.	**Użytek 50**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	0,67
35.	**Użytek 79**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	4,49
36.	**Użytek 80**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	4,32
37.	**Użytek 81**	bagno z płynącą środkiem wodą	bagno	7,73
38.	**Użytek 82**	powierzchnia zabagniona nad Krępcem	bagno	0,45
39.	**Użytek 83**	powierzchnia zabagniona	bagno	3,05
40.	**Użytek 84**	bagno okresowo zalewane wodą	bagno	8,74
41.	**Użytek 85**	nieużytkowana łąka z zadrzewieniem	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	40,34
42.	**Użytek 86**	nieużytkowana łąka i pastwisko	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	8,46
43.	**Użytek 87**	nieużytkowane łąki i bagno	bagno	24,48
44.	**Użytek 89**	wilgotne nieużytkowane pastwiska	bagno	4,20
45.	**Użytek ekologiczny** (brak nazwy własnej)	bagno okresowo zalewane wodą porośnięte Brz, Oś, Ol, So-50%	bagno	0,86

Ponadto system obszarów cennych przyrodniczo uzupełniają tereny zieleni w gminie Kozienice, które stanowią tereny urządzone wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami z nimi związanymi, pokryte roślinnością, pełniące funkcje publiczne. Są to: park miejski z Zespołem Pałacowym, zieleńce i skwery na terenie miasta, ogród jordanowski, zieleń przydrożna, zieleń towarzysząca budynkom oraz obiektom przemysłowym, zieleń osiedlowa. Gmina Kozienice prowadzi systematyczną pielęgnację i realizuje przedsięwzięcia związane z utrzymaniem i konserwacją zieleni w parkach, na skwerach, pielęgnację drzewostanu ulicznego, trawników, sadzenie drzew i krzewów. Znaczna część obszaru Gminy jest objęta ochroną prawną jako róże formy, które zostały opisane powyżej. Pozwala to na zachowanie wysokiej jakości przestrzeni przyrodniczej występującej na terenie gminy. Oprócz ww. form objętych ochroną znajdują się tereny które wymagają podniesienia do rangi ochrony prawnej.

Obszary i obiekty chronione stanowią istotny element środowiska przyrodniczego gminy wymagający zachowania i ochrony, stąd konieczność ich uwzględnienia w planowaniu przestrzennym. Na uwagę zasługuje fakt, iż stanowią one walory z punktu widzenia ich przydatności jako jednej z podstaw rozwoju funkcji turystycznej.

W kontekście niniejszych analiz należy zwrócić uwagę na konieczność uwzględnienia walorów środowiska przyrodniczego, w tym obszarów i obiektów chronionych w ustaleniach dokumentów planistycznych. Dla ich zachowania konieczne jest wyłączanie terenów występowania cennych wartości przyrodniczych z przeznaczenia na funkcje użytkowe, wprowadzenie nakazu zachowania chronionych i rzadkich gatunków flory i fauny, a przy przeznaczeniu terenu na funkcje użytkowe – minimalizowanie

udziału powierzchni o zróżnicowanych wartościach przyrodniczych, która jest przeznaczona na cele użytkowe.

~~*10.1.3. Ujęcie społeczne*~~

10.1.3.a. Analizy społeczne

W podejmowaniu decyzji dotyczących wyboru kierunków rozwoju i gospodarowania terenami szczególnie istotną rolę odgrywa wymiar społeczny planowania przestrzennego. Społeczność lokalna i użytkownicy przestrzeni w całokształcie problematyki gospodarowania odgrywają szczególnie istotną rolę, gdyż aspekt przestrzenny w sensie miejsca zamieszkania i codziennego przebywania różnicuje opinie, postawy i zachowania. Ponadto estetyczne i funkcjonalne ujęcie przestrzeni jest dla ludzi swojego rodzaju wartością, która jest przez nich oceniana i przeżywana, a niewłaściwy dobór elementów otoczenia może doprowadzić do dezaktywizacji społecznej, depresji demograficzno-gospodarczej i psychospołecznej danej jednostki przestrzennej, a w konsekwencji do powstawania patologii społecznych.

Na potrzeby opracowania niniejszego studium przeprowadzono analizę czynników społecznych, której celem było dostarczenie informacji o sytuacji społecznej, w tym analizę warunków i jakości życia mieszkańców uwzględniającą ochronę ich zdrowia, a także zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia. Szczególnie istotną częścią z punktu widzenia budowania polityki przestrzennej gminy i zaspokajania przyszłych potrzeb mieszkańców i użytkowników przestrzeni było przeprowadzenie analizy obecnej sytuacji demograficznej oraz przedstawienie prognozy demograficznej w perspektywie 30-letniej. Dzięki temu badaniu uzyskano lepsze zrozumienie rzeczywistości społecznej, co w konsekwencji przekłada się na zrozumienie potrzeb społeczności lokalnej wynikających z rozkładu statystycznego struktury społecznej.

W kolejnym etapie dokonano szczegółowej analizy problemów społecznych, która zawarta została w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2013-2020". Dokument ten został opracowany w oparciu o materiały badawcze w zakresie problemów społecznych oraz potrzeb społeczności lokalnej, a forma i założenia Strategii są wyrazem woli mieszkańców w odniesieniu do kształtowania jakości życia w gminie. Na podstawie analizy zawartości dokumentu zdefiniowane zostało problemy decyzyjne, przed którymi stoi polityka przestrzenna gminy Kozienice, a wyniki analizy uwzględniono podczas definiowania ustaleń studium i opracowywania kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Na potrzeby niniejszego opracowania przeprowadzono analizę czynników społecznych, które mają swoje odzwierciedlenie w sposobie zagospodarowania przestrzeni. Jej celem było dostarczenie informacji o sytuacji społecznej oraz określenie potrzeb i możliwości rozwoju gminy w odpowiedzi na te czynniki.

10.1.3.a.1. Warunki i jakość życia mieszkańców

Na obszarze gminy Kozienice występuje zróżnicowana zabudowa mieszkaniowa, w tym zabudowa wielorodzinna ze znacznym udziałem zieleni wysokiej, intensywna zabudowa jednorodzinna z niewielkim udziałem zieleni, głównie niskiej, intensywna zabudowa jednorodzinna ze średnim udziałem zieleni wysokiej, ekstensywna zabudowa jednorodzinna z bardzo wysokim udziałem zieleni wysokiej itp. W związku z tym wskaźniki charakteryzujące warunki mieszkaniowe są dosyć wysokie. Według danych GUS na obszarze gminy w 2017 r. znajdowało się 10 926 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 811 105 m^2, składających się z 42 192 izb, w tym 92 lokale socjalne o łącznej powierzchni użytkowej 2 687 m^2.

Na 1000 mieszkańców przypadało 366,8 mieszkania. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 74,2 m^2, średnia powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę wynosiła 27,2 m^2. Warunki mieszkaniowe w gminie Kozienice na tle pozostałych gmin powiatu kozienickiego przedstawiają Ryc. 5-8.

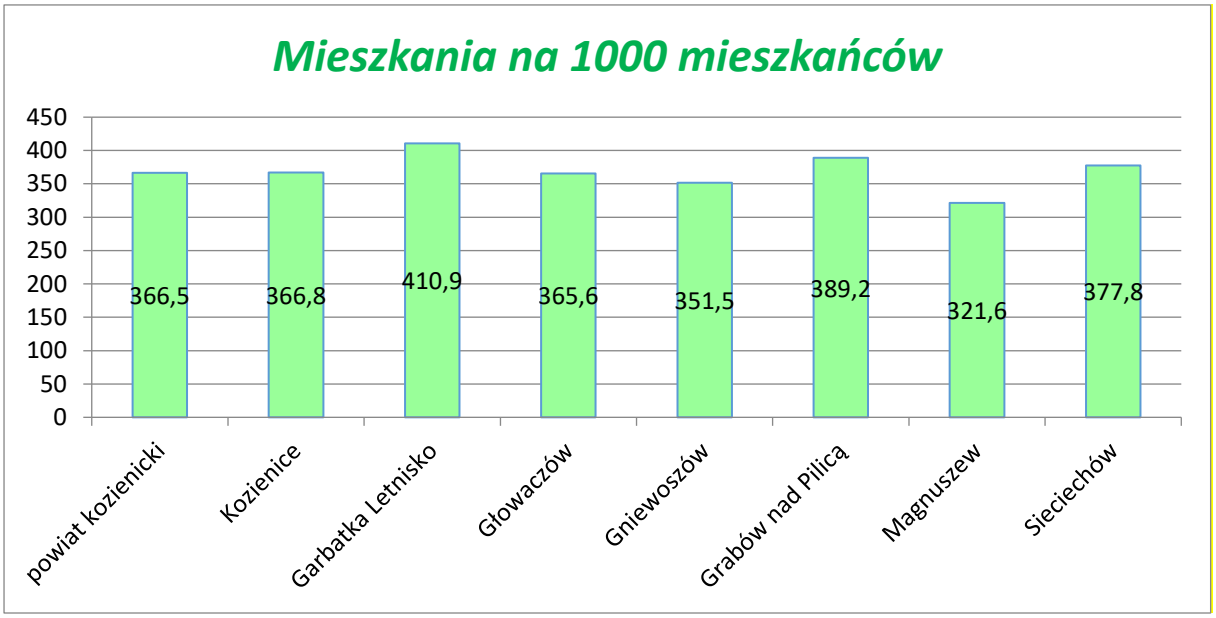

Ryc.5. Warunki mieszkaniowe
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2017 r.

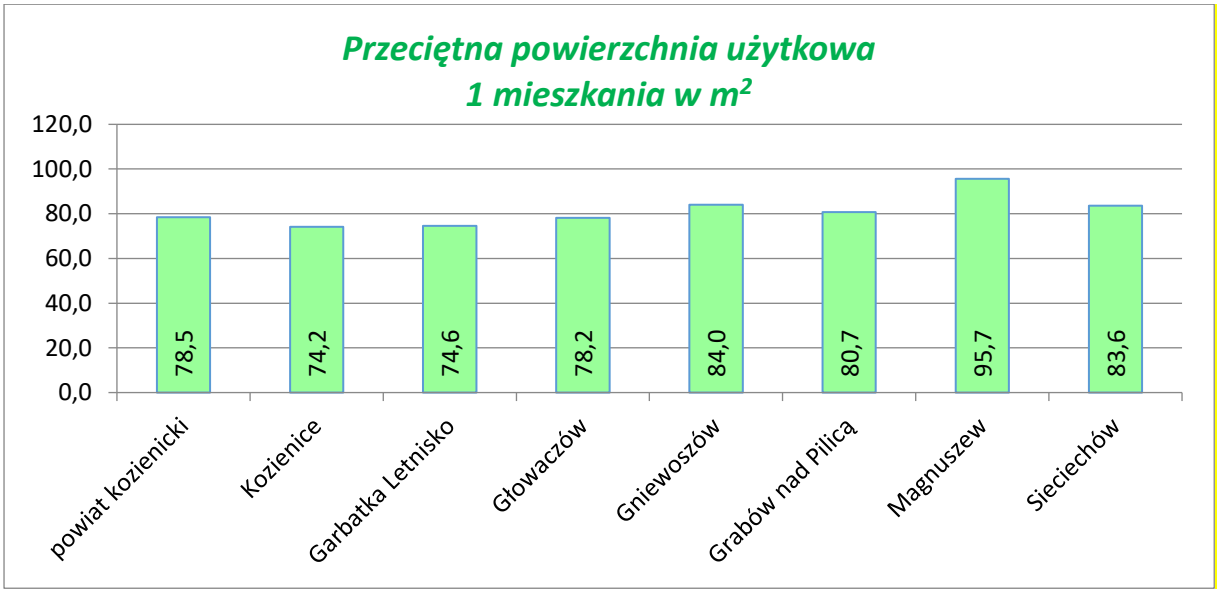

Ryc.6. Warunki mieszkaniowe
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2017 r.

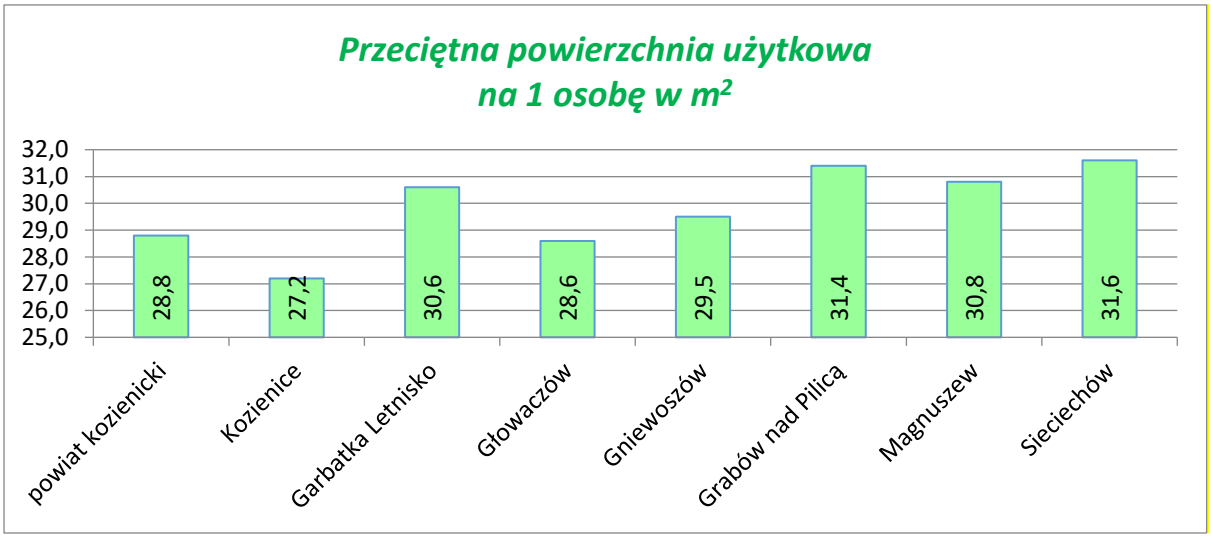

Ryc.7. Warunki mieszkaniowe
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2017 r.

Zgodnie z danymi GUS (2017r.) w gminie Kozienice 87,1 mieszkań wyposażonych było w centralne ogrzewanie. Przyłącze wodociągowe posiadło 94,6% mieszkań na terenie gminy, a 91,9% mieszkań wyposażonych było w łazienkę. Ustęp spłukiwany posiadało 93,2% mieszkań w gminie. Z gazu sieciowego korzystało 65,1% mieszkań.
Wyposażenie mieszkań w gminie Kozienice jest zdecydowanie lepsze niż w pozostałych gminach powiatu.

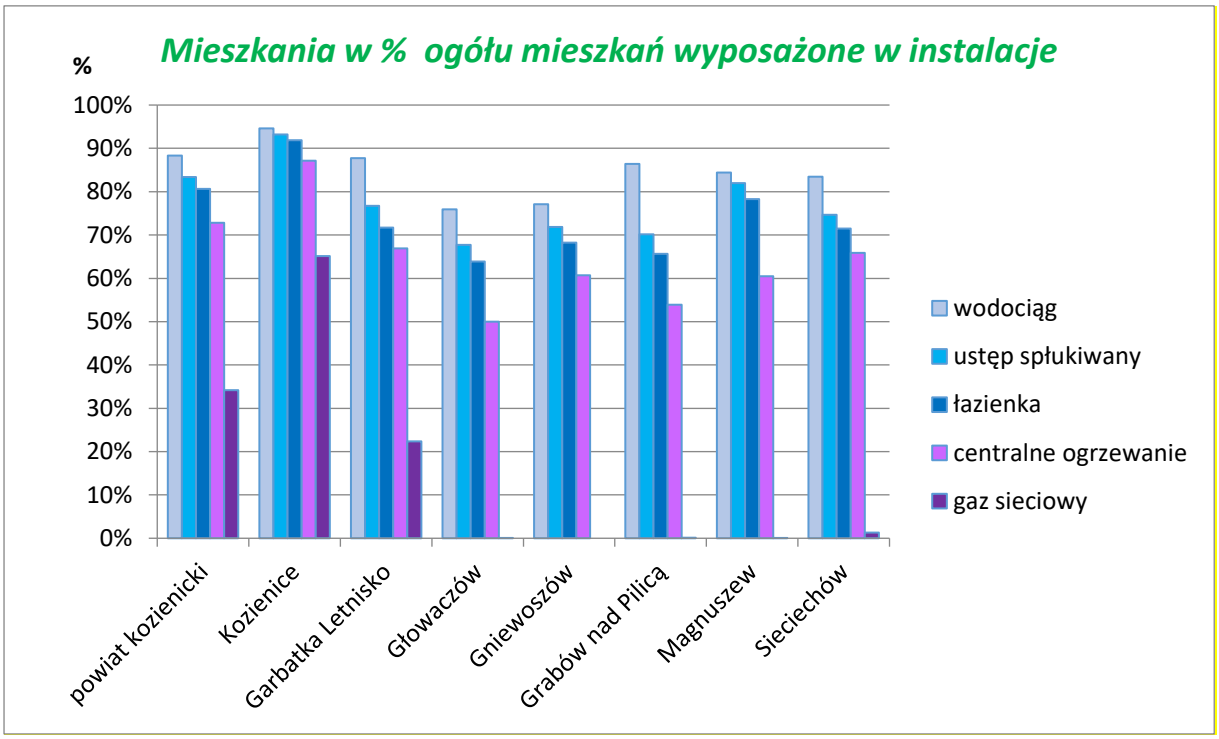

Ryc.8. Warunki mieszkaniowe
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2017 r.

Z powyższego wynika, iż warunki mieszkaniowe wraz z wyposażeniem mieszkań w gminie Kozienice można określić jako bardzo dobre. Problemem w zakresie jakości życia jest natomiast słaba dostępność mieszkań socjalnych, a co za tym idzie niewielkie możliwości w zakresie poprawy warunków mieszkaniowych osób najgorzej sytuowanych. Przyrost liczby obiektów budownictwa socjalnego jest

niewystarczający w stosunku do potrzeb. Szansą na podjęcie interwencji samorządu w tym zakresie może stać się udział w mieszkaniowych programach rządowych.

Analizując społeczny wymiar poziomu warunków mieszkaniowych, należy zwrócić uwagę na rosnące oczekiwania mieszkańców w zakresie lokalizacji mieszkań, ich rozmiaru, technologii budowlanej i wyposażenia. Należy zakładać, iż w perspektywie 30-letniej nastąpi wzrost poziomu i jakości życia, szczególnie poprzez poprawę warunków mieszkaniowych (w tym wzrost powierzchni użytkowej mieszkań i przeciętnej powierzchni użytkowej na 1 mieszkańca), a także spadek zagęszczenia (liczby osób) na mieszkanie (Tab. 40).

Tab.40. Warunki mieszkaniowe na obszarze gminy Kozienice

Wskaźnik	Stan na 2017 r. wg danych BDL GUS	Zmiana w %	Stan na 2048 r. wartości prognozowane, opracowanie własne
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	74,2	+ 25%	92,75
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	27,2	+ 25%	34,0
przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	2,73	- 25%	2,05

10.1.3.a.2. Zatrudnienie i problem bezrobocia

W odniesieniu do planowania przestrzennego jednym z istotnych czynnikiem społecznym jest aspekt dostępności miejsc pracy i ich różnorodności. Analizując poziom zatrudnienia, struktura podmiotów gospodarczych wg wielkości w gminie Kozienice przedstawiała się podobnie do innych gmin miejsko-wiejskich o podobnej liczbie mieszkańców w województwie. W 2018 r. w gminie Kozienice prawie 99% (2399) wszystkich podmiotów stanowiły firmy małe, zatrudniające poniżej 50 osób, przy czym większość (2305) to podmioty mikro zatrudniające maksymalnie 9 osób. W grupie firm średnich (50-249 osób) działalność prowadziło 28 podmiotów, a wśród dużych – 4 podmioty, z czego 1 stanowił firmę zatrudniającą powyżej 1000 osób.

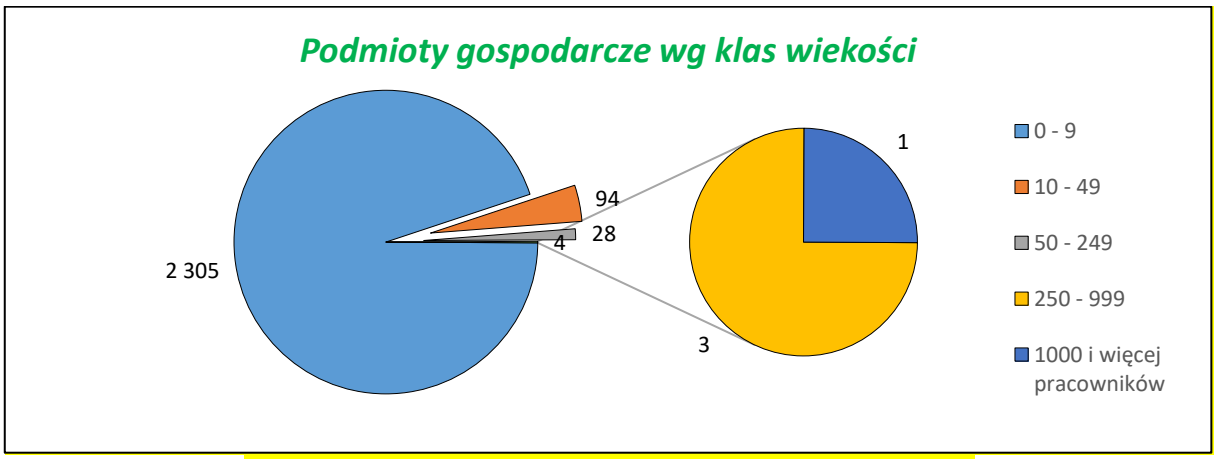

Ryc.9. Podmioty gospodarcze wg klas wielkości
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2018 r.

Niekorzystnym elementem uwarunkowań społecznego rozwoju gminy Kozienice jest stosunkowo słabo zróżnicowany miejscowy rynek pracy. Biorąc pod uwagę ponadlokalne znaczenie gminy Kozienice jako ośrodka powiatowego, zróżnicowanie ofert na rynku pracy jest niewystarczające, szczególnie w odniesieniu do ofert pracy dla młodzieży i osób powyżej 50 roku życia. Sukcesywny spadek liczby ludności gminy (w roku 2018 liczba ludności wynosiła 29659, co oznacza spadek o ponad 9% w ciągu ostatnich 20 lat) powoduje, iż konieczne jest tworzenie nowych miejsc pracy i szeroko pojęty rozwój rynku pracy, co pozwoli na przyciągnięcie nowych mieszkańców, przeciwdziałając tym samym obecnym tendencjom demograficznym.

Brak działań w tym zakresie może spowodować wzrost bezrobocia, co w konsekwencji przełoży się na wzmocnienie tendencji demograficznych – wyjazdy do pracy poza obszar gminy (w tym za granicę), szczególnie przez mężczyzn.

Na obszarze gminy Kozienice w strukturze osób pracujących przeważają mężczyźni. Pracujących mężczyzn jest o około 35% więcej niż kobiet.

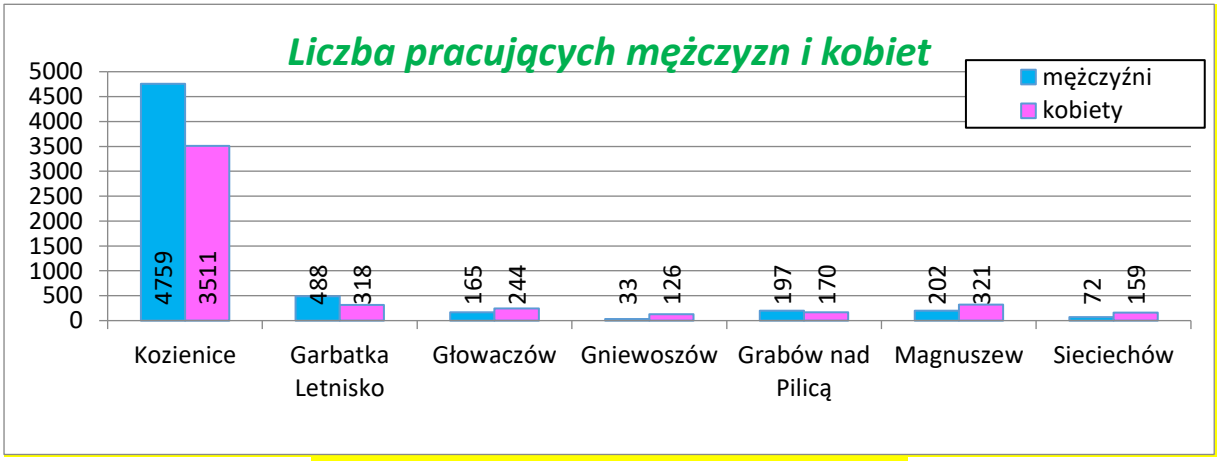

Ryc.10. Struktura zatrudnienia wg płci
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2017 r.

Poziom bezrobocia na obszarze gmin Kozienice rósł sukcesywnie do roku 2011. Na koniec roku 2011 w gminie zarejestrowanych było 2365 bezrobotnych, niemniej jednak rzeczywisty wskaźnik był większy, ponieważ część osób bezrobotnych nie było zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy (bezrobocie ukryte). Od roku 2012 obserwuje się bardzo korzystne zmiany i spadek liczby osób bezrobotnych, która w 2018 r. spadła o ponad 50% w stosunku do roku 2011. Świadczy to o pozytywnych zmianach na rynku pracy oraz ogólnym ożywieniu gospodarczym będącymi wynikiem właściwej polityki gminy i wpływu nowych krajowych instrumentów wsparcia bezrobotnych.

Liczbę bezrobotnych w latach 2009-2018 prezentuje zamieszczony poniżej wykres (Ryc. 11). Najwyższe bezrobocie zanotowano w roku 2011, a najniższe w roku 2018.

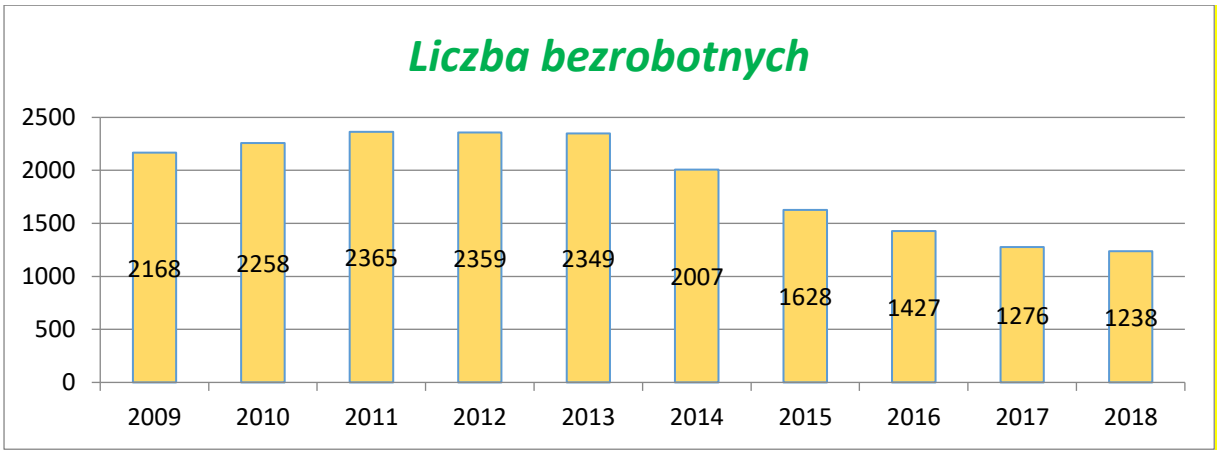

Ryc.11. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie gminy Kozienice
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

10.1.4. Wnioski

1) Na podstawie przeprowadzonych analiz ekonomicznych stwierdzono możliwości rozwoju ekonomicznego gminy Kozienice w oparciu o:

- *turystykę – co wynika z atrakcyjności bogatych zasobów dziedzictwa kulturowego gminy oraz unikalnych walorów przyrodniczo-krajobrazowych doliny Wisły i wysokiego poziomu dotychczasowej obsługi turystów.*
- *usługi, drobną wytwórczość i działalność produkcyjną – co wynika ze wzrastających trendów tego typu działalności (atrakcyjność inwestycyjna gminy, dostęp do infrastruktury technicznej i duże rezerwy energetyczne).*

2) *Z punktu widzenia ekonomii nie bez znaczenia pozostaje także lokalizacja gminy przy głównych szlakach komunikacyjnych, tj. drogi krajowe nr 48 Tomaszów Mazowiecki – Kock i nr 79 Warszawa-Bytom oraz drogi wojewódzkie nr 737 Radom- Aleksandrówka. Stwarza to możliwości rozwoju gospodarczego i turystycznego, czyniąc gminę ośrodkiem o znaczeniu ponadregionalnym.*
3) *Rozwój obszarów zabudowy winien opierać się o zasadę nie rozpraszania zabudowy poza ukształtowane istniejące zespoły osadnicze. Rozwój przestrzenny osadnictwa powinien polegać na uzupełnianiu istniejącej struktury osadniczej, a dopiero w dalszej kolejności jej rozbudowę poprzez dołączanie nowych obszarów przylegających do niej. Pozwoli to na ograniczenie wydatków inwestycyjnych, związanych z uzbrojeniem nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę, a tym samym ekonomiczną optymalizację rozwoju.*
4) *Obszar gminy Kozienice charakteryzuje się korzystnymi warunkami mieszkaniowymi pod względem krajobrazowym – sieć osadniczą miasta tworzy zabudowa zwarta, a tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowe są chronione przed ekspansywną urbanizacją.*
5) *Funkcję mieszkaniową należy rozwijać w formie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej w pierwszej kolejności na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, przy jednoczesnej ochronie terenów otwartych przed jej nadmierną ekspansją.*
6) *Należy dążyć do zwiększenia ilości mieszkań socjalnych poprzez rozwój budownictwa socjalnego na obszarze gminy Kozienice.*
7) *Stwierdzono możliwość dalszego rozwoju turystyki w oparciu o zasoby kulturowe i przyrodnicze gminy, a także możliwość dalszego zwiększania i uatrakcyjniania oferty turystycznej i wypoczynkowej, również w sezonie zimowym, z zachowaniem koniecznego warunku ich eksponowania i ochrony..*
8) *Działalność rolnicza stanowi znaczący sektor w gospodarce gminy Kozienice, głównie na obszarach wiejskich, głównie na terenach występowania terasy zalewowej z przewagą mad, które posiadają bardzo dobre warunki rolne do uprawy warzyw i owoców.*
9) *Na podstawie przeprowadzonych analiz społecznych stwierdzono możliwości rozwoju społecznego gminy Kozienice w oparciu o:*
    - *podnoszenie jakości warunków mieszkaniowych,*
    - *tworzenie nowych miejsc pracy poprzez przyciąganie inwestorów,*
    - *możliwość wykorzystania środków unijnych na zwiększanie aktywności społeczeństwa, w tym rozwój organizacji pozarządowych.*

10.2. Prognozy demograficzne

10.2.1. Wariant zerowy

W roku 2014 Główny Urząd Statystyczny opracował „Prognozę demograficzną dla powiatów i miast na prawach powiatu oraz podregionów na lata 2014 – 2050". Opracowanie to jest spójne z prognozą dla województw, a podstawę obliczeń stanowiły stany ludności według płci, wieku i powiatów.

~~*Jako dane bazowe przyjęto liczbę ludności gminy wg stanu na dzień 31.12.2014 r., kiedy gminę zamieszkiwało 30 458 osób. Podstawą do oszacowania liczby ludności gminy miejsko-wiejskiej Kozienice stał się wskaźnik zmian liczby ludności dla powiatu, który następnie poddano analizie tendencji zmian, przeniesionych w kolejnym etapie na liczbę ludności gminy. Zgodnie z uwarunkowaniami rozwoju gminy oraz cechami i prognozami demograficznymi gminy zakłada się spadek liczby ludności gminy w perspektywie 30-letniej, tj. do roku 2045. W tym roku liczba ludności gminy wyniesie 25 193 osób, co oznacza spadek liczby ludności o 5 265 osób (17,28%). Prognozę demograficzną obrazuje Tabela nr 38.*~~

~~***Tab. 38 Prognoza demograficzna dla gminy miejsko-wiejskiej Kozienice do roku 2045***~~

~~*wskaźnik*~~	~~*2020*~~	~~*2025*~~	~~*2030*~~	~~*2035*~~	~~*2040*~~	~~*2045*~~	~~*zmiana liczby ludności w latach 2015-2045*~~
~~*spadek (%)*~~	~~*-1,89%*~~	~~*-2,11%*~~	~~*-2,63%*~~	~~*-3,35%*~~	~~*-4,07%*~~	~~*-4,60%*~~	~~*-17,28%*~~
~~*liczba ludności (os.)*~~	~~*29882*~~	~~*29253*~~	~~*28484*~~	~~*27531*~~	~~*26409*~~	~~*25193*~~	~~*-5265*~~

Jako dane bazowe przyjęto prognozowaną liczbę ludności powiatu kozienickiego na koniec 2018 r., tj. 60950 osób. Podstawą do oszacowania liczby ludności gminy Kozienice stał się wskaźnik zmian liczby ludności dla powiatu, który następnie poddano analizie tendencji zmian, przeniesionych w kolejnym etapie na liczbę ludności gminy, czyli 29659 osób. Zgodnie z uwarunkowaniami rozwoju oraz cechami i prognozami demograficznymi gminy zakłada się spadek liczby ludności w perspektywie 30-letniej, tj. do roku 2048. W tym roku liczba ludności gminy Kozienice wyniesie 24080 osób, co oznacza spadek liczby ludności o 5619 osób (18,8%). Prognozę demograficzną na podstawie opracowania GUS obrazuje poniższy wykres.

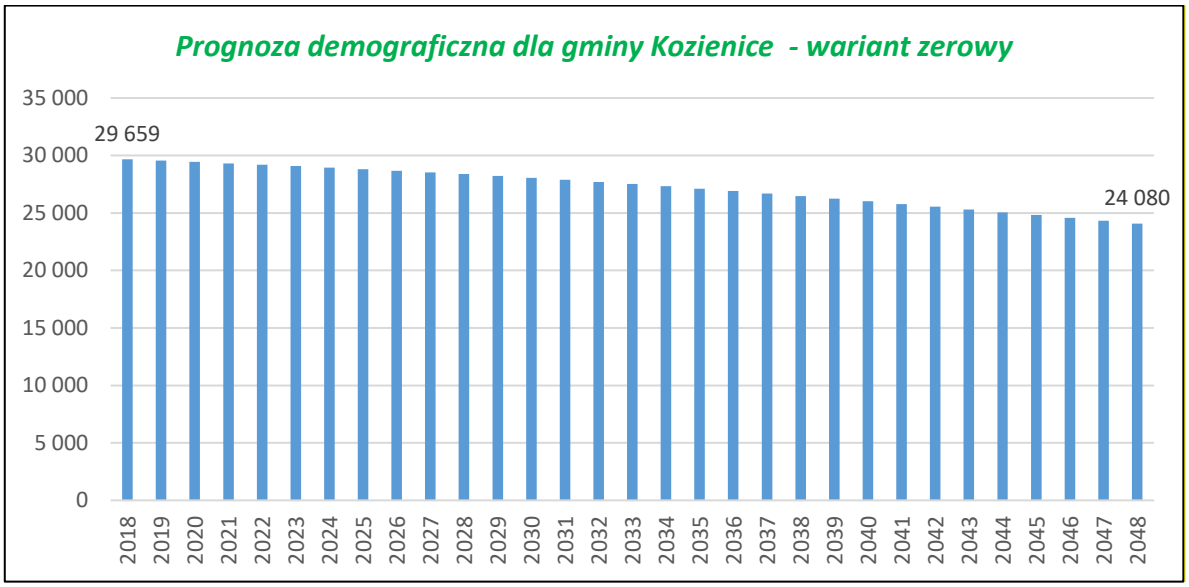

Ryc.12. Prognoza demograficzna na podstawie opracowania GUS
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

10.2.2. Wariant alternatywny (rozwojowy) – linia trendu

W celu oszacowania liczby potencjalnych mieszkańców gminy Kozienice w roku 2048 wykorzystano funkcję liniową otrzymaną w wyniku wyznaczenia linii trendu dla zmiany liczby mieszkańców w okresie od 1995 r. (33381 mieszkańców) do 2018 r. (29659 mieszkańców). W oparciu o funkcję liniową y = -126,07x + 32432 określono liczbę mieszkańców gminy w okresie do 2048 roku, przy zachowaniu warunku koniecznego – stałego spadku liczby mieszkańców.

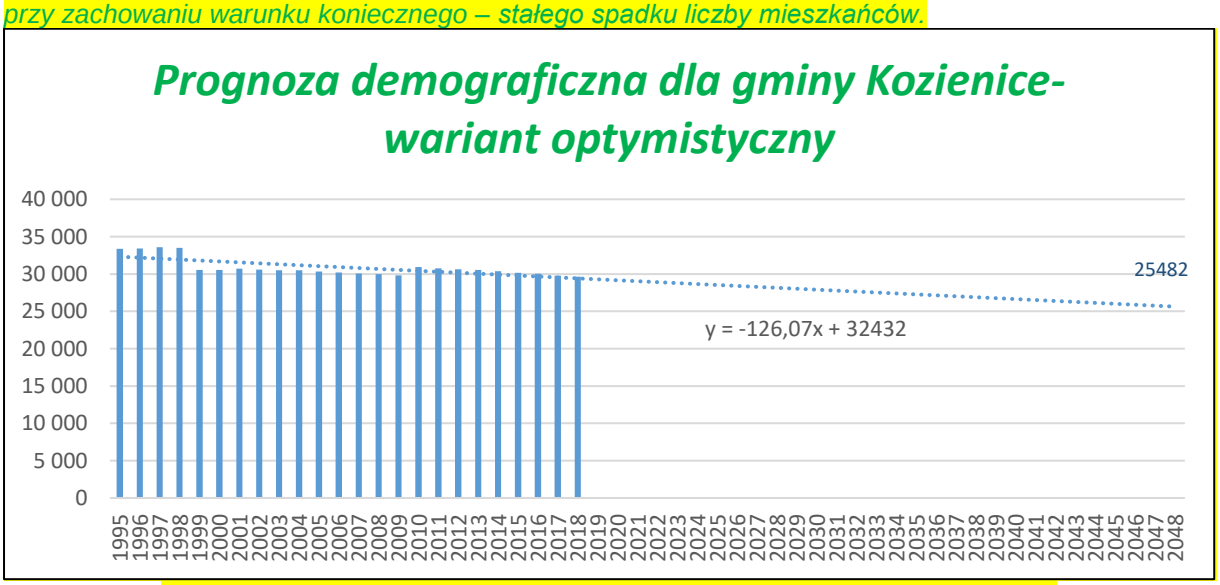

Ryc.13. Prognoza demograficzna na podstawie linii trendu
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS z wykorzystaniem funkcji liniowej

Wyniki powyższych analiz pozwalają oszacować, iż spadek liczby ludności w gminie Kozienice do roku 2048 wyniesie 14,1% (spadek liczby ludności o 4177 osoby). Tym samym przyjęto założenie, iż w roku 2048 liczba ludności gminy wyniesie 25482 osoby.

10.2.3. Wybór scenariusza rozwoju

Oszacowana wartość liczby ludności do roku 2048 na podstawie prognozy GUS obrazuje negatywny scenariusz rozwoju gminy. Analizując opracowane prognozy demograficzne, ze szczególnym uwzględnieniem tendencji demograficznych w ostatnich 20 latach, należy przyjąć za odpowiednie, że gmina Kozienice znajduje się obecnie w fazie dynamicznego rozwoju.

Na potrzeby niniejszego opracowania przyjęto założenie, iż tendencje rozwojowe zostaną zachowane, a gmina będzie prowadziła aktywną politykę zmierzającą do przyciągnięcia nowych mieszkańców, a tym samym wzrostu liczby ludności w stosunku do prognozy GUS. Tym samym zakłada się rozwój gminy zgodnie ze scenariuszem alternatywnym, zgodnie z którym w roku 2048 liczba ludności gminy wyniesie 25482 osoby.

W kontekście przeprowadzonych analiz ekonomicznych, środowiskowych i społecznych należy przyjąć, iż gmina Kozienice posiada potencjał pobudzenia wzrostu w oparciu o zasoby kulturowe, przyrodnicze oraz możliwości rozwoju rynku pracy. Wykorzystanie szans i możliwości rozwoju pozwoli na dynamiczne ożywienie funkcji turystycznych, rekreacyjnych, a także rozwój obszarów działalności gospodarczej, w tym na terenach wskazanych pod lokalizację zakładów przemysłowych. Do dalszych obliczeń przyjęto zatem optymistyczny wariant rozwoju gmina Kozienice.

Na przestrzeni ubiegłych lat na obszarze gminy Kozienice zauważalny jest sukcesywny wzrost liczby gospodarstw domowych, a tendencja ta znajduje odzwierciedlenie również w ogólnej sytuacji w kraju. Wg danych Narodowego Spisu Powszechnego 2011 (GUS, 2011 r.) liczba gospodarstw domowych zarówno w miastach, jak i na wsi, wzrosła w stosunku do poprzedniego Narodowego Spisu Powszechnego przeprowadzonego w roku 2002. Wynika to przede wszystkim ze stale rosnącego udziału gospodarstw jednoosobowych, co jest głównie następstwem zachowań ludzi młodych, którzy podejmując decyzję o usamodzielnieniu się, często odkładają decyzje matrymonialne i prorodzinne. Z drugiej strony gospodarstwa jednoosobowe tworzą często osoby starsze, zwłaszcza kobiety. Wyraźny

wzrost zauważalny jest także w ilości gospodarstw dwuosobowych, tworzonych głównie przez młode lub bezdzietne małżeństwa, osoby pozostające w związkach partnerskich oraz osoby starsze. Ponadto znacznemu obniżeniu uległ odsetek gospodarstw domowych trzyosobowych lub większych, szczególnie ilość rodzin wielodzietnych (w Polsce określanych jako rodziny posiadające minimum troje dzieci). Tendencje te można określić jako stałe, w związku z tym zakłada się ich utrzymanie, a wręcz nasilenie. W konsekwencji przyjmuje się, iż pomimo spadku średniej liczby osób w gospodarstwie domowym, wzrost zapotrzebowania na nowe terenu zagospodarowane będzie nadal wzrastać.

10.3. Możliwości finansowania inwestycji

Szeroko pojęty rozwój uzależniony jest w głównej mierze od realizacji lokalnych i ponadlokalnych inwestycji celu publicznego. Gmina jako rzeczywisty gospodarz terenów zlokalizowanych w jej granicach administracyjnych modeluje przestrzeń, której sposób zagospodarowania jest często widoczny głównie przez pryzmat intensywności i różnorodności inwestycji, w tym inwestycji strategicznych, mających bezpośrednie przełożenie na realizację celów rozwojowych gminy.

Podłoże ekonomiczne inwestycji kształtowane jest przez sferę finansów, a o pewności kapitałowej gminy decydują przede wszystkim wzajemne relacje dochodów w postaci: dochodów własnych, subwencji ogólnych, dotacji, środków finansowych Unii Europejskiej, a także dochodów z innych źródeł.

~~*W ostatnim dziesięcioleciu poziom dochodów gminy Kozienice ulegał wzrostowi, jedynie w roku 2012 i 2013 zanotowano spadek poziomu dochodów gminy, na który wpływ miało przede wszystkim znaczne obniżenie wartości finansowania i współfinansowania programów i projektów unijnych, głównie ze względu na koniec perspektywy finansowej 2007-2013 (Wykresy nr 7-9).*~~

~~*Wykres nr 7. Dochody gminy ogółem (opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS)*~~

W ostatnim dziesięcioleciu poziom dochodów gminy Kozienice ulegał stałemu wzrostowi, z zauważalnym gwałtownym wzrostem dochodów w roku 2016, na który wpływ miało przede wszystkim znaczne zwiększenie wartości dotacji (Ryc. 14-16).

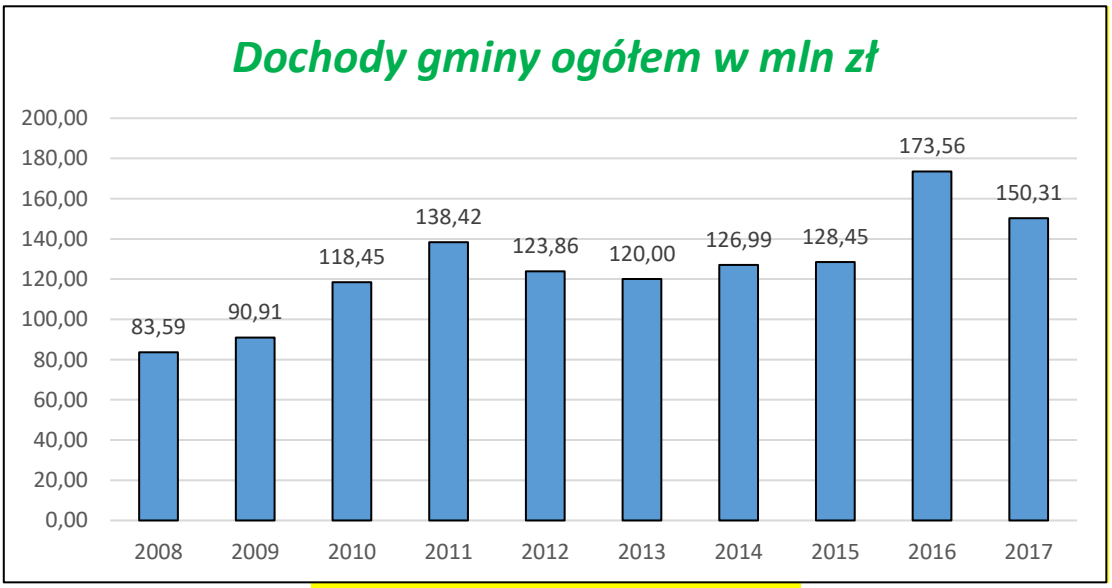

Ryc.14. Dochody gminy ogółem
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

~~*Wykres nr 8. Źródła i wartości dochodów gminy w mln zł (opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS)*~~

~~Wykres nr 9. Dochody na 1 mieszkańca (opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS)~~

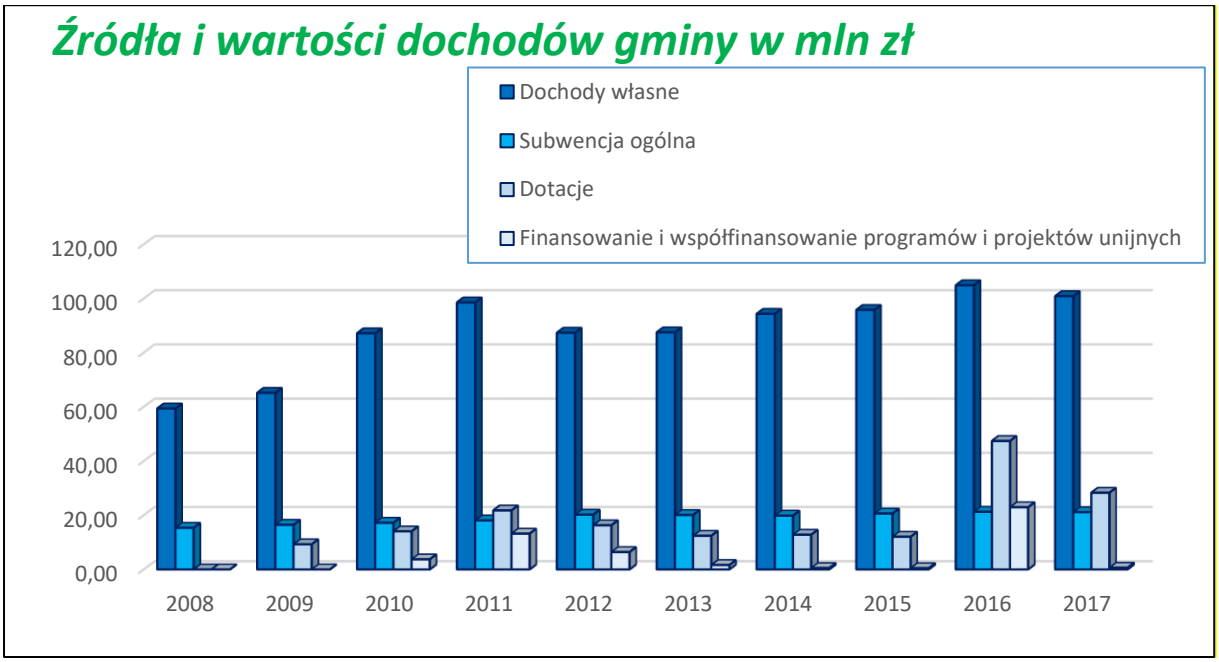

Ryc.15. Źródła i wartości dochodów gminy w mln zł
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

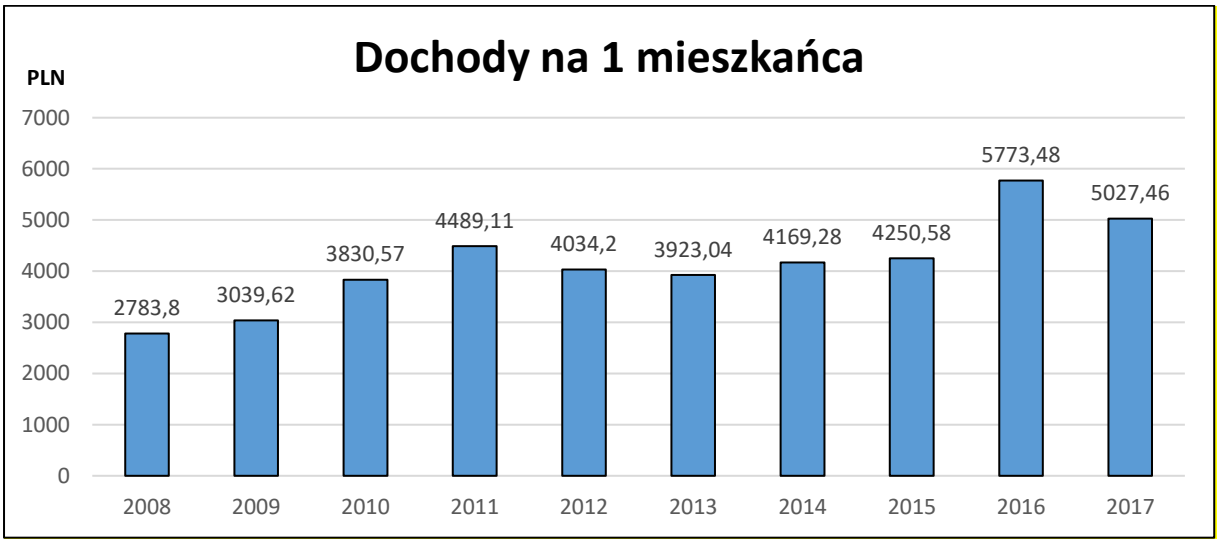

Ryc.16. Dochody na 1 mieszkańca
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Na podstawie powyższych danych można stwierdzić znaczną pewność pozyskiwania dochodów gminy z różnych źródeł finansowania. Zauważalny jest sukcesywny wzrost dochodów, w tym dochodów na 1 mieszkańca, co w konsekwencji przekłada się na wzrost możliwości inwestycyjnych gminy Kozienice.

Z puntu widzenia gospodarowania budżetem gminy Kozienice i prognozowania długoterminowego, zanotowane zmiany są korzystne dla gminy. Wynika to głównie ze wzrostu dochodów własnych i swojego rodzaju niezależności budżetu od dochodów wspomagających (zewnętrznych) niepodlegających decyzyjności lokalnej. Wzrostowy udział środków własnych sprzyja wzmocnieniu lokalnej bazy ekonomicznej, możliwemu do osiągnięcia m.in. w wyniku realizowanych inwestycji służących lokowaniu nowej działalności gospodarczej oraz rozwojowi mieszkalnictwa.

Równie pozytywnym czynnikiem jest wzrost udziału środków zewnętrznych, w tym środków unijnych. Szczególnie istotnym jest fakt uruchomienia nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014 – 2020, która daje gminie możliwości pozyskiwania dofinansowań na realizację zadań w ramach Funduszy Strukturalnych. Jest to realna szansa pozyskania dodatkowych środków na inwestycje o wysokich nakładach kapitałowych, szczególnie innowacje i inwestycje prorozwojowe, stymulujące rozwój także w ujęciu ponadlokalnym.

Są to niewątpliwie elementy pozytywnie wpływające na ocenę podmiotów zewnętrznych dokonywaną przed podjęciem decyzji o wejściu na rynek kapitałowy, a tym samym wpływające na atrakcyjność inwestycyjną gminy i powiększające bazę podatkową.

~~Tab. 39 Wydatki gminy~~

~~rok~~	~~2005~~	~~2006~~	~~2007~~	~~2008~~	~~2009~~	~~2010~~	~~2011~~	~~2012~~	~~2013~~	~~2014~~
~~wydatki ogółem (mln zł)~~	~~65,82~~	~~72,84~~	~~79,24~~	~~85,31~~	~~96,37~~	~~120,35~~	~~133,51~~	~~136,73~~	~~128,43~~	~~137,15~~
~~wydatki majątkowe inwestycyjne (mln zł)~~	~~15,71~~	~~17,97~~	~~20,73~~	~~19,88~~	~~18,12~~	~~22,44~~	~~17,66~~	~~28,25~~	~~17,67~~	~~30,29~~
~~**udział wydatków inwestycyjnych (%)**~~	~~**23,9%**~~	~~**24,7%**~~	~~**26,2%**~~	~~**23,3%**~~	~~**18,8%**~~	~~**18,6%**~~	~~**13,2%**~~	~~**20,7%**~~	~~**13,8%**~~	~~**22,1%**~~

~~*Poziom wydatków inwestycyjnych gminy Kozienice w ostatnim dziesięcioleciu ulegał wzrostowi, co w konsekwencji przekładało się na sukcesywne zwiększanie ilości realizowanych inwestycji. Na uwagę zasługuje fakt, iż w roku 2012 i 2014 nastąpił gwałtowny wzrost wydatków inwestycyjnych majątkowych, będących kluczowym instrumentem polityki wydatkowej gminy Kozienice. Wydatki te mają charakter powszechny i są związane przede wszystkim z inwestycjami infrastrukturalnymi. Władze gminne, decydując o poziomie wydatków inwestycyjnych i kierunkach ich wydatkowania, mogą stwarzać warunki sprzyjające rozwojowi gminy i podnoszeniu jakości życia mieszkańców poprzez poprawę dostępności komunikacyjnej i infrastrukturalnej. Tym samym mają realny wpływ na atrakcyjność inwestycyjną gminy i możliwości jej rozwoju, szczególnie w aspekcie przyrostu ilości terenów zurbanizowanych.*~~

Tab.4. Wydatki gminy Kozienice

Rok	*2008*	*2009*	*2010*	*2011*	*2012*	*2013*	*2014*	*2015*	*2016*	*2017*
wydatki ogółem (mln zł)	*85,31*	*96,37*	*120,35*	*133,51*	*136,73*	*128,43*	*137,15*	*145,18*	*145,48*	*168,48*
wydatki majątkowe inwestycyjne (mln zł)	*19,88*	*18,12*	*22,44*	*17,66*	*28,25*	*17,67*	*30,29*	*32,81*	*13,71*	*27,32*
udział wydatków inwestycyjnych (%)	***23,31%***	***18,81%***	***18,65%***	***13,22%***	***20,66%***	***13,76%***	***22,09%***	***22,60%***	***9,42%***	***16,22%***

Poziom wydatków inwestycyjnych gminy Kozienice w ostatnim dziesięcioleciu ulegał znacznym wahaniom, co w konsekwencji przekładało się na okresowe zwiększanie ilości realizowanych inwestycji. Na uwagę zasługuje fakt, iż w roku 2012 oraz 2014 nastąpił gwałtowny wzrost wydatków inwestycyjnych majątkowych, będących kluczowym instrumentem polityki wydatkowej gminy Kozienice. Wydatki te mają charakter powszechny i są związane przede wszystkim z inwestycjami infrastrukturalnymi. Władze gminne, decydując o poziomie wydatków inwestycyjnych i kierunkach ich wydatkowania, mogą stwarzać warunki sprzyjające rozwojowi gminy i podnoszeniu poziomu życia mieszkańców poprzez poprawę dostępności komunikacyjnej i infrastrukturalnej. Tym samym mają realny wpływ na atrakcyjność inwestycyjną gminy i możliwości jej rozwoju.

~~*Wykres nr 10. Wydatki majątkowe inwestycyjne gminy (opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS)*~~

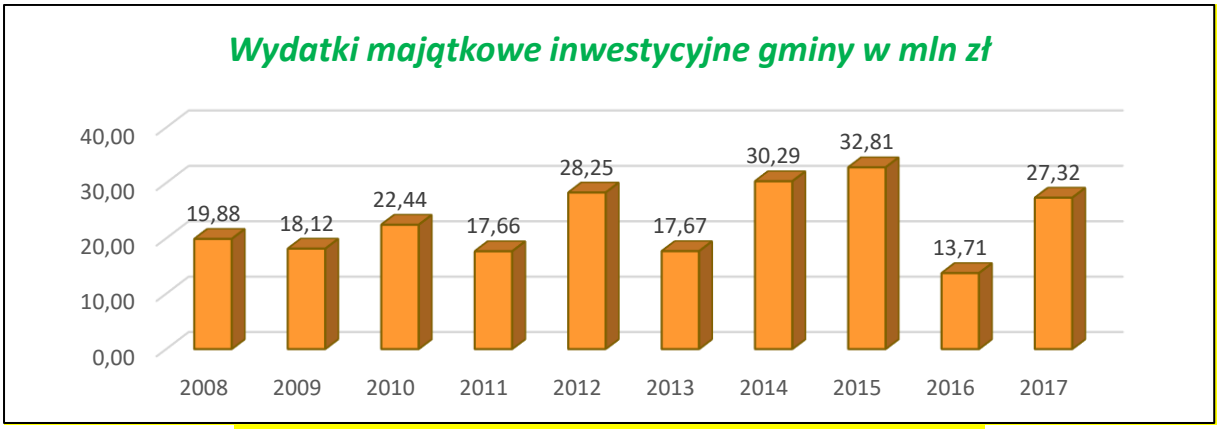

Ryc.17. Wydatki majątkowe inwestycyjne gminy
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

~~*Wykres nr 11. Planowane wydatki inwestycyjne gminy (opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej)*~~

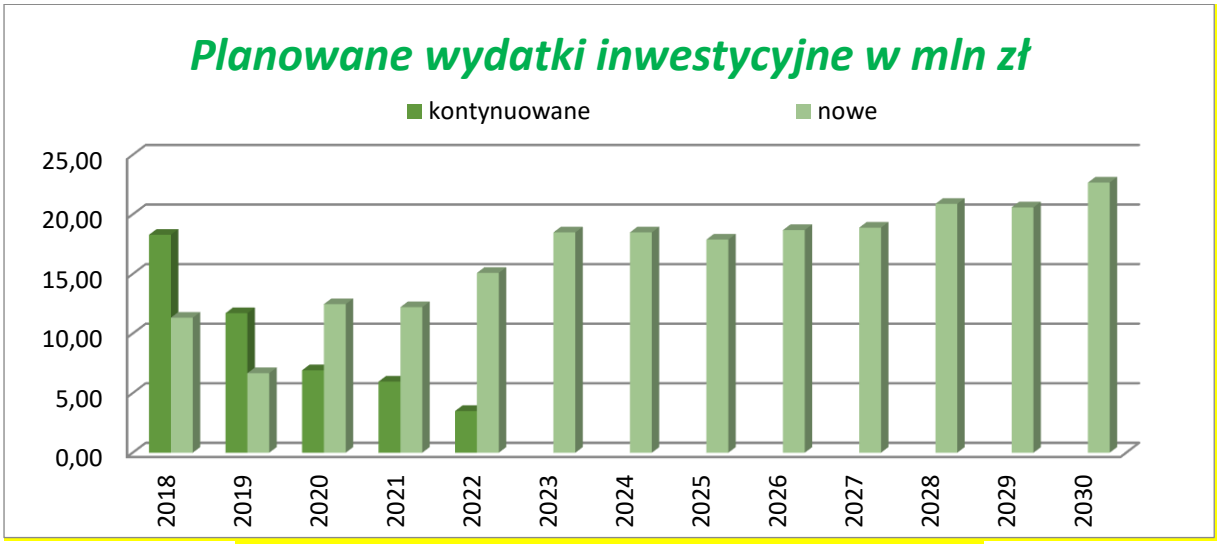

Ryc.18. Planowane wydatki inwestycyjne gminy
Źródło: Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Kozienice na lata 2019-2030, przyjęta Uchwałą nr V/32/2019 Rady Gminy Kozienice z dnia 24 stycznia 2019 r.

Na podstawie powyższych zestawień stwierdzono wiele faktów, świadczących korzystnie o możliwościach finansowania przez gminę wydatków inwestycyjnych. Sukcesywny wzrost wydatków inwestycyjnych oraz planowane wydatki w perspektywie wieloletniej świadczą o dużym nacisku na kreowanie rozwoju lokalnego. Motywem ponoszenia tych wydatków jest zatem chęć pobudzania rozwoju i są one świadomą ingerencją w lokalny system społeczno-gospodarczy.

Niekorzystnym zjawiskiem jest zauważalne zwiększanie się dysproporcji pomiędzy wydatkami bieżącymi a inwestycyjnymi. Wzrastające koszty bieżące powodują spowolnienie wzrostu, a w dalszej perspektywie mogą przełożyć się na spadek wielkości inwestycji. Niemniej jednak gmina znajduje się obecnie w sytuacji, w której stosunkowo łatwo można przeciwdziałać nasilaniu się niekorzystnych relacji poprzez monitorowanie wzajemnych stosunków wzrostu obu grup wydatków.

~~*Wykres nr 12. Struktura wydatków gminy (opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS)*~~

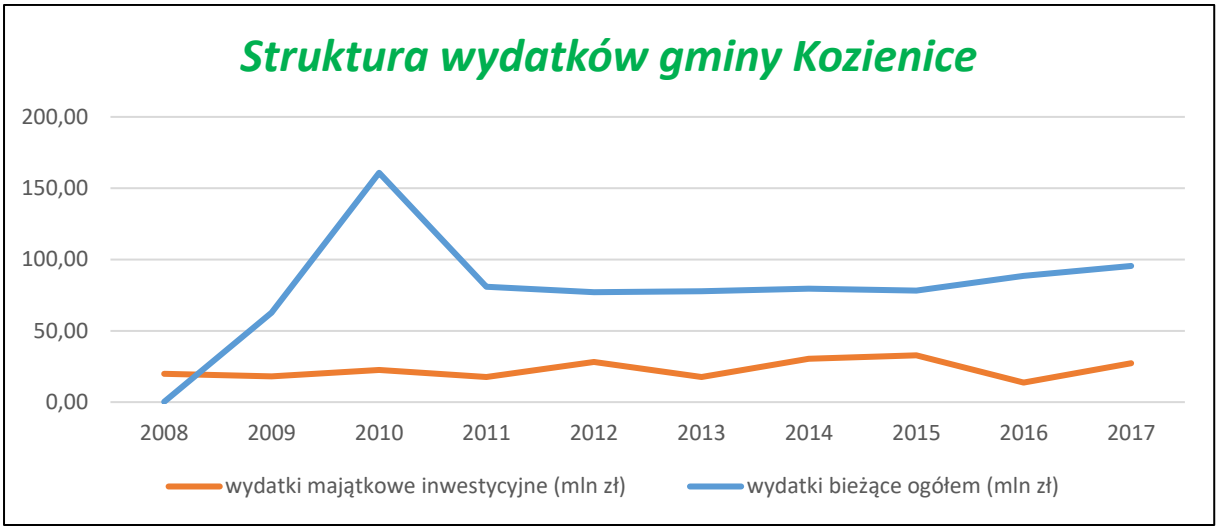

Ryc.19. Struktura wybranych wydatków gminy Kozienice
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Dalsze przyspieszenie tempa wzrostu poziomu wydatków inwestycyjnych można osiągnąć poprzez zwiększenie tempa przyrostu dochodów w stosunku do tempa przyrostu wydatków bieżących, co spowoduje zwiększenie nadwyżki operacyjnej, a tym samym jeszcze bardziej wzmocni stabilność struktury wydatków.

Konieczny jest także monitoring bilansu dochodów i wydatków, który pozwoli na rozważne, choć zdecydowane podejmowanie decyzji inwestycyjnych.

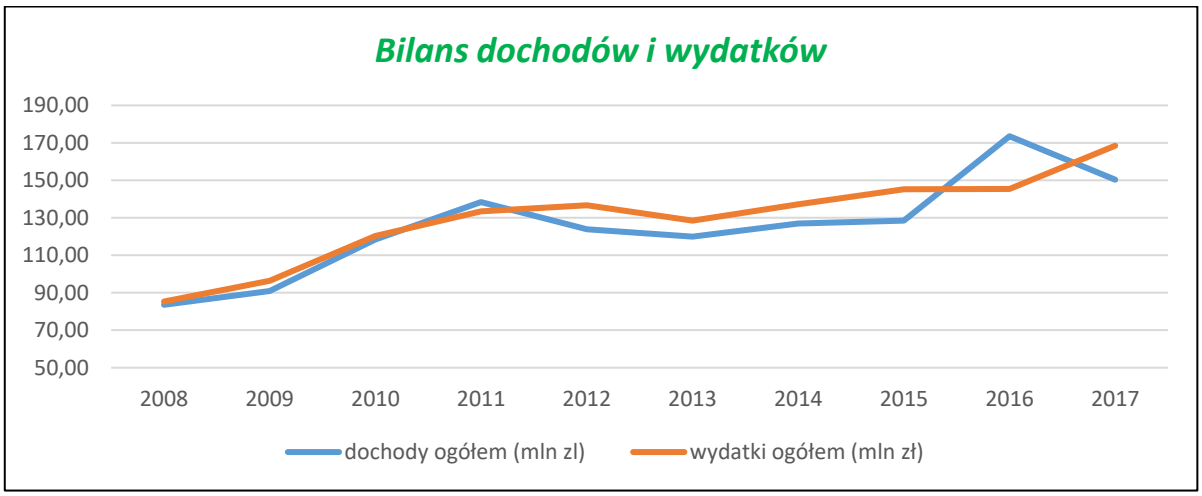

Ryc.20. Bilans dochodów i wydatków gminy Kozienice
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Warto wziąć pod uwagę rozszerzenie planów inwestycyjnych, bazujące na wykorzystaniu zewnętrznych źródeł finansowania, zwłaszcza bezzwrotnych środków krajowych i unijnych. Warunkiem systematycznego zwiększania zakresu realizowanych zadań inwestycyjnych, a tym samym wzrostu bazy ekonomicznej gminy będzie utrzymanie racjonalnie prowadzonej gospodarki budżetowej.

10.4. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

~~10.4.1. Metodologia~~

~~*Dokonując bilansu terenów pod zabudowę w kolejnych etapach:*~~

- ~~określono zapotrzebowanie na nową zabudowę w perspektywie 30-letniej,~~

  ~~W celu określenia zapotrzebowania na nowe tereny zabudowy dokonano analizy ruchu budowlanego na terenie gminy w ostatnim 10-leciu. Informacje publikowane przez BDL GUS o budynkach oddanych do użytkowania i budynkach rozbudowanych pozwalają na określenie tendencji zachodzących w ruchu budowlanym, a tym samym pomagają oszacować zapotrzebowanie na nową zabudowę oraz zdefiniować braki, jakie powstały w badanym okresie, a tym samym określić zapotrzebowanie na te funkcje zabudowy których, rozwój był znikomy, bądź które wcale nie rozwijały się w gminie.~~

- ~~oszacowano chłonność obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, rozumianych jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy~~

  ~~Chłonność terenów oszacowano poprzez określenie stopnia zainwestowania obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. W tym celu analizie poddano wyodrębnione jednostki przestrzenne i określono udział wolnych terenów oraz możliwość zrealizowania zamierzeń inwestycyjnych gminy w ramach tych obszarów.~~

- ~~porównano zapotrzebowanie na nową zabudowę z chłonnością obszarów wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i przewidziano lokalizację nowych terenów wyrażoną w powierzchni użytkowej do realizacji.~~

~~Możliwości finansowania inwestycji wynikających z konieczności realizacji zadań własnych, związanych z lokalizacją nowej zabudowy określono w pkt „Możliwości finansowania inwestycji".~~

~~**Niniejsza analiza potrzeb i możliwości rozwoju miała na celu określenie zasadności przeznaczenia nowych terenów pod usługi sportu. W związku z tym odstępuje się od prognozowania zapotrzebowania na tereny o pozostałych funkcjach oraz od oszacowania ich chłonności.**~~

~~10.4.2. Zapotrzebowanie na nowe budynki~~

~~Na podstawie danych BDL GUS określono ilość nowych budynków kultury fizycznej oddanych do użytkowania na terenie gminy w latach 2005-2014.~~

~~**Tab. 40 Nowe budynki kultury fizycznej**~~

~~rok~~	~~2005~~	~~2006~~	~~2007~~	~~2008~~	~~2009~~	~~2010~~	~~2011~~	~~2012~~	~~2013~~	~~2014~~	~~**suma**~~
~~budynki oddane do użytkowania~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~2~~	~~1~~	~~0~~	~~1~~	~~0~~	~~0~~	~~4~~

~~**Tab. 41 Powierzchnia użytkowa budynków kultury fizycznej oddanych do użytkowania w latach 2005–2014**~~

~~rok~~	~~2005~~	~~2006~~	~~2007~~	~~2008~~	~~2009~~	~~2010~~	~~2011~~	~~2012~~	~~2013~~	~~2014~~	~~**średnia**~~
~~powierzchnia użytkowa~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~141~~	~~537~~	~~0~~	~~1745~~	~~0~~	~~0~~	~~242,3~~

~~**Tab. 42 Zapotrzebowanie na nową zabudowę w podziale na funkcje zabudowy**~~

funkcja zabudowy	prognozowane zapotrzebowanie na nową zabudowę w perspektywie 30-letniej		zwiększone zapotrzebowanie na nową zabudowę w związku z niepewnością procesów inwestycyjnych (+30%)	
	ilość budynków	powierzchnia użytkowa	ilość budynków	powierzchnia użytkowa
budynki kultury fizycznej	12	72690	16	94497

10.4.2.a. Zapotrzebowanie na nową zabudowę

Zgodnie z wymogami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. 2018, poz. 1945 z późn. zm.), maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę wyrażono w ilości powierzchni użytkowej zabudowy. Punktem wyjścia były dane demograficzne, tj. liczba ludności gminy w roku 2018 – 29659 osób oraz wartość prognozowana w wariancie alternatywnym (rozwojowym) – 25482 osoby. Zapotrzebowanie na nową zabudowę zostało określone na podstawie wielkości oszacowanej zmiany liczby ludności na terenie gminy Kozienice (spadek liczby ludności o 4177 osób, tj. 14,1%) w perspektywie 30-letniej.

W celu określenia ilości powierzchni użytkowej zabudowy (m^2) konieczne było zastosowanie wskaźników, umożliwiających przejście od poziomu zmiany liczby ludności do powierzchni użytkowej zabudowy. Wskaźniki te są powszechnie dostępnymi danymi, publikowanymi przez BDL GUS i dotyczą liczby osób na 1 mieszkanie oraz przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania. Ponadto uwzględnione zostały założenia dotyczące wzrostu jakości życia poprzez podniesienie warunków mieszkaniowych (przedstawione w Tab.3. Warunki mieszkaniowe na obszarze gminy Kozienice, str. 22).

Tab.5. Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie Kozienice w roku 2048

Rok	Liczba ludności	Liczba osób/ mieszkanie	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania [m^2]	Liczba mieszkań	Całkowita powierzchnia użytkowa mieszkań [m^2]
2018	29 659	2,73	74,2	10 926 (wartość realna)	811 105 (wartość realna)
2048	25 482	2,05	92,75	12 430 (wartość szacowana)	1 152 883 (wartość szacowana)
Saldo	**- 4 177**	**- 0,68**	**+ 18,55**	**+ 1 504**	**+ 341 778 [m^2]**

Z powyższego wynika, iż dalszy rozwój gminy Kozienice i zaspokojenie nowych potrzeb mieszkaniowych wymagać będzie rozbudowy istniejących układów urbanistycznych w celu zapewnienia terenów mieszkaniowych.

O ile rozwój mieszkalnictwa może być z dużą trafnością prognozowany na podstawie prognozy demograficznej i przy użyciu przedstawionych powyżej wskaźników, tak rozwój budownictwa niemieszkalnego jest uzależniony od wielu czynników, przede wszystkim czynników gospodarczych o charakterze lokalnym, regionalnym, makroregionalnym i wreszcie krajowym. Na inwestycje, szczególnie inwestorów indywidualnych i podmiotów gospodarczych, lokalne władze mają tylko pośredni wpływ, który wynika ze stworzenia korzystnych warunków dla lokowania zabudowy. Należy jednak brać pod uwagę, iż jest to tylko jeden z elementów, a decyzje lokacyjne są w większości przypadków uzależnione od wielu innych kwestii niezależnych od władz lokalnych.

W celu oszacowania zapotrzebowania na zabudowę pełniącą funkcję inne niż mieszkaniowe (tj. zabudowa usługowa i produkcyjna), wielkość zapotrzebowania ustalono jako proporcję w stosunku do zapotrzebowania obliczonego dla funkcji mieszkaniowej:

- *funkcje usługowe – 20% terenów (w tym usługi publiczne – 5%, usługi komercyjne – 15%);*
- *funkcje produkcyjne – 15% terenów.*

Tab.6. Zapotrzebowanie na nową zabudowę o funkcjach innych niż mieszkaniowa w gminie Kozienice w roku 2048

Funkcja zabudowy	**% udział funkcji**	**Maksymalne zapotrzebowanie w m² powierzchni zabudowy**
Usługi	20%	68355,6
w tym Usługi publiczne Usługi komercyjne	 5% 15%	 17 088,9 51 266,7
Produkcja, składy, magazyny	15%	51 266,7
Razem	**35%**	119 622,2

~~10.4.3. Chłonność terenów i zapotrzebowanie na nową zabudowę~~

10.4.3.a. Chłonność terenów w podziale na funkcje zabudowy

Dokonując bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę oszacowano chłonność obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, rozumianych jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy.

~~Analiza struktury funkcjonalno-przestrzennej wykazała, iż na obszarach pełniących funkcję usług sportu i przeznaczonych pod tę funkcję w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego nie ma wystarczających rezerw terenowych, które pozwoliłyby na zrealizowanie zamierzeń inwestycyjnych gminy Kozienice. Zapotrzebowanie na tego typu tereny i usługi stale rośnie, a istniejąca baza terenowa i ilość podmiotów świadczących usługi w tym zakresie jest niewystarczająca.~~

*~~W związku z powyższym niniejszą zmianą studium wyznacza się nowe tereny przeznaczone pod usługi sportu, dla których **maksymalna powierzchnia użytkowa zabudowy może wynosić 94 497 m²**, zgodnie z zapotrzebowaniem oszacowanym powyżej.~~*

Chłonność na nową zabudowę określono przy użyciu wskaźnika powierzchni użytkowej możliwej do zrealizowania dla poszczególnych funkcji zabudowy.

Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej

Jako obszary o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej rozumie się takie obszary zurbanizowane, w których struktura przestrzenna, ciągi komunikacyjne i wyposażenie w sieci infrastruktury technicznej oraz infrastrukturę społeczną zostały zrealizowane w takim zakresie, że zlokalizowanie na tych obszarach nowej zabudowy nie wymaga istotnych nowych inwestycji infrastrukturalnych (np. budowa nowych dróg czy szkół, zwielokrotnienie przepustowości istniejących sieci uzbrojenia)[1].

Wyznaczono w ten sposób obszary o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej o łącznej powierzchni 2667,7333 ha (w tym 721,9189 ha obszarów chłonnych w granicach jednostki osadniczej).

Zasięg obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz terenów chłonnych w granicach jednostki osadniczej został przedstawiony na poniższej Ryc. 21.

[1] *Opinia Ministra Infrastruktury i Budownictwa w sprawie zajęcia stanowiska w sprawie zmian w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, sygn.. akt DPP.621.1.2016.RR NK: 66198/16*

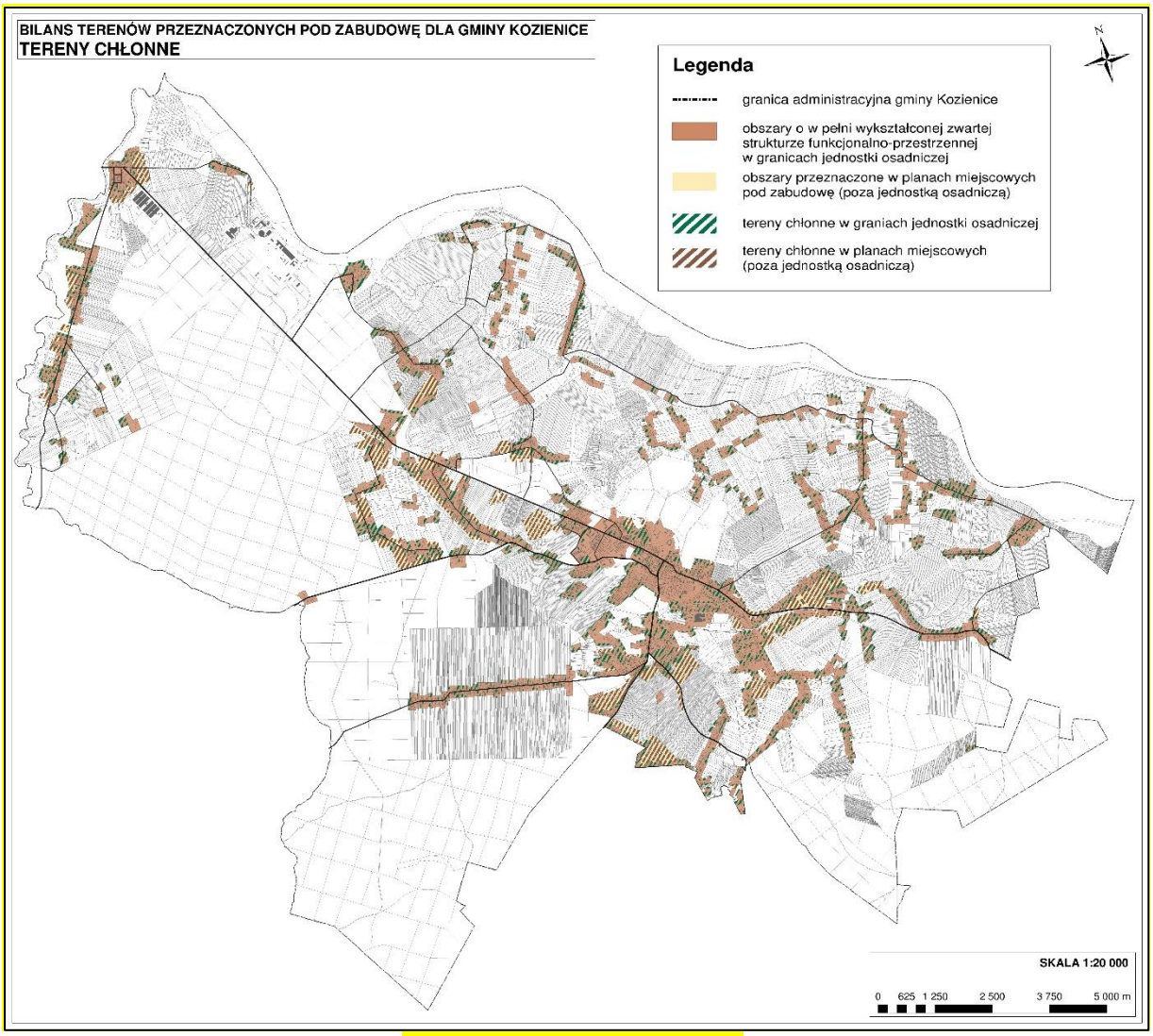

Ryc.21. Tereny chłonne
Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie ze stosowanymi w przeszłości standardami urbanistycznymi, z założenia zapewniony miał być dostęp do obiektów świadczących usługi społeczne (np. szpitali, szkół, ośrodków kultury i urządzeń sportowych), terenów rekreacyjnych (np. zieleń, usługi sportu i rekreacji, place zabaw i miejsca wypoczynku), miejsc pracy (np. tereny produkcyjne lub produkcyjno-usługowe). Wytyczne te stały się podstawą do określenia sposobu zagospodarowania, zapewniającego właściwą strukturę funkcjonalno-przestrzenną i zrównoważony rozwój gminy Kozienice. Pod uwagę wzięto jednak kwestie, które zmieniły się istotnie w stosunku do II połowy XX w., a mianowicie kwestię stale rosnącej liczby samochodów i innych pojazdów oraz wzrost natężenia ruchu, skutkujące koniecznością realizacji większej ilości dróg, ciągów pieszych, rowerowych i parkingów.

W celu oszacowania chłonności obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej, w podziale na funkcje zabudowy określono procentowy udział poszczególnych funkcji w tych obszarach.

W celu określenia średniej liczby kondygnacji w poszczególnych funkcjach zabudowy, którą przyjęto do dalszych obliczeń, analizie poddano istniejącą zabudowę w poszczególnych obszarach zabudowanych gminy Kozienice, a następnie przyjęto wartość przeciętną:

a) zabudowa mieszkaniowa:
- *wysokość zabudowy istniejącej: od 1 do 5 kondygnacji,*
- *przeciętna wysokość zabudowy: 2,5 kondygnacji, w tym*
  dla zabudowy jednorodzinnej: 2 kondygnacje,
  dla zabudowy wielorodzinnej: 4 kondygnacje;

b) zabudowa usługowa

- wysokość zabudowy istniejącej: od 1 do 3 kondygnacji,
- przeciętna wysokość zabudowy: 2 kondygnacje;

c) zabudowa produkcyjna
- wysokość zabudowy istniejącej: od 1 do 3 kondygnacji,
- przeciętna wysokość zabudowy: 2 kondygnacje.

W oparciu o wymagania ładu przestrzennego, przestrzennego minimum zdrowotnego oraz potrzeby i możliwości rozwoju gminy Kozienice, określono udział poszczególnych funkcji w niezagospodarowanej części obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej:
- funkcje mieszkaniowe – 50% terenów,
- funkcje usługowe – 20% terenów;
- funkcje produkcyjne – 10% terenów;
- zieleń (w tym rekreacja) – 15% terenów;
- komunikacja (w tym drogi, ciągi piesze i rowerowe, parkingi) – 5% terenów.

Tab.7. Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej

Źródło: Opracowanie własne

obszary	powierzchnia terenu [ha]	powierzchnia terenu [m²]	powierzchnia zabudowy [m²]	przeciętna liczba kondygnacji	powierzchnia użytkowa możliwa do zrealizowania [m²]
chłonne obszary o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej	721,9189	7219189	2887676	2,17	6256630
w tym					
funkcja mieszkaniowa	360,9595	3609595	1443838	2,5	3609595
funkcja usługowa	144,3838	1443838	577535	2	1155070
funkcja produkcyjna	72,1919	721919	288768	2	577535

Obszary przeznaczone pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Gmina Kozienice posiada tylko częściowe pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, dlatego też analiza chłonności w tym zakresie obejmuje część obszaru gminy, dla której sporządzone zostały plany miejscowe, w których znajdują się niezagospodarowane obszary przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową, usługową lub produkcyjną, zlokalizowane poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych.

Zestawienie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w których znajdują się niezagospodarowane obszary przeznaczone pod zabudowę, zlokalizowanych poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej na obszarze gminy Kozienice obrazuje poniższa Tabela.

Tab.8. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na obszarze gminy Kozienice

Źródło: Opracowanie własne

Lp.	Tytuł mpzp	Uchwała
1.	częściowe zmiany w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Kozienice	Uchwała Nr III/27/98 Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 17 grudnia 1998 r.
2.	częściowa zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Kozienice	Uchwała Nr IX/119/99 Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 27 maja 1999 r.

3.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Łuczynowie gmina Kozienice zwany: miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego „Łuczynów I”	Uchwała Nr XVI/293/2003 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 18 grudnia 2003 r.
4.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ulicy Dolnej w Kozienicach	Uchwała Nr XVIII/311/2004 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 5 lutego 2004 r.
5.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego osiedla ”Stara Wieś II” w Kozienicach	Uchwała Nr XIX/335/2004 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 25 marca 2004 r.
6.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentów obszaru miasta Kozienice: przy ul. Wójcików i przy ul. Hamernickiej, przy ul. Lubelskiej i drodze powiatowej Nr 34519, przy ul. Polnej i przy ul. Zielonej, przy ul. Lubelskiej (koło Domu Opieki Społecznej), przy ul. Zdziczów i przy ul. Warszawskiej przy ul. Wiślanej (w rejonie Państwowej Stadniny Koni), oraz fragmentów obszaru wiejskiego gminy Kozienice: zespół zabudowy Budy w sołectwie Aleksandrówka, zespół zabudowy na przedłużeniu ul. Chartowa w sołectwie Łuczynów.	Uchwała Nr XXXVII/587/2005 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 29 czerwca 2005 r.
7.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentów obszaru wiejskiego gminy Kozienice w obrębie sołectw: Janików, Kociołki, Nowiny i Psary	Uchwała Nr XXXVII/588/2005 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 30 czerwca 2005 r.
8.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentów obszaru gminy Kozienice w obrębie sołectw: Brzeźnica, Chinów, Janów, Łuczynów, Ruda, Śmietanki i Wola Chodkowska	Uchwała Nr XLII/672/2005 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 15 grudnia 2005 r.
9.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego przy ul. Warszawskiej w Kozienicach – „Polesie II”	Uchwała Nr III/23/2006 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 21 grudnia 2006 r.
10.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowości Wola Chodkowska	Uchwała Nr V/53/2007 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 22 lutego 2007 r.
11.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie sołectwa Śmietanki	Uchwała Nr XXXVIII/445/09 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 29 października 2009 r.
12.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie sołectwa Janików i Janików Folwark	Uchwała Nr XL/467/09 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 17 grudnia 2009 r.
13.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie sołectwa Chinów	Uchwała Nr LI/528/2010 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 9 września 2010 r.
14.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Nowiny gmina Kozienice	Uchwała Nr VII/29/2011 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 3 lutego 2011 r.
15.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Aleksandrówka gmina Kozienice	Uchwała Nr VII/28/2011 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 3 lutego 2011 r.
16.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębie sołectwa Ryczywół	Uchwała Nr XV/99/2011 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 1 września 2011 r.
17.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębie sołectwa Majdany	Uchwała Nr XV/120/2011 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 20 października 2011 r.

18.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie geodezyjnym miasta Kozienice i obrębie geodezyjnym PSK Kozienice –zwanego „Kozienice Północ”	Uchwała Nr XVIII/163/2012 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 23 lutego 2012 r.
19.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębów geodezyjnych Wilczkowice Górne, Michałówka, Świerże Górne, gmina Kozienice	Uchwała Nr VI/38/2015 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 13 marca 2015 r.
20.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie sołectwa Janów zwanego „Janów II”	Uchwała Nr XII/103/2015 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 3 grudnia 2015 r.
21.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Łuczynów gmina Kozienice	Uchwała Nr XXI/190/2016 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 20 września 2016 r.

Chłonność obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określona została dla wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego funkcji, które w końcowych wyliczeniach sprowadzono do trzech podstawowych typów: mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej. W przypadku funkcji łączonych (np. mieszkaniowo-usługowej) przyjęto założenie realizacji obu funkcji, w stosunku 50:50. Chłonność obszarów zabudowy oszacowano poprzez zastosowanie przejścia z powierzchni tych obszarów (podanej w m² i ha) poprzez założenie maksymalnej powierzchni zabudowy na poziomie 40% oraz współczynnika korygującego, zakładającego wyłączenie 20% powierzchni budynku na funkcje obsługowe (w tym ściany, korytarze, klatki schodowe, piwnice, strychy, itp.).

Tab.9. Chłonność terenów wyznaczonych w częściowych zmianach w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Kozienice, przyjętych uchwałą nr III/27/98 Rady Miasta i Gminy Kozienice z dnia 17 grudnia 1998 r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m²]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m²]	powierzchnia użytkowa [m²]
MR	1,0399	10399	2	4160	3328	6655

Tab.10. Chłonność terenów wyznaczonych w częściowych zmianach miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Kozienice, przyjętej uchwałą nr IX/119/99 Rady Miasta i Gminy w Kozienicach z dnia 27 maja 1999 r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m²]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m²]	powierzchnia użytkowa [m²]
MU2	0,4215	4215	2	1686	1349	2698
U1	1,1041	11041	2	4416	3533	7066
U2	0,2299	2299	2	920	736	1471
MU2	0,4215	4215	2	1686	1349	2698

Tab.11. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Łuczynowie gmina Kozienice zwanego: miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego „Łuczynów I", przyjętym uchwałą nr XVI/293/2003 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 18 grudnia 2003 r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m²]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m²]	powierzchnia użytkowa [m²]
1MN	0,6187	6187	2	2475	1980	3960
2MN	0,9523	9523	2	3809	3047	6095
3MN	1,577	15770	2	6308	5046	10093
4MN	1,2536	12536	2	5014	4012	8023
5MN	1,0436	10436	2	4174	3340	6679
6MN	0,3031	3031	2	1212	970	1940
7UKS	0,2855	2855	2	1142	914	1827

Tab.12. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ulicy Dolnej w Kozienicach, przyjętym uchwałą nr LXVIII/311/2004 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 5 lutego 2004 r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m²]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m²]	powierzchnia użytkowa [m²]
MN	0,7729	7729	2	3092	2473	4947

Tab.13. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego osiedla "Stara Wieś II" w Kozienicach, przyjętym uchwałą nr XIX/335/2004 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 25 marca 2004 r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m²]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m²]	powierzchnia użytkowa [m²]
MN	3,767	37670	2	15068	12054	24109

Tab.14. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego fragmentów obszaru miasta Kozienice: przy ul. Wójcików i przy ul. Hamernickiej, przy ul. Lubelskiej i drodze powiatowej Nr 34519, przy ul. Polnej i przy ul. Zielonej, przy ul. Lubelskiej (koło Domu Opieki Społecznej), przy ul. Zdziczów i przy ul. Warszawskiej przy ul. Wiślanej (w rejonie Państwowej Stadniny Koni), oraz fragmentów obszaru wiejskiego gminy Kozienice: zespół zabudowy Budy w sołectwie Aleksandrówka, zespół zabudowy na przedłużeniu ul. Chartowa w sołectwie Łuczynów, przyjętym uchwałą nr XXXVII/587/2005 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 29 czerwca 2005r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m²]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m²]	powierzchnia użytkowa [m²]
A293-1U	0,0305	305	2	122	98	195

Tab.15. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego fragmentów obszaru wiejskiego gminy Kozienice w obrębie sołectw: Janików, Kociołki, Nowiny i Psary, przyjętym uchwałą nr XXXVII/588/2005r Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 30 czerwca 2005r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m²]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m²]	powierzchnia użytkowa [m²]
14.6-1MN1	0,3455	3455	2	1382	1106	2211
14.6-2MN1	0,2951	2951	2	1180	944	1889

Tab.16. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego fragmentów obszaru gminy Kozienice w obrębie sołectw: Brzeźnica, Chinów, Janów, Łuczynów, Ruda, Śmietanki i Wola Chodkowska, przyjętym uchwałą nr XLII/672/2005 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 15 grudnia 2005 r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m²]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m²]	powierzchnia użytkowa [m²]
23.18-2MN	0,2173	2173	2	869	695	1391
3.17-1MN	1,787	17870	2	7148	5718	11437

Tab.17. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego przy ul. Warszawskiej w Kozienicach – „Polesie II", przyjętym uchwałą nr III/23/2006 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 21 grudnia 2006 r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m²]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m²]	powierzchnia użytkowa [m²]
1MN	1,24403	12440,3	2	4976	3981	7962
2MN	2,3094	23094	2	9238	7390	14780
3MN	1,595	15950	2	6380	5104	10208
4MN	3,5947	35947	2	14379	11503	23006
5MN	2,3603	23603	2	9441	7553	15106
6MN	2,3992	23992	2	9597	7677	15355
7MN	2,6415	26415	2	10566	8453	16906
8MN	0,522	5220	2	2088	1670	3341
9MN	3,1692	31692	2	12677	10141	20283
10MN	3,0856	30856	2	12342	9874	19748
11MN	1,3556	13556	2	5422	4338	8676
12MN	0,3353	3353	2	1341	1073	2146

Tab.18. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowości Wola Chodkowska, przyjętym uchwałą nr V/53/2007 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 22 lutego 2007r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m²]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m²]	powierzchnia użytkowa [m²]
16.MN	0,3648	3648	2	1459	1167	2335
18.MN	0,4228	4228	2	1691	1353	2706
25.MN	0,2851	2851	2	1140	912	1825
26.MN	0,7909	7909	2	3164	2531	5062
1.US/ML	0,5862	5862	2	2345	1876	3752
1UO/US	2,1847	21847	2	8739	6991	13982

Tab.19. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie sołectwa Śmietanki, przyjętym uchwałą nr XXXVIII/445/09 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 29 października 2009 r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m²]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m²]	powierzchnia użytkowa [m²]
1MN	0,6542	6542	2	2617	2093	4187
2MN	2,4953	24953	2	9981	7985	15970
7MN	0,8419	8419	2	3368	2694	5388
11MN	1,9966	19966	2	7986	6389	12778
12MN	0,7725	7725	2	3090	2472	4944
13MN	0,0708	708	2	283	227	453
14MN	0,4616	4616	2	1846	1477	2954
15MN	0,5957	5957	2	2383	1906	3812
16MN	0,89	8900	2	3560	2848	5696
3UH	0,7239	7239	2	2896	2316	4633
5UH	0,0956	956	2	382	306	612
6UH	0,0956	956	2	382	306	612
9RM	0,0243	243	2	97	78	156
27RM	1,638	16380	2	6552	5242	10483
34RM	0,5957	5957	2	2383	1906	3812
35RM	0,3206	3206	2	1282	1026	2052

Tab.20. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie sołectwa Janików i Janików Folwark, przyjętym uchwałą nr XL/467/09 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 17 grudnia 2009 r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m²]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m²]	powierzchnia użytkowa [m²]
1MN	2,4985	24985	2	9994	7995	15990
6MN	0,169	1690	2	676	541	1082
9MN	0,5915	5915	2	2366	1893	3786
12MN	0,8979	8979	2	3592	2873	5747
16MN	6,1915	61915	2	24766	19813	39626

17MN	7,5659	75659	2	30264	24211	48422
18MN	2,0652	20652	2	8261	6609	13217
21MN	1,1889	11889	2	4756	3804	7609
22MN	1,3797	13797	2	5519	4415	8830
23MN	0,2639	2639	2	1056	844	1689
29MN	4,3875	43875	2	17550	14040	28080
30MN	0,1433	1433	2	573	459	917
31MN	1,0271	10271	2	4108	3287	6573
32MN	1,6125	16125	2	6450	5160	20640
33MN	0,4904	4904	2	1962	1569	3139
34MN	2,3776	23776	2	9510	7608	15217
35MN	1,4236	14236	2	5694	4556	9111
36MN	5,4795	54795	2	21918	17534	35069
37MN	1,2272	12272	2	4909	3927	7854
51MN	0,2249	2249	2	900	720	1439
52MN	2,0736	20736	2	8294	6636	13271
54MN	0,5896	5896	2	2358	1887	3773
56MN	0,5341	5341	2	2136	1709	3418
60MN	1,117	11170	2	4468	3574	7149
69MN	1,418	14180	2	5672	4538	9075
70MN	3,4637	34637	2	13855	11084	22168
19MN/UH	0,4923	4923	2	1969	1575	3151
20MN/UH	0,2715	2715	2	1086	869	1738
8UP	0,3463	3463	2	1385	1108	2216
11P	0,1572	1572	2	629	503	1006
15U/P	8,3585	83585	2	33434	26747	53494
38U/P	1,0046	10046	2	4018	3215	6429
40U/P	4,9685	49685	2	19874	15899	31798
59U/P	0,8673	8673	2	3469	2775	5551

Tab.21. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie sołectwa Chinów, przyjętym uchwałą nr LI/528/2010 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 9 września 2010 r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m²]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m²]	powierzchnia użytkowa [m²]
5MN	1,064	10640	2	4256	3405	6810
6MN	3,3099	33099	2	13240	10592	21183
7MN	2,4777	24777	2	9911	7929	15857
8MN	1,141	11410	2	4564	3651	7302
9MN	2,7115	27115	2	10846	8677	17354
10MN	0,4806	4806	2	1922	1538	3076
12MN	0,9971	9971	2	3988	3191	6381
13MN	0,1539	1539	2	616	492	985
15MN	0,9626	9626	2	3850	3080	6161
16MN	0,6362	6362	2	2545	2036	4072
24MN	0,8535	8535	2	3414	2731	5462
25MN	0,7766	7766	2	3106	2485	4970
35MN	6,1836	61836	2	24734	19788	39575
36MN	12,0916	120916	2	48366	38693	77386
40MN	3,8536	38536	2	15414	12332	24663
41MN	4,578	45780	2	18312	14650	29299
42MN	3,9653	39653	2	15861	12689	25378
43MN	2,8394	28394	2	11358	9086	18172
44MN	1,6708	16708	2	6683	5347	10693
50MN	0,2691	2691	2	1076	861	1722
51MN	0,5183	5183	2	2073	1659	3317
66MN	0,5176	5176	2	2070	1656	3313
67MN	0,9886	9886	2	3954	3164	6327
73MN	1,6549	16549	2	6620	5296	10591
74MN	4,1349	41349	2	16540	13232	26463
75MN	6,0514	60514	2	24206	19364	38729

84MN	1,4022	14022	2	5609	4487	8974
88MN	0,6251	6251	2	2500	2000	4001
89MN	1,8288	18288	2	7315	5852	11704
91MN	4,2362	42362	2	16945	13556	27112
99MN	6,024	60240	2	24096	19277	38554
100MN	3,7381	37381	2	14952	11962	23924
101MN	0,5077	5077	2	2031	1625	3249
102MN	2,2806	22806	2	9122	7298	14596
103MN	0,1558	1558	2	623	499	997
104MN	1,6605	16605	2	6642	5314	10627
87MN/U	1,2832	12832	2	5133	4106	8212
98MN/U	2,1124	21124	2	8450	6760	13519
56RM	5,0148	50148	2	20059	16047	32095
57RM	4,5654	45654	2	18262	14609	29219
31U/P	0,1839	1839	2	736	588	1177

Tab.22. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Nowiny gmina Kozienice, przyjętym uchwałą nr VII/29/2011 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 3 lutego 2011 r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m^2]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m^2]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m^2]	powierzchnia użytkowa [m^2]
4MN	1,057	10570	2	4228	3382	6765
12MN	0,842	8420	2	3368	2694	5389
13MN	2,1583	21583	2	8633	6907	13813
14MN	2,0652	20652	2	8261	6609	13217
16MN	0,6002	6002	2	2401	1921	3841
17MN	2,5095	25095	2	10038	8030	16061
18MN	1,0051	10051	2	4020	3216	6433
19MN	3,4959	34959	2	13984	11187	22374
21MN	0,3782	3782	2	1513	1210	2420
22MN	0,4533	4533	2	1813	1451	2901

23MN	0,6329	6329	2	2532	2025	4051
27MN	0,6605	6605	2	2642	2114	4227
28MN	2,0263	20263	2	8105	6484	12968
29MN	3,1181	31181	2	12472	9978	19956
30MN	2,5055	25055	2	10022	8018	16035
31MN	2,2217	22217	2	8887	7109	14219
32MN	1,0627	10627	2	4251	3401	6801
33MN	3,7871	37871	2	15148	12119	24237
38MN	2,8929	28929	2	11572	9257	18515
39MN	2,9421	29421	2	11768	9415	18829
43MN	0,508	5080	2	2032	1626	3251
49MN	2,6658	26658	2	10663	8531	17061
50MN	2,3638	23638	2	9455	7564	15128
51MN	2,4635	24635	2	9854	7883	15766
52MN	1,987	19870	2	7948	6358	12717
53MN	1,744	17440	2	6976	5581	11162
55MN	1,1644	11644	2	4658	3726	7452
56MN	2,1872	21872	2	8749	6999	13998
58MN	0,8967	8967	2	3587	2869	5739
59MN	1,6406	16406	2	6562	5250	10500
60MN	3,5203	35203	2	14081	11265	22530
65MN	1,1562	11562	2	4625	3700	7400
66MN	1,9607	19607	2	7843	6274	12548
71MN	1,1684	11684	2	4674	3739	7478
73MN	1,984	19840	2	7936	6349	12698
84MN	1,5066	15066	2	6026	4821	9642
85MN	2,6346	26346	2	10538	8431	16861
86MN	2,0229	20229	2	8092	6473	12947
87MN	1,2036	12036	2	4814	3852	7703
91MN	1,8232	18232	2	7293	5834	11668
92MN	2,296	22960	2	9184	7347	14694

93MN	3,1542	31542	2	12617	10093	20187
2MN/ZL	1,3248	13248	2	5299	4239	8479
6MN/U	0,6214	6214	2	2486	1988	3977
40MN/UH	2,4551	24551	2	9820	7856	15713
74MN/UH	0,5118	5118	2	2047	1638	3276
75MN/UH	0,5505	5505	2	2202	1762	3523
88MN/UH	0,5742	5742	2	2297	1837	3675
24UH	0,3842	3842	2	1537	1229	2459
44UH	0,4358	4358	2	1743	1395	2789
72UH	0,6775	6775	2	2710	2168	4336
5U/P	0,5183	5183	2	2073	1659	3317
89UP	0,7653	7653	2	3061	2449	4898
64RM	0,6087	6087	2	2435	1948	3896
70RM	0,3886	3886	2	1554	1244	2487
83RM	0,3941	3941	2	1576	1261	2522
95RM	0,9603	9603	2	3841	3073	6146
96RM	1,1623	11623	2	4649	3719	7439
97RM	1,1143	11143	2	4457	3566	7132

Tab.23. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Aleksandrówka gmina Kozienice, przyjętym uchwałą nr VII/28/2011 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 3 lutego 2011 r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m^2]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m^2]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m^2]	powierzchnia użytkowa [m^2]
13MN	0,8031	8031	2	3212	2570	5140
50MN	1,5717	15717	2	6287	5029	10059
51MN	0,4635	4635	2	1854	1483	2966
63MN	0,4225	4225	2	1690	1352	2704
64MN	0,0661	661	2	264	212	423
65MN	0,1504	1504	2	602	481	963
66MN	0,6117	6117	2	2447	1957	3915

70MN	1,0982	10982	2	4393	3514	7028
72MN	0,2493	2493	2	997	798	1596

Tab.24. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębie sołectwa Ryczywół, przyjętym uchwałą nr XV/99/2011 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 1 września 2011 r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m²]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m²]	powierzchnia użytkowa [m²]
19MN	1,2364	12364	2	4946	3956	7913
20MN	2,0585	20585	2	8234	6587	13174
21MN	1,8812	18812	2	7525	6020	12040
22MN	1,0669	10669	2	4268	3414	6828
44MN	4,7173	47173	2	18869	15095	30191
45MN	0,9909	9909	2	3964	3171	6342
46MN	0,974	9740	2	3896	3117	6234
53MN	3,7824	37824	2	15130	12104	24207
54MN	1,6548	16548	2	6619	5295	10591
55MN	3,217	32170	2	12868	10294	20589
47MN/U	0,0459	459	2	184	147	294
16RM	0,4436	4436	2	1774	1420	2839
23U	0,6456	6456	2	2582	2066	4132

Tab.25. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębie sołectwa Majdany, przyjętym uchwałą nr XV/120/2011 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 20 października 2011 r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m²]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m²]	powierzchnia użytkowa [m²]
I/1MN	1,3334	13334	2	5334	4267	8534
I/7MN	0,1154	1154	2	462	369	739
II/1MN	1,2436	12436	2	4974	3980	7959
II/7MN	2,444	24440	2	9776	7821	15642
II/8MN	4,0957	40957	2	16383	13106	26212

II/6MN/U	0,5253	5253	2	2101	1681	3362
II/9MN/U	0,4609	4609	2	1844	1475	2950
I/8MN/U/UT	1,351	13510	2	5404	4323	8646
I/9MN/U/UT	0,1405	1405	2	562	450	899
II/2RM	2,6836	26836	2	10734	8588	17175
II/3RM	2,7633	27633	2	11053	8843	17685

Tab.26. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie geodezyjnym miasta Kozienice i obrębie geodezyjnym PSK Kozienice – zwanego „Kozienice Północ", przyjętym uchwałą nr XVIII/163/2012 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 23 lutego 2012 r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m^2]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m^2]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m^2]	powierzchnia użytkowa [m^2]
7MN	1,1178	11178	2	4471	3577	7154
8MN	2,2895	22895	2	9158	7326	14653
9MN	1,5395	15395	2	6158	4926	9853
1U	0,1146	1146	2	458	367	733

Tab.27. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla części obrębów geodezyjnych Wilczkowice Górne, Michałówka, Świerże Górne, gmina Kozienice, przyjętym uchwałą nr VI/38/2015 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 13 marca 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m^2]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m^2]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m^2]	powierzchnia użytkowa [m^2]
1U/P	0,604	6040	2	2416	1933	3866
2U/P	0,2189	2189	2	876	700	1401
1UT	0,3745	3745	2	1498	1198	2397
2UT	0,3914	3914	2	1566	1252	2505

Tab.28. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie sołectwa Janów zwanego „Janów II", przyjętym uchwałą nr XII/103/2015 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 3 grudnia 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m²]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m²]	powierzchnia użytkowa [m²]
MN1	0,6938	6938	2	2775	2220	4440
MN2	0,6737	6737	2	2695	2156	4312
MN3	1,1252	11252	2	4501	3601	7201
MN4	0,5454	5454	2	2182	1745	3491
MN5	1,799	17990	2	7196	5757	11514
MN6	1,8793	18793	2	7517	6014	12028
MN7	0,4944	4944	2	1978	1582	3164
MN8	2,3359	23359	2	9344	7475	14950
MN9	1,6096	16096	2	6438	5151	10301
MN10	1,4085	14085	2	5634	4507	9014
MN11	0,4353	4353	2	1741	1393	2786
MN12	0,3155	3155	2	1262	1010	2019
MN13	0,8679	8679	2	3472	2777	5555
MN14	0,4969	4969	2	1988	1590	3180
MNE1	2,4217	24217	2	9687	7749	15499

Tab.29. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Łuczynów gmina Kozienice, przyjętym uchwałą nr XXI/190/2016 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 20 września 2016 r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m²]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m²]	powierzchnia użytkowa [m²]
2MN2	1,7351	17351	2	6940	5552	11105
2MN3	0,3788	3788	2	1515	1212	2424
2MN4	0,3859	3859	2	1544	1235	2470
2MN6	0,1555	1555	2	622	498	995
2MN8	0,4403	4403	2	1761	1409	2818
2MN9	0,2879	2879	2	1152	921	1843

2MN10	1,4068	14068	2	5627	4502	9004
3MN1	0,8945	8945	2	3578	2862	5725
3MN2	3,959	39590	2	15836	12669	25338
3MN3	4,5043	45043	2	18017	14414	28828
3MN4	3,7858	37858	2	15143	12115	24229
3MN5	1,6363	16363	2	6545	5236	10472
3MN6	0,5184	5184	2	2074	1659	3318
3MN7	0,7505	7505	2	3002	2402	4803
3MN8	3,4947	34947	2	13979	11183	22366
3MN9	1,3707	13707	2	5483	4386	8772
3MN12	0,1967	1967	2	787	629	1259
5MN	0,9533	9533	2	3813	3051	6101
1U-P	7,0288	70288	2	28115	22492	44984
2U-P	2,0384	20384	2	8154	6523	13046

Całkowita chłonność terenów na obszarze gminy Kozienice

Dokonując podsumowania chłonności terenów na obszarze gminy Kozienice pod uwagę wzięto fakt, iż gmina posiada jedynie częściowe pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, a obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej obejmują swoim zasięgiem część terenów, dla których sporządzone zostały plany miejscowe. Tym samym pokrywające się obszary chłonne zostały zakwalifikowane do chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej.

W związku z powyższym podsumowując chłonność terenów na obszarze gminy Kozienice w pierwszej kolejności pod uwagę wzięto wskaźnik chłonności terenów, czyli „luki w zabudowie" na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych, a dopiero w dalszej kolejności wolne tereny na obszarach przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dzięki temu chłonność nie została zdublowana, a jej wskaźnik oddaje stan rzeczywisty i pozwala na realną ocenę stanu zagospodarowania i ilości „luk w zabudowie".

Tab.30. Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz obszarów wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego poza jednostką osadniczą na terenie gminy Kozienice

Źródło: Opracowanie własne

obszar	CHŁONNOŚĆ TERENÓW [m² powierzchni użytkowej]		
	zabudowa mieszkaniowa	zabudowa usługowa	zabudowa produkcyjna
Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych	3609595	1155070	577535
III/27/98	6655	-	-
IX/119/99	1349	9886,4	-
XVI/293/2003	36789	1827	-
XVIII/311/2004	4947	-	-
XIX/335/2004	24109	-	-
XXXVII/587/2005	-	195	-
XXXVII/588/2005	4100	-	-
XLII/672/2005	12828	-	-
III/23/2006	157516	-	-
V/53/2007	11927	15858	-
XXXVIII/445/09	72686	5857	-
XL/467/09	335334	57518	51851
LI/528/2010	631160	11454	588
VII/29/2011	551126	31222	1659
VII/28/2011	34794	-	-
XV/99/2011	141094	4279	-
XV/120/2011	101874	7929	-
XVIII/163/2012	31660	733	-
VI/38/2015	-	7535	2633
XII/103/2015	109453	-	-
XXI/190/2016	171869	29015	29015
SUMA	**6050863**	**1338379**	**663281**

10.4.4. Zapotrzebowanie na nową zabudowę poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz obszarami wyznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Analiza możliwości lokalizowania zabudowy wykazała, iż chłonne obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz obszary wyznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczone pod zabudowę przekraczają

zapotrzebowanie na tereny pełniące funkcje mieszkaniowe, usługowe i produkcyjne, jakie oszacowano w perspektywie 30-letniej. W związku z tym nie przewiduje się realizacji nowych terenów zabudowy poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej.

Tab.31. Zapotrzebowanie na nową zabudowę poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz obszarami wyznaczonymi w miejscowych planie zagospodarowania przestrzennego w m² powierzchni użytkowej

Źródło: Opracowanie własne

funkcja zabudowy	zapotrzebowanie	zwiększone zapotrzebowanie na nową zabudowę (+ 10%)	chłonność terenów	nadwyżka zapotrzebowania nad chłonnością (nowe tereny) [m² pow.uż.]
tereny mieszkaniowe	341 778	444311	6050863	**0**
tereny usługowe	68355,6	88 862	1338379	**0**
tereny produkcyjne	51 266,70	66 647	663 281	**0**

Niezależnie od powyższych obliczeń na obszarze gminy Kozienice stwierdzono potrzebę wyznaczenia nowych obszarów usług turystyki, co wynika przede wszystkim z pełnionej przez gminę funkcji ośrodka o znaczeniu ponadlokalnym, a także liczne walory przyrodnicze, krajobrazowe i rekreacyjne. W ten sposób władze gminy mogą kształtować przestrzeń, która odpowiadać będzie zarówno na potrzeby mieszkańców (zapotrzebowanie na nową zabudowę), jak i osób spoza gminy Kozienice, w szczególności turystów, tym samym wzmacniając jeszcze bardziej pozycję gminy w skali regionu. Taki sposób zagospodarowania pozwoli na ochronę systemu przyrodniczo-środowiskowego w połączeniu z funkcjami turystycznymi i rekreacyjnymi. Dzięki temu obszar gminy ma szansę na rekultywację gruntów w szerokim zakresie, przy jednoczesnym wzroście poziomu życia mieszkańców.

Obowiązujące Strategia Rozwoju Gminy Kozienice na lata 2018-2030 podkreśla, iż obecnie jednym ze strategicznych wyzwań, na które polityka regionalna musi odpowiedzieć jest wykorzystanie potencjału kulturowego i turystycznego dla rozwoju ponadlokalnych funkcji turystyczno-rekreacyjnych, co bezpośrednio przekłada się na założenia Strategii Rozwoju Gminy Kozienice, która zarówno rozwój społeczny jak i gospodarczy upatruje w wykorzystaniu własnych zasobów kulturowych i przyrodniczych. Z drugiej strony posiadane inne cechy (walory przyrodnicze, kulturowe, dostępność komunikacyjna), które przy spełnieniu określonych warunków (m.in. w zakresie inwestycyjnym, promocyjnym) dają szansę na rozwój turystyczny obszaru.

Przekładając te założenia na kwestię planowania przestrzennego, w niniejszym opracowaniu stwierdzono konieczność uwzględnienia kwestii środowiskowych oraz społecznych (brak lub niewystarczająca ilość terenów turystycznych i rekreacyjnych), a w konsekwencji zakłada się realizację obszarów łączących potrzeby środowiskowe i społeczne, w tym m.in.:

- ścieżki piesze i rowerowe – realizowane w połączeniu z zielenią niską i wysoką, stanowiące powiązania dla istniejących obszarów najbardziej cennych przyrodniczo,
- obszary usług sportu i rekreacji – realizowane w połączeniu z zielenią niską i wysoką, stanowiące uzupełnienie naturalnych obszarów cennych przyrodniczo,
- obszary usług turystyki – lokalizowane proporcjonalnie na obszarze całej gminy, otoczone projektowaną lub istniejącą zielenią nieurządzoną i urządzoną, stanowiące obszary węzłowe dla połączenia funkcji społecznych i środowiskowych.

Biorąc pod uwagę, iż obecnie na obszarze gminy obszary usług turystyki i obszary usług sportu i rekreacji nie wykorzystują w pełni posiadanego potencjału, realizacja tych założeń jest konieczna dla wzmocnienia sytuacji ekonomicznej gminy (wzbogacenia), a jednocześnie ma służyć kształtowaniu lepszej jakościowo struktury funkcjonalno-przestrzennej, co w konsekwencji stanie się szansą na przyciągnięcie nowych mieszkańców, inwestorów i turystów. Taki sposób zagospodarowania spowoduje także, iż z terenów tych będą korzystać także mieszkańcy gmin sąsiednich. Tym samym gmina Kozienice ma szansę stać się ponadlokalnym ośrodkiem rozwoju sportu i rekreacji oraz turystyki, wzmacniając swoją obecną pozycję.

Niezależnie od powyższych obliczeń w zakresie zapotrzebowania na nowe tereny o funkcjach produkcyjnych, na terenie gminy Kozienice stwierdzono również potrzebę wyznaczenia nowych obszarów produkcyjnych, co wynika przede wszystkim z ponadlokalnego znaczenia gminy w sektorze energetycznym. Istniejąca w gminie Elektrownia Kozienice stanowi element systemu bezpieczeństwa energetycznego regionu i ewentualne potrzeby rozwojowe należy rozpatrywać indywidualnie. Tym samym dopuszcza się zmianę przeznaczenia nowych terenów pod rozwój i działalność związaną z funkcjonowaniem Elektrowni, zgodnie z aktualnymi potrzebami rozwoju i planami inwestycyjnymi.

Celem strategicznym gminy jest dążenie do wszechstronnego rozwoju usług i przedsiębiorczości oraz dostosowanie form zagospodarowania (w tym zabudowy) z uwzględnieniem równowagi pomiędzy aktywnością gospodarczą, urbanizacją a ochroną środowiska. Warunek ten może zostać spełniony poprzez wyznaczone w Studium obszarów umożliwiających rozwój produkcji energii opartej o odnawialne źródła energii (słonecznej) obejmujące m.in. obszary wymagające rekultywacji (składowisko odpadów), grunty rolne o niskiej wartości produkcyjnej, czy obszary położone w zasięgu oddziaływania głównych tras komunikacyjnych. Według założeń inwestycje tego typu z jednej strony przyczyniłyby się do ukazania konieczności dbania o środowisko naturalne, a z drugiej skłaniają do poszukiwania dodatkowych środków finansowych dla gminy. Energia elektryczna „produkowana ze słońca" jest coraz częściej stosowanym możliwym połączeniem i daj gminie szansę na dywersyfikację działalności w sektorze energetycznym i innowacyjność. Jest to sposób efektywnego zagospodarowania przestrzeni, w myśl zasady zrównoważonego rozwoju. Tym samym dopuszcza się zmianę przeznaczenia nowych terenów na funkcje związane z produkcją energii ze źródeł odnawialnych, zgodnie z aktualnymi potrzebami rozwoju i planami inwestycyjnymi.

Takie zmiany struktury funkcjonalno-przestrzennej, wyraźnie wpłyną na poprawę sytuacji gminy Kozienice w regionie i stworzy szansę dla przyspieszenia rozwoju zarówno gminy, jak i jej otoczenia.

W związku z faktem, iż możliwości rozwoju obszarów usług turystyki oraz obszarów usług sportu i rekreacji należy dostosować do aktualnych potrzeb, w niniejszym opracowaniu odstępuje się od określenia ilości terenów o wskazanych funkcjach (mierzonej w powierzchni użytkowej zabudowy i w powierzchni fizycznej obszarów). Każde zamierzenie inwestycyjne oraz wszelkie zmiany w strukturze funkcjonalno-przestrzennej (zmiany przeznaczenia gruntów pod usługi turystyki oraz usługi sportu i rekreacji) należy rozpatrywać indywidualnie.

Wyniki prognozy stanowią swojego rodzaju wytyczne dla gminy przy planowaniu rozmieszczenia zabudowy i należy je traktować sygnalnie. Należy pamiętać, iż głównym założeniem zrównoważonego rozwoju przestrzeni gminy jest przeciwdziałanie dezurbanizacji i rozpraszaniu zabudowy, a nowoprojektowana zabudowa powinna stanowić swojego rodzaju odzwierciedlenie i uzupełnienie zabudowy już istniejącej.

10.4.5. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Na podstawie przeprowadzonych analiz sporządzono bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, przedstawiony w tabeli nr 23.

Tab.32. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę gminy Kozienice

Lp.	GMINA KOZIENICE
1	**Liczba ludności:** - stan istniejący: 29 659 os. - prognoza: 25 482os. - SPADEK: - 4 177 os.

Lp.	GMINA KOZIENICE
2	**Zapotrzebowanie na nową zabudowę w podziale na funkcje zabudowy (m^2 powierzchni użytkowej):** - zabudowa mieszkaniowa: 341 778 m^2 powierzchni użytkowej - zabudowa usługowa: 68 355,60 m^2 powierzchni użytkowej w tym usługi publiczne 17 088,9 m^2 powierzchni użytkowej usługi komercyjne 51 266,7 m^2 powierzchni użytkowej - zabudowa produkcyjna: 51 266,7 m^2 powierzchni użytkowej **Zwiększone zapotrzebowanie ze względu na niepewność procesów inwestycyjnych (+30%):** - zabudowa mieszkaniowa: 444 311 m^2 powierzchni użytkowej - zabudowa usługowa: 88 862,28 m^2 powierzchni użytkowej w tym usługi publiczne 22 215,57 m^2 powierzchni użytkowej usługi komercyjne 66 646,71 m^2 powierzchni użytkowej - zabudowa produkcyjna: 66 646,71 m^2 powierzchni użytkowej
3	**Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej:** Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej: 2 667,7333 ha Luki w zabudowie (tzw. tereny chłonne): 721,9189 ha Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w podziale na funkcje zabudowy (m^2 powierzchni użytkowej): tereny mieszkaniowe: 3 609 595 m^2 tereny usługowe: 1 155 070 m^2 tereny produkcyjne: 577 535 m^2

Lp.	GMINA KOZIENICE
4	***Nowe tereny:*** ***ZP – (CHjo + CHmpzp) = NT*** *, gdzie* *ZP - zapotrzebowanie* *CHjo - chłonność obszarów zwartej zabudowy w jednostce osadniczej* *CHmpz - chłonność obszarów przeznaczonych pod zabudowę w planach miejscowych* *NT – nowe tereny* *Mieszkaniowe:* *NT = 444 311 – 6 050 863* *NT = – 5 606 551 m² powierzchni użytkowej* ***Wartość ujemna – nie przewiduje się lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz obszarami wyznaczonymi w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego*** *Usługowe:* *NT = 88 862 – 1 338 379* *NT = – 1 249 516 m² powierzchni użytkowej* ***Wartość ujemna – nie przewiduje się lokalizacji nowej zabudowy usługowej poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz obszarami wyznaczonymi w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego*** *Produkcyjne:* *NT = 66 647 – 663 281* *NT = – 596 634 m² powierzchni użytkowej* ***Wartość ujemna – nie przewiduje się lokalizacji nowej zabudowy produkcyjnej poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz obszarami wyznaczonymi w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego***

Nowe tereny pod zabudowę położone na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz na obszarach przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy projektować w oparciu o poniższe założenia:

1) *Przyjmuje się, iż tereny o zabudowie mocno rozproszonej oraz samotne zagrody zlokalizowane poza tymi terenami, nie będą się rozwijać pod względem demograficznym i przestrzennym.*
2) *Planowana zabudowa winna opierać się głównie o uzupełnianie obszaru zwartej zabudowy wzdłuż istniejących dróg i uzbrojenia terenu, dzięki czemu lokalizacja nowej zabudowy nie będzie wymagała uzupełniania istniejącego układu komunikacyjnego o nowe odcinki dróg publicznych ani rozbudowy magistralnych sieci infrastruktury technicznej.*
3) *Realizacja nowych odcinków dróg publicznych i systemów infrastruktury technicznej odpowiada możliwościom inwestycyjnym gminy.*
4) *Zakłada się rozwój zabudowy głównie w zakresie funkcji mieszkaniowych oraz usługowych (w szczególności usług turystyki oraz sportu i rekreacji).*
5) *Zakłada się realizację mieszkań socjalnych, których ilość będzie stanowiła do 2% ilości mieszkań w ogólnym zasobie mieszkaniowym gminy Kozienice.*

6) *Z uwagi na częste prowadzenie działalności gospodarczej w miejscu zamieszkania dopuszcza się przeznaczenie w mpzp terenów mieszkaniowych pod zabudowę mieszaną – mieszkaniowo-usługową oraz pod zabudowę zagrodową.*
7) *Zakłada się wzrost standardów w zakresie warunków mieszkaniowych poprzez zwiększenie przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkań w nowej zabudowie mieszkaniowej, dzięki czemu nowopowstająca zabudowa będzie spełniać wymogi przestrzennego minimum zdrowotnego oraz odpowiadać rosnącym wymaganiom i potrzebom społeczeństwa.*

11. OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA WODNEGO

Strefy oraz obszary ochronne

Strefę ochronną ujęcia wód stanowi obszar, na którym obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody. W celu właściwego gospodarowania wodami, w szczególności ochrony zasobów wodnych główne komunalne ujęcia wody zlokalizowane w gminie Kozienice posiadają wydane na podstawie *art.37.ust.1art.122 ust.1 ustawy Prawo Wodne (Dz U. nr 115 poz.1229 z późn. zmianami)* **pozwolenia wodnoprawne.**

- Z ujęcia przy ul Słonecznej 4 w mieście Kozienice dotychczasowy pobór wód dokonywany jest na podstawie pozwolenia wodnoprawnego wydanego w oparciu o Decyzję Urzędu Wojewódzkiego w Radomiu Wydział Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska Nr GWOS.II.7211-1/24/83 z dn. 29 kwietnia 1983 r., wydanej na czas nieokreślony. W decyzji tej nie ma określonych stref ochrony bezpośredniej ani pośredniej.
- Z ujęcia przy ul. 11 Listopada w mieście Kozienice dotychczasowy pobór wód z tego ujęcia odbywał się na zasadach określonych decyzją Wojewody Radomskiego Nr OS. III. W. – 6210/60/92 z dn. 1992-12-03, która obowiązywała do dnia 31 grudnia 2000 r., obecnie. działa na podstawie pozwolenia wodnoprawnego RLOŚ 6223/30/2000 z dnia 05.01.2001 r. udzielonego do dn. 31 grudnia 2010r.

Zgodnie z tym pozwoleniem:

- ustanawia się wokół każdej studni strefę ochrony bezpośredniej o promieniu 10 m
- ustanawia się ograniczoną strefę ochrony sanitarnej pośredniej zewnętrznej dla całego ujęcia o r = 716 m, na której powinno być zabronione: lokalizowanie magazynów produktów ropopochodnych i chemicznych, wykonywanie wierceń, lokalizowanie wysypisk nieczystości i odpadów.

- Dla ujęć wody w miejscowościach: Nowa Wieś oraz Wola Chodkowska ustanowiono strefę ochrony bezpośredniej dla ujęć wody w granicach działki.
- Dla ujęcia wody w miejscowości Stanisławice dotychczasowy pobór wód dokonywany był na podstawie pozwolenia wodnoprawnego udzielonego decyzją Wojewody Radomskiego znak: OS.III.-W-6210/32/94 z dn. 12.11.1994 r. obowiązującą do dn. 31.12.2002r. Obecne pozwolenie wodnoprawne udzielone zostało do dnia 31.12.2012 roku (RLOŚ.6223/22/02). Ustanawia ono teren ochrony bezpośredniej dla ujęcia, przy wygrodzonych już istniejących strefach ochronnych wokół każdej studni zgodnie z sentencją poprzedniej decyzji.
- Dla ujęcia wody w miejscowości Łuczynów ustanowiono strefę ochrony sanitarnej bezpośredniej, która przebiega w promieniu 10 m od obudowy każdej ze studni i obejmuje teren ujęcia wody i stacji uzdatniania oraz strefę ochrony pośredniej w części wewnętrznej obejmujący obszar wyznaczony 30-dniowym czasem przepływu wody od strefy ochrony bezpośredniej. Ponadto w obrębie strefy ochrony pośredniej wewnętrznej będzie obowiązywać zakaz zgodnie z §4, §5 rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dn. 5 listopada 1991 r. dotyczące:
  - stosowania nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin,
  - rolniczego wykorzystywania ścieków,
  - mycia pojazdów mechanicznych,
  - lokalizowania magazynów produktów ropopochodnych,
  - lokalizowania wysypisk oraz wylewisk komunalnych i przemysłowych,
  - lokalizowania cmentarzy i grzebania zwierząt,
  - budowy magazynów nawozów sztucznych,
  - wykonywania robót melioracyjnych,
  - wydobywania kopalin.

Ponadto w pozwoleniach ustala się sposób zabezpieczenia i zagospodarowania wyznaczonej strefy ochronnej oraz sposób oznakowania granic, jak również wprowadza w granicach strefy ochrony bezpośredniej zakazy dotyczące m.in.:

- zabezpieczenia terenu niezbędne dla potrzeb ograniczenia przebywania na nich osób trzecich
- wprowadzania ścieków do wód i do ziemi
- i nakaz zagospodarowania terenu ujęć zielenią.

Ochrona przed powodzią

Zgodnie z prawem wodnym, dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej sporządza studium określające w szczególności granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią, uwzględniające częstotliwość występowania powodzi, ukształtowanie dolin rzecznych i tarasów zalewowych, strefę przepływu wezbrań powodziowych, tereny zagrożone osuwiskami skarp lub zboczy, tereny depresyjne oraz bezodpływowe. W 2006 roku na zlecenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, wykonano „Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej - etap III". W studium określono strefy zagrożenia powodziowego doliny Wisły.

Prawdopodobieństwo wystąpienia zalewu przez rzeki: Wisłę, Zagożdżonkę i Radomkę w przypadku przerwania wałów przeciwpowodziowych lub przelania się przez nie wody powodziowej określono strefami prawdopodobieństwa wystąpienia wielkiej wody:

- 0,5% - co 200 lat
- 1% - co 100 lat (w tym woda płytkiego zalewu - 0,5 m; potencjalny zalew wielkiej wody osiąga pół metra)
- 5% - co 20 lat.

Blisko połowa obszaru gminy znajduje się w zasięgu zagrożenia powodziowego doliny Wisły - przy czym zasięg obszarów o 5%, 1% i 0,5% prawdopodobieństwie wystąpienia wód powodziowych jest bardzo zbliżony (obejmując swoim zasięgiem całą terasę zalewową – północno - wschodnią część gminy i część terasy nadzalewowej).Wynika z tego, iż duża część gminy znajduje się na obszarze gdzie prawdopodobne jest wystąpienia powodzi raz na 20 lat.

Miejscowościami, które znajdują się całkowicie w strefie zalewowej są: Staszów, Kępeczki, Samowodzie, Kępa Wólczyńska, Wólka Tyrzyńska A i B, Dąbrówki, Wójtostwo pod Dąbrówkami, Holendry Kozienickie, Tereny PSK, Przewóz, Cudów, Wymysłów, Piotrkowice, Kuźmy, Holendry Kuźmińskie, Holendry Piotrkowskie, Kępa Bielańska oraz Świerże Górne. Miejscowości, które częściowo znajdują się w strefie zalewowej to: Ryczywół (kraniec północno - zachodni), Wilczkowice Górne (krańce zachodnie), Nowa Wieś (ponad 50% obszaru, od strony zachodniej), Majdany (część północno - zachodnia), Opatkowice (część północno - zachodnia), Janików, Janików Folwark (część północna i północno - zachodnia), Psary (część północno - zachodnia), Brzeźnica (część północno - zachodnia).

W granicach strefy zalewowej znajduje się też częściowo miasto Kozienice (jego zachodnie krańce: ogródki działkowe, tereny produkcji rolniczej oraz mały obszar w południowo - zachodniej części miasta, na zachód od rzeki Zagożdżonki). Około 12% powierzchni miasta, znajduje się na terenie zalewowym Wisły w zasięgu wody stuletniej (1%).Obszary te naniesiono na mapę stanowiącą załącznik graficzny opracowania ekofizjograficznego.

W strefach zalewu bezpośredniego i zagrożenia potencjalnego występują ograniczenia w zagospodarowywaniu terenu:

- zabrania się wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału;
- zabrania się na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią wykonywania robót oraz czynności, które mogą utrudnić ochronę przed powodzią, a w szczególności m. in.: wykonywania urządzeń wodnych oraz wznoszenia innych obiektów budowlanych;
- zabrania się lokalizowania na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania;
- w granicach naturalnych zalewów wodą o prawdopodobieństwie 1% nie powinno planować się nowej zabudowy mieszkaniowe lub przemysłowej;
- w rejonie zalewowym ustalenie dokładnych stref zagrożenia powodziowego wymagać powinno wykonania dodatkowych prac inwentaryzacyjnych i pomiarowych na rozpatrywanym obszarze;
- w strefach płytkiego zalewu do 0,5 ograniczenia w zagospodarowaniu mogą być mniej restrykcyjne niż na pozostałym obszarze zagrożenia powodziowego.

Tereny objęte niniejszą zmianą studium w całości znajdują się w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat. Są to obszary położone w zasięgu zalewu wodą Q1% od Wisły, wskazane na sporządzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej mapach zagrożenia powodziowego.

Na obszarach tych obowiązują nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia określone w przepisach odrębnych, dotyczących ochrony przed powodzią. Zwolnienie od zakazów określonych przez Prawo wodne można uzyskać w drodze decyzji wydanej przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej, określającej warunki niezbędne dla ochrony przed powodzią, jeżeli nie utrudni to zarządzania ryzykiem powodziowym.

Tereny objęte II zmianą studium częściowo znajdują się w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat. Są to obszary położone w zasięgu zalewu wodą Q1% od Wisły, wskazane na sporządzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej mapach zagrożenia powodziowego.

Na obszarach tych obowiązują nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia określone w przepisach odrębnych, dotyczących ochrony przed powodzią. Zwolnienie od zakazów określonych przez Prawo wodne można uzyskać w drodze decyzji wydanej przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej, określającej warunki niezbędne dla ochrony przed powodzią, jeżeli nie utrudni to zarządzania ryzykiem powodziowym.

12. OBSZARY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA GÓRNICZEGO, ZŁOŻA KOPALIN, ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH *ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA*

Na terenie gminy Kozienice nie występują obszary górnicze z aktualną koncesją na wydobycie. W 2001 r. Kozienickiej Gospodarce Komunalnej nadano koncesję na eksploatację obszaru górniczego Nowiny (WOŚ.R/7412/3/2001). Po roku, eksploatacji złoża zaniechano (obszar górniczy został zniesiony decyzją WŚR-R/7412/9/2002, wygaszającą koncesję). Wydobywano kruszywa naturalne - piaski dla budownictwa i drogownictwa. Ogólna miąższość złoża oszacowano na ponad 485 tys. ton. Znaczna większość zasobów eksploatacyjnych pozostaje niewydobyta (około 97%). Powierzchnia obszaru górniczego wynosiła 28 ha, a terenu górniczego ponad 40 ha. Jedynie niewielka część złoża została udokumentowana. Część terenu złoża stanowi własność Kozienickiej Gospodarki Komunalnej, a około połowy obszaru - własność prywatną. Decyzją nr RLOŚ 6018/123/2004 z 2004 r. przeprowadzono proces rekultywacji wyeksploatowanej części złoża Nowiny o łącznej powierzchni 1 ha, ustalając jej leśny kierunek.

Na terenie gminy występowała nielegalna eksploatacja piasku w miejscowości Łaszówka. Po 2000 r. teren ten wykupiła osoba fizyczna, na wniosek której wykonano "Projekt rekultywacji wyrobisk po eksploatacji piasków w miejscowości Łaszówka".

Na obszarze objętym zmianą studium nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Na obszarze objętym II zmianą studium nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na obszarze objętym zmianą studium nie występują tereny górnicze wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych.

Na obszarze objętym II zmianą studium nie występują tereny górnicze wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych.

14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

Problematykę stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej omówiono w pkt 3 UZBROJENIE TERENÓW NA OBSZARZE MIASTA I GMINY.

15. OBSZARY WYSTĘPOWANIA NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Na terenie gminy Kozienice nie występują strefy silnych zagrożeń geologicznych. Naturalne zagrożenie osuwiskami występuje głównie w miejscach styku odmiennych geomorfologicznie form terenu lub w innych strefach krawędziowych, co w przypadku Kozienic ma miejsce:

- na krótkich odcinkach w dolinach meandrujących rzek (Radomka, Zagożdżonka) wcinających się w wysoczyznę tworząc strome lub urwiste zbocza;
- na krótkich odcinkach w miejscach przechodzenia terasy zalewowej w nadzalewową (jest to szczególnie wyraźne na terenie miasta Kozienice w okolicy ul. Dolnej);
- na dłuższych odcinkach w krawędziowej strefie przejścia terasy nadzalewowej w wysoczyznę.

Powstawaniu osuwisk sprzyja udział części mułkowych i ilastych w podłożu. Taki rodzaj podłoża geologicznego występuje w podstokowej części wysoczyzny i przebiega pasem w kierunku wschód - zachód na południe od Śmietanek, Stanisławic i dalej na zachód na obszarze Puszczy Kozienickiej. Możliwość wystąpienia osuwisk warunkuje nachylenie zbocza, które na terenie gminy nie jest aż tak duże, aby prowadzić do wystąpienia tego typu zjawiska geologicznego.

16. TERENY ZAMKNIĘTE

Na podstawie art.4 ust. 2a ustawy z dnia 17 maja 1989r. Prawo Geodezyjne i kartograficzne właściwi ministrowie określają w drodze decyzji tereny zamknięte. Dla tych terenów nie sporządza się miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
Decyzja nr 62 Ministra Infrastruktury dnia 26 września 2005 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych uznaje za tereny zamknięte, zastrzeżone ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa , tereny na których usytuowane są linie kolejowe (określone w załączniku do decyzji). Z terenu miasta i gminy Kozienice decyzją objęte są następujące działki ewidencyjne o numerach: 219/2, 219/4, 221/2, 221/4, 222/2, 222/4, 223/4, 223/4, 224/2, 224/4, 225/2, 225/4, 226/2,226/4,226/5, 227/2, 227/4, 228/2, 229/2, 230/2, 231/2, 289/2, 143/2, 144/2,145/2, 146/2, 147/2, 148/2, 149/2, 150/2, 151/2, 152/6, 153/4, 153/6, 154/11, 154/12, 154/13, 155/10, 155/2, 155/8, 155/9, 156/2, 157/2, 172/2, 173/2, 184/2, 185/2, 302, 186/2, 187/2, 188/2, 189/2, 190/2, 191/2, 192/2, 193/2, 194/2, 195/2, 196/2, 197/2, 198/2, 199/2, 200/2, 201/2, 209/2, 209/4, 210/2, 210/6, 210/8, 211/2, 211/3, 212/3, 214/2, 217/2, 218/2, 218/3, 100/2, 101/2, 102/2, 118/3, 119/1, 120/2, 121/2, 122/2, 123/2, 133/2, 142/2, 301, (obręb Łuczynów); 672/1, 673, 674/1 (obręb Psary); 747/1, 747/2, 747/3, 781/1, 781/2, 782/2, 791, 792, 807, 808, 885, 889, 888, 886, 887 (obręb Janików); 10/2, 10/3, 11/2, 11/3, 12/2, 12/3, 13/2, 13/3, 15/2, 15/3, 15/4, 16/2, 16/3, 28/2, 7/2, 7/3, 7/4, 8/2, 8/3, 8/4, 9/2, 9/3 (obręb Janów); 148, 497 (obręb Aleksandrówka); 213 (obręb Brzeźnica); 472, 478/1 (obręb Chinów); 170 (obręb Łaszówka I); 1, 6863, 6885, 6829, 4247, 4412/11, 4839, 6861, 6862, (obręb Kozienice); brak nr działki – powierzchnia działki 0,7740 ha (obręb Nad. Kozienice).
Zgodnie z *Decyzją nr 0-11/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 28 grudnia 2000 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej* oraz *obowiązującą Decyzją nr 0-5/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 2 sierpnia 2006 r. zmieniającej decyzję w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej* do terenów zamkniętych zaliczono również działki o numerach ewidencyjnych: 3246/2, 3248/1 o łącznej powierzchni 0,1005 ha (obręb Kozienice).

17. *WARUNKI I* JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW*, W TYM OCHRONA ICH ZDROWIA*

17.1. Rozmieszczenie ludności

Według wyników przeprowadzonego w 2002 r. spisu powszechnego liczba ludności miejsko - wiejskiej gminy Kozienice wynosi - ponad 30 500 osób. Podobnie jak w województwie i kraju ogólnie, występuje nieznaczna przewaga liczby kobiet. Niecałe 15 000 mężczyzn, wobec ponad 15 500 kobiet, oznacza 49% udział mężczyzn, w stosunku do 51% udziału kobiet w strukturze płciowej. Ciekawym jest jednak fakt przewagi liczby mężczyzn nad liczbą kobiet w wieku 0 - 18 lat, a odwrócenie tendencji w grupie osób w wieku 19 - 64 lat. Na podstawie tak się kształtujących statystyk można wnioskować o wczesnym odpływie osób płci męskiej z terenu gminy. W ogólnej strukturze wiekowej, tak wśród kobiet jak i wśród mężczyzn zdecydowanie przeważają osoby w wieku 19 - 64 lat, najmniejszy zaś jest udział osób 65 letnich lub starszych (liczba kobiet po 65 roku życia - 1927, mężczyzn - 1195).

Struktura wiekowa mieszkańców Kozienic (stan na 2002r.)

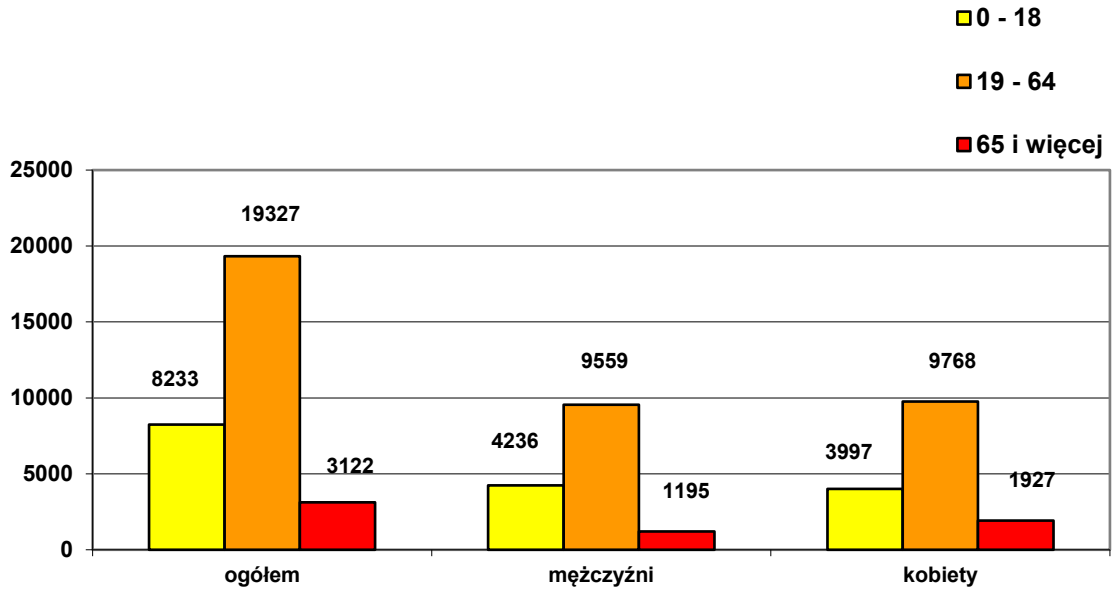

Wykres nr *13*. Ludność wg płci i wieku w Kozienicach (Dane ze Spisu Powszechnego w 2002 r.)

Z najnowszych danych Urzędu Miasta i Gminy Kozienice wynika co następuje:

- w 2004 r. liczba ludności ogółem wynosiła – 32 361 (miasto – 20 039, wieś – 12 322)
- w 2005 r. liczba ludności ogółem wynosiła – 32 154 (miasto – 19 836 tys., wieś – 12 318)
- w 2006 r. liczba ludności ogółem wynosiła – 31 947 (miasto – 19 606 , wieś – 12 341)

Z analizy powyższych wynika, że od kilku lat następuje spadek liczby ludności gminy Kozienice. Biorąc pod uwagę możliwości rozwoju ludzi młodych w Kozienicach, można wnioskować, iż wiele osób (szczególnie młodych) „emigruje" z Kozienic w poszukiwaniu raz - ośrodków edukacyjnych (oferujących wyższe wykształcenie, którego zdobycie staje się powoli w kraju, normą), dwa - miejsca pracy (w kraju bądź poza jego granicami).

Ciekawym zjawiskiem jest zwrot jaki miał miejsce w 2006 roku - wzrost liczby ludności wsi przy jednoczesnym spadku liczby ludności miasta. Może to świadczyć o wzroście zainteresowania mieszkańców terenami wiejskimi jako miejsca zamieszkania - być może ze względu na wysokie walory przyrodnicze, a jednocześnie coraz lepsze wyposażenie terenów wiejskich w infrastrukturę techniczną (przez co dostępność tych terenów jest większa). Słuszność wniosków potwierdza również analiza zdolności do pracy mieszkańców Kozienic. Wynika z niej, iż na terenach wiejskich Kozienic na przestrzeni ostatnich trzech lat nastąpił wzrost

liczby osób zdolnych do pracy (o 240), w przeciwieństwie do miasta, gdzie nastąpił spadek (o 185). Również liczba osób, które przekroczyły wiek emerytalny wzrosła właśnie w mieście (o 156), spadła zaś na wsi, co potwierdzać by mogło tezę o „przenoszeniu się" (zakładanie rodziny, gospodarstwa domowego) lub powracaniu na wieś (po zdobyciu wykształcenia) osób młodszych wskutek wzrostu atrakcyjności terenów wiejskich (bliskość natury w połączeniu z lepszą dostępnością komunikacyjną i rozwijaną infrastrukturą techniczną).

Liczba ludności Kozienic ogółem w latach 2004 - 2006 zmniejszyła się o prawie pół tysiąca. Odnotowuje się również duży spadek liczby urodzin oraz liczby dzieci i młodzieży w wieku do 18 lat (w mieście - o 404 os.; na wsi - o 202 os.) - podobne tendencje obserwuje się w skali kraju.

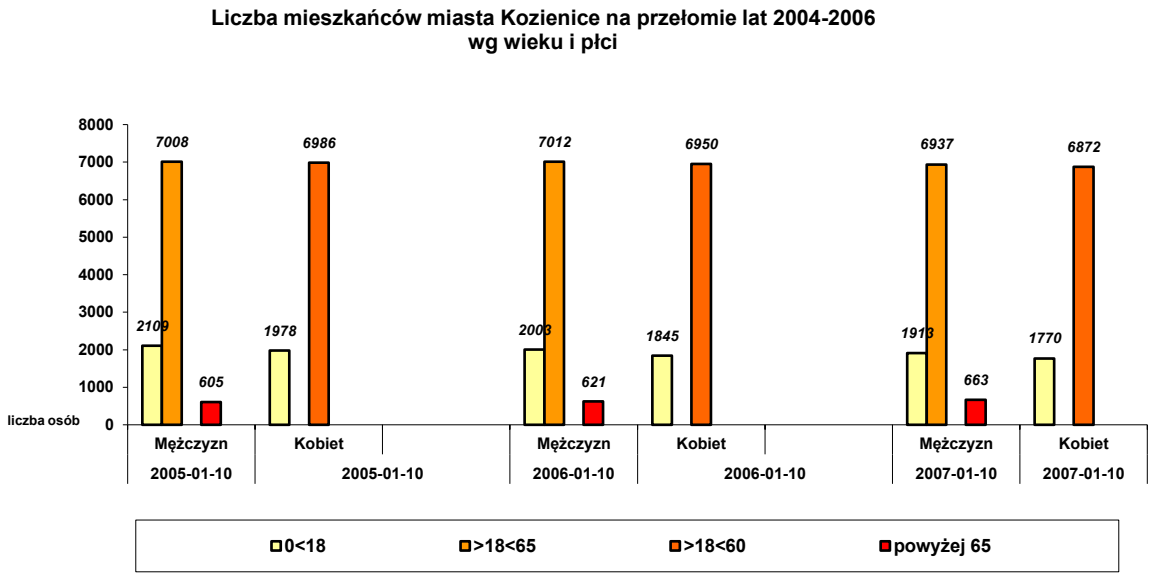

Wykres nr *14*. Liczba mieszkańców miasta Kozienice na przełomie lat 2004-2006 wg wieku i płci

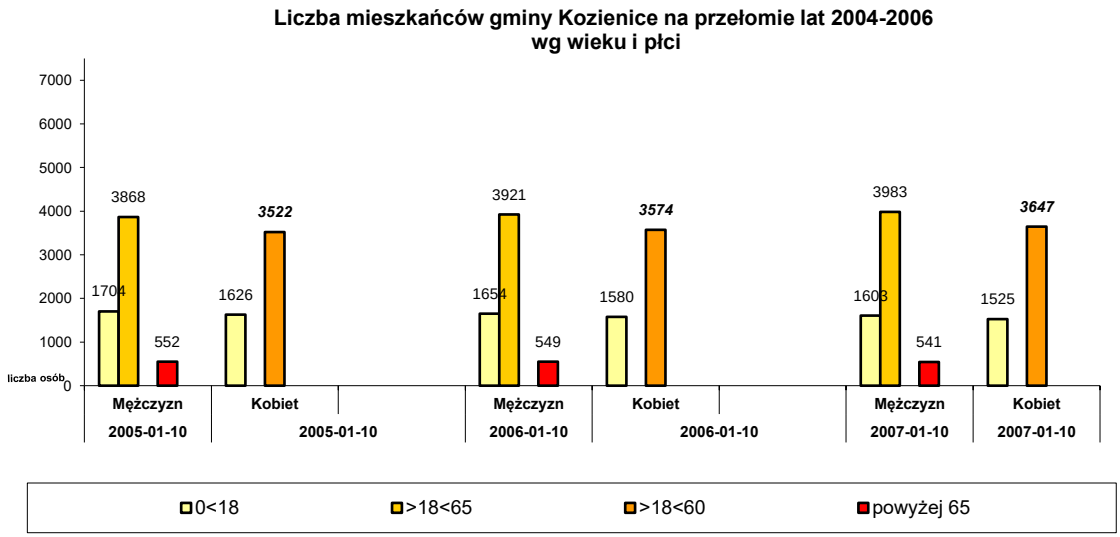

Wykres nr *15*. Liczba mieszkańców gminy Kozienice na przełomie lat 2004-2006 wg wieku i płci

Na terenie miasta zauważalny jest wyższy niż na wsi udział osób (kobiet i mężczyzn łącznie) w wieku poprodukcyjnym. Szybsze jest również tempo starzenia się mieszkańców miasta niż wsi. W latach 2005 - 2007 liczba mężczyzn po 65 roku życia w mieście zwiększyła się o 58 osób, podczas gdy na wsi zmniejszyła się o 11 osób. Wśród kobiet, tendencja jest taka sama, jedynie dysproporcje większe (w mieście przybyło 98 kobiet po 60 roku życia, a na wsi ubyło 8). Z analizy tej nie należy jednak wnioskować bezpośrednio jedynie o tempie starzenia się ludności miasta. Może również świadczyć o wyższej wcześniejszej umieralności ludności wsi spowodowaną słabszym dostępem do usług medycznych (mniejsza świadomość; odległość).

17.2. Struktura gospodarstw domowych i aktywność zawodowa mieszkańców gminy Kozienice

Aktywność zawodowa mieszkańców i zasoby mieszkaniowe miasta oraz gminy Kozienice

O aktywności zawodowej ludności na terenie miasta i gminy Kozienice świadczy 39% udział liczby pracujących wśród ogółu ludności w wieku produkcyjnym. Stopa bezrobocia (dane za 2005 r.) kształtuje się na poziomie 12,5% i spada (spadek o 0,2% w stosunku do roku poprzedniego). O ile liczba pracujących kobiet zmniejszyła się w latach 2003 - 2005 nieznacznie (o 39), o tyle wśród pracujących mężczyzn spadek ten jest znaczny (o 134 osoby). Wciąż jednak kobiety przeważają wśród osób bezrobotnych - stanowią 56,4% osób bezrobotnych w wieku produkcyjnym.

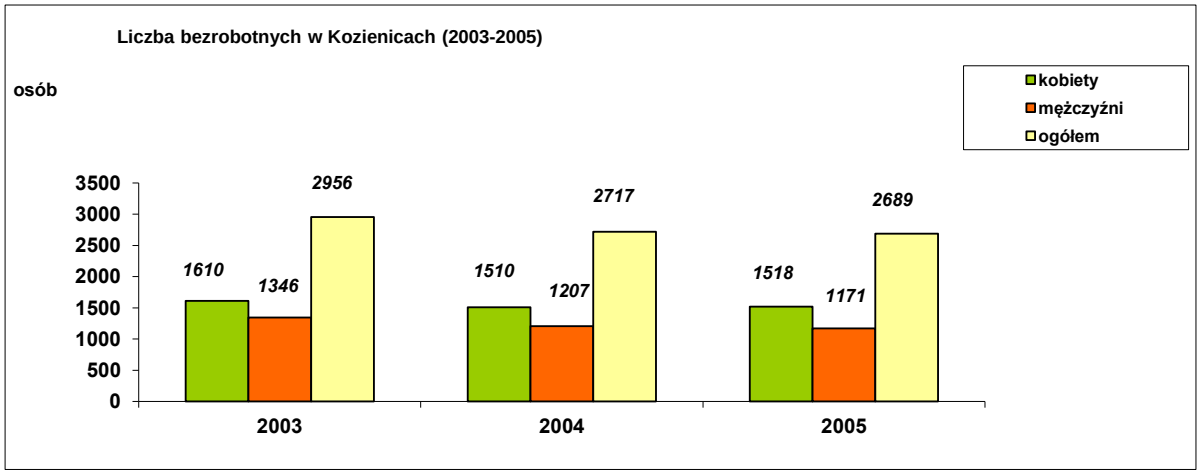

Wykres nr *16*. Liczba bezrobotnych w Kozienicach w latach 2003 – 2005

Na terenie Kozienic działają 1803 jednostki gospodarcze zarejestrowane w rejestrze Regon (wg danych za 2005 r.). Przy czym zdecydowana ich większość to jednostki sektora prywatnego – 1752, a jedynie 51 sektora publicznego. Na obszarze wiejskim tendencja jest podobna:

- ogółem - 625 jednostki gospodarcze, w tym:
  - prywatnych - 610
  - publicznych - 15.

Powyższe dane potwierdzają, że na terenie, zarówno miasta jak i gminy Kozienice prym wiodą jednostki

gospodarcze o charakterze prywatnym, co jest w obecnej dobie prywatyzacyjnej zjawiskiem jak najbardziej naturalnym i pożądanym. Świadczy również o przedsiębiorczości mieszkańców.

Analiza struktury zatrudnienia mieszkańców gminy Kozienice (w latach 2001 - 2003) pozwala zauważyć:

- w mieście - spadek liczby osób zatrudnionych w usługach; wzrost liczby osób zatrudnionych w przemyśle (po wyraźnym spadku w 2002 r.) do poziomu z roku 2001 - 1801 osób;
- na wsi - tendencja przeciwna - wzrost liczby osób zatrudnionych w sektorze usługowym (w 2003 r. - 347 osób); wyraźny spadek liczby osób pracujących w przemyśle.

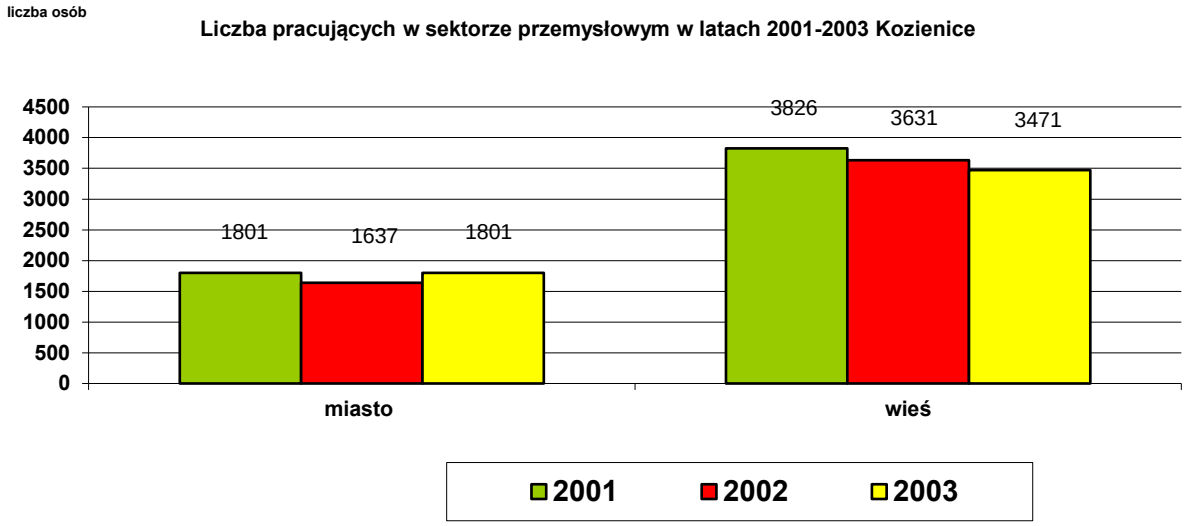

Wykres nr *17*. Liczba pracujących w sektorze przemysłowym w latach 2001 – 2003 Kozienice

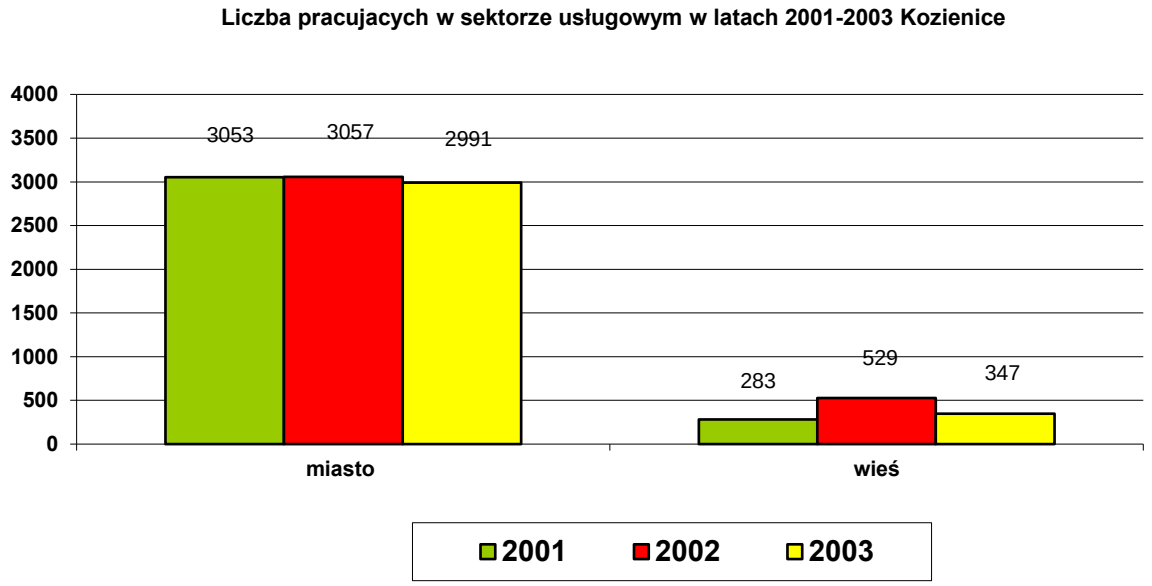

Wykres nr *18*. Liczba pracujących w sektorze usługowym w latach 2001 – 2003 Kozienice

Większość ludności gminy wciąż znajduje zatrudnienie w sektorze przemysłowym, dla którego pracuje (wg danych za 2003 r.) prawie 5300 osób (w tym prawie 3500 to mieszkańcy wsi, a nieco ponad 1800 mieszkańcy miasta).

W sektorze usługowym zatrudnionych jest ogółem 3338 osób (zdecydowana większość na terenie miasta - 2991 osób, a na obszarze wiejskim - 347 osób).

Z danych tych wyraźnie wynika, że zatrudnienie ludności w sektorze przemysłowym przeważa wyraźnie na terenach wiejskich co związane jest zapewne z lokalizacją zakładów przemysłowych. W mieście decydującą natomiast rolę odgrywa sektor usługowy, który zaspakaja potrzeby (tak podstawowe jak i wyższego rzędu) mieszkającej w Kozienicach i okolicy ludności. Zaskakujący jest bardzo niski odsetek osób zatrudnionych w sektorze rolniczym.

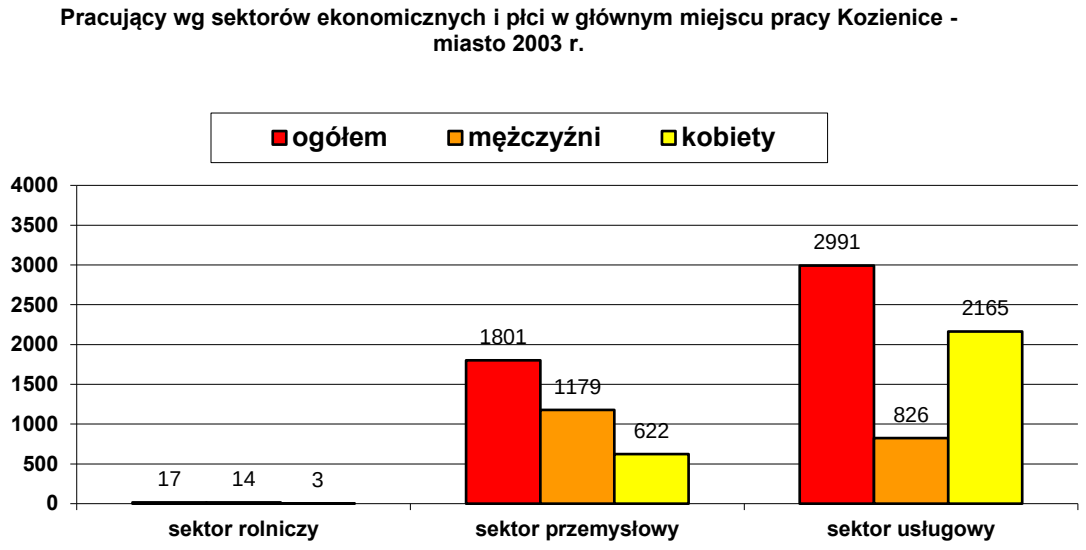

Wykres nr *19*. Pracujący wg sektorów ekonomicznych i płci w głównym miejscu pracy Kozienice – miasto 2003 r.

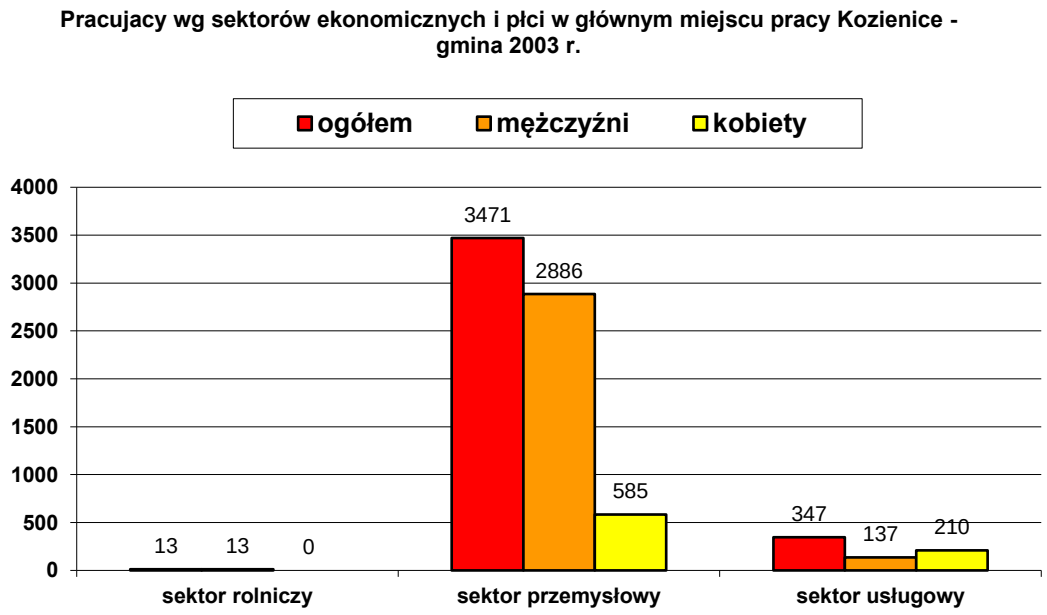

Wykres nr 20. Pracujący wg sektorów ekonomicznych i płci w głównym miejscu pracy Kozienice – gmina 2003 r.

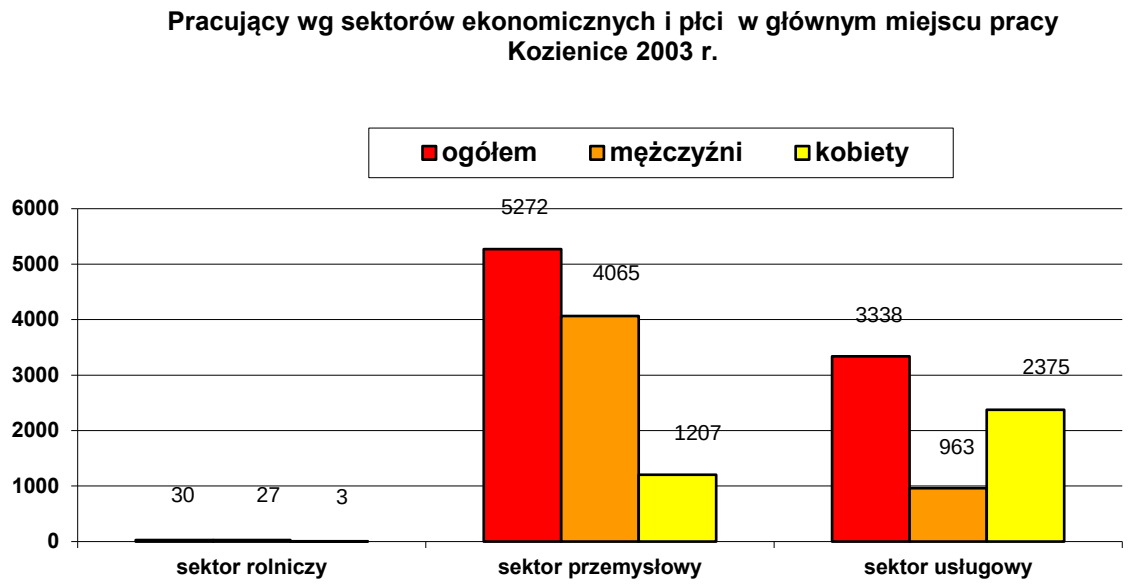

Wykres nr 21. Pracujący wg sektorów ekonomicznych i płci w głównym miejscu pracy Kozienice 2003 r.

O jakości życia mieszkańców decyduje między innymi sytuacja mieszkaniowa. W roku 2005 na terenie gminy Kozienice oddano ogółem do użytku 97 nowych budynków, z czego 38 na terenie miasta. W mieście 37% nowo oddanych budynków stanowiło budownictwo mieszkalne (na obszarach wiejskich - 46%).

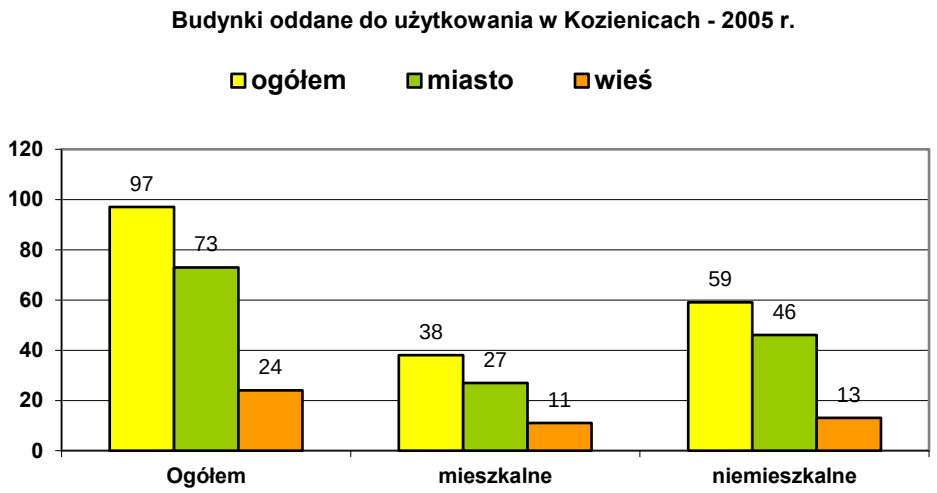

Wykres nr 22. Budynki oddane do użytkowania w Kozienicach (Dane za 2005 r.)

17.3. Wyposażenie w infrastrukturę podnoszącą standard zamieszkiwania i pracy

Kozienice nie leżą na trasie głównych ciągów komunikacyjnych kraju (samochodowych ani kolejowych). Przez miasto nie przebiegają ani drogi o znaczeniu krajowym czy międzynarodowym, ani ważne linie kolejowe obsługujące ruch pasażerski. Miasto Kozienice jest ośrodkiem leżącym na uboczu głównych tras komunikacyjnych (nawet tych planowanych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego), ale pełni rolę komunikacyjnego węzła o znaczeniu regionalny. W mieście krzyżują się 2 drogi krajowe (48, 79) o znaczeniu regionalnym. Głównym i najważniejszym dla miasta ciągiem komunikacyjnym jest droga krajowa biegnąca z Warszawy przez Kozienice i dalej do Tarnobrzega, która łączy Warszawę ze Stalową Wolą, Tarnobrzegiem i dalej Rzeszowem, Przemyślem. W ścisłym centrum miasta krzyżuje się ona z droga krajową nr 48 do Radomia. Planowana budowa obwodnicy, która miałaby przejąć natężenie ruchu z dróg krajowych w mieście (i dzięki temu poprawić bezpieczeństwo ruchu, obniżyć poziom hałasu w centrum Kozienic) stanowiącej obejście miasta od strony zachodniej wciąż się odwleka, a wiążących decyzji nie ma.

Do podstawowych mierników jakości życia mieszkańców Kozienic w sferze bytowej należy stopień dostępności kompletnego asortymentu usług komunalnych takich jak zaopatrzenie w wodę, kanalizacja, gaz z sieci, energia elektryczna i centralne ogrzewanie - realizowanych w systemie zaopatrzenia sieciowego lub rozwiązań indywidualnych. O stopniu zaspokojenia tych potrzeb „mówią" wskaźniki stopnia wyposażenia gospodarstw domowych i mieszkań w poszczególne media.

I tak wg danych z 2005 r. długość czynnej sieci wodociągowej gminy Kozienic wynosi ogółem 134,4 km (41,9 km w mieście i 92,5 km na wsi). Z sieci wodociągowej korzystają ponad 24 000 mieszkańców - 71,4% mieszkańców miasta, a 28,6% mieszkańców wsi.

Sieć kanalizacyjna łącznie ma długość 104,1 km: na terenie miasta - 38,2%, na terenie wsi - 61,96%. Ludność korzystająca z kanalizacji to prawie 23000 osób (75,36% ludności miejskiej i 24,63 % ludności wiejskiej).

Gmina posiada 100,8 km sieci gazowych: 42,3 km na terenie miasta (41,96%) - korzysta z niej prawie 6000 gospodarstw domowych (88,43% ogółu odbiorców), 58,5 km na wsi - korzysta z niej 776 gospodarstw domowych (11,41% wszystkich odbiorców).

Podsumowując:

- gęstość sieci wodociągowej wynosi:
- w mieście - 3,80 km/km^2
- na wsi - 0,39 km/km^2
- gęstość sieci kanalizacyjnej wynosi:
- w mieście - 3,6 km/km^2
- na wsi - 0,27 km/km^2
- gęstość sieci gazowej wynosi:
- w mieście - 3,84 km/km^2
- na wsi - 0,24 km/km^2.

17.4. Ochrona zdrowia

Na terenach objętych niniejszą zmianą studium oraz II zmianą studium nie funkcjonują obecnie obiekty usługowe w zakresie ochrony zdrowia.

Wg danych BDL GUS na koniec roku 2014 w gminie Kozienice funkcjonowało 13 przychodni zapewniających ambulatoryjną opiekę zdrowotną, w tym 11 przychodni na terenie miasta Kozienice. W roku 2014 mieszkańcy miasta i gminy mieli możliwość zaopatrywania się w leki z 10 aptek i 1 punktu aptecznego zlokalizowanych na terenie gminy. Liczba mieszkańców przypadających na 1 aptekę wynosiła 3035 mieszkańców. Szpital obsługujący mieszkańców miasta i gminy to Szpital Powiatowy w Kozienicach.

Zlokalizowane na obszarze miasta i gminy ośrodki zdrowia zaspokajają potrzeby mieszkańców w zakresie dostępu do podstawowej opieki zdrowotnej, a funkcjonujące apteki zapewniają mieszkańcom wystarczający dostępu do dużej ilości leków.

18. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Cele publiczne określone zostały w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. Nr 281, poz. 2603 z 2004 r. z późn. zmianami). Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa wprowadza się do planu miejscowego po uprzednim uzgodnieniu terminu realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym i warunków wprowadzenia ich do planu miejscowego. Studium jest dokumentem planistycznym wyrażającym politykę przestrzenną gminy i jednocześnie ustalenia studium są wiążące przy sporządzaniu planów miejscowych. Zgodnie z art. 9 ust. 2 przy sporządzaniu studium uwzględnia się ustalenia planu zagospodarowania województwa.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy uwzględnia się uwarunkowania, cele i kierunki polityki przestrzennej, oraz określa obszary przewidywane do realizacji zadań i programów wynikających z polityki przestrzennej państwa, regionu, powiatu i gminy z ich wewnętrznymi relacjami i powiązaniami.

Wielofunkcyjny rozwój miasta i gminy Kozienice związany jest z dwiema „strefami" polityki przestrzennej województwa:

1. Strefa przyśpieszonych przekształceń strukturalnych w rejonach o potencjalnych możliwościach: dynamicznego rozwoju społeczno-gospodarczego na obszarach znacznego przyrostu podmiotów gospodarczych (rejon miasta Kozienice),
   - rozwoju funkcji turystycznej, m. in. turystyki edukacyjnej – etnograficznej i ekologicznej (rozbudowa infrastruktury wczasowo-rekreacyjnej i bazy usług hotelarskich, gastronomicznych i sportowych),
   - rozwoju intensywnej produkcji rolniczej (tereny północno-wschodniej części gminy).

Dla realizacji powyższych możliwości istotna jest:

- aktywizacja społeczno-gospodarcza środowisk lokalnych poprzez rozszerzanie udogodnień dla rozwoju drobnej. przedsiębiorczości (ulgi podatkowe, inwestycyjne, kredyty bankowe, wskazania lokalizacyjne, itp.),
- realizacja rozbudowy głównych elementów infrastruktury technicznej o znaczeniu wojewódzkim i krajowym,
- poprawa stanu środowiska przyrodniczego m. in. poprzez wspieranie samorządów w kompleksowej rozbudowie gminnej infrastruktury technicznej dla zmniejszania zanieczyszczeń wody, gleby i powietrza,
- wspieranie rozwoju rolnictwa i przetwórstwa płodów rolnych (rozwijanie produkcji proekologicznej, modernizacja bazy przetwórstwa, rozwój zorganizowanego handlu hurtowego, marketingowa promocja regionu w kraju i za granicą oraz ochrona dla celów produkcji rolniczej obszarów o szczególnie wysokiej wartości rolniczej przestrzeni produkcyjnej),
- przeciwdziałanie dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności,
- preferowanie i kształtowanie tożsamości kulturowej regionu.

2. Strefa zagospodarowania zasobów systemu przyrodniczego, która na obszarze gminy stanowi elementy sieci ekologicznej najwyższej rangi międzynarodowej i krajowej (Natura 2000). Gospodarowanie tą przestrzenią musi zapewnić zachowanie bezpieczeństwa, ciągłości i hydrologicznych, klimatycznych, krajobrazowych funkcji systemu przyrodniczego, dokumentowanie przyrodnicze obszarów najcenniejszych, a także zalesianie gruntów nieprzydatnych do produkcji rolniczej. Na szczególną uwagę zasługuje rozszerzenie listy obszarów ostoi ptasich i siedliskowych o Ostoję Kozienicką i Puszczę Kozienicką oraz utworzenie nowych rezerwatów.

Potencjalne zadania o charakterze ponadlokalnym wynikające z planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego są następujące:

- Drogi: budowa obwodnicy Kozienic, modernizacja drogi nr 79 (Warszawa – Sandomierz – Kraków), należącej obok drogi nr 48 (Tomaszów Mazowiecki – Kock) do klasy GP (główna ruchu przyspieszonego); przebudowa skrzyżowań dróg krajowych z drogami gminnymi;
- Mosty: budowa mostu drogowego na Wiśle k. Maciejowic;
- Elektroenergetyka: modernizacja elektrowni Kozienice w celu dostosowania do wymagań UCTE i ochrony środowiska (ograniczenie szkodliwego wpływu), przebudowa linii 220 kV na 400 kV lub wielotorowe; GPZ – główny punkt zasilania, magistrala przesyłowa; aktualizacja polityki energetycznej państwa; zajęcie stanowiska ws. zasadności planowania linii elektroenergetycznej WN 400 kV w rej. Warszawy (półpierścień południowy);
- Telekomunikacja: rozwój telefonicznej sieci numeracyjnej Radomia (rekomendacja do wsparcia przez Państwo); system informacji przestrzennej;
- Informatyzacja: rozwój edukacji informatycznej i dostępu do sieci Internet;
- Rolnictwo: wdrażanie programów rolno - środowiskowych - rolnictwo ekologiczne (teren zakwalifikowany);
- Odpady: modernizacja gospodarki odpadami;
- Ochrona przeciwpowodziowa: wyznaczenie lokalizacji polderów zalewowych Wisły (postulat);
- Kolejnictwo: modernizacja i rozbudowa infrastruktury szynowej; budowa linii kolejowej Kozienice – Warka;
- Rozwój regionalny: restrukturyzacja regionu radomskiego.

Realizacja zadań ponadlokalnych wynikających z planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego oraz uwzględnienie wpływu miasta Radomia na powiat Kozienicki może w znaczny sposób przyspieszyć rozwój tego regionu.

Potencjalne zadania wynikające ze strategii rozwoju gminy Kozienice

W przyjętej 2 września 2004 r. Uchwałą nr XXV/419/2004 Rady Miejskiej w Kozienicach Strategii rozwoju gminy Kozienice za długookresowy cel nadrzędny uznano zwiększenie konkurencyjności gminy w układzie krajowym i europejskim.

Strategia (bazując na strategii rozwoju województwa, wg której do głównych celów w przypadku województwa mazowieckiego należą: aktywizacja środowisk lokalnych, poprawa stanu środowiska przyrodniczego, preferowanie i kształtowanie tożsamości kulturowej regionu, poprawa stanu zagospodarowania przestrzennego przez kształtowanie ładu przestrzennego) wyznacza cele, główne kierunki aktywności społecznej oraz drogi rozwoju. Misja i cele obranego kierunku działania to:

- wzmocnienie ekonomiczne gminy,
- stworzenie optymalnych warunków dla rozwoju gospodarczego i kulturalno - oświatowego.

Misja i cele strategiczne gminy Kozienice

Misja czyli myśl przewodnia gminy Kozienice to: poprawa bezpieczeństwa ekonomicznego, socjalnego i publicznego mieszkańców.

Cele strategiczne zaś to:

- rozwój gospodarczy i promocja atrakcyjności
- rozwój zasobów ludzkich (edukacja i mobilizacja społeczna)
- rozbudowa infrastruktury, ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne

Kierunki rozwoju gminy Kozienice to:

- rozwój turystyki - najlepszy sposób na popularyzację gminy (atrakcje przyrodnicze i kulturowe; potencjał i bliskość Kazimierza Dolnego - połączenie wodne na Wiśle między Kozienicami i Kazimierzem; duży stopień naturalności dolin rzecznych; naturalne zbiorniki wodne; zaplecze rekreacyjno - sportowe; turystyka edukacyjna: etnograficzna i ekologiczna oparta o bliskie miejscowości: Czarnolas, Czersk, Maciejowice, Magnuszew, Sieciechów - Opactwo, Policzna, Studzianki Pancerne, Warka)
- rozwój przemysłu - Kozienice - potencjalny biegun wzrostu o znaczeniu subregionalnym lub regionalnym: stosunkowo bliska odległość od międzynarodowego lotniska, bogata oferta terenów inwestycyjnych; bliskość źródła energii elektrycznej; koncentracja przemysłu wokół istniejących zakładów przemysłowych; wzrost zainteresowania obszarem gminy na skutek modernizacji i rozbudowy sieci drogowej)
- rozwój handlu i usług oraz pozarolniczej działalności gospodarczej (priorytety rozwoju gospodarczego gminy: zwiększenie konkurencyjności gospodarki w stosunku do innych regionów kraju; rozwój małych i średnich przedsiębiorstw; wykorzystanie warunków krajobrazowych,

przyrodniczych, bogatego dziedzictwa kultury materialnej dla rozwoju usług związanych z turystyką i rekreacją; podnoszenie standardu usług turystycznych)

- wzmocnienie rolnictwa i przetwórstwa płodów rolnych (potrzeba ochrony zasobów gminy przed powodzią; przeciwdziałanie niewydolności dochodowej o charakterze strukturalnym przez ekstensyfikację produkcji i wyłączenie najsłabszych gruntów spod uprawy; potrzeba aktywizowania obszarów wiejskich poprzez modernizację rolnictwa i przetwórstwa rolno - spożywczego, zwiększenia efektywności produkcji, obniżenia kosztów, stabilizacji rynku rolnego, zwiększenie powiązań pomiędzy przetwórstwem a rolnictwem, zwiększenie możliwości zbytu produktów rolnych na rynkach krajowych i zagranicznych)
- inwestycje w „zasoby ludzkie" (utrzymanie wysokiego poziomu szkolnictwa podstawowego i średniego; dbałość o rozwój służby zdrowia; przeciwdziałanie negatywnym procesom migracyjnym polegającym na odpływie osób o największym potencjale intelektualnym przez tworzenie nowych miejsc pracy; wzrost identyfikacji mieszkańców z gminą poprzez budowanie i utrwalanie tożsamości kulturowej).

Działania gminy realizowane zgodnie ze strategią:

- Infrastruktura techniczna i społeczna (podstawa efektywnego funkcjonowania podmiotów gospodarczych, rozwoju intelektualnego, kulturalnego, fizycznego mieszkańców):
  - sieć i urządzenia wodociągowe (zwodociągowana południowa część gminy: Stanisławice, Nowiny, Aleksandrówka, Janików, Majdany, Łuczynów, Kociołki, Janów, Staszów, Cudów-Przewóz-Wymysłów, Selwenówka, Wola Chodkowska, Ryczywół, Nowa Wieś, Świerże Górne, Ruda, Śmietanki, Janików, Folwark, Dąbrówki, Kępeczki, Kępa Wólczyńska, Wólka Tyrzyńska A i B, Samwodzie, Wilczkowice Górne; przewidywana budowa w: Psarach, Brzeźnicy, Piotrkowicach, Holendrach Piotrkowskich, Holendrach Kozienickich, Kuźmach, Opatkowicach, Chinowie, Łaszówce; trwająca budowa i modernizajca sieci w mieście; rozwój osadnictwa wymaga modernizacji istniejących i budowy nowych ujęć wody; konieczność zwodociągowania w pierwszej kolejności terenów o największych skupiskach ludności, terenów o niedoborach lub złej jakości wody w ujęciach indywidualnych)
  - kanalizacja i urządzenia sanitarne (skanalizowane: Aleksandrówka, Janików, Majdany, Łuczynów, Stanisławice, Janów, Nowa Wieś, Ryczywół, Wola Chodkowska, Selwanówka, Świerże Górne, Janików Folwark, Aleksandrówka Budy, Kociołki, Nowiny, Wilczkowice Górne; konieczność rozbudowy sieci kanalizacyjnej terenów o największych skupiskach ludności: Samwodzie, Kępeczki, Wólka Tyrzyńska A i B, Kępa Wólczyńska, Dąbrówki, Staszów, Piotrkowice, Kępa Bielańska, Holendry Piotrkowskie i Kozienickie, Opatkowice, Chinów, Staszów, Łaszówka; konieczność rozbudowy i modernizacji sieci na terenie miasta; modernizacji i budowy nowych oczyszczalni ścieków)
  - sieć i urządzenia gazowe (gazyfikacją objęta jest 1/3 powierzchni gminy i większość obszaru miasta)
  - kanalizacja deszczowa (konieczność wybudowania odcinków sieci kanalizacji deszczowej odprowadzającej wody opadowe z centrum miasta do podczyszczalni wód deszczowych; odciążenie rzeki Zagożdżonki)
  - komunikacja (poprawa komunikacji z aglomeracją warszawską; modernizacja istniejących dróg w celu poprawy ich stanu technicznego; konieczność budowy ciągu dróg o charakterze ponadlokalnym - obwodnica wokół miasta, stacji benzynowych i obiektów towarzyszących; planowana przebudowa skrzyżowań dróg krajowych z gminnymi, modernizacja dróg gminnych, budowa zespołu parkingów w pobliżu miejsc użyteczności publicznej w centrum miasta; budowa dróg do terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową)
  - ścieżki rowerowe (planowana budowa sieci ścieżek rowerowych - aktywne formy wypoczynku i rekreacji)
  - sieci elektroenergetyczne (poprawa pewności zasilania odbiorców przez wprowadzenie do miasta linią kablową mocy z GPZ Kozienice Miasto; modernizacja sieci niskich i średnich napięć w mieście oraz w Nowinach, Aleksandrówce, Łuczynowie, Świerżach Górnych, Stanisławicach, Chinowie)
  - oświetlenie uliczne (kontynuacja modernizacji oraz rozbudowa sieci oświetlenia ulicznego)
  - infrastruktura szkolnictwa (zagospodarowanie terenów szkolnych; termomodernizacja budynków szkół)
- Bezpieczeństwo publiczne (rozbudowa monitoringu wybranych ulic miasta, prywatnych obiektów i terenów gminnych; wyposażenie w nowoczesny sprzęt jednostek OSP)
- Ochrona środowiska (recykling; ochrona powietrza - urządzenia odsiarczające i zmniejszające emisję w lokalnej kotłowni komunalnej; budowa kotłów na paliwa odnawialne, sieci

preizolowanych; ochrona wód podziemnych i kopalin; zagospodarowanie osadów ściekowych i budowa kompostowni)

- Tworzenie warunków i klimatu do rozwoju społeczno - gospodarczego:
  - kształtowanie ładu przestrzennego (aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, aktualizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego)
  - stymulowanie rozwoju gospodarczego (wyznaczenie terenów pod inwestycje; ekonomiczne instrumenty wsparcia rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw; usprawnienie procesu wydawania decyzji umożliwiających lokalizację inwestycji; wykorzystanie oddziaływania Elektrowni Kozienice S.A.; aktywna polityka gospodarowania nieruchomościami mienia komunalnego; renowacja i modernizacja centrum miasta; zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnej w zakresie mieszkalnictwa; projekt budowy połączenia kolejowego na trasie Kozienice - Warka; opracowanie koncepcji i zagospodarowanie kompleksów lasów komunalnych: przy ul. Głowaczowskiej jako terenu rekreacyjnego, a przy ul. Warszawskiej jako lasu - parku, siedliska będącego ostoją zwierząt i roślin; renowacja parku miejskiego; uregulowanie gospodarki wodno - ściekowej i gospodarki odpadami; wyznaczenie terenów pod zakłady produkcji uciążliwej; zagospodarowanie terenów nadwiślańskich oraz wzdłuż rzeki Zagożdżonki; zwiększenie ilości terenów przeznaczonych na rozwój funkcji rekreacyjnych: Wola Chodkowska, Łaszówka i okolice, Psary, Staszów, Kępeczki; urządzenie zalewu - kąpieliska - zbiornika retencyjnego przy ujściu rzeki Radomki do Wisły w Ryczywole; urządzenie kąpieliska w miejscu nieczynnych stawów rybnych PSK; połączenie Jeziora Kozienickiego z Jeziorem Opatkowickim)
- rozwój edukacji i kultury (wzrost poziomu nauczania - internet, dwa języki obce, zajęcia pozalekcyjne; dogodne warunki doskonalenia nauczycieli; modernizacja i rozbudowa bazy szkolnej; racjonalizacja sieci szkół i przedszkoli; rozbudowa bazy sportowej przy placówkach oświatowych; promowanie kultury regionalnej gminy Kozienice jako aktywnego ośrodka kulturotwórczego w oparciu o tradycję, przeszłość, walory przyrodnicze Puszczy Kozienickiej)
- ochrona zdrowia (zabezpieczenie opieki zdrowotnej na poziomie podstawowym)
- rozwój bazy sportowej i zaplecza służącego rekreacji i turystyce, mające wpływ na strategiczny rozwój gminy (modernizacja bazy sportowo - rekreacyjnej; zapewnienie niezbędnej infrastruktury technicznej dla miejscowości przewidzianych do rozwoju agroturystyki; wykorzystanie piętrzeń wody na Zagożdżonce do celów turystyki kajakowej; połączenie Zagożdżonki z Jeziorem Opatkowickim i Jeziorem Kozienickim; modernizacja istniejącej i budowa nowych elementów bazy sportowej, rekreacyjnej, noclegowo - żywieniowej; przekształcenie terenów rolniczych w okolicach Woli Chodkowskiej i Łaszówki na rekreacyjno - turystyczne; likwidacja lokalnych wysypisk śmieci; reaktywacja połączenia wodnego Wisłą między Kozienicami i Kazimierzem Dolnym z przystanią w Staszkowie; uruchomienie punktu informacji turystycznej)
- promocja Gminy Kozienice (atuty: walory przyrodnicze i kulturowe, dobrze rozwinięta baza sportowo - rekreacyjna):
  - kształtowanie i popularyzowanie Kozienic jako ośrodka przyjaznego i otwartego
  - dbanie o estetykę miasta
  - rozpowszechnianie wiedzy o gminie w mediach
  - oznakowanie zabytków
  - organizacja ogólnopolskich i międzynarodowych imprez sportowo - rekreacyjnych
  - promocja kultury regionalnej
  - aktualizowanie folderu informującego o ofertach inwestycyjnych, agroturystycznych, rekreacyjno-wypoczynkowych rejonu

Zgodnie z obowiązującym Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego przyjętym przez Sejmik Województwa Mazowieckiego Uchwałą Nr 22/18 z dnia 19 grudnia 2018 r., dla gminy Kozienice ustalono zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Niemniej jednak ich lokalizacja nie pokrywa się z obszarem II zmiany studium.

19. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Problematykę ochrony przeciwpowodziowej omówiono w pkt 11. OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA WODNEGO.